

พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘

กฎหมาย และระเบียบ

เกี่ยวกับ

การอนุญาตการพนันตามกฎหมาย เพื่อการกีฬา และสุขสาธารณะ

ประจำปี

๒๕๔๓-๒๕๔๔

โดย

สำนักพัฒนาเทคโนโลยีและระบบงาน

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY
3961138436

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

สมาคมสันนิบาตเทศบาล แห่งประเทศไทย

กฎหมาย และระเบียบ

เกี่ยวกับ

การปฏิบัติงานของเทศบาล เมืองพัทยา และสุขาภิบาล

ประจำปี

2538-2539

โดย

วนพัฒนาโครงสร้างและระบบงาน
สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

คำนำ

สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ร่วมกับกรมการปกครองได้รวบรวมกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเทศบาล เมืองพัทยา และสุขาภิบาล ที่ออกมาใช้บังคับแต่ละปี แล้วจัดพิมพ์เป็นหนังสือรวมกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเทศบาล เมืองพัทยา และสุขาภิบาลประจำปีส่งให้จังหวัด เทศบาล และเมืองพัทยา สำหรับใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน สำหรับหนังสือรวมกฎหมายและระเบียบเล่มนี้ ถือเป็นเล่มที่ 13 ที่สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยและกรมการปกครองได้ร่วมจัดทำขึ้นมาโดยได้รวบรวมกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และหนังสือสั่งการในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทศบาล เมืองพัทยา ในรอบปี พ.ศ. 2538 และ 2539 รวมทั้งระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับสุขาภิบาลซึ่งอาจนำมาเทียบเคียงการปฏิบัติงานของเทศบาลและเมืองพัทยาได้

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้คงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล เมืองพัทยา และสุขาภิบาล และขอขอบคุณทุก ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือจนกระทั่งการจัดทำหนังสือเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

กรมการปกครอง

กระทรวงมหาดไทย

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

สารบัญ

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 11
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2538 56
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 62
- พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 114

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

- ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2539) 121
- สรุปคำชี้แจงแนวทางการจัดทำรายละเอียดงบประมาณโครงการ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด หน่วยราชการส่วนภูมิภาค/ท้องถิ่น จะต้องจัดทำรายละเอียดตามโครงการที่หน่วยราชการได้รับประกอบด้วยขั้นตอนการจัดหาครุภัณฑ์ ขั้นตอนในการจัดหาและจัดซื้อที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และ/หรือขั้นตอนการประกวดราคาก่อสร้างส่งไปยังสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการขออนุมัติงวดเงินต่อไป 126

กรมโยธาธิการ

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 141
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 150
- ระเบียบกรมโยธาธิการ ว่าด้วยการปิดการจราจรเป็นครั้งคราวบนทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ พ.ศ. 2539 152
- คำสั่งกรมโยธาธิการ ที่ 900/2539 เรื่องมอบหมายให้ข้าราชการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 153
- คำสั่งกรมโยธาธิการ ที่ 901/2539 เรื่องมอบหมายและแต่งตั้งให้ข้าราชการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 155
- ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่องการก่อสร้างหรือบูรณะลาดยางหรือกระทำการใดบนถนนหรือในเขตทางหลวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ 157

- ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่องมาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการ
น้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ที่ 1 และประเภทที่ 2 159
- ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่องมาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
ประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2 (ฉบับที่ 2) 197
กรมที่ดิน
- การระวังชี้แนวเขตที่ดินข้างเคียง 201
- การรังวัดตรวจสอบที่สาธารณประโยชน์ที่ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง 203
สำนักนโยบายและแผน สป.มท.
- คำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 4/2539 เรื่องจัดตั้งองค์กร
ประสานการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงมหาดไทย/กทม./จังหวัด 205
สำนักงานผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ
พ.ศ. 2532 224
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539 233
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ
กรมการปกครอง พ.ศ. 2523 238
ส่วนการทะเบียนราษฎร
- แนวทางการปฏิบัติเรื่องการแจ้งย้ายที่อยู่ตาม พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร
พ.ศ. 2534 มาตรา 31 243
- การดำเนินการกรณีมีการแจ้งเท็จต่อนายทะเบียน และกรณีการออกหลักฐาน
ผิดประเภท 247
- หารือการนับปีทางจันทรคติ 252
- ให้ตรวจสอบปรับปรุงทะเบียนราษฎรเพื่อเตรียมการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร 253
- การแจ้งย้ายที่อยู่เพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง 259
- การแจ้งย้ายที่อยู่ในลักษณะอำพราง และหวังผลในการเลือกตั้งโดยมิชอบ 261
- โครงการตรวจสอบปรับปรุงทะเบียนบ้าน 263
กองเลือกตั้ง
- ขอเบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ 269

- การขออนุมัติเบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ 270
- ค่าอาหารประจำวันของพนักงานสถานธนานุบาล 272
- การจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ตรวจการสถานธนานุบาล 276
- การกู้เงินจากกองทุน ก.ส.ท., ก.ส.ส. และ ก.พ.ท. 279
- ยกเว้นค่าธรรมเนียมโอนเงินและค่าคู่สายให้แก่พนักงานสถานธนานุบาล 281
- แก้ไขระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2539 283
- แก้ไขระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท.กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2539 288
- การฝากเงินสะสมและเงินสมทบ 293
- แบบสำรวจผู้มีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้าน 295
- การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำ 299

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำการปรับข้อมูลการใช้และการเก็บรักษาแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของเทศบาลและเมืองพัทยา พ.ศ. 2537 301
- กฎ ก.ท. ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519 ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน 320
- การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง 329
- ข้อมความเข้าใจการติดตามและแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน 331
- มอบอำนาจการติดตามและแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน 333
- ปีแห่งการเริ่มต้นรณรงค์เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 337
- การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในกรณีเกิดเพลิงไหม้ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 338
- สุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ 339

- หารือเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเป็นอนุกรรมการพนักงานเทศบาล ประจำเทศบาล (อ.ก.ท.เทศบาล) 343
- การรายงานผล การปรับข้อมูลและการใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของเทศบาลและเมืองพัทยา 345
- ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องทรัพย์สินและที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น 356
- การสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงาน 358
- การแต่งตั้งพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานและการเปลี่ยนสายงาน 370
- ซักซ้อมความเข้าใจเรื่องการกำหนดแนวทางปฏิบัติงานของเทศบาล 375
- การกำหนดหลักเกณฑ์อัตราค่าตอบแทนการนำสิทธิการเช่าทรัพย์สินไปค้ำประกันเงินกู้ 378
- การอนุมัติกำหนดตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาลสำหรับระดับบรรจุของสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 1 379
- สุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ 386
- การกำหนดตำแหน่งและสั่งให้พนักงานเทศบาลประจำเทศบาล 393
- การจ้างลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานประจำรถยนต์กู้ภัยอเนกประสงค์ 396
- การขอมีบัตรประจำตัวข้าราชการบำเหน็จบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น 398
- การถอดถอนข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งปลัดอำเภอออกจากตำแหน่งปลัดสุขาภิบาล 399
- การปรับปรุงโครงสร้างส่วนการบริหาร โครงสร้างอัตรากำลังและระดับตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล 407
- แนวทางปฏิบัติกรณีการเลือกตั้งประธานสภาเทศบาล 422
- อนุมัติจ้างลูกจ้างชั่วคราวตำแหน่งคนงานประจำรถกวาดดูดฝุ่นเป็นกรณีพิเศษ 426
- การขอมีบัตรประจำตัวข้าราชการบำเหน็จบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น 427
- การยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการที่ออกจากราชการโดยเกษียณ 428
- ส่งระเบียบ ก.ท. ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539 429
- พระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2539 432

- พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 434
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 453
- พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2535 483
- พระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 485
- พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 487
- พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 491
- พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 494
- การแบ่งส่วนราชการระดับกรมด้านสิ่งแวดล้อมในกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เมษายน 2535 500

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

รัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร
ตราไว้ ณ วันที่ 9 ธันวาคม พุทธศักราช 2534
เป็นปีที่ 46 ในรัชกาลปัจจุบัน

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาลเป็นอดีตภาค 2534 พรรษา ปัจจุบันสมัยจันทรคตินิยม มักกฎสมพัคสร มิคสิรมาส ศุกลปักษ์ คคิยาคิถี สุริยคติกาล ธันวาคมมาส นวมสุรทิน จันทรวาร โดยกาลบริเฉท

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิดลาธิเบศร รามาธิบดี จักรนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้นำความกราบบังคมทูลว่า จำเดิมแต่สมเด็จพระบรมปิตุลาธิราช พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 เป็นต้นมา ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขและประกาศใช้รัฐธรรมนูญ และธรรมนูญการปกครองประเทศอีกหลายฉบับ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวการณ์บ้านเมืองที่ผันแปรเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัย บรรดารัฐธรรมนูญและธรรมนูญการปกครองประเทศที่ได้มีมาทุกฉบับมีสาระสำคัญเหมือนกันที่ยึดมั่นในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางรัฐสภา ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี และทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาล จะมีเนื้อหาแตกต่างกันก็แต่เฉพาะในเรื่องสถานภาพของรัฐสภาและสัมพันธภาพระหว่างอำนาจนิติบัญญัติกับอำนาจบริหาร เพื่อให้เหมาะสมกับภาวการณ์ของบ้านเมืองในขณะนั้น ๆ ทั้งนี้ ย่อมแสดงให้เห็นแน่ชัดว่า บวงชนชาวไทยมีศรัทธาเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สมดังพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมปิตุลาธิราช พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้พระราชทานพระราชอำนาจในการปกครองแผ่นดินให้แก่บวงชนชาวไทย ความยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้มีสืบทอดมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน แม้ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 ก็ได้ประกาศเจตนารมณ์เช่นนั้นไว้ และได้มอบให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมาธิการทำหน้าที่ยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้น เมื่อร่างเสร็จแล้ว

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญเป็นสามวาระตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 ในการพิจารณาวาระที่หนึ่ง สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติให้รับร่างไว้พิจารณาและแต่งตั้งคณะกรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการจนเสร็จสิ้นแล้วนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาต่อไปในวาระที่สองและที่สาม

การพิจารณาทุกขั้นตอนได้ยึดถือพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมบิตุลาธิราช พระราชทานพระราชอำนาจการปกครองแผ่นดินให้แก่ปวงชนชาวไทย ประกอบกับเจตนารมณ์และความศรัทธาของประชาชนชาวไทยในการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นหลักการ ทั้งได้สดับตรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและกลุ่มบุคคลต่าง ๆ และศึกษาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ แล้วคัดเลือกบทบัญญัติที่เห็นว่าเหมาะสมมาใช้ในการเรียบเรียงบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันของประชาชนชาวไทยในการธำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราชและความมั่นคงของชาติ การพิทักษ์รักษาศาสนาให้สถิตสถาพรการเทิดทูนพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและเป็นมิ่งขวัญของปวงชน การยึดถือระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นวิถีทางในการปกครองประเทศ การยืนยันยอมรับและพิทักษ์รักษาสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย และการร่วมกันสร้างความเป็นธรรม ความเจริญ ความผาสุกร่มเย็นให้เกิดแก่ประชาชนทั่วหน้ากัน

เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญอย่างรอบคอบประกอบกับสถานการณ์ของประเทศแล้ว ได้ลงมติเห็นชอบให้นำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยสืบไป

เมื่อได้ทรงพระราชวิจารณ์ร่างรัฐธรรมนูญโดยถี่ถ้วนทั่วกระบวนความแล้ว จึงมีพระราชดำริเห็นสมควรพระราชทานพระบรมราชานุมัติตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับนี้ขึ้นไว้ให้ใช้แทนธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 ซึ่งได้ตราไว้ ณ วันที่ 1 มีนาคม พุทธศักราช 2534 ตั้งแต่วันที่ประกาศนี้เป็นต้นไป

ขอปวงชนชาวไทยจงร่วมจิตร่วมใจสมัครสโมสรเป็นเอกฉันท์ ในอันที่จะปฏิบัติและพิทักษ์รักษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ เพื่อธำรงคงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยกับทั้งอำนาจอธิปไตยที่มาจากปวงชน เป็นบ่อเกิดและนำมาซึ่งความผาสุกสิริสวัสดิ์ชัยมงคลอเนกศุภผลสกลเกียรติยศสถาพร แก่อาณาประชาราษฎร์ทั่วรัฐสีมา สมดั่งพระบรมราชปณิธานปรารถนาจงทุกประการ เทอญ

หมวด 1
บททั่วไป

มาตรา 1 ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกมิได้

มาตรา 2 ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา 3 อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาลตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 4 ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิดหรือศาสนาใดย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน

มาตรา 5 บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

หมวด 2
พระมหากษัตริย์

มาตรา 6 องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้

มาตรา 7 พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก

มาตรา 8 พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

มาตรา 9 พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนาฐานันดรศักดิ์ และพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา 10 พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานองคมนตรีคนหนึ่ง และองคมนตรีอื่นอีกไม่เกินสิบแปดคนประกอบเป็นคณะองคมนตรี

คณะองคมนตรีมีหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษา และมีหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 11 การเลือกและแต่งตั้งองคมนตรีก็ดี การให้องคมนตรีพ้นจากตำแหน่งก็ดี ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานองคมนตรีหรือให้ประธานองคมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

ให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งองคมนตรีอื่นหรือให้องคมนตรีอื่นพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 12 องคมนตรีต้องไม่เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง และต้องไม่แสดงการฝักใฝ่ในพรรคการเมืองใด ๆ

มาตรา 13 ก่อนเข้ารับหน้าที่ องคมนตรีต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

"ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ"

มาตรา 14 องคมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก หรือมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 15 การแต่งตั้งและการให้ข้าราชการในพระองค์และสมุหราชองครักษ์พ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

มาตรา 16 ในเมื่อพระมหากษัตริย์จะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือจะทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ด้วยเหตุใดก็ตาม จะได้ทรงแต่งตั้งผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา 17 ในกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา 16 ก็ดี ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่สามารถทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เพราะยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะ หรือเพราะเหตุอื่นใดก็ดี ให้คณะองคมนตรีเสนอชื่อผู้ใดผู้หนึ่งที่สมควรดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วให้ประธานรัฐสภาประกาศในพระบรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ แต่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ ให้วุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาในการให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 18 ในระหว่างที่ไม่มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 16 หรือมาตรา 17 ให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไปพลางก่อน

ในกรณีที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา 16 หรือมาตรา 17 ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ประธานองคมนตรีทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ชั่วคราว

ในระหว่างที่ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามวรรคหนึ่งก็ดี ในระหว่างที่ประธานองคมนตรีทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามวรรคสองก็ดี ประธานองคมนตรีจะปฏิบัติหน้าที่ใน

ฐานะเป็นประธานองคมนตรีมิได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้คณะองคมนตรีเลือกองคมนตรีคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่ประธานองคมนตรีชั่วคราว

มาตรา 19 ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา 16 หรือมาตรา 17 ต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมรัฐสภาด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

"ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ (พระปรมาภิไธย) และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ"

มาตรา 20 ภายใต้บังคับมาตรา 21 การสืบราชสมบัติให้เป็นไปโดยนัยแห่งกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช 2467

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช 2467 เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะ เมื่อมีพระราชดำริประการใด ให้คณะองคมนตรีจัดร่างกฎมณเฑียรบาลแก้ไขเพิ่มเติมกฎมณเฑียรบาลเดิม ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อมีพระราชวินิจฉัย เมื่อทรงเห็นชอบและทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประธานองคมนตรีดำเนินการแจ้งประธานรัฐสภาเพื่อให้ประธานรัฐสภาแจ้งให้รัฐสภาทราบ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

มาตรา 21 ในกรณีที่ราชบัลลังก์หากว่างลงและเป็นกรณีที่พระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งพระรัชทายาทไว้ตามกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช 2467 แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบ และให้ประธานรัฐสภาเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อรับทราบและให้ประธานรัฐสภาอัญเชิญองค์พระรัชทายาทขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ประธานรัฐสภาประกาศให้ประชาชนทราบ

ในกรณีที่ราชบัลลังก์หากว่างลง และเป็นกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งพระรัชทายาทไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะองคมนตรีเสนอพระนามผู้สืบราชสันตติวงศ์ตามมาตรา 20 ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อรัฐสภาเพื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบ ในการนี้ จะเสนอพระนามพระราชธิดาก็ได้ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานรัฐสภาอัญเชิญองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ประธานรัฐสภาประกาศให้ประชาชนทราบ

ในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบให้วุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาในการรับทราบตามวรรคหนึ่ง หรือให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง

มาตรา 22 ในระหว่างที่ยังไม่มีประกาศอัญเชิญองค์พระรัชทายาทหรือองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ตามมาตรา 21 ให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไปพลางก่อน แต่ในกรณีที่ราชบัลลังก์ว่างลงในระหว่างที่ได้แต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไว้ตามมาตรา 16 หรือมาตรา 17 หรือระหว่างเวลาที่ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง ให้ผู้สำเร็จ

ราชการแทนพระองค์นั้น ๆ แล้วแต่กรณี เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะได้ประกาศอัญเชิญองค์พระรัชทายาทหรือองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์

ในกรณีที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้ และเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อไปตามวรรคหนึ่ง ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ประธานองคมนตรีทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ชั่วคราว

ในกรณีที่ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามวรรคหนึ่ง หรือทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ชั่วคราวตามวรรคสอง ให้นำบทบัญญัติมาตรา 18 วรรคสองมาใช้บังคับ

มาตรา 23 ในกรณีที่คณะองคมนตรีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 17 หรือมาตรา 21 วรรคสอง หรือประธานองคมนตรีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง หรือมาตรา 22 วรรคสอง และอยู่ในระหว่างที่ไม่มีประธานองคมนตรีหรือมีแต่ปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้ ให้คณะองคมนตรีที่เหลืออยู่เลือกองคมนตรีคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประธานองคมนตรี หรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 18 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือตามมาตรา 22 วรรคสาม แล้วแต่กรณี

หมวด 3
สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

มาตรา 24 บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การจำกัดสิทธิและเสรีภาพอันเป็นการฝ่าฝืนเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้

มาตรา 25 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และไรับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

มาตรา 26 บุคคลย่อมมีสิทธิทางการเมือง

การใช้สิทธิทางการเมือง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

---

* ความเดิมในหมวด 3 ถึงหมวด 11 มาตรา 24 ถึงมาตรา 211 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความใหม่ที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา 3 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2538

มาตรา 27 บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมือง และไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในการใช้เสรีภาพดังกล่าวในวรรคหนึ่ง บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรมีควรได้เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือแตกต่างจากบุคคลอื่น

มาตรา 28 บุคคลจะไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

มาตรา 29 ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด

ก่อนที่จะมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา จะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรวดเร็ว และจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องอาศัยเหตุตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในกฎหมาย และจะต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทราบโดยเร็ว

สิทธิที่จะอุทธรณ์คัดค้านการไม่ให้ประกัน ย่อมได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายบัญญัติ

บุคคลผู้ถูกคุมขังหรือถูกจำคุก ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมตามสมควร

มาตรา 30 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในร่างกาย

การจับกุม คุมขัง หรือตรวจค้นตัวบุคคล ไม่ว่าในกรณีใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่ผู้ถูกจับกุมหรือถูกตรวจค้นจะต้องได้รับแจ้งข้อหาหรือเหตุและรายละเอียดตามสมควรในการที่ถูกจับกุมหรือถูกตรวจค้นโดยไม่ชักช้า และผู้ถูกคุมขังย่อมมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัวได้

การแจ้งข้อหาแก่บุคคลใด ๆ จะต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดตามข้อหานั้น

ในกรณีที่มีการคุมขังตัวบุคคล ผู้ถูกคุมขังเองก็ดี พนักงานอัยการก็ดี บุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกคุมขังก็ดี มีสิทธิร้องต่อศาลท้องที่ซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาว่าการคุมขังเป็นการมิชอบด้วยกฎหมาย เมื่อมีคำร้องเช่นว่านี้ ให้ศาลดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวโดยด่วน ถ้าเห็นว่าคำร้องนั้นมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งผู้คุมขังให้นำตัวผู้ถูกคุมขังมาศาลโดยพลัน และถ้าผู้คุมขังแสดงให้เป็นที่พอใจของศาลไม่ได้ว่าการคุมขังเป็นการชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ศาลสั่งปล่อยตัวผู้ถูกคุมขังไปทันที

มาตรา 31 ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม

มาตรา 32 ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐด้วยการจัดหาทนายความให้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในคดีแพ่ง บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 33 บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะไม่ให้ถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันอาจทำให้ตนถูกฟ้องคดีอาญา ถ้อยคำของบุคคลซึ่งเกิดจากการถูกทรมาน ขู่เข็ญ หรือใช้กำลังบังคับ หรือถ้อยคำที่เกิดจากการกระทำใด ๆ ที่ทำให้เป็นไปโดยไม่สมัครใจ ไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

มาตรา 34 บุคคลใดต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หากปรากฏตามคำพิพากษาของศาลที่รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ในภายหลังว่าบุคคลนั้นมิได้เป็นผู้กระทำความผิด ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทน และได้รับบรรดาสิทธิที่เสียไปเพราะผลแห่งคำพิพากษานั้นคืน ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 35 การเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน หรือโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้กระทำได้ในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการรบหรือการสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา 36 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน

บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครองก็ดี การตรวจค้นเคหสถานก็ดี จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 37 สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 38 การเวณคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อเป็นการอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ หรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อการผังเมือง หรือเพื่อการพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรม หรือเพื่อการปฏิรูปที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดใช้ค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของ ตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายในการเวณคืน นั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การกำหนดค่าทดแทนตามวรรคหนึ่ง ต้องกำหนดให้อย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงราคาที่ซื้อขายกันตามปกติ การได้มา สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์และความเสียหายของผู้ถูกเวณคืน

กฎหมายเวณคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวณคืน และกำหนดระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว ต้องคืนให้เจ้าของเดิมหรือทายาท เว้นแต่จะนำไปใช้เพื่อการอื่นตามวรรคหนึ่งและโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้เจ้าของเดิมหรือทายาทตามวรรคสาม และการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดใช้ไป ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 39 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยการพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อความรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัว หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีแก่ประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

การสั่งปิดโรงพิมพ์หรือห้ามทำการพิมพ์ อันเป็นการบั่นรอนเสรีภาพตามมาตรานี้โดยไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล จะกระทำมิได้

การให้เสนอข่าวหรือบทความในหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนโฆษณาจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการรบหรือการสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือประกาศใช้กฎอัยการศึก แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามความในวรรคสอง

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่น ๆ ต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การให้เงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นอุดหนุนหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่น ๆ ของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้

มาตรา 40 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ

บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการศึกษาอบรม เมื่อไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองตามรัฐธรรมนูญ และไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษา

เสรีภาพในวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมือง

มาตรา 41 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับบริการทางสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานและผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่คิดมูลค่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 42 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ และปราศจากอาวุธ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะและเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการรบหรือการสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา 43 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ หรือหมู่คณะอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ

มาตรา 44 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นพรรคการเมือง เพื่อดำเนินกิจการในทางการเมือง ตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้

การรวมกัน การจัดตั้ง การดำเนินกิจการและการเลิกพรรคการเมืองย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง

พรรคการเมืองต้องจัดทำบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน และต้องแสดงโดยเปิดเผยซึ่งที่มาของรายได้และการใช้จ่าย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย

การตรวจ การกัก หรือการเปิดเผยสิ่งสื่อสารที่บุคคลมีติดต่อถึงกัน รวมทั้งการกระทำด้วยประการอื่นใดเพื่อให้ล่วงรู้ถึงข้อความในสิ่งสื่อสารทั้งหลายที่บุคคลมีติดต่อถึงกันจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ

มาตรา 46 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทาง และมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือการผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์

การเนรเทศของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามมิให้บุคคลผู้มีสัญชาติไทยเข้ามาในราชอาณาจักร จะกระทำมิได้

มาตรา 47 สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง

การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน อันเป็นการกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ หรือชื่อเสียง และความเป็นอยู่ส่วนตัวจะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

มาตรา 48 บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 48 ทวิ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูล หรือข่าวสารจากหน่วยราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ ในเมื่อการนั้นมีหรืออาจจะมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 48 ตรี สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการซึ่งเป็นนิติบุคคลให้รับผิดเนื่องจากการกระทำของเจ้าพนักงาน ย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา 48 จัตวา บุคคลซึ่งเป็นทหาร ตำรวจ และข้าราชการอื่น พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานองค์การของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดในกฎหมาย หรือกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ หรือวินัย

มาตรา 48 เบญจ สิทธิของบุคคลในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม ย่อมได้รับความคุ้มครอง

การจำกัดสิทธิตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของรัฐ หรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือการขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

มาตรา 48 ฉ บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญให้เป็นปฏิปักษ์ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ มิได้

หมวด 4
หน้าที่ของชนชาวไทย

มาตรา 49 บุคคลมีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 50 บุคคลมีหน้าที่ที่จะใช้สิทธิในการเลือกตั้งโดยสุจริต

มาตรา 51 บุคคลมีหน้าที่ป้องกันประเทศ

มาตรา 52 บุคคลมีหน้าที่รับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 53 บุคคลมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย

มาตรา 54 บุคคลมีหน้าที่เสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 55 บุคคลมีหน้าที่ช่วยเหลือราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 56 บุคคลมีหน้าที่รับการศึกษาอบรมตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 57 บุคคลมีหน้าที่พิทักษ์และปกป้องศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

มาตรา 57 ทวิ บุคคลมีหน้าที่รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามที่กฎหมายบัญญัติ

หมวด 5
แนวนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา 58 บทบัญญัติในหมวดนี้มีไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรากฎหมายและการกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน และไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ

มาตรา 59 รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต

มาตรา 60 รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อรักษาเอกราช ความมั่นคงของรัฐ และผลประโยชน์แห่งชาติ

กำลังทหารพึงใช้เพื่อการรบหรือการสงครามและการป้องปรามมิให้เกิดสงคราม เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อปราบหรือป้องปรามการกบฏและการจลาจล เพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐ และเพื่อการพัฒนาประเทศ

มาตรา 61 รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน และในการดำเนินชีวิตโดยปกติสุข

มาตรา 62 รัฐพึงส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ และถือหลักเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน

มาตรา 63 รัฐพึงจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้มีประสิทธิภาพ ขจัดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และกำหนดขอบเขตการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ชัดเจน และพึงดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อป้องกันและปราบปรามการเลือกปฏิบัติหรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

มาตรา 64 รัฐพึงจัดระบบงานของกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพและเกิดความยุติธรรมแก่ประชาชนเท่าเทียมกันโดยทั่วถึง และให้เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว

มาตรา 65 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการของประเทศ และพึงส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมทุกระดับตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดระบบการศึกษาอบรมเป็นหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะ สถานศึกษาทั้งปวงย่อมอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

การศึกษาอบรมภาคบังคับในสถานศึกษาของรัฐ จะต้องจัดให้โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียนและโดยทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาอบรมขั้นอุดมศึกษา รัฐพึงจัดให้สถานศึกษาดำเนินกิจการได้โดยอิสระภายในขอบเขตตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐพึงช่วยเหลือผู้ยากไร้และด้อยโอกาสให้ได้รับทุนและปัจจัยต่าง ๆ ในการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพ

มาตรา 66 รัฐพึงสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะและวิทยาการต่าง ๆ และพึงส่งเสริมและเร่งรัดให้มีการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ

มาตรา 67 รัฐพึงรักษา ส่งเสริมและพัฒนาความเสมอภาคของชายและหญิง

มาตรา 68 รัฐพึงสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาพลเมืองของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และจริยธรรม

มาตรา 69 รัฐพึงส่งเสริมประชาชนให้เข้าใจและเลื่อมใสศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในการปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดทั้งสนับสนุนท้องถิ่นให้มีสิทธิปกครองตนเอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 70 รัฐพึงจัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา 71 รัฐต้องดำเนินการและสนับสนุนให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาท้องถิ่น ตลอดจนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปโดยสุจริตและยุติธรรมตามเจตนารมณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา 72 รัฐพึงส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจทางการคลังแก่ท้องถิ่นให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้ และการบริหารรายได้ เพื่อประโยชน์ในการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน

มาตรา 73 รัฐพึงจัดการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานไปยังชนบทอย่างทั่วถึง จริงจังต่อเนื่อง และเป็นธรรม

มาตรา 74 รัฐต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบทอย่างทั่วถึง

มาตรา 75 รัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่คนไทย

มาตรา 76 รัฐพึงรักษาและส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

มาตรา 77 รัฐพึงส่งเสริมการกีฬา การท่องเที่ยว และนันทนาการ

มาตรา 78 รัฐพึงบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม ความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งทดแทนและพึงป้องกันและขจัดมลพิษ และวางแผนการใช้ดินและน้ำให้เหมาะสม

มาตรา 79 รัฐพึงดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้น

มาตรา 80 รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์

มาตรา 81 รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัย การส่งเสริมเกษตรกรรม อุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรม หรือเพื่อการอย่างอื่น และพึงกำหนดพันธะให้เจ้าของสิทธิในที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน

มาตรา 82 รัฐพึงดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินอย่างทั่วถึง เพื่อประกอบเกษตรกรรมโดยการปฏิรูปที่ดิน การจัดรูปที่ดินหรือวิธีอื่น

รัฐพึงจัดหาน้ำและดูแลการใช้น้ำให้มีเพียงพอและเหมาะสมแก่เกษตรกรรม

มาตรา 83 รัฐพึงส่งเสริมคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในด้านการผลิต การเก็บรักษาและการจำหน่ายผลผลิต เพื่อให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรม และพึงส่งเสริมให้เกษตรกรรวมตัวกันเพื่อรักษาผลประโยชน์ดังกล่าวโดยจัดตั้งเป็นสหกรณ์หรือวิธีอื่น

มาตรา 84 รัฐพึงสนับสนุนให้เอกชนมีบทบาทในทางเศรษฐกิจ

มาตรา 85 รัฐไม่พึงประกอบกิจการอันมีลักษณะเป็นธุรกิจหรือเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีการสาธารณูปโภค

มาตรา 86 รัฐพึงวางมาตรการมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจโดยเอกชนซึ่งมิได้อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ทั้งนี้ ไม่ว่าการผูกขาดตัดตอนนั้นจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา 87 รัฐพึงวางนโยบายประชากรให้เหมาะสมกับทรัพยากรของชาติ ภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อความมั่นคงของรัฐ

มาตรา 88 รัฐพึงสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติ หรือในการช่วยเหลือราชการ หรือปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม หรือเนื่องจากสาธารณภัย

มาตรา 89 รัฐพึงจัดให้มีการสังคมสงเคราะห์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนมีส่วนร่วมในการสังคมสงเคราะห์

มาตรา 89 ทวิ รัฐพึงช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้สูงอายุและผู้พิการให้มีสุขภาพ กำลังใจ และความหวังในชีวิตเพื่อสามารถดำรงตนอยู่ได้ตามสมควร

มาตรา 89 ตรี รัฐพึงส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ และพึงคุ้มครองแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานเด็กและแรงงานหญิงกับจัดระบบแรงงานสัมพันธ์ รวมทั้งค่าตอบแทนแรงงานให้เป็นธรรม

มาตรา 89 จัตวา รัฐพึงส่งเสริมการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานโดยทั่วถึง และพึงให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้ยากไร้โดยไม่คิดมูลค่า และพึงส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมด้วยเท่าที่จะกระทำได้

การป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตราย รัฐจะต้องกระทำให้แก่ประชาชนโดยไม่คิดมูลค่าและทันต่อเหตุการณ์

หมวด 6
รัฐสภา

ส่วนที่ 1
บททั่วไป

มาตรา 90 รัฐสภาประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

รัฐสภาจะประชุมร่วมกันหรือแยกกัน ย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 91 ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภา

ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ประธานรัฐสภาได้ ให้ประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาแทน

ประธานรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้และดำเนินกิจการของรัฐสภาในกรณีประชุมร่วมกันให้เป็นไปตามข้อบังคับ

รองประธานรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้และตามที่ประธานรัฐสภามอบหมาย

มาตรา 92 ร่างพระราชบัญญัติจะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

มาตรา 93 ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภาเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

มาตรา 94 ร่างพระราชบัญญัติใดพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยและพระราชทานคืนมายังรัฐสภา หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมารัฐสภาจะต้องปรึกษาร่างพระราชบัญญัตินั้นใหม่ ถ้า

รัฐสภาลงมติยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานคืนมาภายในสามสิบวันให้นายกรัฐมนตรีนำพระราชบัญญัตินั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เสมือนหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว

มาตรา 95 สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 96 บุคคลจะเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะเดียวกันมิได้

มาตรา 97 สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดตามมาตรา 103 (3) (4) (5) (6) (7) (8) (10) หรือ (11) หรือมาตรา 120 (3) (4) (5) (6) (7) (9) (10) หรือ (11) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องดังกล่าวในวรรคหนึ่ง

มติของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามวรรคสอง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนตุลาการรัฐธรรมนูญทั้งหมด

มาตรา 98 ในกรณีที่สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดกระทำการหรือมีพฤติการณ์อันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือมีลักษณะเป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานในส่วนที่เกี่ยวกับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ หรือเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วแต่กรณี จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกเพื่อให้วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยให้สมาชิกผู้นั้นพ้นจากสมาชิกภาพได้

มติของวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา

มาตรา 99 การออกจากตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายหลังวันที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงก็ดี คำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งสิ้นสุดลง

ก็ดี ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิก รวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่ง หรือก่อนที่ประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

ส่วนที่ 2
วุฒิสภา

มาตรา 100 วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่าง ๆ อันจะยังประโยชน์ให้เกิดแก่การปกครองแผ่นดินในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ ไม่เป็นสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่หรือที่ปรึกษาของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้ง และไม่เคยถูกคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา 97 เพราะเหตุตามมาตรา 103 (7) อันเนื่องจากเหตุตามมาตรา 113 (7) (8) หรือ (12)

สมาชิกวุฒิสภามีจำนวนสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้ามีเศษให้ปัดทิ้ง

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา 101 สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภามีกำหนดเวลาคราวละสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง

สมาชิกวุฒิสภาที่พ้นจากตำแหน่งไปตามวาระ ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะทรงแต่งตั้งผู้ที่ออกตามวาระเป็นสมาชิกอีกก็ได้

มาตรา 102 สมาชิกวุฒิสภาต้อง

(1) ไม่รับสัมปทานจากรัฐหรือหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานนั้น หรือเป็นคู่สัญญากับรัฐหรือหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(2) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

เป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจปฏิบัติกับบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานตามปกติ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 114 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 103 สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลง เมื่อ

(1) ถึงคราวออกตามวาระ

(2) ตาย

(3) ลาออก

(4) เสียสัญชาติไทย

(5) เป็นสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่หรือที่ปรึกษาของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง

(6) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้ง

(7) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 113 (1) (2) (3) (4) (7) (8) หรือ (12)

(8) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา 102

(9) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา 98 หรือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา 97 ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าขาดจากสมาชิกภาพนับแต่วันที่วุฒิสภาหรือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีมติ

(10) ขาดประชุมตลอดสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานวุฒิสภา

(11) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา 104 เมื่อตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากถึงคราวออกตามวาระ พระมหากษัตริย์จะได้ทรงแต่งตั้งบุคคลผู้มีลักษณะตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 100 เข้ามาเป็นสมาชิกแทนสมาชิกซึ่งเข้ามาแทนนั้นย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

ส่วนที่ 3
สภาผู้แทนราษฎร

มาตรา 105 สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งมีจำนวนตามเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 106

มาตรา 106 จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมีให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง หนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน ถ้าจังหวัดใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนห้าหมื่นคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินสามคน ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินสามคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้งโดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละสามคน

ในกรณีที่จะแบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่งให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบสามคนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละสามคนเสียก่อน แต่เขตที่เหลือต้องไม่น้อยกว่าเขตละสองคน

ในกรณีที่จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สี่คน ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นสองเขต เขตหนึ่งให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสองคน

มาตรา 107 จังหวัดใดมีการแบ่งเขตเลือกตั้งมากกว่าหนึ่งเขต ต้องแบ่งพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกัน และต้องจัดอัตราส่วนของจำนวนราษฎรกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในแต่ละเขตให้ใกล้เคียงกัน

มาตรา 108 ในเขตเลือกตั้งแต่ละเขต ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น

การเลือกตั้งให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

มาตรา 109 บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(1) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง และ

(3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้ง

มาตรา 110 บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้งเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ

(1) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(2) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช

(3) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(4) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคำพิพากษา

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY
3961138436

มาตรา 111 บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(3) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 112 หรือพรรคการเมืองตามมาตรา 121 วรรคสอง พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่พรรคเดียว

(4) มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(ข) เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง หรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น

(ค) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง

(ง) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปี

(จ) เคยรับราชการหรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปี

มาตรา 112 ในการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 111 (3) ได้ ต้องเป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมีในการเลือกตั้งครั้งนั้น และในแต่ละเขตเลือกตั้งที่พรรคการเมืองดังกล่าวส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมืองต้องส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งให้ครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้ง และจะส่งให้คณะเดียวในเขตเลือกตั้งหนึ่งเขต

เมื่อพรรคการเมืองใดส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งแล้ว พรรคการเมืองนั้นหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้น จะถอนการสมัครรับเลือกตั้งมิได้

เมื่อพรรคการเมืองใดได้ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งครบจำนวนตามวรรคหนึ่งแล้ว แม้ภายหลังจะปรากฏว่าจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้นได้ลดลงไปจนไม่ครบจำนวนไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ก็ให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งครบจำนวนตามวรรคหนึ่งแล้ว

มาตรา 113 บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง คือ

(1) ติดยาเสพติดให้โทษ

(2) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี

(3) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา 110 (1) (2) หรือ (4)

(4) เป็นบุคคลหูหนวกและเป็นใบ้

(5) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(6) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(7) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(8) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(9) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ นอกจากข้าราชการการเมือง

(10) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น

(11) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น

(12) เคยถูกวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา 98 โดยยังไม่พ้นกำหนดสี่ปีนับแต่วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรมีมติจนถึงวันเลือกตั้ง

มาตรา 114 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้อง

(1) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ นอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมืองอื่น

(2) ไม่รับสัมปทานจากรัฐหรือหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานนั้น หรือเป็นคู่สัญญากับรัฐหรือหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(3) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจปฏิบัติกับบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานตามปกติ

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ หรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับหรือดำรงตำแหน่งกรรมาธิการของรัฐสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินในกรณีที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง

มาตรา 115 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติเพื่อกำกับดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้บริสุทธิ์และยุติธรรม

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และการให้กรรมการการเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 116 อายุของสภาผู้แทนราษฎรมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา 117 เมื่ออายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง พระมหากษัตริย์จะได้ทรงตราพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง และวันเลือกตั้งนั้นต้องกำหนดวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

มาตรา 118 พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่

การยุบสภาผู้แทนราษฎร ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไปภายในหกสิบวัน และวันเลือกตั้งนั้นต้องกำหนดวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

การยุบสภาผู้แทนราษฎรจะกระทำได้เพียงครั้งเดียวในเหตุการณ์เดียวกัน

มาตรา 119 สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา 120 สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

(1) ถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎรหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

(2) ตาย

(3) ลาออก

(4) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 111 (1) (2) หรือ (4)

(5) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 113 (1) (2) (3) (4) (7) (8) (9) (10) (11) หรือ (12)

(6) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา 114

(7) ลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกหรือพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติด้วย

คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้นให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าขาดจากสมาชิกภาพนับแต่วันที่ลาออกหรือพรรคการเมืองมีมติ

(8) สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา 98 หรือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา 97 ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าขาดจากสมาชิกภาพนับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎรหรือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีมติ

(9) ขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยุบเลิกพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นเป็นสมาชิกและไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นที่มีสมาชิกของพรรคการเมืองนั้นเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าขาดจากสมาชิกภาพนับแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนดหกสิบวันนั้น

(10) ขาดประชุมตลอดสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร

(11) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

มาตรา 121 เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือเมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนภายในกำหนดเวลาสี่สิบห้าวัน เว้นแต่อายุของสภาผู้แทนราษฎรจะเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่แล้วจากการเลือกตั้งทั่วไป และให้นำบทบัญญัติมาตรา 112 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เข้ามาแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภาผู้แทนราษฎรที่เหลือ

มาตรา 122 ภายหลังที่คณะรัฐมนตรีเข้าบริหารราชการแผ่นดินแล้ว พระมหากษัตริย์จะได้ทรงแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองในสภาผู้แทนราษฎรที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีและมีจำนวนมากที่สุดในบรรดาพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี แต่ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรในขณะแต่งตั้งเป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่ไม่มีพรรคการเมืองใดในสภาผู้แทนราษฎรมีลักษณะที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งได้รับเสียงสนับสนุนข้างมากจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ใน

กรณีที่มีเสียงสนับสนุนเท่ากันให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรย่อมพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติดังกล่าวในวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง และให้นำบทบัญญัติมาตรา 126 มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีเช่นนี้ พระมหากษัตริย์จะได้ทรงแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง

ส่วนที่ 4
บทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง

มาตรา 123 สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย และต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย

มาตรา 124 ก่อนเข้ารับหน้าที่ สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

"ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

มาตรา 125 วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรแต่ละสภา มีประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานคนหนึ่งหรือสองคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ ตามมติของสภา

มาตรา 126 ประธานและรองประธานวุฒิสภาดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันเลือกประธานและรองประธานวุฒิสภาใหม่ ซึ่งจะต้องกระทำทุกสองปี

ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งจนสิ้นอายุของสภาหรือมีการยุบสภา

ประธานและรองประธานวุฒิสภา และประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณีเมื่อ

(1) ขาดจากสมาชิกภาพแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก

(2) ลาออกจากตำแหน่ง

(3) ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมืองอื่น

(4) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก

มาตรา 127 ประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของสภานั้น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ รองประธานมีอำนาจหน้าที่ตามที่ประธานมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่แทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา 128 เมื่อประธานและรองประธานวุฒิสภาหรือประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกแห่งสภานั้น ๆ เลือกตั้งกันขึ้นเองเป็นประธานในคราวประชุมนั้น

มาตรา 129 การประชุมวุฒิสภาก็ดี การประชุมสภาผู้แทนราษฎรก็ดี ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีการพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถามตามมาตรา 155 สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนดเรื่ององค์ประชุมไว้ในข้อบังคับเป็นอย่างอื่นก็ได้

มาตรา 130 การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้

สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนนถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 131 ในที่ประชุมวุฒิสภาก็ดี ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรก็ดี ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาก็ดี สมาชิกผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนย่อมเป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวสมาชิกผู้นั้นในทางใดมิได้

เอกสิทธิ์ตามวรรคหนึ่งไม่คุ้มครองสมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำในการประชุมที่มีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ หากถ้อยคำที่กล่าวในที่ประชุมไปปรากฏนอกบริเวณรัฐสภาและการกล่าวถ้อยคำนั้นมีลักษณะเป็นความผิดทางอาญาหรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่น

มาตรา 132 เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 131 ย่อมคุ้มครองไปถึงผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุมตามข้อบังคับของรัฐสภา วุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี และคุ้มครองไปถึงบุคคลซึ่งประธานในที่ประชุมอนุญาตให้แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมตลอดจนผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมสภาทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ที่ได้รับอนุญาตจากประธานแห่งสภานั้นด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 133 ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสองสมัย

วันประชุมครั้งแรกตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ส่วนวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สองของรัฐสภาให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนด

มาตรา 134 สมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดเวลาเก้าสิบวัน แต่พระมหากษัตริย์จะโปรดเกล้าฯ ให้ขยายเวลาออกไปก็ได้

การปิดสมัยประชุมสามัญก่อนครบกำหนดเวลาเก้าสิบวัน จะกระทำได้แต่โดยความเห็นชอบของรัฐสภา

มาตรา 135 พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุมรัฐสภา ทรงเปิดและปิดประชุม

พระมหากษัตริย์จะเสด็จพระราชดำเนินมาทรงทำรัฐพิธีเปิดประชุมสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งแรกตามมาตรา 133 วรรคหนึ่งด้วยพระองค์เอง หรือจะโปรดเกล้าฯ ให้พระรัชทายาทซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วหรือผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้แทนพระองค์มาทำรัฐพิธีก็ได้

มาตรา 136 เมื่อมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พระมหากษัตริย์จะทรงเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญก็ได้

มาตรา 137 สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสองสภารวมกัน หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้นำความกราบบังคมทูล เพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้

คำร้องขอดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ยื่นต่อประธานรัฐสภา

ให้ประธานรัฐสภานำความกราบบังคมทูลและลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา 138 ภายใต้บังคับมาตรา 137 การเรียกประชุม การขยายเวลาประชุม และการปิดประชุมรัฐสภา ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 139 ในระหว่างสมัยประชุม ห้ามมิให้จับหรือคุมขังหรือหมายเรียกตัวสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปทำการสอบสวนในฐานะที่สมาชิกผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกหรือในกรณีที่จับในขณะกระทำความผิด

ในกรณีที่มีการจับสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะกระทำความผิด ให้รายงานไปยังประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกโดยด่วน และประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกอาจสั่งให้ปล่อยผู้ถูกจับได้

มาตรา 140 ในกรณีที่มีการฟ้องร้องสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคดีอาญาไม่ว่าจะได้ฟ้องนอกหรือในสมัยประชุม ศาลจะพิจารณาคดีนั้นในระหว่างสมัยประชุมมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก หรือเป็นคดีอันเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่การพิจารณาคดีต้องไม่เป็นการขัดขวางต่อการที่สมาชิกผู้นั้นจะมาประชุมสภา

การพิจารณาที่ศาลได้กระทำไปก่อนมีคำอ้างว่าจำเลยเป็นสมาชิกของสภาใดสภาหนึ่งย่อมเป็นอันใช้ได้

มาตรา 141 ถ้าสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถูกคุมขังในระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาอยู่ก่อนสมัยประชุม เมื่อถึงสมัยประชุม พนักงานสอบสวนหรือศาล แล้วแต่กรณี ต้องสั่งปล่อยทันที ถ้าประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกได้ร้องขอ

คำสั่งปล่อยตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลบังคับตั้งแต่วันสั่งปล่อยจนถึงวันสุดท้ายแห่งสมัยประชุม

มาตรา 142 ในระหว่างที่อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ จะมีการประชุมวุฒิสภามิได้ เว้นแต่เป็นการประชุมที่ให้วุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาตามมาตรา 17 มาตรา 21 และมาตรา 180 โดยถือคะแนนเสียงจากจำนวนสมาชิกของวุฒิสภา

มาตรา 143 ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี

การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะกระทำได้เมื่อพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสังกัดมีมติให้เสนอได้ และต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองนั้นไม่น้อยกว่ายี่สิบคนรับรอง

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน หมายความถึง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อความข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

(1) การตั้งขึ้นหรือยกเลิกหรือลดหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร

(2) การจัดสรร รับ รักษาหรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน

(3) การจัดตั้งหน่วยงานอันมีผลให้ต้องมีงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินเพิ่มขึ้น

(4) การกู้เงิน หรือการค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้

(5) เงินตรา

ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินที่จะต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรีหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้วินิจฉัย

มาตรา 144 ร่างพระราชบัญญัติใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอและในขั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน แต่สภาผู้แทนราษฎรได้แก้ไขเพิ่มเติมและประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งระงับการพิจารณาไว้ก่อน และส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่ให้คำรับรอง ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขเพื่อมิให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน

มาตรา 145 ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน

มาตรา 146 ภายใต้บังคับมาตรา 152 เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา 145 และลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสิบวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา

ระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่งไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามมาตรา 149

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในการที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินไปยังวุฒิสภา ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอไปนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ถือเป็นเด็ดขาด

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้งไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน

มาตรา 147 ภายใต้บังคับมาตรา 152 เมื่อวุฒิสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว

(1) ถ้าเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา 93

(2) ถ้าไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน และส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร

(3) ถ้าแก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติตามที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นไปยังสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่ามิได้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญและเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา 93 ถ้าเป็นกรณีอื่นให้แต่ละสภาตั้งบุคคลที่เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ มีจำนวนเท่ากันตามที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนด ประกอบเป็นคณะกรรมาธิการร่วมกัน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้คณะกรรมาธิการร่วมกันรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมาธิการร่วมกันได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง ถ้าสภาทั้งสองต่างเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมาธิการร่วมกันได้พิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา 93 ถ้าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน

คณะกรรมาธิการร่วมกันอาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด ๆ หรือเรียกบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้และเอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 131 และมาตรา 132 นั้น ให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำหน้าที่ตามมาตรานี้ด้วย

การประชุมคณะกรรมาธิการร่วมกัน ต้องมีกรรมาธิการของสภาทั้งสองมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำบทบัญญัติมาตรา 161 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 148 ร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ตามบทบัญญัติมาตรา 147 นั้น สภาผู้แทนราษฎรจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ต่อเมื่อเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันได้ล่วงพ้นไปนับแต่วันที่วุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎรสำหรับกรณีการยับยั้งตามมาตรา 147 (2) และนับแต่วันที่สภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยสำหรับกรณีการยับยั้งตามมาตรา 147 (3) ในกรณีเช่นว่านี้ถ้าสภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันร่างเดิมหรือร่างที่คณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาและให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา 93

ถ้าร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน สภาผู้แทนราษฎรอาจยกร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที ในกรณีเช่นว่านี้ถ้าสภาผู้แทนราษฎร ลงมติยืนยันร่างเดิมหรือร่างที่คณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาและให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา 93

มาตรา 149 ในระหว่างที่มีการยับยั้งร่างพระราชบัญญัติใดตามบทบัญญัติมาตรา 147 คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้มิได้

ในกรณีที่วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอหรือส่งให้พิจารณานั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ ให้ประธานวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ถ้าคณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นตกไป

มาตรา 150 ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือบรรดาร่างพระราชบัญญัติรัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา ให้เป็นอันตกไป

มาตรา 151 งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลาง

มาตรา 152 ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาถึงสภาผู้แทนราษฎร

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อวุฒิสภา

ในการพิจารณาของวุฒิสภา วุฒิสภาจะต้องให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภาโดยจะแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ มิได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น ในกรณีเช่นนี้และในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา 93

ถ้าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าววุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วย ให้นำบทบัญญัติมาตรา 148 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมและร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการใดมิได้ แต่อาจแปรญัตติได้ในทางลด หรือตัดทอนรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) เงินส่งใช้ต้นเงินกู้

(2) ดอกเบี้ยเงินกู้

(3) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

มาตรา 153 การจ่ายเงินแผ่นดิน จะกระทำได้ก็เฉพาะที่ได้อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายเกี่ยวด้วยการโอนงบประมาณ หรือกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนจะจ่ายไปก่อนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติในกรณีเช่นว่านี้ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้ในพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไป

มาตรา 154 วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 155 สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

การตอบกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 156 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ

เมื่อการเปิดอภิปรายทั่วไปสิ้นสุดลง โดยมิใช่ด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป ให้สภาผู้แทนราษฎรลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ การลงมติในกรณีเช่นว่านี้มิให้กระทำในวันเดียวกับวันที่การอภิปรายสิ้นสุดลง มติไม่ไว้วางใจต้องมีคะแนนเสียงมากกว่าหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่มติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายนั้นเป็นอันหมดสิทธิที่จะเข้า

ชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะอีกตลอดสมัยประชุมนั้น

มาตรา 157 การประชุมวุฒิสภา การประชุมสภาผู้แทนราษฎร และการประชุมร่วมกันของรัฐสภาย่อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมแต่ละสภา แต่ถ้าหากคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกของแต่ละสภาหรือสมาชิกของทั้งสองสภาร่วมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา หรือของจำนวนสมาชิกของทั้งสองสภาเท่าที่มีอยู่รวมกัน แล้วแต่กรณี ร้องขอให้ประชุมลับก็ให้ประชุมลับ

มาตรา 158 วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมาธิการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้วรายงานต่อสภา คณะกรรมาธิการที่กล่าวนี้ย่อมมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด ๆ หรือเรียกบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้

เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 131 และมาตรา 132 นั้น ให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำหน้าที่ตามมาตรานี้ด้วย

กรรมาธิการสามัญที่ตั้งจากผู้ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมือง หรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 159 ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนดอัตราส่วนตามวรรคสาม

มาตรา 159 วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา และกรรมาธิการองค์ประชุมของคณะกรรมาธิการ วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยและกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 159 ทวิ ถ้าสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาเห็นว่าข้อบังคับแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก หรือข้อบังคับของรัฐสภาในเรื่องใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ให้เสนอความเห็นต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา เมื่อ

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยแล้ว ให้แจ้งไปยังประธานแห่งสภาที่เป็นผู้ตราข้อบังคับนั้นทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

ส่วนที่ 5
การประชุมร่วมกันของรัฐสภา

มาตรา 160 ในกรณีต่อไปนี้ ให้รัฐสภาประชุมร่วมกัน

(1) การให้ความเห็นชอบในการตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา 17

(2) การปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาตามมาตรา 19

(3) การรับทราบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช 2467 ตามมาตรา 21

(4) การรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติตามมาตรา 21

(5) การปรึกษาร่างพระราชบัญญัติใหม่ตามมาตรา 94

(6) การให้ความเห็นชอบในการเปิดสมัยประชุมตามมาตรา 134

(7) การเปิดประชุมรัฐสภาตามมาตรา 135

(8) การร่างข้อบังคับตามมาตรา 161

(9) การพิจารณาเสนอแนะบุคคลเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการรัฐสภาตามมาตรา 162 ทวิ

(10) การแถลงนโยบายตามมาตรา 169

(11) การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา 171

(12) การให้ความเห็นชอบในการประกาศสงครามตามมาตรา 180

(13) การให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาตามมาตรา 181

(14) การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211

(15) การดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 อัฏฐ และมาตรา 211 ทศ วรรคสาม

(16) การให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ปัณรส วรรคสาม

(17) การให้ความเห็นชอบญัตติให้มีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

มาตรา 161 ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ให้ใช้ข้อบังคับการประชุมของรัฐสภา ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับการประชุมของรัฐสภา ให้ใช้ข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรโดยอนุโลมไปพลางก่อน

มาตรา 162 ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ให้นำบทที่ใช้แก่สภาทั้งสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในเรื่องการตั้งคณะกรรมาธิการ กรรมาธิการที่ตั้งจากผู้ที่เป็นสมาชิกของแต่ละสภาจะต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละสภา

---

* มีความเพิ่มเป็น (15),(16) และ (17) ของมาตรา 160 โดยมาตรา 3 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2539

หมวด 7
คณะรัฐมนตรี

มาตรา 163 พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง และรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกินสี่สิบแปดคนประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน

นายกรัฐมนตรีต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี

มาตรา 164 ก่อนเข้ารับหน้าที่ รัฐมนตรีต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

"ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

มาตรา 165 รัฐมนตรีต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) คุณสมบัติสำหรับผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 111 (1)

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

(3) ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 113 (1) (2) (3) (4) (7) (8) หรือ (12)

(4) ไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีก่อนได้รับการแต่งตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

มาตรา 166 รัฐมนตรีจะเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมืองมิได้

มาตรา 167 รัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งหรือกระทำการใด ๆ ที่ห้ามไว้มิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงหรือกระทำตามที่บัญญัติในมาตรา 114 มิได้เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และจะเป็นผู้จัดการ กรรมการที่ปรึกษา ตัวแทน หรือลูกจ้างของบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือองค์การใด ๆ ที่ดำเนินธุรกิจเพื่อค้ากำไรก็มิได้ด้วย

มาตรา 168 รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิเข้าประชุมและแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภาซึ่งตนมิได้เป็นสมาชิก แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 131 และมาตรา 132 ให้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 169 คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภาโดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ

มาตรา 170 ในการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐมนตรีต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่ได้แถลงไว้ตามมาตรา 169 และต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรในหน้าที่ของตน รวมทั้งต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อรัฐสภาในนโยบายทั่วไปของคณะรัฐมนตรี

รัฐมนตรีต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 171 ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่คณะรัฐมนตรีสมควรจะฟังความคิดเห็นของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐบาลก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้

มาตรา 172 รัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(1) สภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่ไว้วางใจตามมาตรา 156

(2) อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

(3) คณะรัฐมนตรีลาออก

(4) ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามมาตรา 173

คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง ต้องอยู่ในตำแหน่ง ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา 173 ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 165

(4) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก

(5) สภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่ไว้วางใจตามมาตรา 156

(6) กระทำการต้องห้ามตามมาตรา 167

(7) มีพระบรมราชโองการตามมาตรา 174

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 97 มาตรา 98 และมาตรา 99 มาใช้บังคับแก่การสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีตาม (2) (3) (4) และ (6)

มาตรา 174 พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งอำนาจในการให้รัฐมนตรีออกจากความเป็นรัฐมนตรี ตามที่นายกรัฐมนตรีกถวายคำแนะนำ

มาตรา 175 ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ หรือความปลอดภัยสาธารณะ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศหรือป้องกันปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้

ในการประชุมสภาคราวต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า กถ้าอยู่นอกสมัยประชุมและการรอการเปิดสมัยประชุมสามัญจะเป็นการชักช้า คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญ เพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดโดยเร็ว ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติ หรือสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติแต่วุฒิสภาไม่อนุมัติ และสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

หากพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งที่ผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด และดำระราชกำหนดนั้นต้องตกไปตามวรรคสาม ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกมีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผล

ถ้าวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติพระราชกำหนดนั้น หรือถ้าวุฒิสภาไม่อนุมัติ และสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติ ให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การพิจารณาพระราชกำหนดของวุฒิสภาและของสภาผู้แทนราษฎรในกรณียืนยันการอนุมัติพระราชกำหนด จะต้องกระทำในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภานั้น ๆ

มาตรา 176 ก่อนที่วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรจะได้อนุมัติพระราชกำหนดใดตามมาตรา 175 วรรคสาม สมาชิกวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าพระราชกำหนดนั้นไม่เป็นไปตามมาตรา 175 วรรคหนึ่ง และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ส่งความเห็นนั้นไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ส่งความเห็นนั้นมา

เมื่อประธานวุฒิสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับความเห็นของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคหนึ่ง ให้รอการพิจารณาพระราชกำหนดนั้น ไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา 175 วรรคหนึ่ง ให้พระราชกำหนดนั้นไม่มีผลบังคับมาแต่ต้น

คำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา 175 วรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนตุลาการรัฐธรรมนูญทั้งหมด

มาตรา 177 ในระหว่างสมัยประชุม ถ้ามีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวด้วยการภาษีอากรหรือเงินตราซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้มีใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

พระราชกำหนดที่ได้ตราขึ้นตามวรรคหนึ่ง จะต้องนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ภายในสามวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้นำบทบัญญัติมาตรา 175 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 178 พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการประกาศใช้และเลิกใช้กฎอัยการศึกตามลักษณะและวิธีการตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยกการศึก

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องประกาศใช้กฎอัยการศึกเฉพาะแห่งเป็นการรีบด่วน เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารย่อมกระทำได้ตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก

มาตรา 180 พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการประกาศสงครามเมื่อได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

มติให้ความเห็นชอบของรัฐสภาต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

ในระหว่างที่อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ ให้วุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาในการให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง และการลงมติต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา 181 พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่นกับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศ

หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตอำนาจแห่งรัฐหรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

มาตรา 182 พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษ

มาตรา 183 พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการถอดถอนฐานันดรศักดิ์และเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา 184 พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ข้าราชการฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนตำแหน่งปลัดกระทรวง อธิบดีและเทียบเท่าพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 185 ภายใต้บังคับมาตรา 184 การกำหนดคุณสมบัติ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การลงโทษ และการออกจากราชการของข้าราชการ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 185 ทวิ ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ และมิใช่ข้าราชการการเมืองจะเป็นข้าราชการการเมืองมิได้

มาตรา 185 ทวิ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นขององคมนตรี ประธานและรองประธานวุฒิสภา ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการรัฐสภาและตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 185 จัตวา บทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการใด ๆ อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ต้องมีรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้

หมวด 8
ศาล

มาตรา 186 การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

มาตรา 187 บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ

มาตรา 188 การตั้งศาลขึ้นใหม่เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งหรือคดีที่มีข้อหาฐานใดฐานหนึ่งโดยเฉพาะแทนศาลที่มีอยู่ตามกฎหมายสำหรับพิจารณาพิพากษานั้น จะกระทำมิได้

มาตรา 189 การบัญญัติกฎหมายให้มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลหรือวิธีพิจารณาเพื่อใช้แก่คดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะ จะกระทำมิได้

มาตรา 190 ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา 191 ผู้พิพากษาและตุลาการจะเป็นข้าราชการการเมืองมิได้

มาตรา 192 พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมพ้นตากตำแหน่ง

ก่อนเข้ารับหน้าที่ครั้งแรก ผู้พิพากษาต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำที่คณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการกำหนด

มาตรา 193 การแต่งตั้งและการให้ผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมพ้นจากตำแหน่ง ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการก่อน แล้วจึงนำความกราบบังคมทูล

การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

มาตรา 194 ศาลทหารมีอำนาพิจารณาพิพากษาคดีตามที่กฎหมายบัญญัติ

การแต่งตั้งและการให้ตุลาการศาลทหารพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 195 ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 195 ทวิ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ตุลาการในศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง

ก่อนเข้ารับหน้าที่ครั้งแรก ตุลาการในศาลปกครองต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย ด้วยถ้อยคำตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 195 ตรี การแต่งตั้งและการให้ตุลาการในศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติแล้วจึงนำความกราบบังคมทูล

การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษตุลาการในศาลปกครอง ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 195 จัตวา การแต่งตั้งและการให้ผู้พิพากษาหรือตุลาการในศาลอื่นนอกจากศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหารพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนอำนาจพิพากษาคดีและวิธีพิจารณาของศาลดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลนั้น

มาตรา 195 เบญจ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่น หรือระหว่างศาลอื่นด้วยกัน ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัย

หมวด 9
การปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 196 ราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

องค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง มีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครองท้องถิ่นของตน และมีอิสระในทางการภาษีอากรและการเงินแห่งท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

การกำกับดูแลองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็น เพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม

มาตรา 197 ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ย่อมมีสิทธิปกครองตนเอง

มาตรา 198 สมาชิกสภาท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งเป็นหลัก การแต่งตั้งสมาชิกจะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่จะเป็นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และต้องมีจำนวนน้อยกว่าสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ใช้วิธีออกเสียงคะแนนโดยตรงและลับ

ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นอย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 111 (1) และ (2) ด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 199 คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งเป็นหลัก การแต่งตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจะกระทำได้เฉพาะ
ในกรณีที่จำเป็นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด 10
ตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา 200 คณะตุลาการรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ หรือสาขารัฐศาสตร์อีกหกคนซึ่งวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งสภาละสามคน

ประธานรัฐสภาเป็นประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ

ในระหว่างที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบให้ตุลาการารัฐธรรมนูญโดยตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วยประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา และอัยการสูงสุด ในกรณีเช่นนั้นให้ประธานวุฒิสภาเป็นประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา 201 ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้ง จะเป็นสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นมิได้

มาตรา 202 ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีแต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้

ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญใหม่

มาตรา 203 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 201

(4) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก

มาตรา 204 ถ้าตำแหน่งตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งว่างลงเพราะเหตุอื่นใด นอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี แต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญสำหรับตำแหน่งที่ว่างลงภายในสามสิบวัน

กำหนดวันดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้ตุลาการรัฐธรรมนูญที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา 205 เมื่อร่างพระราชบัญญัติใดได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยตามมาตรา 93

(1) หากสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อประธานรัฐสภา ประธานสุดสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กระณี แล้วให้ประธานสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ส่งความเห็นนั้นไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย แล้วแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ

(2) หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ให้ส่งความเห็นเช่นว่าไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย แล้วแจ้งให้ประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ

ในระหว่างที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ให้นายกรัฐมนตรีระงับการดำเนินการเพื่อประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ถ้าคณะตุลาการรัฐธรรมนูญว่าร่างพระราชบัญญัตินั้น มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

มาตรา 206 ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติและกฎหมายบังคับแก่คดีใดถ้าศาลเห็นเอง หรือคู่ความโต้แย้งโดยศาลเห็นว่ามีเหตุผลอันสมควรว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา 5 และยังไม่มีการวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการ เพื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้ใช้ในคดีทั้งปวงแต่ไม่กระทบกระเทือนคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว

มาตรา 207 ในกรณีที่คณะรัฐมนตรี รัฐสภาวุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎรมีมติว่ากรณีมีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วกรณี ส่งเรื่องให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

มาตรา 208 การประชุมาคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ต้องมีตุลาการรัฐธรรมนูญมาประชุมไม่น้อยกว่าหกคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา 209 คำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้ถือเป็นเด็ดขาดและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 210 วิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด 11
การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา 211 การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ จะกระทำได้ก็แต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(1) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรีหรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกวุฒิสภาสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรละเสนอหรือร่วมเสนอญัตติดังกล่าวได้ เมื่อพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นสังกัดมีมติให้เสนอได้

(2) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ

(3) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขั้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ และลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติม เติมนั้น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

(4) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตราให้ถือเอกเสียงข้างมากเป็นประมาณ

(5) เมื่อการพิจารณาวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้วให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้ว ให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

(6) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการทีจะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(7) เมื่อการลงมติได้เป็นไปตามที่กล่าวแล้ว ให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา 93 และมาตรา 94 มาใช้บังคับอนุโลม

หมวด 12
การจัดทำรัฐธรรมนูญใหม่

มาตรา 211 **ทวิ** ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทหหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวดนี้ ประกอบด้วยสมาชิก ดังต่อไปนี้

(1) สมาชิกซึ่งรัฐสภาเลือกตั้งจากผู้สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 211 ฉ ให้ได้จังหวัดละหนึ่งคน

(2) สมาชิกซึ่งรัฐสภาเลือกตั้งจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ จำนวนยี่สิบสามคน ดังต่อไปนี้

(ก) ผู้เชี่ยวชาญสาขากฎหมายมหาชน จำนวนแปดคน

(ข) ผู้เชี่ยวชาญสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวนแปดคน

(ค) ผู้มีประสบการณ์ด้านการเมือง การบริหารราชการแผ่นดินหรือการร่างรัฐธรรมนูญ ตามหลักเกณฑ์ที่ประธานรัฐสภากำหนด จำนวนเจ็ดคน

มาตรา 211 ตรี บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ทวิ (1) ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

หมวด 12 ตั้งแต่มาตรา 211 ทวิ ถึง มาตรา 211 เอกูวีสต เพิ่มเติมโดย มาตรา 4 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ต พุทธศักราช

(1) มีสัญญาชาติไทยโดยการเกิด

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(3) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(4) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันรับเลือกตั้ง หรือเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา 211 จัตวา บุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ทวิ (1) ได้แก่บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) เป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 113 (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (10) และ (12)

(2) เป็นสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือข้าราชการการเมือง

(3) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(4) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา 211 เบญจ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ทวิ (2) ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 211 ตรี (1) (2) และ (3) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 211 จัตวา (1) และ (2)

มาตรา 211 ฉ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ทวิ (1) ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุแห่งการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวดนี้

ผู้ใดประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ทวิ (1) ให้ยื่นใบสมัครพร้อมด้วยหลักฐานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาหรือที่ตนเกิด ตามแบบและภายในกำหนดวันและเวลาที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องกำหนดวันรับสมัครให้เป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งและเห็นว่าถูกต้องแล้ว ในกรณีที่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่เกินสิบคนให้ส่งรายชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้งไปยังประธานรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป แต่ในกรณีที่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งเกินสิบคนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการประชุมพร้อมกันระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อลงคะแนนเลือกตั้งกันเองโดยลงคะแนนลับ และผู้สมัครแต่ละคนให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกผู้สมัครด้วยกันเองได้คนละไม่เกินสามคน

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งรายชื่อพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่หนึ่งถึงลำดับที่สิบไปยังประธานรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่มีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันอันเป็นเหตุให้มีจำนวนเกินสิบคน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการลงคะแนนใหม่ เฉพาะผู้ที่ได้รับคะแนนเท่ากันนั้นเพื่อให้ได้ผู้สมัครที่มีคะแนนสูงสุดจำนวนสิบคน ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการให้แล้วเสร็จและส่งรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ประธานรัฐสภาภายในห้าวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้ง

ให้ประธานรัฐสภาจัดทำบัญชีรายชื่อที่ได้รับจากผู้ว่าราชการทุกจังหวัด โดยแยกเป็นรายชื่อของแต่ละจังหวัด และให้เรียงรายชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดตามลำดับอักษร เพื่อดำเนินการต่อไปตามมาตรา 211 อัฏฐ

มาตรา 211 สัตต ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาที่มีการให้ปริญญาในสาขาวิชานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์แต่ละแห่งคัดเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ทวิ (2) ในประเภท ต่าง ๆ ตามมาตรา 211 ทวิ (2) (ก) (ข) และ (ค) ประเภทละไม่เกินห้าคน โดยจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อของแต่ละประเภทพร้อมทั้งรายละเอียดตามที่ประธานรัฐสภากำหนดและส่งให้ประธานรัฐสภาภายในห้าวันนับแต่วันพ้นกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งตามมาตรา 211 ฉ และให้ประธานรัฐสภาจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลที่สภาสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ส่งมาแยกเป็นประเภทแต่ละบัญชีโดยให้เรียงรายชื่อตามลำดับอักษร

มาตรา 211 อัฏฐ เมื่อประธานรัฐสภาจัดทำบัญชีรายชื่อตามมาตรา 211 ฉ วรรคหก และได้รับบัญชีรายชื่อบุคคลตามมาตรา 211 สัตต แล้ว ให้จัดให้มีการประชุมร่วมกันของรัฐสภาภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับบัญชีรายชื่อครบถ้วน

ให้สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครจากบัญชีรายชื่อจากจังหวัดต่าง ๆ จังหวัดละหนึ่งคน และเลือกตั้งบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่สถาบันอุดมศึกษาส่งมาตามจำนวนแต่ละประเภทตามจำนวนที่กำหนดในมาตรา 211 ทวิ (2) การลงคะแนนดังกล่าวให้กระทำเป็นการลับ

ให้ผู้ได้รับเลือกตั้งจากแต่ละจังหวัดและผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ซึ่งได้คะแนนสูงสุดตามลำดับตามจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา 211 ทวิ เป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่มีผู้ได้คะแนนเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้จะมีจำนวนผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเกินจำนวนดังกล่าว ให้ดำเนินการลงคะแนนใหม่เฉพาะผู้ได้คะแนนเท่ากันนั้น ถ้ายังมีคะแนนเท่ากันอีก ให้ประธานรัฐสภาทำการจับสลากว่าผู้ใดรับเลือกตั้ง

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้งและการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามหมวดนี้ ให้ประธานรัฐสภากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อวินิจฉัยปัญหาดังกล่าว

ให้ประธานรัฐสภาประกาศรายชื่อผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 211 นว ในกรณีที่รัฐสภาจะต้องดำเนินการในตามหมวดนี้ในระหว่างปิดสมัยประชุมรัฐสภาให้ประธานรัฐสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุม

สมัยวิสามัญ และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ แต่ถ้าอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรและมีกรณีที่รัฐสภาจะต้องดำเนินการใดภายในระยะเวลาที่กำหนดตามหมวดนี้ มิให้นับระยะเวลาตั้งแต่วันที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี จนถึงวันประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกภายหลังจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานสภาผู้แทนราษฎรรวมเข้าในระยะเวลาที่รัฐสภาจะต้องดำเนินการ

มาตรา 211 ทศ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ทวิ (1) หรือ (2) เริ่มตั้งแต่วันได้รับเลือกตั้งจากรัฐสภา

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ทวิ (1) หรือ (2) สิ้นสุดลง เมื่อ

(1) สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลงตามมาตรา 211 อัฏฐารส

(2) ตาย

(3) ลาออก

(4) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 211 ตรี หรือลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 211 จัตวา หรือตามมาตรา 211 เบญจ แล้วแต่กรณี

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ทวิ (1) หรือ (2) ว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากถึงคราวออกตามมาตรา 211 อัฏฐารส ให้รัฐสภาดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างภายในกำหนดเวลาสามสิบวันจากกลบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ประธานรัฐสภาจัดทำตามมาตรา 211 ฉ วรรคหก หรือตามมาตรา 211 สัตต เว้นแต่ระยะเวลาการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 เตรส จะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน

ในกรณีที่สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ทวิ (1) ที่รัฐสภาเลือกตั้งจากผู้สมัครรับเลือกตั้งของจังหวัดใดว่างลงและไม่มีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งรายอื่นในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของจังหวัดนั้นแล้ว หรือในกรณีที่สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา 211 ทวิ (2) (ก) (ข) หรือ (ค) ประเภทใดประเภทหนึ่งว่างลง และไม่มีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ตามบัญชีรายชื่อในประเภทที่ว่างลงนั้นแล้ว ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อไปโดยไม่ต้องดำเนินการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้น แต่ทั้งนี้สภาร่างรัฐธรรมนูญจะต้องมีจำนานสมาชิกเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกตามมาตรา 211 ทวิ (1) และ (2)

มาตรา 211 เอกาทศ สภาร่างรัฐธรรมนูญ มีประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญคนหนึ่งและรองประธานคนหนึ่งหรือสองคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมาชิกแห่งสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมติของสภาร่างรัฐธรรมนูญ และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามหมวดนี้ รองประธานมีอำนาจหน้าที่ตามที่ประธานมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่แทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

เมื่อประธานและรองประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกแห่งสภาร่างรัฐธรรมนูญเลือกตั้งกันขึ้นเองเป็นประธานในคราวประชุมนั้น

มาตรา 211 ทวาทศ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของประธานและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญและกรรมาธิการที่สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่งตั้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 211 เตรส สภาร่างรัฐธรรมนูญจะต้องจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาสองร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครบจำนวนตามมาตรา 211 ทวิ

การที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรไม่เป็นเหตุกระทบกระเทือนการปฏิบัติหน้าที่ของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง

ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ สภาร่างรัฐธรรมนูญต้องคำนึกถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ

ร่างรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐจะกระทำมิได้

ในกรณีที่รัฐสภาวินิจฉัยว่าร่างรัฐธรรมนูญมีลักษณะตามวรรคสี่ ให้ร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันตกไป

มาตรา 211 จตุทศ วิธีการพิจารณาและจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ การประชุม การลงมติ การแต่งตั้งกรรมาธิการและการดำเนินการของกรรมาธิการ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติของหมวดนี้ ให้ใช้ข้อบังคับการประชุมของรัฐสภาโดยอนุโลม ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับการประชุมของรัฐสภาให้ใช้ข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรโดยอนุโลมไปพลางก่อน

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 129 และมาตรา 130 มาใช้กับการประชุมของสภาร่างรัฐธรรมนูญโดยอนุโลม

เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 131 และมาตรา 132 และความคุ้มกันที่บัญญัติไว้ในมาตรา 139 มาตรา 140 และมาตรา 141 ให้นำมาใช้บังคับกับการประชุมของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญและกรรมาธิการโดยอนุโลม

มาตรา 211 ปัญรส เมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จสิ้นแล้วให้นำเสนอต่อรัฐสภา

สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญมีสิทธิเข้าชี้แจงประกอบร่างรัฐธรรมนูญนั้นในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้

ให้รัฐสภาพิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ โดยจะแก้ไขเพิ่มเติมประการใดมิได้ การลงมติให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เมื่อรัฐสภาลงมติให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ให้ประธานรัฐสภานำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายและให้นำบทบัญญัติมาตรา 93 มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญและพระราชทานคืนมา หรือเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

ในกรณีที่มีคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ให้ดำเนินการจัดให้มีประชามติเพื่อให้ประชาชนออกเสียงคะแนนว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญเสนอ

มาตรา 211 โสฬส ในกรณีที่จะต้องดำเนินการให้ประชาชนออกเสียงประชามติตามมาตรา 211 ปัณรส วรรคห้า ให้ประธานรัฐสภาประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดวันให้ประชาชนออกเสียงประชามติซึ่งจะต้องไม่ก่อนเก้าสิบวันแต่ไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ ทั้งนี้ วันออกเสียงประชามติต้องเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ

หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ในการออกเสียงประชามติ หากผลปรากฏว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญ ให้ประธานรัฐสภาดำเนินการต่อไปตามมาตรา 211 สัตตรส แต่ถ้าเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญหรือมีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติเป็นจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

มาตรา 211 สัตตรส เมื่อมีประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญให้ประธานรัฐสภานำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา 93 และมาตรา 211 ปัณรส วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา 211 อัฏฐารส สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) สภาร่างรัฐธรรมนูญมีจำนวนสมาชิกเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งตามมาตรา 211 ทศ วรรคสี่

(2) สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา 211 เตรส วรรคหนึ่ง

(3) เมื่อร่างรัฐธรรมนูญได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ใช้บังคับเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(4) เมื่อร่างรัฐธรรมนูญตกไปตามมาตรา 211 เตรส วรรคห้า มาตรา 211 ปัณรส วรรคสี่ มาตรา 211 โสฬส วรรคสี่ หรือมาตรา 211 สัตตรส

ในกรณีที่สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง (2) ให้ดำเนินการจัดให้มีสมาชิก สภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ตามหมวดนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาตามมาตรา 211 เตรส วรรคหนึ่ง ทั้งนี้ บุคคลผู้ที่เคยเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญชุดเดิมจะเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญอีกไม่ได้

มาตรา 211 เอกูนวีสติ ถ้าร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นตามหมวดนี้ตกไป คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสามชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเสนอญัตติต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภามีมติให้มีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามความในหมวดนี้อีกได้ การออกเสียงลงคะแนนให้ความเห็นชอบของรัฐสภาให้ถือเอกเสียงข้างมากเป็นประมาณ

เมื่อรัฐสภามีมติอย่างหนึ่งอย่างใดตามวรรคหนึ่งแล้ว จะมีการเสนอญัตติตามวรรคหนึ่งอีกไม่ได้ เว้นแต่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่

บทเฉพาะกาล

มาตรา 212 นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้จนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 218 ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติตามธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ทำหน้าที่รัฐสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ แต่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา 137 ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา 211 ตั้งกระทู้ถามมาตรา 149 หรือเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา 150 หรือมาตรา 151 มิได้

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา 96 และมาตรา 108 มาใช้บังคับแก่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่ชาติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 213 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 125 มาตรา 126 มาตรา 133 มาตรา 134 และมาตรา 135 มาใช้บังคับแก่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามมาตรา 212 ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 214 ให้คณะองคมนตรีที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เป็นคณะองคมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 215 ให้คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ เป็นคณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญนี้ และมิให้นำบทบัญญัติมาตรา 162 และมาตรา 163 มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของรัฐมนตรีตามมาตรานี้

เมื่อได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 218 แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่ง แต่ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา 183 และมาตรา 191 มาใช้บังคับแก่ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอยู่ก่อนวันที่คณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา 216 เมื่อใช้รัฐธรรมนูญนี้แล้ว ให้บทบัญญัติมาตรา 7 ของธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา 217 และให้บทบัญญัติ มาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 20 มาตรา 21 มาตรา 22 และมาตรา 23 ของธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา 217 ในวาระเริ่มแรก พระมหากษัตริย์จะได้ทรงแต่งตั้งบุคคล ผู้มีลักษณะตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 94 วรรคหนึ่ง จำนวนตามมาตรา 94 วรรคสอง เป็นสมาชิกวุฒิสภาในวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 218

ให้ประธานสภารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคหนึ่ง

ให้สมาชิกวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งมีวาระอยู่ในตำแหน่งสี่ปี และในระหว่างเวลาดังกล่าวให้นำมาตรา 98 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 218 ให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 219 (ถูกยกเลิกทั้งหมด)

มาตรา 220 ในวาระเริ่มแรก ให้วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญตามมาตรา 200 ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 218

มาตรา 221 (ถูกยกเลิกทั้งหมด)

มาตรา 222 บรรดาประกาศหรือคำสั่งของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติหรือหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ หรือกฎหมายที่มีผลเป็นการแก้ไข หรือเพิ่มเติมประกาศหรือคำสั่งของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติหรือหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติที่ออกใช้บังคับก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือประธานสภารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 27 แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 ทั้งนี้ ไม่ว่ามีผลใช้บังคับในทางนิติบัญญัติ ทางบริหาร หรือทางตุลาการ บรรดาที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่จนถึงวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้มีผลใช้บังคับได้โดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป และถ้าประกาศหรือคำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับในทางนิติบัญญัติหรือในทางตุลาการ การยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศหรือคำสั่งดังกล่าวให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ การตราพระราชบัญญัติตามมาตรานี้ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งได้กระทำไปตามประกาศหรือคำสั่งดังกล่าว และให้บุคคลหรือคณะบุคคลนั้นได้รับความคุ้มครอง ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องในทางใดมิได้

มาตรา 223 ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้การกระทำใดต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบของรัฐสภา วุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร เมื่อการนั้นได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 หรือตามมาตรา 216 ของรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ให้ถือว่ารัฐสภา วุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี ได้ให้ความยินยอมหรือเห็นชอบตามกฎหมายนั้นแล้ว

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อุกฤษ มงคลนาวิน
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 108 ตอนที่ 216 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2534)

รัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5)
พุทธศักราช 2538

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538
เป็นปีที่ 50 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2538"

มาตรา 2 รัฐธรรมนูญ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกหมวด 3 ถึงหมวด 11 มาตรา 24 ถึงมาตรา 211 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2538 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2535 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2535 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2535 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2535 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ความที่แก้ไขใหม่ตรามาตรา 3 ได้นำไปพิมพ์ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ตั้งแต่หน้า 16-71 แล้ว

บทเฉพาะกาล

มาตรา 4 ให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะครบวาระสี่ปี นับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 218 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534

มาตรา 5 สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับสัมปทานจากรัฐหรือหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นคู่สัญญากับรัฐหรือหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ อันมีลักษณะผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ถ้าได้รับสัปทานหรือเป็นคู่สัญญาอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้คงถือไว้ซึ่งสัมปทานหรือเป็นคู่สัญญานั้นได้ต่อไปจนกว่าจะครบอายุสัมปทานหรือครบอายุสัญญาหรือจนกว่าสมาชิกภาพจะได้สิ้นสุดลง

มาตรา 6 ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้

บทบัญญัติมาตรา 105 มาตรา 106 และมาตรา 109 (2) ให้ใช้บังคับกับการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่จะพึงมีขึ้นภายหลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อแทนตำแหน่งที่ว่างก่อนการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามวรรคสอง ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534

มาตรา 7 ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่เพื่อให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง มิให้นำบทบัญญัติ มาตรา 115 วรรคสองและวรรคสาม ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้มาใช้บังคับ ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 8 ให้ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 9 ให้ประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาจนกว่าอายุของวุฒิสภาตามมาตรา 4 แห่งรัฐธรรมนูญนี้จะสิ้นสุดลง หรือพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระตามมาตรา 126 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 10 ให้คณะกรรมาธิการตามมาตรา 141 มาตรา 153 และมาตรา 158 และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 154 และข้อบังคับการประชุมของรัฐสภาตามมาตรา 157 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 คงเป็นคณะกรรมาธิการตามมาตรา 147 มาตรา 158 และมาตรา 162 และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 159 และข้อบังคับการประชุมของรัฐสภาตามมาตรา 161 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 11 ให้คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 12 ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายเพื่อให้องค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งมาตรา 196 ของรัฐธรรมนูญแห่งาราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ให้ใช้กฎหมายว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีกฎหมายอนุวัตการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งมาตรา 196 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสี่ปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 13 ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ คือ โดยที่ในขณะนี้มีการเรียกร้องให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในประเด็นต่าง ๆ หลายประเด็น และได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนหนึ่งเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติมประเด็นละฉบับ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะทำให้เกิดความขัดแย้งในบทบัญญัติต่าง ๆ ที่มิได้แก้ไขเพิ่มเติม และโดยเหตุที่ในปัจจุบันมีผู้เสนอแนวคิดใหม่ ๆ ที่สมควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นการสมควรที่จะได้ดำเนินการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในส่วนสำคัญ ๆ ทั้งฉบับให้เกิดความสมานฉันท์ เป็นการแสดงถึงความรู้รักสามัคคีของคนในชาติ ดังกระแสพระราชดำรัสซึ่งได้พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยทั้งชาติ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทนปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ขึ้น

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 112 ตอนที่ 7 ก ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2538)

บัตทึกสำนักพิมพ์

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 108 ตอนที่ 216 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2534
2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรกไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2535
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 72 หน้า 1 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2535
3. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2535
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 72 หน้า 5 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2535
4. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2535
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 72 หน้า 8 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2535
5. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2535
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 95 หน้า 1 ลงวันที่ 12 กันยายน 2535
6. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2538
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 112 กตอนที่ 7 ก หน้า 1 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2538
7. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2539
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนที่ 53 ก ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2539

พระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534
(แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน)

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 21 สิงหาคม 2534

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

(1) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515

(2) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 310 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515

(3) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 พ.ศ. 2517

(4) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 พ.ศ. 2517

(5) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517

(6) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2519

(7) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 22 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2520

(8) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2522

(9) ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ 48 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534

มาตรา 4 ให้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ดังนี้

(1) ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง

(2) ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค

(3) ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา 5 การแบ่งราชการออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้กำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานของส่วนราชการนั้น ไว้ด้วย

การบรรจุและการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ราชการต่าง ๆให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา 6 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ 1
การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง

มาตรา 7 ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ดังนี้

(1) สำนักนายกรัฐมนตรี

(2) กระทรวง หรือทบวงซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวง

(3) ทบวง ซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(4) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

สำนักนายกรัฐมนตรีมีฐานะเป็นกระทรวง

ส่วนราชการตาม (1) (2) และ (4) มีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา 8 การจัดตั้งหรือยุบส่วนราชการตามมาตรา 7 ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

การจัดตั้งทบวงโดยให้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงให้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติด้วย

การจัดตั้งกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ให้ระบุการไม่สังกัดไว้ในพระราชบัญญัติด้วย

การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

และมีฐานะเป็นกรม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ระบุอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในพระราชกฤษฎีกาด้วย

ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงบประมาณร่วมกันเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการแบ่งส่วนราชการภายในและในการกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการตามวรรคสี่ ในการเสนอความเห็นดังกล่าว ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจัดอัตรากำลัง และสำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณให้สอดคล้องเสนอไปในคราวเดียวกัน แต่ถ้าเป็นการแบ่งส่วนราชการภายในของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในทบวงมหาวิทยาลัย ให้สำนักงบประมาณเป็นผู้เสนอความเห็นและจัดสรรเงินงบประมาณต่อคณะรัฐมนตรี

หมวด 1
การจัดระเบียบบริหารราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา 9 การจัดระเบียบบริหารราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

ให้ส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีบรรดาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม มีฐานะเป็นกรม

สำนักนายกรัฐมนตรีอาจจัดให้มีส่วนราชการเป็นการภายในขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อทำหน้าที่จัดทำนโยบายและแผน กำกับ เร่งรัด และติดตามนโยบายและแผนการปฏิบัติราชการตามนโยบายที่คณะรัฐมนตรีมีกำหนดหรืออนุมัติ เพื่อการนี้นายกรัฐมนตรีจะสั่งให้กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมในสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำก็ได้

มาตรา 10 สำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

สำนักนายกรัฐมนตรีมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและกำหนดนโยบายของสำนักนายกรัฐมนตรีให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี และจะให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีหรือมีทั้งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้

ในกรณีที่มีรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีหรือมีทั้งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี การสั่งและการปฏิบัติราชการของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ในระหว่างที่คณะรัฐมนตรีต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการไปจนกว่าจะตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่ เพราะนายกรัฐมนตรีตาย ขาดคุณสมบัติ หรือต้องคำพิพากษาให้จำคุก ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้

รองนายกรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรี ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

มาตรา 11 นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) กำกับโดยทั่วไปซึ่งการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อการนี้จะสั่งให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และส่วนราชการซึ่งมีหน้าที่ควบคุมราชการส่วนท้องถิ่น ชี้แจงแสดงความคิดเห็น ทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ ในกรณีจำเป็นจะยับยั้งการปฏิบัติราชการใด ๆ ที่ขัดต่อนโยบายหรือมติของคณะรัฐมนตรีก็ได้และมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น

(2) มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีกำกับการบริหารราชการของกระทรวง หรือทบวงหนึ่งหรือหลายกระทรวงหรือทบวง

(3) บังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารทุกตำแหน่งซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม

(4) สั่งให้ข้าราชการซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง มาปฏิบัติราชการสำนักนายกรัฐมนตรี โดยให้ขาดจากอัตราเงินเดือนทางสังกัดเดิมหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่ขาดจากอัตราเงินเดือนทางสังกัดเดิม ให้ได้รับเงินเดือนในสำนักนายกรัฐมนตรีในระดับ และขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

(5) แต่งตั้งข้าราชการซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมหนึ่งไปดำรงตำแหน่งของอีกกระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง โดยให้รับเงินเดือนจากกระทรวง ทบวง กรมเดิม ในกรณีเช่นว่าให้ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งมีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งตนมาดำรงตำแหน่งนั้นทุกประการ แต่ถ้าเป็นการแต่งตั้งข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

(6) แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา หรือคณะที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี หรือเป็นคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติราชการใด ๆ และกำหนดอัตราเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนให้แก่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้ง

(7) แต่งตั้งข้าราชการการเมืองให้ปฏิบัติราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี

(8) วางระเบียบปฏิบัติราชการ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

(9) ดำเนินการอื่น ๆ ในการปฏิบัติตามนโยบาย

ระเบียบตาม (8) เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา 12 ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม แต่มิได้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง นายกรัฐมนตรีจะมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนก็ได้

มาตรา 13 สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมือง มีเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองและรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการและจะให้มีผู้ช่วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ให้เลขาธิการนายกรัฐมนตรีและรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองเป็นข้าราชการการเมือง และให้รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร และผู้ช่วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

มาตรา 14 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และราชการในพระองค์ มีเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ และจะให้มีผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรี รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

มาตรา 15 ให้ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบจราจรทางบก เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

ให้ผู้อำนวยการและเลขาธิการ รองผู้อำนวยการและรองเลขาธิการและผู้ช่วยผู้อำนวยการและผู้ช่วยเลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

ความในมาตรา 15 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนแล้ว โดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535

มาตรา 16 สำนักนายกรัฐมนตรี นอกจากมีนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้มีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) รับผิดชอบควบคุมข้าราชการประจำในสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี และลำดับความสำคัญของแผนการปฏิบัติราชการประจำปีของ

ส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีให้เป็นไปตามนโยบายที่นายกรัฐมนตรีกำหนด รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี

(2) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี รองจากนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรียกเว้นข้าราชการของส่วนราชการซึ่งหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(3) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ในการปฏิบัติราชการของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้มีรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ และจะให้มีผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ในกรณีที่มีรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือมีทั้งรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ให้รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และให้รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดหรือมอบหมาย

มาตรา 17 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสำนักนายกรัฐมนตรี และราชการที่คณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่งในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี ยกเว้นราชการของส่วนราชการซึ่งกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

ในกรณีที่สำนักนายกรัฐมนตรีมีทบวงอยู่ในสังกัดและยังไม่สมควรจัดตั้งสำนักงานปลัดทบวง ตามมาตรา 25 วรรคสาม จะให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่สำนักงานปลัดทบวงด้วยก็ได้

หมวด 2
การจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวงหรือทบวง

มาตรา 18 ให้จัดระเบียบราชการของกระทรวง ดังนี้

(1) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

(2) สำนักงานปลัดกระทรวง

(3) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น เว้นแต่บางกระทรวงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นจะไม่แยกส่วนราชการที่ตั้งขึ้นเป็นกรมก็ได้

ให้ส่วนราชการตาม (2) และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น (3) มีฐานะเป็นกรม

กระทรวงใดมีความจำเป็นจะต้องมีส่วนราชการเพื่อจัดทำหน้าที่นโยบายและแผน กำกับ เร่งรัด และติดตามนโยบายและแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงจะจัดระเบียบบริหารราชการโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีสำนักนโยบายและแผนเป็นส่วนราชการภายใน ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทวงก็ได้

มาตรา 19 การจัดระเบียบราชการในกระทรวงหนึ่ง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ส่วนการจัดระเบียบราชการในกระทรวงที่เกี่ยวกับการทหารให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

กระทรวงมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

มาตรา 20 ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา 11 กระทรวงหนึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และกำหนดนโยบายของกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกระทรวง และจะให้มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมอบหมาย

ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมแต่มิได้สังกัดกระทรวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงปฏิบัติราชการแทนก็ได้

มาตรา 21 กระทรวง นอกจากมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงให้มีปลัดกระทรวงคนหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) รับผิดชอบควบคุมข้าราชการประจำในกระทรวง กำหนดแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง และลำดับความสำคัญของแผนการปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการในกระทรวงให้เป็นไปตามนโยบายที่รัฐมนตรีกำหนด รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกระทรวง

(2) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของส่วนราชการในกระทรวงรองจากรัฐมนตรี

(3) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวง และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง

ในการปฏิบัติราชการของปลัดกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้มีรองปลัดกระทรวงเป็นผู้ช่วยสั่งและ

ปฏิบัติราชการ และจะให้มีผู้ช่วยปลัดกระทรวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ในกรณีที่มีรองปลัดกระทรวงหรือผู้ช่วยปลัดกระทรวง หรือมีทั้งรองปลัดกระทรวงและผู้ช่วยปลัดกระทรวง ให้รองปลัดกระทรวงหรือผู้ช่วยปลัดกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากปลัดกระทรวง

ให้รองปลัดกระทรวง ผู้ช่วยปลัดกระทรวง และผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในสำนักงานปลัดกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ตามที่ปลัดกระทรวงกำหนดหรือมอบหมาย

มาตรา 22 สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมืองมีเลขานุการรัฐมนตรีซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนเลขานุการรัฐมนตรีก็ได้

มาตรา 23 สำนักงานปลัดกระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวง และราชการที่คณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่งในสังกัดกระทรวงโดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกระทรวงให้เป็นไปตามแนวนโยบายแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง

ในกรณีที่กระทรวงมีทบวงอยู่ในสังกัดและยังไม่สมควรจัดตั้งสำนักงานปลัดทบวงตามมาตรา 25 วรรคสาม จะให้สำนักงานปลัดกระทรวงทำหน้าที่สำนักงานปลัดทบวงด้วยก็ได้

มาตรา 24 การจัดระเบียบราชการในทบวงซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวงให้อนุโลมตามการจัดระเบียบราชการของกระทรวงซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 18 ถึงมาตรา 23

หมวด 3
การจัดระเบียบราชการในทบวงซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง

มาตรา 25 ราชการส่วนใดซึ่งโดยสภาพและปริมาณของงานไม่เหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็นกระทรวง หรือทบวงซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวงจะจัดตั้งเป็นทบวงสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง เพื่อให้มีรัฐมนตรีว่าการทบวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของทบวงก็ได้ และให้จัดระเบียบราชการในทบวง ดังนี้

(1) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

(2) สำนักงานปลัดทบวง

(3) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น เว้นแต่บางทบวงซึ่งเห็นว่าไม่มีความจำเป็นจะไม่แยกส่วนราชการตั้งขึ้นเป็นกรมก็ได้

ให้ส่วนราชการตาม (2) และส่วนราชการเรียกชื่ออย่างอื่นตาม (3) มีฐานะเป็นกรม

ในกรณีที่สำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงมีทบวงอยู่ในสังกัด และปริมาณและคุณภาพของราชการในทบวงยังไม่สมควรจัดตั้งสำนักงานปลัดทบวง จะให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือสำนักงานปลัดกระทรวงทำหน้าที่สำนักงานปลัดทบวงด้วยก็ได้

มาตรา 26 การจัดระเบียบราชการในทบวงหนึ่ง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ส่วนการจัดระเบียบราชการในทบวงมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ทบวงมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกกหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

มาตรา 27 ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา 11 ทบวงหนึ่งมีรัฐมนตรีว่าการทบวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และกำหนดนโยบายของทบวงให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของทบวง และจะให้มีรัฐมนตรีช่วยว่าการทบวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้

ในกรณีที่มีรัฐมนตรีว่าการทบวง การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการทบวงให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการทบวงมอบหมาย

ในกรณีที่เป็นทบวงสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงปฏิบัติราชการภายใต้การกำกับของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแล้วแต่กรณี

มาตรา 28 ทบวง นอกจากมีรัฐมนตรีว่าการทบวงและรัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง ให้มีปลัดทบวงคนหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในทบวง กำหนดแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของทบวง และลำดับความสำคัญของแผนการปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการในทบวงให้เป็นไปตามนโยบายที่รัฐมนตรีกำหนด รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในทบวง

(2) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของส่วนราชการในทบวงรองจากรัฐมนตรี

(3) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานปลัดทบวงและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดทบวง

ในการปฏิบัติราชการของปลัดทบวงตามวรรคหนึ่ง ให้มีรองปลัดทบวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ และจะให้มีผู้ช่วยปลัดทบวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ในกรณีที่รองปลัดทบวงหรือผู้ช่วยปลัดทบวง หรือมีทั้งปลัดทบวงและผู้ช่วยปลัดทบวง ให้รองปลัดทบวงหรือผู้ช่วยปลัดทบวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากปลัดทบวง

ให้รองปลัดทบวง ผู้ช่วยปลัดทบวง และผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในสำนักงานปลัดทบวงมีอำนาจหน้าที่ตามที่ปลัดทบวงกำหนดหรือมอบหมาย

ในกรณีที่ปลัดทบวงจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กล่าวถึงอำนาจของปลัดทบวงไว้ให้ปลัดทบวงมีอำนาจดังเช่นปลัดกระทรวง

ในกรณีที่ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือสำนักงานปลัดกระทรวงทำหน้าที่สำนักงานปลัดทบวง ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวงทำหน้าที่ปลัดทบวง

มาตรา 29 สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมืองมีเลขานุการรัฐมนตรีซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการทบวง และจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนเลขานุการรัฐมนตรีก็ได้

มาตรา 30 สำนักงานปลัดทบวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับข้าราชการประจำทั่วไปของทบวงและราชการที่คณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่งในสังกัดทบวงโดยเฉพาะรวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในทบวงให้เป็นไปตามนโยบายแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของทบวง

หมวด 4
การจัดระเบียบราชการในกรม

มาตรา 31 กรมซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง อาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

(1) สำนักงานเลขานุการกรม

(2) กองหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกอง เว้นแต่บางกรมเห็นว่าไม่มีความจำเป็นจะไม่แยกส่วนราชการตั้งขึ้นเป็นกองก็ได้

กรมใดมีความจำเป็น จะแบ่งส่วนราชการโดยให้มีส่วนราชการอื่นนอกจาก (1) หรือ (2) ก็ได้

สำหรับกรมตำรวจและสำนักงานอัยการสูงสุด จะแบ่งส่วนราชการให้เหมาะสมกับราชการของตำรวจหรือราชการของอัยการก็ได้

มาตรา 32 กรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการส่วนใดส่วนหนึ่งของกระทรวงหรือทบวงตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการของกรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของกรมนั้น

กรมมีอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง และในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดอำนาจหน้าที่ของอธิบดีไว้เป็นการเฉพาะ การใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวให้คำนึงถึงนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติและแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงด้วย

ในกรมหนึ่งจะให้มีรองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดี หรือมีทั้งรองอธิบดีและผู้ช่วยอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรองจากอธิบดีและช่วยอธิบดีปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิบดีกำหนดหรือมอบหมาย

มาตรา 33 สำนักงานเลขานุการกรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของกรมและราชการที่มิได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะมีเลขานุการกรมเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการกรม

ส่วนราชการตามมาตรา 31 วรรคหนึ่ง (2) และส่วนราชการตามมาตรา 31 วรรคสอง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ๆโดยให้มีผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่เทียบเท่าผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้ากองหรือหัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา 31 วรรคสอง เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ

มาตรา 34 กระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุพิเศษ จะตราพระราชกฤษฎีกาแบ่งท้องที่ออกเป็นเขตเพื่อให้มีหัวหน้าส่วนราชการประจำเขตแล้วแต่จะเรียกชื่อเพื่อปฏิบัติงานทางวิชาการก็ได้

หัวหน้าส่วนราชการประจำเขตมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากกระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติงานทางวิชาการ และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการประจำสำนักงานเขตซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมนั้น

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่การแบ่งเขตและการปกครองบังคับบัญชาของตำรวจและอัยการซึ่งได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 36 ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมจะมีเลขาธิการ ผู้อำนวยการหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งเทียบเท่าปลัดกระทรวงหรืออธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้นให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและจะให้มีรองเลขาธิการ รองผู้อำนวยการหรือตำแหน่งรองของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น หรือผู้ช่วยเลขาธิการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือตำแหน่งผู้ช่วยของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น หรือมีทั้งรองเลขาธิการ และผู้ช่วยเลขาธิการหรือทั้งรองผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือทั้งตำแหน่งรองและตำแหน่งผู้ช่วยของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และช่วยปฏิบัติราชการแทนก็ได้

มาตรา 37 ให้นำความในมาตรา 31 มาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 และมาตรา 35 มาใช้บังคับแก่ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมโดยอนุโลม

หมวด 5
การปฏิบัติราชการแทน

มาตรา 38 อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีคณะใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ดังต่อไปนี้

(1) นายกรัฐมนตรีอาจมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

(2) รัฐมนตรีว่าการทบวงอาจมอบอำนาจให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ปลัดกระทรวง อธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

(3) รัฐมนตรีว่าการทบวงอาจมอบอำนาจให้รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง ปลัดทบวง อธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

(4) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอาจมอบอำนาจให้รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

(5) ปลัดกระทรวงมอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวง ผู้ช่วยปลัดกระทรวง อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

(6) ปลัดทบวงอาจมอบอำนาจให้รองปลัดทบวง ผู้ช่วยปลัดทบวง อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

(7) อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าอาจมอบอำนาจให้รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา 31 วรรคสอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

(8) ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา 31 วรคสอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า อาจมอบอำนาจให้ข้าราชการในกองหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองหรือส่วนราชการตามมาตรการ 31 วรรคสอง ได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

(9) ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ

(10) นายอำเภออาจมอบอำนาจให้ปลัดอำเภอ หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ

(11) ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภออาจมอบอำนาจให้ปลัดอำเภอ หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำกิ่งอำเภอ

(12) หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดอาจมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำกิ่งอำเภอ

(13) ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (1) ถึง (12) อาจมอบอำนาจให้บุคคลอื่นได้ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

การมอบอำนาจของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรือปลัดทบวง ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงหรือสำนักงานปลัดทบวง หรือการมอบอำนาจของส่วนราชการซึ่งขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีตามมาตรา 15 ให้นำความใน (7) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การมอบอำนาจตามมาตรานี้ให้ทำเป็นหนังสือ

คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดให้มีการมอบอำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขในการมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งต้องปฏิบัติก็ได้

มาตรา 39 เมื่อมีการมอบอำนาจตามมาตรา 38 โดยชอบแล้วผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น และจะมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปได้ เว้นแต่กรณีการมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา 18 (2)(3)(4)(5)(6) หรือ (7) ผู้ว่าราชการจังหวัดจะมอบอำนาจนั้นต่อไปตามมาตรา 38(9) ก็ได้

ในการมอบอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคหนึ่งให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้ผู้มอบอำนาจชั้นต้นทราบ ส่วนการมอบอำนาจให้แก่บุคคลอื่นนอกจากรองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้มอบอำนาจชั้นต้นแล้ว

มาตรา 40 ในการมอบอำนาจตามมาตรา 38 (4) ถึง (11) ให้ผู้มอบอำนาจพิจารณาถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ การกระจายความรับผิดชอบตามสภาพของตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจนั้นต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจดังกล่าว

เมื่อได้มอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่กำกับติดตามผลการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจ และให้มีอำนาจแนะนำและแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจได้

หมวด 6

การรักษาราชการแทน

มาตรา 41 ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองนายกรัฐมนตรีหลายคน ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา 42 ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงหลายคน ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งรักษาราชการแทน

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่รัฐมนตรีว่าการทบวงโดยอนุโลม

มาตรา 43 ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีหลายคน ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมอบหมายให้ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการในกระทรวงคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวงด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 44 ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองปลัดกระทรวงเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองปลัดกระทรวงหลายคน ให้นายกรัฐมนตรีสำหรับสำนักนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแต่งตั้งรองปลัดกระทรวงคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้นายกรัฐมนตรีสำหรับนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการในกระทรวงซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่าเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ปลัดกระทรวงจะแต่งตั้งข้าราชการในกระทรวงซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา 45 ให้นำความในมาตรา 44 มาใช้บังคับแก่กรณีไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งปลัดทบวงหรือรองปลัดทบวงตามมาตรา 24 หรือมาตรา 28 ด้วยอนุโลม

มาตรา 46 ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองอธิบดี

เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิบดีหลายคน ให้รองปลัดกระทรวงแต่งตั้งรองอธิบดีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดี หรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไปคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน แต่ถ้านายกรัฐมนตรีสำหรับนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเห็นสมควรเพื่อความเหมาะสมแก่การรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในกรมนั้น นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะแต่งตั้งข้าราชการคนใดคนหนึ่งซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือเทียบเท่า เป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ อธิบดีจะแต่งตั้งข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดี หรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งเทียบเท่าปลัดกระทรวงหรืออธิบดี ในส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรมด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 47 ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรมตามมาตรา 33 วรรคหนึ่ง หรือหัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา 33 วรรคสอง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคนหนึ่ง ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้ากองหรือเทียบเท่า เป็นผู้รักษาราชการแทน

ให้นำความในมาตรานี้มาใช้บังคับแก่ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 48 ให้ผู้รักษาราชการแทนตามความในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือผู้รักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมอบหมายหรือมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใดให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เป็นกรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในการรักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วยแล้วแต่กรณี

มาตรา 49 การเป็นผู้รักษาราชการแทนตามพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนอำนาจนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่จะแต่งตั้งข้าราชการอื่นเป็นผู้รักษาราชการแทนตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมาย

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยพ้นจากความเป็นผู้รักษาราชการแทนนับแต่เวลาที่ผู้ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งเข้ารับหน้าที่

มาตรา 50 ความในหมวดนี้มิให้ใช้บังคับแก่ราชการในกระทรวงที่เกี่ยวกับทหาร

ส่วนที่ 2
การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค

มาตรา 51 ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ดังนี้

(1) จังหวัด

(2) อำเภอ

หมวด 1
จังหวัด

มาตรา 52 ให้รวมท้องถิ่นหลาย ๆ อำเภอตั้งขึ้นเป็นจังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล

การตั้ง ยุบ และเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัด ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

มาตรา 53 ให้จังหวัดหนึ่งเป็นคณะกรรมาธิการจังหวัดทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการแผ่นดินในจังหวัดนั้นและให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด กับปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรีกำหนด

คณะกรมการจังหวัดประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนึ่งคนตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ปลัดจังหวัด อัยการจังหวัด ซึ่งทำหน้าที่เป็นอัยการจังหวัด

รองผู้บังคับการตำรวจซึ่งทำหน้าที่หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดแล้วแต่กรณี และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดจากกระทรวงและทบวงต่าง ๆ เว้นแต่กระทรวงมหาดไทย ซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดกระทรวงหรือทบวงละหนึ่งคนเป็นกรมการจังหวัด และหัวหน้าส่วนจังหวัดเป็นกรมการจังหวัดและเลขานุการ

ถ้ากระทรวงหรือทบวงมีหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งกรมต่าง ๆ ในกระทรวงหรือทบวงนั้นส่งมาประจำอยู่ในจังหวัดมากกว่าหนึ่งคนให้ปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวงในคณะกรมการจังหวัด

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรจะแต่งตั้งให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นกรมการจังหวัดเพิ่มขึ้นเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งก็ได้

มาตรา 54 ในจังหวัดหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดคนหนึ่งรับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติการให้เหมาะสมกับท้องที่และประชาชนและหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหาร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการจังหวัดและอำเภอ และให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือทั้ง รองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้

รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการรองจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดสังกัดกระทรวงมหาดไทย

มาตรา 55 ในจังหวัดหนึ่ง นอกจากจะมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบงานบริหารราชการของจังหวัดดังกล่าวในมาตรา 54 ให้มีปลัดจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ส่งมาประจำทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัด และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมนั้น ในจังหวัดนั้น

มาตรา 56 ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้ผู้ช่วยราชการจังหวัดเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้ปลัดจังหวัดเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือปลัดจังหวัดคนใดคนหนึ่งแล้วแต่กรณี เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด และปลัดจังหวัดหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งมีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา 57 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

(2) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำชี้แจงของผู้ตรวจราชการกระทรวงในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(3) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำชี้แจงของผู้ตรวจราชการกระทรวงในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(4) กำกับดูแลการปฏิบัติราชการอันมิใช่ราชการส่วนภูมิภาคของข้าราชการซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดนั้น ยกเว้นข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและข้าราชการครูให้ปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีหรือยับยั้งการกระทำใด ๆของข้าราชการในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราว แล้วรายงานกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง

(5) ประสานงานและร่วมมือกับข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และข้าราชการครู ผู้ตรวจราชการหัวหน้าส่วนราชการในระดับเขตหรือภาค ในการพัฒนาจังหวัดหรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ

(6) เสนองบประมาณต่อกระทรวงที่เกี่ยวข้องตามโครงการหรือแผนพัฒนาจังหวัด และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

(7) ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตามกฎหมาย

(8) กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ ในการนี้ให้มีอำนาจทำรายงานหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ

(9) บรรจุ แต่งตั้ง ให้บำเหน็จ และลงโทษข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดตามกฎหมายและตามที่ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีมอบหมาย

มาตรา 58 การยกเว้น จำกัด หรือตัดทอน อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการในจังหวัด หรือข้าราชการของส่วนราชการใดมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัดจะกระทำได้โดยตราเป็นพระราชบัญญัติ

มาตรา 59 ให้นำความในมาตรา 48 และมาตรา 49 มาใช้บังคับแก่ผู้รักษาราชการแทนและผู้ปฏิบัติราชการแทนตามหมวดนี้

มาตรา 60 ให้แบ่งส่วนราชการของจังหวัด ดังนี้

(1) สำนักงานจังหวัด มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปและการวางแผนพัฒนาจังหวัดของจังหวัดนั้น มีหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานจังหวัด

(2) ส่วนต่าง ๆ ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม ได้ตั้งขึ้น มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวง ทบวง กรมนั้น ๆ มีหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดนั้น ๆ เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชารับผิดชอบ

หมวด2

อำเภอ

มาตรา 61 ในจังหวัดหนึ่งให้มีหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัดเรียกว่า อำเภอ

การตั้ง ยุบ และเปลี่ยนเขตอำเภอ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 62 ในอำเภอหนึ่ง มีนายอำเภอคนหนึ่งเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการในอำเภอ และรับผิดชอบงานบริหารราชการของอำเภอ

นายอำเภอสังกัดกระทรวงมหาดไทย

บรรดาและอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมการอำเภอหรือนายอำเภอซึ่งกฎหมายกำหนดให้กรมการอำเภอและนายอำเภอมีอยู่ให้โอนไปเป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ

มาตรา 63 ในอำเภอหนึ่ง นอกจากจะมีนายอำเภอเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาและรับผิดชอบดังกล่าวในมาตรา 62 ให้มีปลัดอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอซึ่งกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ส่งมาประจำให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเหลือนายอำเภอ และมีอำนาจหน้าที่บังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคซึ่งสังกัดกระทรวงทบวง กรมนั้นในอำเภอนั้น

มาตรา 64 ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งปลัดอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน

ถ้ามีผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ แต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้นายอำเภอแต่งตั้งปลัดอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอมิได้แต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนไว้ตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ให้ปลัดอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา 65 นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ถ้ากฎหมายใดมิได้บัญญัติว่าการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นเป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอที่จะต้องรักษาราชการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นด้วย

(2) บริหารราชการตามคณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มอบหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

(3) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำชี้แจงของผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้มีหน้าที่ตรวจการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม และผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(4) ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอตามกฎหมาย

มาตรา 66 ให้แบ่งส่วนราชการของอำเภอ ดังนี้

(1) สำนักงานอำเภอ มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของอำเภอนั้น ๆ มีนายอำเภอเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบ

(2) ส่วนต่าง ๆ ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม ได้ตั้งขึ้นในอำเภอนั้น มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวง ทบวง กรมนั้น ๆ มีหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอนั้น ๆ เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชา รับผิดชอบ

มาตรา 67 ให้นำความในมาตรา 48 และมาตรา 49 มาใช้บังคับแก่ผู้รักษาราชการแทนและผู้ปฏิบัติราชการแทนตามหมวดนี้

มาตรา 68 การจัดการปกครองอำเภอ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องที่

ส่วนที่3
การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา 69 ท้องถิ่นใดที่เห็นสมควรจัดให้มีราษฎรมีส่วนในการปกครองท้องถิ่นให้จัดระเบียบการปกครองเป็นราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา 70 ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด

(2) เทศบาล

(3) สุขาภิบาล

(4) ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด

มาตรา 72 การจัดระเบียบการปกครององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา 72 คำว่า "ทบวงการเมือง" ตามกฎหมายอื่นที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้หมายความถึงกระทรวง ทบวง กรม ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี

มาตรา 73 พระราชกฤษฎีกา และประกาศของคณะปฏิวัติเกี่ยวกับการจัดระเบียบราชการ

ในสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงหรือทบวง กรม และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากรมหรือมีฐานะเป็นกรมที่ได้ตราหรือประกาศโดยอาศัยกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดระเบียบราชการตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน

มาตรา 74 พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีและกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากรมหรือมีฐานะเป็นกรมใดยังมิได้ระบุอำนาจหน้าที่ไว้ตามมาตรา 8 วรรคสี่ ให้ดำเนินการแก้ไขให้เสร็จสิ้นภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 75 บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใดอ้างถึงประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2515 หรืออ้างถึงบทบัญญัติแห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2515 ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นอ้างถึงพระราชบัญญัติหรือบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในบทมาตราที่มีนัยเช่นเดียวกันแล้วแต่กรณี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

(108 ร.จ.1 ตอนที่ 156 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 4 กันยายน 2534)

หมายเหตุ – เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการจำเป็นต้องกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ชัดเจนเพื่อมิให้มีการปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกันระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารงานในระดับกระทรวงมีเอกภาพสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่รัฐมนตรีกำหนดได้และสมควรเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนให้ครบถ้วนชัดเจนเพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติราชการของข้าราชการและกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของข้าราชการซึ่งปฏิบัติราชการในเขตจังหวัดให้เหมาะสมขึ้น ประกอบกับประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2515 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักในการบริหารราชการแผ่นดินได้ประกาศใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว สมควรแก้ไขปรับปรุงเป็นพระราชบัญญัติเสียในคราวเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2535

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 13 มีนาคม 2535

เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2535 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 15 ให้ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

ให้ผู้อำนวยการและเลขาธิการ รองผู้อำนวยการและรองเลขาธิการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ และผู้ช่วยเลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ"

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ – เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535 ได้บัญญัติให้ตั้งสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางใบก เป็นส่วนราชการสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีเลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบกเป็ฯผู้บังคับข้าราชการและรับผิดชอบในการฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ในการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 เสียใหม่เพื่อให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518
เป็นปีที่ 30 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติ แห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป [2]

มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ที่ราชพัสดุ หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินทุกชนิด เว้นแต่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

(1) ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประกาศอื่นตามกฎหมายที่ดิน

---

(2) พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 92 ตอนที่ 54 ฉบับพิเศษ หน้า 1 ถึง 6 ลงวันที่ 5 มีนาคม 2518

(2) อสังหาริมทรัพย์สำหรับพลเมืองใช้หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ของพลเมืองใช้ร่วมกันเป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาป

ส่วนอสังหาริมทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลและขององค์การปกครองท้องถิ่นไม่ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ

มาตรา 5 ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ

บรรดาที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรมใดได้มาโดยการเวนคืนหรือการแลกเปลี่ยนหรือโดยประการอื่น ให้กระทรวงการคลังเข้าถือกรรมสิทธิ์ในที่ราชพัสดุนั้น ทั้งนี้ยกเว้นที่ดินที่ได้มาโดยการเวนคืน ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มาตรา 6 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการที่ราชพัสดุ" ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธาน ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมที่ดิน ผู้อำนวยการสำนักผังเมืองเป็นกรรมการ อธิบดีกรมธนารักษ์เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการกองรักษาที่หลวง กรมธนารักษ์เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการในการปกครองดูแลบำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ

หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ให้ตราเป็นกฎกระทรวง[๓]

มาตรา 7 การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 8 การโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุเฉพาะที่ดินเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์

---

[๓] กฎกระทรวงออกตามมาตรา 6 มีดังนี้

1. กฎกระทรวง (พ.ศ.2519)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 93 ตอนที่ 82 ลงวันที่ 8 มิถุนายน 2519

2. กฎกระทรวง ฉบับที่ 3(พ.ศ.2521)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 95 ตอนที่ 72 ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2521
3. กฎกระทรวง ฉบับที่ 4(พ.ศ.2525)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525
4. กฎกระทรวง ฉบับที่ 6(พ.ศ.2530)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 104 ตอนที่ 260 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2530
5. กฎกระทรวง ฉบับที่ 7(พ.ศ.2531)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 105 ตอนที่ 126 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2531
6. กฎกระทรวง ฉบับที่ 8(พ.ศ.2533)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 107 ตอนที่ 146 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2533
7. กฎกระทรวง ฉบับที่ 10(พ.ศ.2535)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 8 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2535
8. กฎกระทรวง ฉบับที่ 12(พ.ศ.2537)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ ส่วนการโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุอื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (๔)

การตราพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้มีแผนที่แสดงเขตที่ราชพัสดุแนบท้ายด้วย

มาตรา 9 ที่ราชพัสดุเฉพาะที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เมื่อเลิกใช้เพื่อประโยชน์เช่นนั้น หรือเมื่อสิ้นสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้ว หรือที่ราชพัสดุที่ทางราชการหวงห้ามไว้และที่ทางราชการไม่ประสงค์จะหวงห้ามอีกต่อไป ให้ถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือถอนการหวงห้ามแล้วแต่กรณี โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้มีแผนที่แสดงเขตที่ดินแนบท้ายพระราชกฤษฎีกานั้นด้วย

มาตรา 10 ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา 6 และมาตรา 8 ให้ใช้ระเบียบการปกครองและจัดประโยชน์ที่ดิน สิ่งปลูกสร้างราชพัสดุ พุทธศักราช 2485 บังคับต่อไปจนกว่าจะได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวเท่าที่ไม่ขัดกับพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ

มาตรา 11 บรรดาที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรม ได้มาโดยกฎหมายว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์หรือโดยการแลกเปลี่ยนกรรมสิทธิ์กับเอกชน หรือโดยประการอื่นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของกระทรวงการคลัง

มาตรา 12 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้สนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

(นายสัญญา ธรรมศักดิ์)

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันนี้ไม่มีกฎหมายว่าด้วยการปกครองดูแลรักษาที่ราชพัสดุให้เป็นไปโดยมีระเบียบหลักเกณฑ์ ที่แน่นอนทำให้เกิดปัญหายุ่งยากในการปฏิบัติหลายประการ สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบที่ราชพัสดุขึ้นโดยเฉพาะ โดยให้กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการนี้ เพื่อการประหยัดและขจัดปัญหางานซ้ำและซ้อนกันจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

(4) กฎกระทรวงออกตามมาตรา 8 มีดังนี้

1. กฎกกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2519)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 93 ตอนที่ 112 ลงวันที่ 21 กันยายน 2519
2. กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2521) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 95 ตอนที่ 72 ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2521
3. กฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525
4. กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2533) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 107 ตอนที่ 146 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2533
5. กฎกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ.2537) ประกาศในราชกิจจานุเบิกษา เล่มที่ 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

กฎกระทรวง

(พ.ศ. 2519)

ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ

พ.ศ. 2518

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ ดังนี้

หมวด 1

การปกครองดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ

ข้อ 1 ให้กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลังมีหน้าที่ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุโดยทำเป็นทะเบียนที่ราชพัสดุกลางไว้ (6)

ข้อ 2 ในแต่ละจังหวัด ให้มีทะเบียนที่ราชพัสดุที่ราชพัสดุจังหวัดมีรายการตรงกับทะเบียนที่ราชพัสดุกลางสำหรับในกรุงเทพมหานคร ให้กรมธนารักษ์ใช้ทะเบียนที่ราชพัสดุกลางเป็นทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัด ส่วนในจังหวัดอื่น ให้ราชพัสดุจังหวัดเป็นผู้จัดทำและรักษาทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัด

---

(5) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 93 ตอนที่ 82 ลงวันที่ 8 มิถุนายน 2519

(6) ความเดิมในข้อ 1 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 1 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2537) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

ความเดิมในข้อ 1

"ข้อ 1 ให้กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง มีหน้าที่รับขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ โดยทำเป็นทะเบียนที่ราชพัสดุกลางไว้"

(7) ความเดิมในข้อ 2 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2537) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

ความเดิมในข้อ 2

"ข้อ 2 ในแต่ละจังหวัด ให้มีทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัดมีรายการตรงกับทะเบียนที่ราชพัสดุกลางสำหรับในกรุงเทพมหานคร ให้กรมธนารักษ์เป็นผู้จัดทำและรักษาทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัด" (8)

(8) ความเดิมในข้อ 2 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 1 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 2

"ข้อ 2 ในแต่ละจังหวัดให้มีทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัดมีรายการตรงกับทะเบียนที่ราชพัสดุกลาง

สำหรับในกรุงเทพมหานครให้กรมธนารักษ์ เป็นผู้จัดทำและรักษาที่ราชพัสดุจังหวัด

ในจังหวัดอื่นให้ราชพัสดุจังหวัดเป็นผู้จัดทำและรักษาทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัดทำในกรณีที่ไม่มีราชพัสดุจังหวัด ให้เป็นหน้าที่ของสรรพากรจังหวัด"

ในจังหวัดอื่นให้ราชพัสดุจังหวัดเป็นผู้จัดทำและรักษาทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัด

ข้อ 3 ทะเบียนที่ราชพัสดุกลางและทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัด ให้เป็นไปตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด และในทะเบียนดังกล่าวให้มีแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของที่ราชพัสดุนั้นด้วย

ข้อ 4 ที่ราชพัสดุในท้องที่ จังหวัดใด ที่ยังไม่ได้สำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุกลางให้กรมธนารักษ์ ทำความตกลงกับกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งเป็นผู้ปกครองผู้แล หรือใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น เพื่อสำรวจรายการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุกลาง

เมื่อกรมธนารักษ์ ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุกลาง ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งราชพัสดุจังหวัด เพื่อลงทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัดให้ถูกต้องตรงกัน(9)

ข้อ 5 ที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุแปลงใดยังไม่มีหนังสือสำคัญ สำหรับที่ดินให้กรมธนารักษ์ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินแปลงนั้น

ข้อ 6 ในกรณีที่มีการรังวัดตามประมวลกฎหมายที่ดิน ในกรุงเทพมหานครให้กรมธนารักษ์ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ปกครองดูแลหรือใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น เป็นผู้นำทำการสำรวจรังวัดให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ระวังชี้แนวเขตที่ดินและลงนามรับรองในแนวเขตที่ดิน ส่วนในจังหวัดอื่นให้ราชพัสดุจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติการดังกล่าวร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ปกครองดูแลหรือใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น

การขอรังวัด การขอให้พิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์หรือการขอให้ตรวจสอบเนื้อที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุในกรุงเทพมหานครให้กรมธนารักษ์เป็นผู้ยื่นคำขอส่วนในจังหวัดอื่น ให้เป็นหน้าที่ของราชพัสดุจังหวัด(10)

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าปรากฏว่าที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุมีอาณาเขตหรือเนื้อที่หรือรายการอื่นใด ไม่ตรงตามหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินหรือหลักฐานทางทะเบียนที่ราชพัสดุ ให้กรมธนารักษ์หรือราชพัสดุจังหวัด แล้วแต่กรณีดำเนินการตามข้อ 6 ทวิ (11)

---

(9) ความเดิมในข้อ 4 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2525)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 4

"ข้อ 4 ที่ราชพัสดุในท้องที่จังหวัดใดที่ยังไม่ได้สำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุกลางให้กรมธนารักษ์ทำความตกลงกับกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งเป็นผู้ปกครองดูแลหรือใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น เพื่อสำรวจรายการขึ้นทะเบียนราชพัสดุกลาง

เมื่อกรมธนารักษ์ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุกลางตามวรรคหนึ่งแล้วให้แจ้งที่ราชพัสดุจังหวัดหรือสรรพากรจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อลงทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัดให้ถูกต้องตรงกัน

(10) ความเดิมในข้อ 6 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2525)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 6

"ข้อ 6 ในกรณีที่ต้องการสอบเขตหรือระวังชี้แนวเขตที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุสำหรับในกรุงเทพมหานคร ให้กรมธนารักษ์ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งเป็นผู้ปกครองดูแลหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น เป็นผู้ระวังชี้แนวเขต นำทำการรังวัดและลงนามรับรองแนวเขต ส่วนในจังหวัดอื่นให้ราชพัสดุจังหวัดหรือสรรพากรจังหวัด แล้วแต่กรณี ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งเป็นผู้ปกครองดูแลหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น เป็นผู้ระวังชี้แนวเขตนำทำการรังวัดและลงนามรับรองแนวเขต"

(11) ในข้อ 6 วรรค 3 ถูกเพิ่มถูกเติมขึ้นโดยข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2537) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

ข้อ 6 ทวิ การดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนทะเบียนที่ราชพัสดุตามข้อ 3 การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินที่ซึ่งเป็นที่ราชพัสดุตามข้อ 5 และการดำเนินการตามข้อ 6 วรรคสาม ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่ กระทรวงการคลังกำหนด[12]

ข้อ 7 ในกรุงเทพมหานคร ให้กรมธนารักษ์เป็นผู้จัดทำบัญชีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุและเก็บรักษาหนังสือสำคัญนั้นไว้ในที่ปลอดภัย ส่วนในจังหวัดอื่นให้ราชพัสดุจังหวัดเป็นผู้จัดทำบัญชีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุและเก็บรักษาหนังสือสำคัญนั้นโดยฝากคลังจังหวัดไว้ในลักษณะหีบห่อ[13]

ข้อ 8 ให้มีการตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งตามที่กระทรวงการคลังกำหนด[14]

ข้อ 9 ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายตามข้อ 5 และ ข้อ 6 และค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ให้จ่ายจากงบประมาณของกรมธนารักษ์[15]

หมวดที่ 2
การใช้ที่ราชพัสดุ

ข้อ 10 กระทรวง ทบวง กรม และองค์การปกครองท้องถิ่นใดประสงค์จะใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ถ้าที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ แต่ถ้าที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นให้แจ้งการขอใช้ที่ราชพัสดุนั้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมทั้งแจ้งเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้ที่ราชพัสดุด้วย เมื่อได้รับความยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว ให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์

---

(12) ข้อ 6 ทวิ ถูกเพิ่มเติมขึ้นโดยข้อ 4 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2537) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

(13) ความเดิมในข้อ 7 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความข้างต้นแทนโดยข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 7

"ข้อ 7 ในกรุงเทพมหานครให้กรมธนารักษ์จัดทำบัญชีหนังสือสำคัญสำหรับที่ราชพัสดุและเก็บรักษาหนังสือสำคัญนั้นไว้ในที่ปลอดภัยส่วนในจังหวัดอื่น ให้ราชพัสดุจังหวัดหรือสรรพากรจังหวัดแล้วแต่กรณี เป็น

ผู้จัดทำทะเบียนหนังสือสำคัญสำหรับที่ราชพัสดุและเก็บรักษาหนังสือสำคัญนั้นโดยฝากคลังจังหวัดไว้ในลักษณะหีบห่อ"

(14) ความเดิมในข้อ 8 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความข้างต้นแทนโดยข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 8

" ข้อ 8 ให้มีการตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่ราชพัสดุอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด"

(บัจจุบันใช้ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบหนังสือสำคัญ สำหรับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2523 ให้ไว้ ณ วันที่ 24 กันยายน 2523)

(15) ความเดิมในข้อ 9 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทนโดยข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 9

"ข้อ 9 ค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินตามข้อ 5 และค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินคดีเกี่ยวกับที่ราชพัสดุให้จ่ายจากงบประมาณของกรมธนารักษ์"

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ให้ความยินยอมและผู้ขอใช้มีหนังสือแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดถึงความจำเป็นที่ต้องใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเหตุผลและความจำเป็นของผู้ขอใช้พร้อมทั้งเหตุผลของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ไม่ให้ความยินยอมในการใช้ที่ราชพัสดุนั้นให้กรมธนารักษ์ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการที่ราชพัสดุพิจารณาในความยินยอม[16]

ข้อ 11 ให้กรมธนารักษ์พิจารณาอนุญาตให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นซึ่งขอใช้ที่ราชพัสดุตามข้อ 10 เพื่อประโยชน์ในทางราชการได้ตามที่จำเป็นและสมควร

เมื่อได้รับคำขอแล้ว ให้กรมธนารักษ์พิจารณาและแจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นซึ่งขอใช้ที่ราชพัสดุทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอเว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้ขยายกำหนดเวลาดังกล่าวออกไปได้แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตซึ่งไม่อาจตกลงกันได้ระหว่างผู้ขอใช้กับกรมธนารักษ์ให้คณะกรรมการที่ราชพัสดุวินิจฉัยชี้ขาด[18]

ข้อ 11 ทวิ การอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุตามข้อ 11 กรมธนารักษ์จะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ขอใช้ต้องเข้าทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุตามวัตถุประสงค์ที่ขออนุญาตภายในกำหนดเวลาสามปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตหรือ

---

(16) ตามความเดิมในข้อ 10 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความข้างต้นแทนโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2533) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 107 ตอนที่ 146 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2533

ความเดิมในข้อ 10

"ข้อ 10 กระทรวง ทบวง กรม และองค์การปกครองท้องถิ่นใดประสงค์จะใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการถ้าที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์แต่ถ้าตั้งอยู่ในจังหวัดอื่น ให้แจ้งการขอใช้ที่ราชพัสดุนั้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อได้รับความยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์" [17]

(17) ความเดิมในข้อ 10 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 1 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2521) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 95 ตอนที่ 72 ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2521

(18) ความเดิมในข้อ 11 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความข้างต้นแทนโดยข้อ 4 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 11

"ข้อ 11 ให้กรมธนารักษ์พิจารณาอนุญาตให้กระทรวง ทบวง กรม และองค์การปกครองท้องถิ่น ใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ในทางราชการได้ตามที่จำเป็นและสมควร ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตซึ่งไม่อาจตกลงกันได้ ให้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการที่ราชพัสดุวินิจฉัยชี้ขาด"[19]

(19) ความเดิมในข้อ 11 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความข้างต้นแทนโดยข้อ 1 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2521) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 95 ตอนที่ 72 ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2521

ความเดิมในข้อ 11

"ข้อ 11 ให้กรมธนารักษ์พิจารณาอนุญาตให้กระทรวง ทบวง กรม ใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ในทางราชการได้ตามที่จำเป็นและสมควร ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตซึ่งไม่อาจตกลงกันได้ ให้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการที่ราชพัสดุวินิจฉัยชี้ขาด"

ความเดิมในข้อ 10

"ข้อ 10 กระทรวง ทบวง กรมใดประสงค์จะใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ถ้าที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์แต่ถ้าที่ราชพัสดุตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นให้แจ้งการขอใช้ที่ราชพัสดุนั้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเมื่อได้รับความยินยอมต่อผู้ว่าราชการจังหวัดให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์"

เงื่อนไขอื่นตามที่กรมธนารักษ์เห็นสมควรก็ได้(20)

ข้อ 12 ในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรมใด ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุในที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุหรือในที่ดินอื่น ให้แจ้งกรมธนารักษ์ทราบตามแบบที่กรมธนารักษ์กำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ปลูกสร้างเสร็จเพื่อการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการดัดแปลงหรือต่อเติมอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่มูลค่าไม่ต่ำกว่าแสนบาทด้วย(21)

ข้อ 13 ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุส่งคืนที่ราชพัสดุในกรณีดังกล่าวต่อไปนี้

(1) เลิกใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุ

(2) มิได้ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุตามที่ได้รับอนุญาต หรือมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตตามข้อ 11 ทวิ (22)

(3) ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับอนุญาต

(4) ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุผิดไปจากที่ได้รับอนุญาตหรือ

(5) เข้าครอบครองใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุโดยมิได้รับอนุญาตก่อน

ในกรณีตาม(1) ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น

ในกรณีตาม (2)และ(3) ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดสามปีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุ แต่ถ้ายังมีความจำเป็นจะต้องใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการต่อไป ให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นให้ทราบก่อนครบกำหนดเวลาที่ต้องส่งคืนไม่น้อยกว่าหกเดือนตามแบบที่กรมธนารักษ์กำหนดเวลาสามปีตามวรรคนี้ ถ้าเป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุไว้ก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2523 ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2523 เป็นต้นไป

ในกรณีตาม (4) และ (5) ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ส่งคืนที่ราชพัสดุนั้นจากกรมธนารักษ์ แต่ถ้ากระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นนั้น ยังมีความ

---

(20) ข้อ 11 ทวิ ถูกเพิ่มเติมขึ้นโดยข้อ 5 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2537) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

(21) ความเดิมในข้อ 12 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความข้างต้นแทนโดยข้อ 5 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 12

"ข้อ 12 ในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรมใดปลูกสร้างอาคารซึ่งเป็นที่ราชพัสดุให้แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบเพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุต่อไป"

(22) ความเดิมในข้อ 13 (2) ถูกยกเลิกและให้ความข้างต้นแทนโดยข้อ 6 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2537)ประกาศในกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

ความเดิมในข้อ 13 (2)

"(2) มิได้ใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุตามที่ได้รับอนุญาต"

จำเป็นต้องใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการต่อไป ให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งดังกล่าว(23)

ข้อ 13 ทวิในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ให้ใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์เป็นอย่างอื่นผิดไปจากที่ได้รับอนุญาต ให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ก่อน(25)

ข้อ 13 ตรี ในกรณีที่กรมธนารักษ์ได้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุ ส่งคืนที่ราชพัสดุที่ต้องส่งคืนตามข้อ 13 และกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นมิได้โต้แย้งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง กรมธนารักษ์อาจพิจารณาอนุญาตให้ ผู้ขอใช้รายอื่นเข้าใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุนั้นแทนโดยไม่จำต้องรอให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นนั้นส่งที่ราชพัสดุคืนก่อนก็ได้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการคืนที่ราชพัสดุหรือการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุและกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นไม่สามารถทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ ได้ ให้กรมธนารักษ์เสนอข้อโต้แย้งต่อคณะกรรมการที่ราชพัสดุเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด (26)

---

(23) ความเดิมในข้อ 13 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 6 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 4(พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 13

"ข้อ 13 เมื่อปรากฏว่ากระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นใดเลิกใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุ หรือประสงค์จะใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการอย่างอื่น นอกจากที่ได้ตกลงไว้กับกรมธนารักษ์ ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นนั้นแจ้งต่อกรมธนารักษ์เพื่อส่งคืนที่ราชพัสดุ หรือให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ใหม่ แล้วแต่กรณี

กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นใดไม่ส่งคืนที่ราชพัสดุหรือปรากฏว่าได้ใช้ที่ราชพัสดุผิดไปจากที่ได้ตกลงไว้กับกรมธนารักษ์ ให้กรมธนารักษ์ดำเนินการขอคืนที่ราชพัสดุนั้น ในกรณีที่มีปัญหาว่ากระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นดังกล่าวได้เลิกใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น หรือกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นนั้นได้ใช้ที่ราชพัสดุผิดจากข้อตกลงกับกรมธนารักษ์หรือไม่ ให้คณะกรรมการที่ราชพัสดุวินิจฉัยชี้ขาด"(24)

(24) ความเดิมในข้อ 13 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ.2521)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 95 ตอนที่ 72 ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2521

ความเดิมในข้อ 13

"ข้อ 13 เมื่อปรากฏว่ากระทรวง ทบวง กรม ใดเลิกใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุหรือประสงค์จะใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการอย่างอื่นนอกจากที่ได้ตกลงไว้กับกรมธนารักษ์ ให้กระทรวง ทบวง กรมนั้นแจ้งต่อกรมธนารักษ์เพื่อส่งคืนที่ราชพัสดุหรือให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ใหม่ แล้วแต่กรณี

กระทรวง ทบวง กรมใดไม่ส่งคืนที่ราชพัสดุหรือปรากฏว่าได้ใช้ที่ราชพัสดุผิดไปจากที่ได้ตกลงไว้กับกรมธนารักษ์ ให้กรมธนารักษ์ดำเนินการขอคืนที่ราชพัสดุนั้น ในกรณีที่มีปัญหาว่ากระทรวง ทบวง กรม ดังกล่าวได้เลิกใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุนั้น

(25) ข้อ 13 ทวิ ถูกเพิ่มเติมขึ้นโดยข้อ 7 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 4(พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

(26) ข้อ 13 ตรี ถูกเพิ่มเติมขึ้นโดยข้อ 7 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525 และความเดิมในข้อ 13 ตรี ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 7 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2537) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537 หรือกระทรวง ทบวง กรม นั้นได้ใช้ที่ราชพัสดุผิดจากข้อตกลงกับกรมธนารักษ์หรือไม่ให้คณะกรรมการที่ราชพัสดุวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ 14 ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุ ดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุเสมอด้วยวิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง และจะต้องอนุญาตให้ผู้แทนของกรมธนารักษ์เข้าตรวจทรัพย์สินที่ได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองเป็นครั้งคราวในเวลาและระยะอันควร

ในกรณีที่ปรากฏว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นใด มิได้ดูแลบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ จนเป็นเหตุให้เห็นได้ว่าจะเกิดความเสียหายต่อที่ราชพัสดุนั้น ให้กรมธนารักษ์แจ้งให้ผู้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ ถ้าผู้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุดังกล่าวไม่จัดการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรกรมธนารักษ์จะเรียกที่ราชพัสดุนั้นคืนก็ได้ (27)

ข้อ 15 ในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุ ประสงค์รื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ ให้ขออนุญาตต่อกรมธนารักษ์ก่อน เมื่อได้รื้อถอนแล้วให้แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบด้วย เว้นแต่การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังต่อไปนี้ ให้กระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากกรมธนารักษ์ แต่เมื่อได้รื้อถอนแล้วให้แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบ คือ

(1) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้างมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปี

(2) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ชำรุดจนใช้ราชการไม่ได้

(3) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวกับราชการทางทหาร

(4) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเดิมหรือปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใหม่แทนตามที่ได้รับงบประมาณ

การจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะรื้อถอนหรือวัสดุที่รื้อถอนตามวรรคหนึ่งหรือการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้มาจากที่ราชพัสดุตามหมวดนี้ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่ถ้าจำเป็นจะต้องนำวัสดุที่รื้อถอนหรือต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ดังกล่าว ไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ต้องได้รับ

ความเดิมในข้อ 13 ตรี

"ข้อ 13 ตรี ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการคืนที่ราชพัสดุหรือการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุและกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นไม่สามารถทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ได้ ให้กรมธนารักษ์เสนอข้อโต้แย้งต่อคณะกรรมการที่ราชพัสดุเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด"

(27) ความเดิมในข้อ 14 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 8 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 14

"ข้อ 14 ให้กระทรวง ทบวง กรม และองค์การปกครองท้องถิ่นดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุที่ปกครองดูแล หรือใช้ ประโยชน์เสมอวิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง" (28)

(28) ความเดิมในข้อ 14 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทนโดยข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ.2521) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 72 ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2521

ความเดิมในข้อ 14

"ข้อ 14 ให้กระทรวง ทบวง กรม ดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุที่ปกครองดูแลหรือใช้ประโยชน์เสมอวิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง

อนุญาตจากกรมธนารักษ์ก่อน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การอนุญาตให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

เงินที่ได้จากการขายตามวรรคสอง ให้นำส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์

ในการพิจารณาอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้นำความในข้อ 11 วรรคสอง และวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม[30]

ข้อ 15 ทวิ ให้รัฐวิสาหกิจซึ่งมีสิทธิใช้ที่ราชพัสดุได้โดยมิต้องเสียค่าตอบแทนตามข้อ 24 หรือตามกฎหมายอื่น รับภาระในการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ หรือภาษีอื่นใดที่เกี่ยวกับการใช้ที่ราชพัสดุแทนกระทรวงการคลัง ตั้งแต่วันที่ได้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้นเป็นต้นไป โดยส่งเงินค่าภาษีดังกล่าวให้แก่กรมธนารักษ์ หรือผู้แทนภายในกำหนดเวลาอย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันก่อนวันสิ้นสุดกำหนดการชำระค่าภาษีนั้นเพื่อดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่มิได้มีการส่งเงินค่าภาษีดังกล่าวให้แก่กรมธนารักษ์หรือผู้แทนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเงินค่าภาษีพร้อมเงินเพิ่มและค่าปรับสำหรับค่าภาษีที่ค้างชำระถ้ามีให้แก่กรมธนารักษ์หรือผู้แทนโดยเร็วที่สุด[31]

หมวด 3
การจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ

ข้อ 16 ที่ราชพัสดุที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการหรือที่ไม่ได้สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการกรมธนารักษ์จะนำมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้

การจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นการให้เช่าในเช่าในลักษณะดังต่อไปนี้

(1) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้อยู่อาศัย

---

(29) ความเดิมในข้อ 15 วรรคสอง ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทนโดยข้อ 8 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2537) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

ความเดิมในข้อ 15 วรรคสอง

"การจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะรื้อถอนหรือวัสดุที่รื้อถอนให้กระทำโดยวิธีประมูลขายในกรณีที่ประมูลขายไม่ได้ให้ขายหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นตามที่กรมธนารักษ์จะเห็นสมควรอนุโลมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ แต่ถ้าจำเป็นจะต้องนำวัสดุที่รื้อถอนไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ต้องได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ก่อน"

(30) ความเดิมในข้อ 15 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 9 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 15

"ข้อ 15 ในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรมที่ปกครองดูแล หรือใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุประสงค์จะรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุ ให้ขออนุญาตต่อกรมธนารักษ์ แต่ถ้าเป็นการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังต่อไปนี้

(1) สิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้างมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปี

(2) สิ่งปลูกสร้างที่ชำรุดจนใช้ราชการไม่ได้

(3) สิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวกับราชการลับทางราชการ

(4) การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหลังเดิมเพื่อปลูกสร้างอาคารใหม่ทดแทนตามที่ได้รับงบประมาณ

ให้แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบเมื่อได้ทำการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุตามวรรคหนึ่งแล้ว

(31) ข้อ 15 ทวิ ถูกเพิ่มเติมขึ้นโดยข้อ 9 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 12(พ.ศ.2537) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 50 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

วัสดุที่รื้อถอนให้นำออกประมูลขายนำเงินส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์ หรือหากจำเป็นจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการอย่างอื่นก็ให้กระทำได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ก่อน"

(2) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้ประกอบการเกษตร

(3) การให้เช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารโดยยกกรรมสิทธิ์อาคารที่ปลูกสร้างให้แก่กระทรวงการคลัง

(4) การให้เช่าที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่น

(5) การให้เช่าอาคารซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ

การจัดหาประโยชน์โดยวิธีจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกจากการจัดให้เช่าตามวรรคหนึ่งกรมธนารักษ์จะดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง(32)

ข้อ 16 ทวิ ที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นสงวนไว้ แต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการ จะนำมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้ แต่จะต้องเป็นการจัดหาประโยชน์เป็นการชั่วคราว

การจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นการให้เช่าตามข้อ 16 (1) (2) (4)และ(5) และถ้ามิใช่เป็นการกระทำโดยกรมธนารักษ์ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่น ดังกล่าว จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากกรมธนารักษ์หรือส่วนราชการนั้น แล้วแต่กรณี

---

(32) ความเดิมในข้อ 16 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยกฎกหมายกระทรวง ฉบับที่ 12(พ.ศ.2537) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

ความเดิมในข้อ 16

"ข้อ 16 ที่ราชพัสดุที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการหรือที่ไม่ได้สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์โดยการจัดให้เช่าหรือโดยวิธีอื่นนอกจากการจัดให้เช่าก็ได้

การจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นการให้เช่าในลักษณะดังต่อไปนี้

(1)การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าให้อยู่อาศัย

(2)การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้ประกอบการเกษตร

(3)การให้เช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารโดยยกกรรมสิทธิ์อาคารที่ปลูกสร้างให้แก่กระทรวงการคลัง

(4)การให้เช่าที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่น

(5)การให้เช่าอาคารซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ

การจัดหาประโยชน์โดยวิธีการอื่นนอกจากการจัดให้เช่าวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก่อน และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด"(33)

(33) ความเดิมในข้อ 16 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2531) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 105 ตอน 126 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2531.

ความเดิมในข้อ 16

"ข้อ 16 ที่ราชพัสดุที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการหรือไม่ได้สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการ จะนำมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าก็ได้ แต่ต้องเป็นการให้เช่าในลักษณะดังต่อไปนี้

(1) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้อยู่อาศัย

(2) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้ประกอบการเกษตร

(3) การให้เช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารโดยยกกรรมสิทธิ์อาคารที่ปลูกสร้างให้แก่กระทรวงการคลัง

(4) การให้เช่าที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่น

(5) การให้เช่าอาคารซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ"

การจัดหาประโยชน์โดยวิธีจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกจากการจัดให้เช่าวรรคหนึ่ง กรมธนารักษ์จะดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นดังกล่าวและได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง[34]

ข้อ 16 ตรี การจัดหาประโยชน์โดยวิธีจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่า ให้กระทำโดยวิธีประมูลตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด เว้นแต่คณะกรรมการที่ราชพัสดุเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะทำการประมูล

รายละเอียดและเงื่อนไขของสัญญาต่างตอบแทนดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการที่ราชพัสดุ[35]

ข้อ 17 การจัดให้เช่าให้กระทำโดยวิธีประมูล ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้จะจัดให้เช่าโดยไม่ต้องใช้วิธีประมูลก็ได้

(1) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้อยู่อาศัย

(2) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าประกอบการเกษตร

(3) การให้รัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลเช่าเพื่อใช้เป็นที่ดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

(4) การให้องค์การปกครองท้องถิ่นเช่าเพื่อดำเนินการหาประโยชน์ตามอำนาจหน้าที่

(5) การให้เช่าที่ราชพัสดุเพื่อใช้ในกิจการอันเป็นสาธารณกุศลที่ไม่ได้มุ่งหากำไร

(6) การให้เช่าที่ราชพัสดุเพื่อดำเนินการในทางสงเคราะห์ข้าราชการหรือเพื่อสวัสดิการของข้าราชการ

(7) การให้เช่าอย่างอื่นที่คณะกรรมการที่ราชพัสดุเห็นว่าโดยสภาพไม่เหมาะสมที่จะทำการประมูล

---

(34) ความเดิมในข้อ 16 ทวิ ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2535)ประกาศในกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 8 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2535

ความเดิมในข้อ 16 ทวิ

ข้อ 16 ทวิ ที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นสงวนไว้แต่ยังไม่ได้ประโยชน์ในทางราชการจะนำมาจัดหาประโยชน์โดยให้เช่าเป็นการชั่วคราวก็ได้ แต่ต้องเป็นการให้เช่าตามข้อ 16 (1) (2) (4) และ (5)

การให้เช่าตามวรรคหนึ่ง ถ้ามิใช่เป็นการกระทำโดยกรมธนารักษ์ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นดังกล่าว จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากกรมธนารักษ์หรือส่วนราชการนั้น แล้วแต่กรณี[35]

(35) ความเดิมในข้อ 16 ทวิ ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทน โดยข้อ 10 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2525) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

ความเดิมในข้อ 16 ทวิ

"ข้อ 16 ทวิ ที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรม สงวนไว้แต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการ หากกระทรวง ทบวง กรมที่ได้สงวนดังกล่าวยินยอม กรมธนารักษ์จะนำมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าเป็นการชั่วคราวก็ได้ แต่ต้องเป็นการให้เช่าที่ผู้เช่าใช้อยู่อาศัยหรือใช้ประกอบการเกษตร"

(36) ข้อ 16 ตรี ถูกเพิ่มเติมขึ้นโดย กฎกระทรวงฉบับที่ 10 (พ.ศ.2535) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 8 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2535

ในกรณีการเช่าตาม (4) องค์การปกครองท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขกระทรวงการคลังกำหนด[37]

ข้อ 18 ในกรณีที่สัญญาเช่าระงับเพราะเหตุผู้เช่าตาย หากทายาทของผู้เช่าประสงค์จะขอเช่าแทนต่อไปตามสัญญาเดิม จะอนุญาตให้ทายาทนั้นเช่าต่อไปจนครบกำหนดอายุสัญญาเช่าเดิมก็ได้

ข้อ 19 ในกรุงเทพมหานคร ดำเนินการจัดให้เช่าเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมธนารักษ์

ในจังหวัดอื่น การดำเนินการจัดให้เช่าเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้อยู่อาศัย หรือการให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้ประกอบการเกษตรที่มีกำหนดเวลาเกินสามปี การให้เช่าอาคารซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ การให้เช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคาร โดยยกกรรมสิทธิ์อาคารที่ปลูกสร้างให้แก่กระทรวงการคลังหรือการให้เช่าที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมธนารักษ์ก่อน

ข้อ 20 ในการปลูกสร้างอาคารตามข้อ 16 (3) ถ้าเป็นอาคารพาณิชย์ ห้องแถวหรือตึกแถว ต้องใช้แบบแปลนการก่อสร้างที่กรมธนารักษ์กำหนด ถ้าเป็นอาคารอย่างอื่นแบบแปลนการก่อสร้างต้องได้รับอนุมัติจากกรมธนารักษ์ก่อน

ข้อ 21 เงื่อนไขสัญญาเช่า ระยะเวลาเช่า การบอกเลิกสัญญาเช่า ตลอดจนแบบสัญญาเช่า ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด[38]

ข้อ 22 กำหนดอัตราค่าเช่า ค่าปรับและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการจัดให้เช่าให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด(38)

ข้อ 22 ทวิ ที่ราชพัสดุที่ส่วนราชการนอกจากสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยได้รับบริจาคโดยผู้บริจาคมีเงื่อนไขให้ส่วนราชการนั้นดำเนินการจัดหาประโยชน์และนำรายได้หรือผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุดังกล่าวไปใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นให้ส่วนราชการที่รับบริจาคดำเนินการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุและนำรายได้หรือผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุนั้นไปใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค

---

(37)ความเดิมในข้อ 17 ถูกยกเลิก และให้ใช้ความข้างต้นแทนโดยข้อ 4 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ.2521)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 95 ตอนที่ 72 ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2521

ความเดิมในข้อ 17

"ข้อ 17 การจัดให้เช่าให้กระทำได้โดยวิธีประมูลตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้จะจัดให้เช่าโดยไม่ต้องใช้วิธีประมูลก็ได้

(1) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้อยู่อาศัย

(2) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้ประกอบการเกษตร

(3) การให้องค์การปกครองท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลเช่าเพื่อใช้เป็นที่ดำเนินงานขององค์การปกครองท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการที่พัสดุ"

(ปัจจุบันใช้ระเบียบกกระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีประมูลจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2538 ประกาศ ณ วันที่ 3 เมษายน 2538)

(38) แบบสัญญาเช่าที่กระทรวงการคลังกำหนด มีดังนี้

(2.1)สัญญาเช่าที่ดินราชพัสดุเพื่ออยู่อาศัย (แบบ ส 1/27)

(2.2)สัญญาเช่าที่ดินราชพัสดุเพื่อการเกษตร (แบบ ส 2/27)

(2.3)สัญญาเช่าอาคารราชพัสดุ (แบบ ส 3/27)

(2.4)สัญญาก่อสร้างอาคารยกกรรมสิทธิ์ให้กระทรวงการคลัง (แบบ ส 4/27)

(2.5)สัญญาเช่าที่ดินราชพัสดุเพื่อ.....(แบบ ส 5/27)

ระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนดดังนี้

(1) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2527 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง-(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2534

(2) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัฒนาที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2534

การจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด[39]

ข้อ 22 ตรี ที่ราชพัสดุที่สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยได้รับบริจาคหรือได้มาโดยประการอื่นให้สถาบันศึกษาดังกล่าวดำเนินการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุและนำรายได้หรือผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุนั้นไปใช้จ่ายในกิจการของสถาบันอุดมศึกษานั้นได้ตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาหรือตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค

การจัดหาประโยชน์ที่ราชพัสดุตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดโดยความเห็นชอบคณะรัฐมนตรี[40]

---

(39) ข้อ 22 ทวิ ถูกเพิ่มเติมขึ้นโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 104 ตอน 260 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2530

(40) ข้อ 22 ตรี ถูกเพิ่มเติมขึ้นโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 104 ตอน 260 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2530

บทเฉพาะกาล

ข้อ 23 ในระหว่างที่ยังทำทะเบียนที่ราชพัสดุกลางหรือทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัดไม่แล้วเสร็จ ให้คงใช้ทะเบียนที่ราชพัสดุเดิมไปพลางก่อน

ข้อ 24 ที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจปกครองดูแลหรือ ใช้ประโยชน์อยู่แล้วในวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปโดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ใหม่

ให้ไว้ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ.2519

เสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์

(นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากคณะกรรมการที่ราชพัสดุเห็นสมควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุให้เป็นการแน่นอนและเหมาะสม และมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ได้บัญญัติให้การกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ กระทำโดยตราเป็นกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

กฎกระทรวง (41)
ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2525)
ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ
พ.ศ 2518

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ(42)

ข้อ 11 ในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นได้เลิกใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุไปแล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2525

สมหมาย ฮุนตระกูล

(นายสมหมาย ฮุนตระกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

---

(41) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 119 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2525

(42) ได้นำความในข้อ 1 ถึงข้อ 10 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง (พ.ศ.2519)พิมพ์รวมไว้ในกฎกระทรวง (พ.ศ.2519)แล้ว

กฎกระทรวง (43)
ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2537)
ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ
พ.ศ.2518

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงออกไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) กฎกระทรวง ฉบับที่ 5(พ.ศ.2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518

(2) กฎกระทรวง ฉบับที่ 9(พ.ศ.2533) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518

ข้อ 2 การโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุที่มิใช่ที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ จะกระทำได้แต่โดยการขายแลกเปลี่ยนหรือการให้ และจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน เว้นแต่การโอนกรรมสิทธิ์เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามกฎหมายดังต่อไปนี้ ให้ดำเนินการได้เมื่อกระทรวงการคลังให้ความยินยอมแล้ว

(1) กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม

(2) กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

การให้ที่ราชพัสดุจะกระทำได้เฉพาะเพื่อการศาสนา การสาธารณกุศล หรือการสาธารณประโยชน์อย่างอื่น หรือการโอนคืนให้แก่ผู้ยกให้

ข้อ 3 ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุนอกเหนือจากกรณีตามข้อ 2 (1) และ (2) ให้กระทรวงการคลังแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน ประกอบด้วยอธิบดีกรมธนารักษ์หรือรองอธิบดีกรมธนารักษ์ซึ่งอธิบดีกรมธนารักษ์มอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกรมที่ดิน และบุคคลอื่น เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการกองที่ราชพัสดุ กรมธนารักษ์เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำการพิจารณาและเสนอความเห็นต่อกระทรวงการคลังเพื่อเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

---

(43) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 50 ก ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งจะแต่งตั้งอนุกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ข้อ 4 การขายและการแลกเปลี่ยนที่ราชพัสดุ ให้กำหนดมูลค่าของที่ราชพัสดุโดยประเมินจากราคาที่คาดว่าควรจะเป็นราคาซื้อขายจริงในท้องตลาดในปัจจุบัน และให้คำนึงถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สภาพและที่ตั้ง ของที่ราชพัสดุ มูลค่าเพิ่มของที่ราชพัสดุในกรณีที่จะนำไปผนวกเข้ากับที่ดินของบุคคลอื่นที่อยู่ติดกัน รวมทั้งความเหมาะสมและปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับทางราชการ

ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์ในการกำหนดมูลค่าของที่ราชพัสดุตามวรรคหนึ่งจะให้สถาบันวิชาชีพหรือบริษัทที่ปรึกษาทางด้านการประเมินอสังหาริมทรัพย์ทำการศึกษาและประเมินราคาที่ราชพัสดุเพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบกับมูลค่าขั้นต่ำที่คณะกรรมการประเมินกำหนดไว้ก็ได้ ทั้งนี้ การให้สถาบันวิชาชีพหรือบริษัทที่ปรึกษาทางด้านการประเมินอสังหาริมทรัพย์ทำการดังกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ 5 ที่ดินที่จะนำมาแลกเปลี่ยนกับที่ราชพัสดุอย่างน้อยต้องมีคุณลักษณะเบื้องต้น ดังนี้

(1) อยู่ติดกับทางหลวง หรือทางสาธารณะที่สะดวกแก่การคมนาคมหรืออยู่ติดกับที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุที่มีทางเข้าออกสู่ทางหลวงหรือทางสาธารณะอยู่แล้ว

(2) สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในทางราชการได้ตามความมุ่งหมายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยผังเมืองหรือกฎหมายอื่น

(3) มีขนาดเหมาะสม หรือเมื่อนำไปผนวกเข้ากับที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุที่อยู่ติดกันแล้วจะมีขนาดเหมาะสมที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในทางราชการได้

การพิจารณากำหนดมูลค่าของที่ดินที่จะนำมาแลกเปลี่ยนกับที่ราชพัสดุให้ใช้หลักเกณฑ์ตามข้อ 4 โดยอนุโลม

ข้อ 6 การขายและการแลกเปลี่ยนที่ราชพัสดุ ให้กระทำโดยวิธีประมูลตามระเบียบที่กระทรวงการคลัง กำหนด เว้นแต่การขายหรือการแลกเปลี่ยนดังต่อไปนี้จะกระทำโดยวิธีอื่นก็ได้ คือ

(1) การขายให้แก่หรือแลกเปลี่ยนกับสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ องค์การปกครองท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคล

(2) การขายที่ราชพัสดุซึ่งส่วนราชการได้ซื้อหรือได้มาโดยวิธีอื่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการจำหน่ายตามปรัครงการที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี หรือ

(3) การแลกเปลี่ยนซึ่งคณะกรรมการตามข้อ 3 โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเป็นว่าโดยสภาพไม่เหมาะสมที่จะกระทำโดยวิธีประมูล

ข้อ 7 การให้ราชพัสดุเพื่อการศาสนา การสาธารณกุศล หรือการสาธารณประโยชน์อย่างอื่น ให้คำนึงถึงสภาพและที่ตั้งของที่ราชพัสดุกับความเหมาะสมและประโยชน์ที่จะเกิดแก่ประชาชนโดยส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ 8 การโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุคืนให้แก่ผู้ยกให้หรือทายาทของผู้ยกให้จะกระทำได้เมื่อ

(1) ที่ราชพัสดุนั้นมิใช่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ

(2) ทางราชการไม่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้นตามวัตถุประสงค์ของผู้ยกให้หรือมิได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของผู้ยกให้ภายในสิบปีนับแต่วันที่ยกที่ดินนั้นให้แก่ทางราชการ

(3) ผู้ยกให้หรือทายาทของผู้ยกให้ได้ยื่นเรื่องราวขอที่ราชพัสดุคืนภายในสองปีนับแต่วันที่ทางราชการแจ้งความประสงค์ที่จะไม่ใช้ประโยชน์หรือนับแต่วันที่ครบระยะเวลาตาม(2)

ในกรณีที่ผู้ยกให้หรือทายาทของผู้ยกให้ยื่นเรื่องราวขอที่ราชพัสดุคืนเกินกำหนดเวลาตาม(3) และทางราชการยังมิได้ใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น หากกระทรวงการคลังเห็นว่ามีเหตุผลอันสมควรอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจะพิจารณาคืนให้ก็ได้

ข้อ 9 ให้ใช้บังคับกฎกระทรวงนี้แก่การยื่นเรื่องราวขอที่ราชพัสดุคืนที่ผู้ยกให้หรือทายาทของผู้ยกให้ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ.2537

ธารินทร์ นิมมานเหมินท์

(นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ:- โดยที่เป็นการเป็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุอื่นที่มิใช่ที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2533) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับทางปฏิบัติ รวมทั้งให้เกิดความเป็นธรรมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

คู่ฉบับ

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ
หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2539)

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามบัญชีท้ายประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2535 และประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการ หรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ที่ต้องจัดรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535) ลงวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2535

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 46 และมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความในลำดับที่ 4 ตามบัญชีท้ายประกาศ 1 ของประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความในลำดับที่ 1 ตามบัญชีท้ายประกาศนี้แทน

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 113 ตอนที่ 12 ข วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2539)

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความในลำดับที่ 3 ตามบัญชีท้ายประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ที่ต้องจัดทำรายการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535) ลงวันที่ 9 กันยายน และให้ใช้ความในลำดับที่ 2 ตามบัญชีท้ายประกาศนี้แทน

ข้อ 3 ให้กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม ในลำดับที่ 3,4 และ 5 ตามบัญชีท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2539

ยิ่งพันธ์ มนะสิการ

(นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

บัญชีท้ายประกาศ

ลำดับที่	ประเภทโครงการหรือกิจการ	ขนาด
1.	โรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศ	ที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 80 ห้องขึ้นไป
2.	อาคารอยู่อาศัยรวมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร	ที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 80 ห้องขึ้นไป
3.	โรงงานปรับคุณภาพของเสียรวมเฉพาะสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน	ทุกขนาด
4.	อุตสาหกรรมประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำตาล ดังต่อไปนี้	
	(1) การทำน้ำตาลทรายดิบ น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์	ทุกขนาด
	(2) การทำกลูโคส เดกซ์โทรส ฟรักโทส หรือผลิตภัณฑ์อื่น ที่คล้ายคลึงกัน	ที่มีกำลังผลิตตั้งแต่ 20 ตันต่อวันขึ้นไป
5.	การพัฒนาปิโตรเลียม	
	(1) การสำรวจและ/หรือผลิตปิโตรเลียม	ทุกขนาด
	(2) ระบบการขนส่งปิโตรเลียมและน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อ	ทุกขนาด

สำเนา

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการจัดทำ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 46 และมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการจัดรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในส่วนขั้นตอนที่ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความในลำดับที่ 4 ตามบัญชีท้ายประกาศ 1 ของประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความในลำดับที่ 2 ตามบัญชีท้ายประกาศนี้แทน

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความในลำดับที่ 3 ตามบัญชีท้ายประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535) ลงวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความในลำดับที่ 2 ตามบัญชีท้ายประกาศนี้แทน

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในลำดับที่ 5 ตามบัญชีท้ายประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535) ลงวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความในลำดับที่ 3 ตามบัญชีท้ายประกาศนี้แทน

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 113 ตอนที่ 12 ง วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2539)

ข้อ 4 ให้ประเภทและขนาดของโครงการ ลำดับที่ 3,4 ตามบัญชีท้ายประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการ หรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามขั้นตอนในลำดับ 4,5 และ 6 ตามบัญชีท้ายประกาศนี้

ข้อ 5 สำหรับการขยายโครงการหรือกิจการ และแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2535

ประกาศ ณ วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2539

ยิ่งพันธ์ มนะสิการ

(นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ลำดับที่	ประเภทโครงการหรือกิจการ	ขั้นตอนการเสนอรายงาน
1.	โรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศ	1.1 กรณีโครงการอยู่ในเขตท้องที่ ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้เสนอรายงานในขั้นขออนุญาตก่อสร้าง ขอขยาย ขอเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร หรือหากใช้วิธีแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารโดยไม่ยื่นขอรับใบอนุญาต ให้เสนอรายงานฯ ในขั้นการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ขั้นขอเปิดดำเนินกิจการส่วนขยายตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม 1.2 กรณีโครงการอยู่นอกเขตท้องที่ ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้เสนอในขั้นขอเปิดดำเนินกิจการ และขอเปิดดำเนินกิจการส่วนขยายตามกฎฎหมายว่าด้วยโรงแรม
2	อาคารอยู่อาศัยรวมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร	2.1 กรณีโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ให้เสนอรายงานฯ ในขั้นก่อนขออนุมัติงบประมาณหรือก่อนดำเนินการก่อสร้าง 2.2 กรณีโครงการของเอกชน 2.2.1 กรณีโครงการอยู่ในเขตท้องที่ ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้เสนอรายงานฯ ในขั้นขออนุญาตก่อสร้างขอขยาย ขอเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารหรือหากใช้วิธีแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารโดยไม่ยื่นขอรับใบอนุญาต ให้เสนอรายงานฯ ในขั้นการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและขั้นขอจดทะเบียนอาคารชุดตามกฎหมายว่า

ลำดับที่	ประเภทโครงการหรือกิจการ	ขั้นตอนการเสนอรายงาน
		ด้วยอาคารชุด 2.2.2 กรณีโครงการที่อยู่นอกเขตท้องที่ ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้เสนอรายงานฯ ในขั้นขอจดทะเบียนอาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด
3	โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล 1) กรณีตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ฝั่งทะเล ทะเลสาบหรือชายหาด ซึ่งเป็นบริเวณที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม 2) กรณีโครงการที่ไม่อยู่ในข้อ 1	-3.1 กรณีโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ให้เสนอรายงานฯ ในขั้นก่อนขออนุมัติงบประมาณหรือก่อนดำเนินการก่อสร้าง 3.2 กรณีโครงการของเอกชน 3.2.1 กรณีโครงการที่อยู่ในเขตท้องที่ ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกา ให้ใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารให้เสนอรายงานฯ ในขั้นขออนุญาตก่อสร้าง ขอขยายขอเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร หรือหากใช้วิธีแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารโดยไม่ยื่นขอใบอนุญาตให้เสนอรายงานฯ ไปชั้นการแจ้งต่อเจ้าพนักงานและขั้นตอนอนุญาตจัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล 3.2.2 กรณีโครงการที่อยู่นอกเขตท้องที่ ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกา ให้ใช้กฎมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้เสนอรายงานฯ ของโครงการหรือส่วนขยายของโครงการในขั้นขออนุญาตจัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

ลำดับที่	ประเภทโครงการหรือกิจการ	ขั้นตอนการเสนอรายงาน
4.	โรงงานปรับคุณภาพของเสียรวมเฉพาะสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุไม่ใช้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน	4.1 กรณีโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ให้เสนอในขั้นขออนุญาตตั้งโรงงานและขอขยาย 4.2 กรณีโครงการที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ให้เสนอขั้นก่อนขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีและและขั้นขอขยาย
5.	อุตสาหกรรมประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำตาล ดังต่อไปนี้ (1)การทำน้ำตาลทรายดิบ น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ (2)การทำกลูโคส เดกซ์โทรส ฟรักโทส หรือผลิตภัณฑ์อื่นที่คล้ายคลึงกัน	5.1 กรณีโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ให้เสนอในขั้นขออนุญาตตั้งโงงาน 5.2 กรณีโครงการที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ให้เสนอในขั้นก่อนขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีและขั้นขอขยาย
6.	การพัฒนาปิโตรเลียม	
	(1)การสำรวจและ/หรือผลิตปิโตรเลียม	1. กรณีโครงการไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ให้เสนอในขั้นขอสัมปทานและ/หรือขอรับความเห็นชอบจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม 2. กรณีโครงการที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ให้เสนอในขั้นก่อนขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี
	(2)ระบบการขนส่งปิโตรเลียมและน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อ	1. กรณีโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ให้เสนอในขั้นขอใบอนุญาตหรือขั้นขอรับความเห็นชอบจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบ 2. กรณีโครงการที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ให้เสนอขั้นก่อนขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

สรุปคำชี้แจง

แนวทางการจัดทำรายละเอียดงบประมาณโครงการ

1. การจัดทำรายละเอียดโครงการ : หน่วยงานเจ้าของโครงการจะต้องระบุปริมาณงานที่จะทำ สถานที่ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการ ตลอดจนค่าใช้จ่ายต่อหน่วยและค่าใช้จ่ายทั้งหมด ให้ชัดเจน (เช่นเดียวกับการจัดทำรายละเอียดงบประมาณที่จะขอตั้งไปยังหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเสนอสำนักงบงบประมาณ) เช่น การจัดการฝึกอบรม จะต้องระบุให้ชัดเจน ว่า กลุ่มเป้าหมายในการฝึกอบรมคือใคร จำนวนกี่คน ระยะเวลา ที่จะฝึกอบรมกี่วัน ใช้วิทยากรกี่คน ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าที่พักของผู้เข้ารับการฝึกอบรม กี่บาทต่อคนต่อวัน รวมเป็นเงินเท่าไร ค่าตอบแทนวิทยากรคนละกี่บาทต่อวัน ถ้าจะต้องจัดหาวัสดุเช่นการพิมพ์เอกสารหรือทำสื่อสำหรับฝึกอบรม จะต้องระบุให้ชัดเจนว่า ต้องการใช้กี่ชุด ชุดละกี่บาท รวมเป็นเงินเท่าไร ในกรณีที่จะขอค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นจะต้องระบุให้ชัดเจนว่า จำนวนกี่ลิตร เป็นเงินเท่าไร ฯลฯ ถ้าจำเป็นต้องจัดซื้อครุภัณฑ์ จะต้องดำเนินการตามข้อ 2 ต่อไป สำหรับอัตราการเบิกค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง (ตัวอย่างการจัดทำรายละเอียดงบประมาณ ตามเอกสารหมายเลข 1)

2. การจัดทำคำขอครุภัณฑ์ ในกรณีที่โครงการได้ตั้งค่าครุภัณฑ์ไว้ หน่วยงานเจ้าของโครงการ จะต้องชี้แจงถึงความจำเป็นในการจัดหาครุภัณฑ์ ชนิดของครุภัณฑ์ ปริมาณที่จะจัดซื้อ ราคากลาง ใบเสนอราคาและกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์แนบมาด้วย(ตัวอย่างการจัดทำรายละเอียด ตามเอกสารหมายเลข 2)

3. โครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบเบื้องต้น หรือ การศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และระบบกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล จังหวัดหรือท้องถิ่นเจ้าของโครงการจะต้องเสนอ ขอบเขตการศึกษามายังสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาเสนอสำนักงบประมาณ เพื่อส่งเงินให้จังหวัดดำเนินการจ้างต่อไป (ตัวอย่าง แนวทางการจัดทำขอบเขตการศึกษา (Terms of Reference หรือ TOR) หน่วยงานที่ต้องการเสนอโครงการ สามารถขอได้จาก สำนักงานสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค หรือ กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

4. การจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการตามข้อ 3 นั้น หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการตามระเบียบ ปฏิบัติของทางราชการที่หน่วยงานราชการนั้น ๆ ถือปฏิบัติอยู่ กล่าวคือ หน่วยราชการส่วนภูมิภาค ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และควรจัดตั้งคณะกรรมการขึ้น 2 ชุด คือ คณะกรรมการดำเนินการว่าจ้างที่ปรึกษา และคณะกรรมการตรวจรับรายงานการศึกษา ซึ่งควรจะมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานจังหวัด สำนักงานโยธาธิการจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย

5. การลงนามในสัญญาว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการตาม ข้อ 3 นั้น ต้องดำเนินการหลังจากที่สำนักงบประมาณได้ยืนยอดงบประมาณไปไว้ที่คลังจังหวัด และสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมได้ มอบอำนาจการใช้เงินแทนกันไปยังกระทรวงมหาดไทยแล้วเท่านั้น

6. การจัดหาหรือจัดซื้อที่ดิน ในกรณีที่จังหวัดหรือท้องถิ่นได้รับการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนเพื่อจัดซื้อที่ดินสำหรับก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียและหรือระบบกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลนั้น สำนักงบประมาณจะส่งเงินให้จังหวัด ก็ต่อเมื่อจัดหรือท้องถิ่นได้จัดทำรายงานก่อนการดำเนินการ จัดซื้อที่ดิน ตามระเบียบของทางราชการที่หน่วยราชการเจ้าของเรื่องถือปฏิบัติอยู่ เสนอต่อ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม พิจารณาเสนอสำนักงบประมาณต่อไป (รายละเอียดตามเอกสารหมายเลข 3)

7. โครงการภายใต้แผนงานศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติ หน่วยงานเจ้าของโครงการจะได้รับงบประมาณดำเนินการก็ต่อเมื่อจังหวัดหรือท้องถิ่นได้จัดทำขอบเขตการศึกษา (TOR) เสนอมายังสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม พิจารณาเสนอสำนักงบประมาณแล้วเท่านั้น สำหรับขั้นตอนในการดำเนินงานว่าจ้างที่ปรึกษาควรสอดคล้องกับข้อ 4 และข้อ 5 (ตัวอย่างการจัดทำขอบเขตการศึกษาตามเอกสารหมายเลข 4)

8. ขอให้หน่วยราชการส่วนท้องถิ่นแนบรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่นย้อนหลัง 5 ปี และประมาณการรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่นในปีปัจจุบัน เสนอมายังสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม เพื่อประกอบการพิจารณาขออนุมัติเงินประจำงวดจากสำนักงบประมาณด้วย

หมายเหตุ (1) การจัดหาที่ดิน การก่อสร้างระบบ การจัดหาอุปกรณ์ ของระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอย ท้องถิ่นจะต้องออกเงินสมทบประมาณร้อยละ 25 แต่ทั้งนี้จะพิจารณาจากฐานะทางการเงินของจังหวัด/ท้องถิ่นร่วมด้วย

(2) การจัดทำขอบเขตการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบเบื้องต้น หรือการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และระบบกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลขอได้โปรดแนบแผนที่ของพื้นที่ศึกษาและพื้นที่ข้างเคียงที่มีแนวโน้มจะขยายเขต ซึ่งประกอบด้วยขอบเขตของพื้นที่ที่ศึกษาและพื้นที่ข้างเคียงทั้งหมด การกระจายตัวของชุมชนและแหล่งมลพิษต่าง ๆ ความยาวถนน ขนาดและเส้นทางของท่อระบายทิ้ง ทิศทางการไหลของน้ำทิ้งในท่อระบายน้ำทิ้ง

(3) การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และระบบกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ขอให้จังหวัด/ท้องถิ่น พิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนการประกวดราคาค่าก่อสร้าง ดังปรากฏตามเอกสารหมายเลข 5

ตัวอย่าง

การจัดทำรายละเอียดงบประมาณตามหมวด

ค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ

โครงการ รณรงค์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

กิจกรรม - ประชาสัมพันธ์ โดยการจัดทำโปสเตอร์ แผ่นปลิว และเทปให้ความรู้
- อบรมอาสาสมัคร 378 คน จำนวน 7 รุ่น
- พื้นที่ดำเนินงาน 44 ตำบล
- งานติดตามผลการปฏิบัติงานในพื้นที่ 44 ตำบล

งบประมาณ หมวดค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ แยกออกเป็น

1. ค่าวัสดุในการสำรวจสภาพปัญหาในพื้นที่ทุกตำบล	7,000
2. ผลิตสื่อเพื่อรณรงค์และเผยแพร่ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม	
2.1 โปสเตอร์รณรงค์ 1 เรื่อง ขนาดตัด 4 จำนวน 1,000 แผ่น	20,000
2.2 แผ่นปลิวให้ความรู้ 5 เรื่อง ๆ ละ 500 แผ่น รวม 2,500 แผ่น	12,500
2.3 เทปให้ความรู้ 400 ม้วน ๆ ละ 30 บาท	12,000
2.4 วี ดี โอ ชุดสิ่งแวดล้อม 8 ชุด ๆ ละ 500 บาท	4,000
3. อบรมอาสาสมัคร 378 คน จำนวน 7 รุ่น	
3.1 ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้เข้ารับการอบรม 50x2x378	37,800
3.2 ค่าที่พักผู้เข้ารับการอบรม 100x1x378	37,800
3.3 ค่าพาหนะเหมาจ่าย ไป-กลับ คนละ 50 บาท	18,900
3.4 ค่าใช้จ่ายเจ้าหน้าที่ในการอบรมต่อรุ่น ๆ ละ 3,850 บาท	26,950
3.5 ค่าวัสดุในการดำเนินการอบรม ครั้งละ 1,000 บาท	7,000
3.6 ค่าเครื่องดื่ม 400 คน ๆ ละ 10 บาท	4,000

4. ปฏิบัติการในพื้นที่ทุกตำบล

- ค่าวัสดุสำหรับกลุ่มอาสาสมัคร 44 ตำบล ๆ ละ 500 บาท		22,000
5. ติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 4 คน เวลา 7 วัน		
5.1 ค่าเบี้ยเลี้ยง 4x180x7		5,040
5.2 ค่าที่พัก 4x100x6		2,400
5.3 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		3,000
5.4 ค่าวัสดุ		1,000
	รวม	221,390

ตัวอย่าง

การจัดทำรายละเอียดงบประมาณ

เพื่อจัดทำคำของค่าจัดซื้อครุภัณฑ์

โครงการ เฝ้าระวังและรักษาสภาพแหล่งน้ำ

กิจการรม - ตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ

- อบรมอาสาสมัคร 40 หมู่บ้าน 520 คน เรื่อง "บทบาทของอาสาสมัครในการป้องกันและรักษาสภาพแหล่งน้ำ" และกรรมการหมู่บ้าน/สภาตำบล 260 คน เรื่อง "การอนุรักษ์และรักษาสภาพแหล่งน้ำ"

งบประมาณ 1. การตรวจสอบสภาพน้ำในแหล่งน้ำ แยกออกเป็น

1.1 การจัดซื้อครุภัณฑ์งบประมาณ 4,089,000 บาท

รายการเครื่องมือ	ราคา(บาท)	หมายเหตุ
1. เครื่องวิเคราะห์หาปริมาณโลหะหนักในน้ำ (Atomic Aborption Spectophotometer)	2,250,000	ราคากลางปี 2537
2. เครื่องวัดความเป็นกรด-ด่าง (ph Meter)	27,000	ราคากลางปี 2537
3. ตู้ควบคุมอุณหภูมิ 0-25 องศาเซลเซียส (Incution)	207,000	ราคากลางปี 2537
4. เครื่องชั่งละเอียดไฟฟ้า (0.01 มก.)	805,000	ราคากลางปี 2537
5. UV-Visible Spectophotometer	800,000	
รวม	4,089,000	

หมายเหตุ แนบคุณลักษณะของครุภัณฑ์แต่ละชุดมาด้วยดังตัวอย่างที่ปรากฏต่อไป

1.2 ค่าใช้จ่ายสำหรับเจ้าหน้าที่เพื่อออกตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ 3 แหล่ง ใน

หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ แยกออกเป็น

ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ออกตรวจวัดคุณภาพน้ำ 3 คน ใน 3 แหล่งน้ำ 3 วัน ต่อเดือน

3 คน x 180 บาท x 3 วัน/เดือน x 10 เดือน = 16,200 บาท

ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นสำหรับรถยนต์เพื่อออกตรวจวัดคุณภาพน้ำ

1 คัน x 500 บาท/ครั้ง x 3 วัน/เดือน x 10 เดือน = 15,000 บาท

ค่าตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำอย่างน้อยตัวอย่างละ 3 พารามิเตอร์

3 ตัวอย่าง x 3 แหล่ง/เดือน x 10 เดือน x 3 พารามิเตอร์ x 100 บาท,

= 27,000 บาท

รวม = 58,200 บาท

1.3 งานอบรมอาสาสมัคร กรรมการหมู่บ้าน/สภาตำบล ในหมวดค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ แยกออกเป็น

1) ค่าอาหารผู้เข้าอบรม 800 คน ๆ ละ 50 บาท/วัน 40,000 บาท
2) ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าอบรม 800 คน ๆ ละ 40 บาท/วัน เป็นเงิน 32,000 บาท
3) ค่าเครื่องดื่ม 8,000 บาท
4) ค่าตอบแทนวิทยากร 8,000 บาท
5) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์สำหรับผู้เข้าอบรม 16,000 บาท
6) ค่าจัดสถานที่อบรม 4,000 บาท
7) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น 2,000 บาท

รวม = 110,000 บาท

1.4 งานติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 4 คนเวลา 7 วัน

1) ค่าเบี้ยเลี้ยง 4x180x7		5,040
2) ค่าที่พัก 4x100x6		2,400
3) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		3,000
4) ค่าวัสดุ		1,000
	รวม	11,440
	รวมทั้งสิ้น	4,268,640 บาท

ตัวอย่าง

รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องวิเคราะห์หาปริมาณธาตุโลหะหนักในน้ำ

ชื่อครุภัณฑ์ : เครื่องวิเคราะห์หาปริมาณธาตุโลหะหนักในน้ำ

ประเภท : ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์

คุณลักษณะ : มีรายละเอียดดังนี้

ประกอบด้วย

1. ตัวเครื่อง Atomic Absorption Spectrometer
2. ชุดอุปกรณ์ป้อนสารละลายอัตโนมัติ (Autosampler)
3. ชุดควบคุม และประมวลผลข้อมูล พร้อมชุดพิมพ์ผลข้อมูล (Computer and Printer)
4. ชุดอุปกรณ์วิเคราะห์ระบบไอของสารประกอบไฮดรายส์
5. อุปกรณ์ประกอบเครื่อง
6. การรับประกันและการบริหาร

1. ตัวเครื่อง Atomic Absorption Spectrometer

1. คุณสมบัติทั่วไป

เป็นเครื่องมือตรวจวิเคราะห์หาปริมาณธาตุโลหะหนักต่าง ๆ โดยวิธีการดูดกลืนแสงของอะตอม (Atomic Absorption) หรือการเปล่งแสงของอะตอม (Atomic Emission) ของธาตุโลหะหนักที่ทำการวิเคราะห์ โดยควบคุมการทำงานด้วยคอมพิวเตอร์

2. คุณสมบัติเฉพาะ

2.1 ระบบออพติด (Optic) เป็นแบบทางเดินลำแสงคู่ (Double-Beam) ซึ่งทำการผนึกแน่นหนาเพื่อป้องกันฝุ่นละอองและไอของสารเคมีที่มีฤทธิ์กัดกร่อน

2.2 ระบบแยกแสง (Monochromator) เป็นแบบ Littrow Type มีความยาวโฟกัส 267 มิลลิเมตรและใช้งานได้ในช่วงความยาวคลื่น 189 ถึง 860 นาโนเมตร

2.2.1 เกรทติ้ง (Grating) เป็นชนิด Dual-BlaZe มีจำนวนของเส้นเท่ากับ 1,800 เส้นต่อมิลลิเมตร

2.2.2 สามารถเลือกความกว้างของช่องแสง (Spectral Bandwidths) ได้สาม ตำแหน่งที่ 0.2,0.7 และ 2.0 นาโนมิเตอร์ และสามารถเลือกความสูงของช่องแสง (Slit Height) ได้โดยอัตโนมัติเพื่อความเหมาะสมสำหรับการใช้ Flame Analysis และ Graphite Furnace Analysis

2.3 สามารถใส่หลอดฮอลโลคาโทดได้อย่างน้อย 4 หลอด ซึ่งจะสามารถควบคุมการทำงาน เพื่อเลือกตำแหน่งของหลอด กระแสไฟฟ้าที่จ่ายให้แก่หลอดความยาวคลื่น ความกว้างช่องแสงของธาตุที่เป็น ชนิดของหลอดได้โดยอัตโนมัติหรือเลือกโปรแกรมได้ตามความต้องการ

2.4 มีอุปกรณ์ตรวจวิเคราะห์ (Detector) เป็นชนิด Photomultiplier

2.5 มีระบบแก้ค่าแบคกราวด์ (Background Correction) โดยใช้หลอด Deuterium Arc Lamp

2.6 มีระบบควบคุมอัตราการไหลของ Oxidant และ Fuel ที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์ ซึ่งจะควบคุมและแสดงภาพกราฟฟิคบนจอภาพของคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งมีระบบป้องกันการผิดพลาดในการ จุดเปลวไฟดังต่อไปนี้

2.6.1 มีระบบตรวจสอบ (Sensor) ความดันของก๊าซ และระดับน้ำเพื่อป้องกันการ ไหลย้อนกลับของเปลวไฟ

2.6.2 มีระบบควบคุมการจุดเปลวไฟโดยอัตโนมัติในกรณีที่จุดเปลวไฟไม่ติด หรือในกรณี ที่เปลวไฟดับลงเอง หรือเกิดจากไฟฟ้าดับเครื่องจะทำการปิดวาวส์ของก๊าซเองโดยอัตโนมัติ

2.7 ระบบการเผา (Burner System) ประกอบด้วย

2.7.1 ส่วน Burner Head ทำจากโลหะ Titanium ทั้งอันมีช่องสำหรับเปลวไฟ (Slot) ยาว 10 เซนติเมตรในชุดมาตรฐาน และสามารถเปลี่ยน Burner Head เป็นชนิดอื่น ๆ ได้ถ้ามี

2.7.2 ส่วน NebuliZer ทำจาก Stainless Steel เพื่อป้องกันการเกิดสนิม

2.7.3 ส่วน Spray Chamber ทำจากโลหะไลตัน (Ryton) ซึ่งมีความแข็งแรง ทนทานสูงภายในเคลือบด้วยสารโพลีโพพีลีน (Polypropyerne) เพื่อป้องกันการกัดกร่อนของสารเคมี ต่าง ๆ

2.7.4 สามารถเลือกใช้ตัวทำให้เกิดละอองฝอยเพื่อให้เกิดละอองฝอยของสารละลาย ที่มีความเข้มข้น ความเหนือต่างกันได้อย่างเหมาะสมกับการวิเคราะห์ได้

2. ชุดอุปกรณ์ป้อนสารละลายอัตโนมัติ (Flame Autosampler)

1. ควบคุมการทำงานโดยระบบไมโครคอมพิวเตอร์

2. สามารถทำการ Calibrate ตัวเองโดยอัตโนมัติ

3. มีช่องบรรจุหลอดตัวอย่างขนาดไม่ต่ำกว่า 15 มิลลิลิตรได้ไม่น้อยกว่า 98 ตัวอย่าง

4. หัวจุ่มสาร (Sample Transport) ทำด้วยวัสดุซึ่งทนทานต่อการกัดกร่อนของสารเคมี

5. ตัวเครื่องมีแซนกล (Sampling Arm) ที่สามารถเคลื่อนที่ได้ในแนวแกน X Y Z

6. มีความเร็วในการเคลื่อนที่จากตัวอย่างหนึ่งไปอีกตัวอย่างหนึ่ง ประมาณ 3 วินาที

3. ชุดควบคุมและประมวลผลข้อมูล พร้อมชุดพิมพ์ผลข้อมูล

1. เครื่องประมวลผล เป็นระบบไมโครคอมพิวเตอร์ใช้ CPU ไม่น้อยกว่า 80386 SX ขนาดความจุของ RAM ไม่น้อยกว่า 640 KByte และความจำไม่น้อยกว่า 1.0 KByte ใช้กับ Disk Drive ขนาด 3.5 นิ้ว หรือ 5.25 นิ้ว และมี Hard Disk ขนาดความจุไม่น้อยกว่า 40 MByte มีจอภาพเป็นชนิดสีขนาดไม่น้อยกว่า 14 นิ้ว และมี Keyboard ขนาดไม่น้อยกว่า 101 Keys

2. มี Software ควบคุมการทำงานดังนี้

2.1 แสดงคำสั่งเพื่อเลือกใช้และรายงานผล ตลอดจนสภานภาพ(Status) ต่าง ๆ บนจอภาพซึ่งมีความสะดวกในการใช้งานสูง

2.2 สามารถเลือกคำสั่งตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้ แป้นพิมพ์ หรือใช้ Mouse ได้ถ้าต้องการ

2.3 สามารถนำผลข้อมูลที่ได้ ถ่ายไปใช้ร่วมกับ Softre อื่น ๆ ที่ เหมาะสม ได้เพื่อสร้างรูปแบบในการรายงานผล (Report) ได้ตามความต้องการของผู้ใช้

2.4 สามารถรายงานผลเป็นค่า Absorbance , Concentration หรือ Emission Intensity ได้

2.5 สามารถอ่านค่าจากการวัดเป็นชนิด Time-Averaged Integration,Peak Area และ Peak Height ได้โดยอัตโนมัติ หรือเลือกอ่านค่า Time-Averaged Integration อย่างเดียวได้

2.6 สามารถแสดง Window ได้อย่างน้อย 5 Windows บนจอภาพ

2.7 สามารถพิมพ์ผลโดยใช้เครื่องพิมพ์ผล (Printer) ได้ทั้งรูปภาพและตัวอักษร

3. เครื่องพิมพ์ผลข้อมูลเป็นชนิด Dot Matrix จำนวน Pin ไม่ต่ำกว่า 9 pin

4. ชุดอุปกรณ์วิเคราะห์ระบบไอของสารประกอบไฮดรายส์

สามารถใช้ประกอบการตรวจวิเคราะห์สารประกอบไฮดรายส์ที่ระเหยได้ง่ายในระดับความเข้มข้นชั้นต่ำกว่าส่วนต่อพันล้านส่วน (Sub-ppb Concentrations) เช่น ปรอท (HG),สารหนู (As), เซเลเนียม (Se), แอนติโมนี (Sp) เทอลูเรียม (Te) บิสมัส (Bi) และดีบุก (Sn) ได้เป็นต้น โดยมีส่วนประกอบดังนี้

1. Absorption cell ซึ่งทำด้วย Quartz ที่สามารถทนความร้อนสูงจากเปลวไฟอากาศ-อะเซทีลีน

2. มีระบบจ่ายสารตัวอย่างและสารละลายเป็นชนิด Perristallic Pump โดยสามารถตั้งความเร็วรอบได้ละเอียด ตั้งแต่ 30-120 รอบต่อนาที

3. มี Swiching Valve ชนิด 4 Port ควบคุมการไหลจาก Pump โดยผ่าน Sample Loop

4. มีชุด Gas Flow Control สำหรับควบคุมอัตราการไหลของก๊าซตัวพาเข้าไปใน Abrorption Cell ได้ตั้งแต่ 40 - 250 มล./นาที

5. สามารถควบคุมการทำงานได้ด้วยคอมพิวเตอร์

5. อุปกรณ์ประกอบเครื่อง

1. Impact Bead จำนวนไม่น้อยกว่า 1 อัน

2. หลอดฮอลโลคาโทดของธาตุ As,Cd,Cr,Fe,Pb,Zn, และ Hg อย่างละไม่น้อยกว่า 1 หลอด

3. Mouse สำหรับชุดประมวลผลข้อมูล จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ชุด

4. Air Compressor ชนิด Oil Free ขนาด 0.4 HP จำนวน 1 ชุด

5. ก๊าซอะเซทีลีน พร้อมถังและเกจ์วัดความดัน จำนวน 1 ชุด

6. ชุดดูดควัน (Exhaust Hood) จำนวน 1 ชุด

7. ชุดปรับแรงดันไฟฟ้า ให้คงที่ขนาด 1 KVA จำนวน 1 ชุด

8. ชุดควบคุมอุณหภูมิห้องปฏิบัติการ จำนวน 1 ชุด

9. ก๊าซอากอน พร้อมถังและเกจ์วัดความดัน จำนวน 1 ชุด

6. การรับประกันและการบริการ

1. ติดตั้งเครื่องมือจนกระทั่งสามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี

2. อบรมเจ้าหน้าที่ผู้ใช้เครื่องมือให้สามารถใช้เครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. มีคู่มือประกอบการใช้งาน

4. รับประกับเครื่องมือเป็นเวลาอย่างน้อย 12 เดือน ในระหว่างนี้ถ้าสิ่งหนึ่งสิ่งใดของเครื่องมือเกิดชัดข้องตามปกติวิสัยของการใช้งาน บริษัทฯ จะต้องนำมาเปลี่ยนให้โดยไม่คิดมูลค่า

5. มีช่าง และอะไหล่บริการตลอดการใช้งานของเครื่อง

6. ผู้ยื่นซองการประกวดราคาจะต้องเสนอราคาเป็นราคารวมภาษีอากร

ขั้นตอนในการจัดหาและจัดซื้อที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

1. การจัดหาและจัดซื้อที่ดิน ต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 หรือ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535

2. ก่อนดำเนินการจัดซื้อที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง ให้จังหวัดหรือท้องถิ่นทำรายงานเสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการและเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอสำนักงบประมาณ ตามรายการข้อมูลที่ใช้ประกอบการขอเงินประจำงวด เพื่อจัดซื้อที่ดินตามคำแนะนำของสำนักงบประมาณ ต่อไปนี้

2.1 รายละเอียดของที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างที่ต้องการซื้อ รวมทั้งเนื้อที่และท้องที่ที่ต้องการซื้อ

2.2 วงเงินที่จะจัดซื้อ โดยให้ระบุวงเงินงบประมาณ วงเงินที่ท้องถิ่นสมทบ วงเงินตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือที่จะซื้อในครั้งนั้นทั้งหมด ถ้าไม่มีวงเงินดังกล่าว ให้ระบุเงินที่ประมาณว่าจะซื้อในครั้งนั้น

2.3 ราคาประเมินของทางราชการในท้องที่นั้น ซึ่งจะต้องลงนามรับรอง โดยหัวหน้าสำนักงานที่ดิน จังหวัด/อำเภอ

2.4 ราคาที่ซื้อขายของที่ดินและ/หรือสิ่งก่อสร้างใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อครั้งหลังสุด ประมาณ 3 ราย

2.5 เอกสารการแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ที่จำเป็นในการจัดซื้อ (คณะกรรมการควรจะต้องมีผู้แทนจากจังหวัดและสำนักงานที่ดินจังหวัด ร่วมเป็นกรรมการ) สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการนั้น ควรจะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ และจะต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบผลการจัดซื้อ

2.6 ราคาขายเมื่อมีการเปลี่ยนมือเจ้าของสำหรับที่ดินที่เสนอขาย

2.7 แผนที่ตั้งของที่ดินบริเวณที่จะจัดซื้อ (ร่างให้เห็นตำแหน่งที่ตั้ง)

2.8 หนังสือระวางที่ดินจากกรมที่ดิน (ถ่ายเอกสารย่อ) เพื่อป้องกันการปลอมแปลงโฉนด

2.9 ผลการจัดซื้อที่ดิน ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบ/อนุมัติ

2.10 ฐานะการเงิน (รายรับ-รายจ่าย) ของเทศบาล/สุขาภิบาล หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ โดยเสนอตัวเลขย้อนหลัง 5 ปี และประมาณการล่วงหน้า 3 ปี

หมายเหตุ (1) การลงนามในสัญญาซื้อหรือก่อสร้าง จะดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติเงินงวดจากสำนักงบประมาณแล้วเท่านั้น

(2) ราคาประเมินในข้อ 2.3 ถ้าจังหวัดและท้องถิ่นใช้ราคาประเมินโดยสำนักงานกลางประสานการจัดหาที่ดินเพื่อกิจการของรัฐ กรมที่ดิน จะทำให้มีน้ำหนักต่อการอนุมัติเงินประจำงวดของ สำนักงบประมาณมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการประกวดราคาก่อสร้าง

เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบปฏิบัติของทางราชการ การประกวดราคาก่อสร้าง ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดอย่างน้อยจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่
   - กำหนดแนวทางการประกวดราคา
   - ตรวจสอบเอกสารประกวดราคา
   - ตรวจสอบราคางานก่อสร้างที่บริษัทที่ปรึกษาเสนอ
2. เสนอเอกสารประกวดราคาให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรืออย่างน้อย สำนักงานอัยการจังหวัดตรวจสอบแก้ไข ทั้งนี้เพื่ออำนวยประโยชน์ให้ทางราชการในกรณีที่มีการทำผิดเงื่อนไขในสัญญา (สำนักงานอัยการสูงสุดจะใช้เวลาพิจารณาประมาณ 6 เดือน)
3. แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง เพื่อทำหน้าที่พิจารณาราคากลางและคำนวณรายละเอียดของการก่อสร้าง (โดยทั่วไปจะพิจารณาปรับปรุงจากราคากลางที่บริษัทที่ปรึกษาได้จัดทำไว้)
4. แต่งตั้งคณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคา เพื่อทำหน้าที่ตาม
   - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2525 ข้อ 49 (1) , (2) (3) , (4) , (5) วรรคสอง และ (6)

   หรือ

   - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ข้อ 42 (1) , (2) , (3) , (4) , (5) วรรคสอง และ (6)
5. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เพื่อทำหน้าที่ตาม
   - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 55

   หรือ

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ข้อ 48

6. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เพื่อทำหน้าที่ตาม

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 72

หรือ

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ข้อ 65

หมายเหตุ

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ใช้ในกรณีที่หน่วยราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคเป็นหน่วยดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ใช้ในกรณีที่หน่วยการบริหารราชการท้องถิ่น เป็นหน่วยดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการประกวดราคาก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และระบบรวบรวมและกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล จำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ทาง ด้านวิศวกรรม สุขาภิบาล และระเบียบปฏิบัติของทางราชการต่าง ๆ ดังนั้น ถึงแม้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นจะเป็นเจ้าของโครงการก็ตาม แต่การแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ อย่างน้อยจะต้องมีผู้แทนจากสำนักงานโยธาธิการจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและสำนักงานจังหวัดร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย ซึ่งการแต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยราชการส่วนภูมิภาคสามารถทำได้โดยผู้บริหารหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2538)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5(3) และมาตรา 8(6) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคาร ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

"น้ำเสีย" หมายความว่า ของเหลวที่ผ่านการใช้แล้วทุกชนิดทั้งที่มีกากและไม่มีกาก

"ระบบบำบัดน้ำเสีย" หมายความว่า กระบวนการทำหรือการปรับปรุงน้ำเสียให้มีคุณภาพเป็นน้ำทิ้ง รวมทั้งการทำให้น้ำทิ้งพ้นไปจากอาคาร

"น้ำทิ้ง" หมายความว่า น้ำจากอาคารที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียแล้วจนมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งที่กำหนดสำหรับการที่จะระบายลงแหล่งรองรับน้ำทิ้งได้

"แหล่งรองรับน้ำทิ้ง" หมายความว่า ท่อระบายน้ำสาธารณะ คู คลอง แม่น้ำ ทะเล และแหล่งน้ำสาธารณะ

ข้อ 2 อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงต้องมีการระบายน้ำฝนออกจากอาคารที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะไม่ก่อให้เกิดความเดือนร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นหรือเกิดน้ำไหลนองไปยังที่ดินอื่นที่มีเขตติดต่อกับเขตที่ดินที่เป็นที่ตั้งของอาคารนั้น

การระบายน้ำฝนออกจากอาคารตามวรรคหนึ่งจะระบายลงสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้งโดยตรงก็ได้

ข้อ 3 อาคารประเภทและลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการปรับปรุงน้ำเสียจากอาคารให้เป็นน้ำทิ้งที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในข้อ 4 ก่อนที่จะระบายลงสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้ง

(1) อาคารประเภท ก

(ก) อาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดที่มีจำนวนห้องชุดรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 500 ห้องชุด

(ข) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมที่มีจำนวนห้องพักรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 200 ห้อง

(ค) สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีจำนวนเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 30 เตียง

(ง) อาคารที่ก่อสร้างในที่ดินของบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้จัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินเกิน 500 หลัง

(จ) สถานศึกษาที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 25,000 ตารางเมตร

(ฉ) อาคารที่ทำการของราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศหรือเอกชนที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 55,000 ตารางเมตร

(ช) ห้างสรรพสินค้าหรือศูนย์การค้าที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 25,000 ตารางเมตร

(ซ) ตลาดที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 2,500 ตารางเมตร

(ฌ) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 2,500 ตารางเมตร

(2) อาคารประเภท ข

(ก) อาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดที่มีจำนวนห้องชุดรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 100 ห้องชุด แต่ไม่เกิน 500 ห้องชุด

(ข) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมที่มีจำนวนห้องพักรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 60 ห้อง แต่ไม่เกิน 200 ห้อง

(ค) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพักที่มีจำนวนห้องนอนรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 250 ห้อง

(ง) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 5,000 ตารางเมตร

(จ) สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีจำนวนเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 10 เตียง แต่ไม่เกิน 30 เตียง

(ฉ) อาคารที่ก่อสร้างในที่ดินของบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้จัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินเกิด 100 หลัง แต่ไม่เกิน 500หลัง

(ช) สถานศึกษาที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 5,000 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 25,000 ตาราเมตร

(ซ) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศหรือ เอกชนที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 10,000 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 55,000 ตารางเมตร

(ฌ) ห้างสรรพสินค้าหรือศูนย์การค้าที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 5,000 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 25,000 ตารางเมตร

(ญ) ตลาดที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 1,500 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 2,500 ตารางเมตร

(ฎ) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 500 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 2,500 ตารางเมตร

(ฏ) อาคารอยู่อาศัยรวมที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 10,000 ตารางเมตร

(3) อาคารประเภท ค

(ก) อาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดที่มีจำนวนห้องชุดรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันไม่เกิน 100 ห้องชุด

(ข) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมที่มีจำนวนห้องพักรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันไม่เกิน 60 ห้อง

(ค) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยที่มีจำนวนห้องนอนรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 50 ห้อง แต่ไม่เกิน 250 ห้อง

(ง) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 1,000 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 5,000 ตารางเมตร

(จ) อาคารที่ก่อสร้างในที่ดินของบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้จัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินเกิน 10 หลัง แต่ไม่เกิน 100 หลัง

(ฉ) อาคารที่ทำการของราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศหรือเอกชนที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 5,000 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 10,000 ตารางเมตร

(ช) ห้างสรรพสินค้าหรือศูนย์การค้าที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 1,000 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 5,000 ตารางเมตร

(ซ) ตลาดที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 500 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 1,500 ตารางเมตร

(ฌ) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันเกิน 100 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 500 ตารางเมตร

(ญ) อาคารอยู่อาศัยรวมที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลัง รวมกันเกิน 2,000 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 10,000 ตารางเมตร

(4) อาคารประเภท ง

(ก) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพักที่มีจำนวนห้องนอนรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันไม่เกิน 50 ห้อง

(ข) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันไม่เกิน 1,000 ตารางเมตร

(ค) สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีจำนวนเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันไม่เกิน 10 เตียง

(ง) สถานศึกษาที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันไม่เกิน 5,000 ตารางเมตร

(จ) อาคารที่ทำการของราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ หรือเอกชนพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันไม่เกิน 5,000 ตารางเมตร

(ฉ) ห้างสรรพสินค้าหรือศูนย์การค้าที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันไม่เกิน 1,000 ตารางเมตร

(ช) ตลาดที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันไม่เกิน 500 ตารางเมตร

(ซ) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันไม่เกิน 100 ตารางเมตร

(ฌ) อาคารอยู่อาศัยรวมที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันไม่เกิน 2,000 ตารางเมตร

ข้อ 4 น้ำทิ้งจากอาคารที่จะระบายจากอาคารลงสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้งได้ต้องมีคุณภาพน้ำทิ้งตามประเภทของอาคารตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง ดังต่อไปนี้

มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง	อาคารประเภท			
	ก	ข	ค	ง
1. พีเอช	5-9	5-9	5-9	5-9
2. บีโอดี ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เดซิเมตร)	20	30	60	90
3. ปริมาณสารแขวนลอย ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เดซิเมตร)	30	40	50	60
4. ปริมาณสารละลายที่เพิ่มขึ้นจากน้ำใช้ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เดซิเมตร)	500	500	500	500
5. ปริมาณตะกอนหนัก ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เดซิเมตร)	0.5	0.5	0.5	0.5

มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง	อาคารประเภท			
	ก	ข	ค	ง
6. ทีเคเอ็น ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เดซิเมตร)	-	-	40	40
7. ออร์แกนิก-ไนโตรเจน ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เดซิเมตร)	10	10	15	15
8. แอมโมเนีย-ไนโตรเจน ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เดซิเมตร)	-	-	25	25
9. น้ำมันและไขมัน ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เดซิเมตร)	20	20	20	20
10. ซัลไฟด์ ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลูกบาสก์เดซิเมตร)	1.0	1.0	1.0	1.0

"พีเอช หมายความว่า ค่าของความเป็นกรดและด่างของน้ำที่เกิดจากค่าของล็อกฐานสิบของความเข้มข้นเป็นโมลของอนุมูลไฮโดรเจน

"บีโอดี" หมายความว่า ปริมาณออกซิเจนที่แบคทีเรียใช้ในการย่อยสารอินทรีย์ชนิดที่ย่อยสลายได้ภายใต้ภาวะของออกซิเจนที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส ในเวลาห้าวัน ซึ่งใช้เป็นการตรวจวัดระดับปริมาณสารอินทรีย์ที่มีอยู่ในตัวอย่างน้ำนั้น

"ปริมาณสารแขวนลอย" หมายความว่า สารที่ตกค้างบนแผ่นกรองในการกรองน้ำผ่านแผ่นกรองประเภท Glass fiber filter-disks เส้นผ่านศูนย์กลาง 4.7 เซนติเมตร เช่น Whatman type GF/C หรือ Gelman type A

"ปริมาณสารละลาย" หมายความว่า สารที่ละลายอยู่ในน้ำและจะเหลืออยู่เป็นตะกอนหลังจากกำจัดปริมาณสารแขวนลอยและปริมาณตะกอนหนักแล้วผ่านการระเหยด้วยไอน้ำและทำให้แห้งที่อุณหภูมิ 103 - 105 องศาเซลเซียสในเวลาหนึ่งชั่วโมง

"ปริมาณตะกอนหนัก" หมายความว่า สารที่แขวนลอยอยู่ในน้ำ ซึ่งสามารถตกตะกอนได้โดยแรงโน้มถ่วงของโลกภายใต้ภาวะที่สงบนิ่งในเวลาหนึ่งชั่วโมง

"ทีเคเอ็น" หมายความว่า ไนโตรเจนที่อยู่ในรูปแอมโมเนียและออร์แกนิก-ไนโตรเจน

"ออร์แกนิก-ไนโตรเจน" หมายความว่า ไนโตรเจนที่อยู่ในสารประกอบอินทรีย์ประเภทโปรตีนและผลิตผลจากการย่อยสลายของไขมัน เช่น โพลิเพปไทด์ และกรดอะมิโน เป็นต้น

"แอมโมเนีย-ไนโตรเจน" หมายความว่า ไนโตรเจนทั้งหมดที่อยู่ในรูป NH_4^+ หรือ NH_3 ซึ่งสมดุลกัน

"น้ำมันและไขมัน" หมายความว่า สารอินทรีย์จำพวกน้ำมัน ไขมัน ขี้ผึ้ง และกรดไขมันที่มีน้ำหนักโมเลกุล โดยเป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอนและเอสเตอร์ เป็นต้น สารเหล่านี้จะถูกสกัดได้ด้วยตัวทำลายประเภทเฮกเซน คลอโรฟอร์ม และไดเอทิลอีเทอร์ แล้วแยกส่วนโดยการระเหยแห้งที่อุณหภูมิ 103 องศาเซลเซียส

"ซัลไฟด์" หมายความว่า สารประกอบพวกไฮโดรเจนซัลไฟด์ทั้งชนิดที่ละลายน้ำและชนิดที่เป็นอนุมูล รวมทั้งสารประกอบพวกโลหะซัลไฟด์ที่ปนอยู่กับตะกอนแขวนลอยในน้ำด้วย

ข้อ 5 ในกรณีที่อาคารหลังเดียวกันมีการใช้ประโยชน์เพื่อกิจการตามกำหนดในข้อ 3 เกินกว่าหนึ่งประเภท และแต่ละประเภทมีมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งแตกต่างกัน ให้คำนวณคุณภาพน้ำทิ้งจากอาคารร่วมกันโดยใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งที่สูงที่สุดสำหรับประเภทของอาคารที่มีการใช้ประโยชน์นั้น

ข้อ 6 การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารประเภท ก ประเภท ข และ ประเภท ค ตามที่กำหนดในข้อ 3 ให้แสดงแบบและการคำนวณรายการระบบบำบัดน้ำเสียที่สามารถดำเนินการปรับปรุงน้ำเสียจากอาคารให้มีคุณภาพเป็นน้ำทิ้ง ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งที่กำหนดในข้อ 4

ข้อ 7 การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารประเภท ง ตามที่กำหนดในข้อ 3 และอาคารพักอาศัยประเภทบ้านเดี่ยว ห้องแถว ตึกแถว บ้านแถว หรือบ้านแฝด ให้แสดงแบบระบบบำบัดน้ำเสียโดยจะต้องประกอบด้วย

(1) บ่อเกรอะ ซึ่งต้องมีลักษณะที่มิดชิดน้ำซึมผ่านไม่ได้ เพื่อใช้เป็นที่แยกกากที่ปนอยู่กับน้ำเสียทิ้งไว้ให้ตกตะกอน และ

(2) บ่อซึม ซึ่งต้องมีลักษณะที่สามารถใช้เป็นที่รองรับน้ำเสียที่ผ่านบ่อเกรอะแล้วและให้น้ำเสียนั้นผ่านอิฐหรือหินหรือสิ่งอื่นใดเพื่อให้เป็นน้ำทิ้ง

บ่อเกรอะและบ่อซึมตามวรรคหนึ่งต้องมีขนาดได้สัดส่วนที่เหมาะสมกับการใช้ของผู้ที่อาศัยในอาคารนั้น

ในกรณีที่จะไม่ใช้วิธีการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง อาจใช้วิธีอื่นในการปรับปรุงน้ำเสียให้ได้ มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งตามที่กำหนดไว้สำหรับอาคารประเภท ง ในข้อ 4 ก็ได้

ข้อ 8 การกำจัดน้ำทิ้งจากอาคารจะดำเนินการระบายลงสู่แหล่งรับน้ำทิ้ง หรือระบายลงสู่พื้นดินโดยใช้วิธีผ่านบ่อซึมหรือโดยวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับสภาพของอาคารนั้นก็ได้ แต่ต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นหรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ข้อ 9 ในกรณีที่อาคารใดจัดให้มีทางระบายน้ำเพื่อระบายน้ำจากอาคารลงสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้ง ทางระบายน้ำนั้นต้องมีลักษณะที่สามารถตรวจสอบและทำความสะอาดได้โดยสะดวก และต้องวางตามแนวตรงที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยต้องมีส่วนลาดเอียงไม่ต่ำกว่า 1 ใน 200 หรือต้องมีส่วนลาดเอียงเพียงพอให้น้ำทิ้งไหลเร็วไม่ต่ำกว่า 60 เซนติเมตรต่อวินาที

ขนาดของทางระบายน้ำต้องมีความสัมพันธ์กับปริมาณน้ำทิ้งของอาคารนั้น โดยถ้าเป็นทางระบายน้ำแบบท่อปิดต้องมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร โดยต้องมีบ่อพักสำหรับตรวจการระบายน้ำทุกมุมเลี้ยวและทุกระยะไม่เกิน 12 เมตร หรือทุกระยะไม่เกิน 24 เมตร ถ้าทางระบายน้ำแบบท่อปิดนั้นมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายในตั้งแต่ 60 เซนติเมตรขึ้นไป ในกรณีที่เป็นทางระบายน้ำแบบอื่นต้องมีความกว้างภายในที่ขอบบนสุดไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร

ข้อ 10 อาคารที่ใช้เป็นตลาด โรงแรม ภัตตาคาร หรือสถานพยาบาล ต้องจัดให้มีที่รองรับขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลโดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) ผนังต้องทำด้วยวัสดุถาวรและทนไฟ

(2) พื้นผิวภายในต้องเรียบและกันน้ำซึม

(3) ต้องมีการป้องกันกลิ่นและน้ำฝน

(4) ต้องมีการระบายน้ำเสียจากขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลลงสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย

(5) ต้องมีการระบายอากาศและป้องกันน้ำเข้า

(6) ต้องมีความจุไม่น้อยกว่า 1.2 ลิตรต่อพื้นที่ของอาคารหนึ่งตารางเมตร

(7) ต้องจัดไว้ในที่ที่สามารถขนย้ายขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลได้โดยสะดวกและต้องมีระยะห่างจากสถานที่ประกอบอาหารและสถานที่เก็บอาหารไม่น้อยกว่า 4 เมตร แต่ถ้าที่รองรับขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลมีขนาดความจุเกินกว่า 3 ลูกบาศก์เมตร ต้องมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าวไม่น้อยกว่า 10 เมตร

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2538

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคารเพื่อใช้ประโยชน์ในการอยู่อาศัยและประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภทรวมกันเพิ่มมากขึ้น สมควรกำหนดระบบการระบายน้ำและการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมเกี่ยวกับการสาธารณสุขและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

สำเนาถูกต้อง
ทัศนี กลั่นประทุม
(นางทัศนี กลั่นประทุม)
เจ้าพนักงานธุรการ 5 กองนิติการ
กรมโยธาธิการ

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2538)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 (3) และมาตรา 8 (12) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคาร ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของข้อ 1 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2528) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 29 (พ.ศ. 2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคารที่อยู่อาศัยในเขตสุขาภิบาลหรือเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มิได้อยู่ในบริเวณพื้นที่ที่มีกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดการตามมาตรา 8 (10) หรือประกาศที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกตามมาตรา 13 ใช้บังคับ ถ้าเป็นอาคารดังต่อไปนี้ ให้แนบเฉพาะแผนผังบริเวณแสดงที่ตั้งอาคารโดยสังเขปและสำเนาเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินพร้อมกับคำขอ

(ก) อาคารอยู่อาศัยไม่เกินสองชั้นและมีพื้นที่ทุกชั้นในหลังเดียวกันรวมกันไม่เกิน 150 ตารางเมตร

(ข) อาคารเก็บผลิตผลทางการเกษตรที่มีพื้นที่ทุกชั้นในหลังเดียวกันรวมกันไม่เกิน 100 ตารางเมตร

(ค) อาคารเลี้ยงสัตว์ที่มีพื้นที่ทุกชั้นในหลังเดียวกันรวมกันไม่เกิน 100 ตารางเมตร

(ง) รั้ว กำแพง ประตู เพิงหรือแผงลอย

(จ) หอถังน้ำที่มีความสูงไม่เกิน 6 เมตร"

ให้ไว้ ณ วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2538

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำเนาถูกต้อง

ทัศนีย์ กลั่นประทุม

(นางทัศนีย์ กลั่นประทุม)

เจ้าพนักงานธุรการ 5 กองนิติการ

กรมโยธาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรผ่อนผันข้อกำหนดเกี่ยวกับเอกสารที่ต้องแนบพร้อมกับคำขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคารสำหรับอาคารบางชนิดหรือบางประเภทที่อยู่ในเขตสุขาภิบาลหรือเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มิได้อยู่ในบริเวณพื้นที่ที่มีกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดการตามมาตรา 8 (10) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 หรือประกาศที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ระเบียบกรมโยธาธิการ

ว่าด้วยการปิดการจราจรเป็นครั้งคราว

บนทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบ

ของกรมโยธาธิการ

พ.ศ. 2539

เพื่อให้การปิดการจราจรเป็นครั้งคราวบนทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือการจราจร หรือเพื่อความปลอดภัยบนทางหลวง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 อธิบดีกรมโยธาธิการในฐานะผู้อำนวยการทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมโยธาธิการว่าด้วยการปิดการจราจรเป็นครั้งคราวบนทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ พ.ศ. 2539"

ข้อ 2 ในการปิดการจราจรเป็นครั้งคราวบนทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ ให้เจ้าพนักงานปิดประกาศแจ้งการดังกล่าว ณ บริเวณที่ปิดการจราจร และประชาสัมพันธ์ก่อนปิดการจราจรเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ

ข้อ 3 ในกรณีที่มีความจำเป็นโดยเร่งด่วนต้องปิดการจราจรเป็นครั้งคราวบนทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ ให้เจ้าพนักงานแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่ปิดประกาศปิดการจราจร

ข้อ 4 ให้ผู้อำนวยการกองสาธารณสถานและทางหลวงท้องถิ่นรักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ 5 ระเบียบให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2539

ปรัชญา สูตะบุตร

อธิบดีกรมโยธาธิการ

ในฐานะผู้อำนวยการทางหลวงชนบท

ในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ

คำสั่งกรมโยธาธิการ

ที่ 900/2539

เรื่อง มอบหมายให้ข้าราชการปฏิบัติการ

ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535

เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 เป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็ว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 มาตรา 38 มาตรา 47 และมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 อธิบดีกรมโยธาธิการในฐานะผู้อำนวยการทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการมอบหมายให้โยธาธิการจังหวัด หรือหัวหน้าศูนย์บำรุงรักษาทางมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) อนุญาตให้สร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ เพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวงตามแบบมาตรฐานและข้อกำหนดของกรมโยธาธิการ และให้มีอำนาจกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตอย่างใดก็ได้ ตามมาตรา 37

(2) อนุญาตให้ติดตั้ง แขวน วางหรือกองสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ และให้มีอำนาจกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตใดก็ได้ตามมาตรา 38

(3) อนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งใดในเขตทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ ตามแบบมาตรฐานและข้อกำหนดของกรมโยธาธิการ และให้มีอำนาจกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตอย่างใดก็ได้ ตามมาตรา 47

(4) เพิกถอนการอนุญาตตาม (1) (2) หรือ (3) เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต

(5) สั่งให้ผู้สร้าง ทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดตาม (1) หรือผู้ติดตั้ง แขวน วางหรือกองสิ่งใดตาม (2) หรือผู้ปลูกสร้างสิ่งใดตาม (3) โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด หรือผู้ถูกเพิกถอนการอนุญาตตาม (4) รื้อถอนหรือทำลายหรือขนย้ายสิ่งดังกล่าวภายในกำหนดเวลาอันสมควร

(6) สั่งให้ผู้ดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคในเขตทางหลวงชนบท ในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้รื้อถอนหรือทำลายภายในกำหนดเวลาอันสมควร ตามมาตรา 48

(7) รื้อถอนหรือทำลายหรือขนย้ายสิ่งใดตาม (1) (2) หรือ (3) เมื่อไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งตาม (5)

(8) รื้อถอนหรือทำลายสิ่งใด ๆ ในเขตทางหลวงชนบทเมื่อไม่มีการปฏิบัติตาม (6)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2539

ปรัชญา สูตะบุตร
อธิบดีกรมโยธาธิการ
ในฐานะผู้อำนวยการทางหลวงชนบท
ในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ

คำสั่งกรมโยธาธิการ

ที่ 901/2539

เรื่องมอบหมายและแต่งตั้งให้ข้าราชการปฏิบัติการ

ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535

เพื่อให้การปิดการจราจรเป็นครั้งคราวบนทางหลวงชนบทเป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็ว เพื่อรักษาทางหลวงชนบท และความปลอดภัยแก่การจราจรบนทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 และมาตรา 61 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 อธิบดีกรมโยธาธิการในฐานะผู้อำนวยการทางหลวงชนบท ในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ มอบหมายให้โยธาธิการจังหวัด หรือหัวหน้าศูนย์บำรุงรักษาทางเป็นเจ้าพนักงานตามมาตรา 28 และแต่งตั้งเป็นพนักงานควบคุมทางหลวงตามมาตรา 61 วรรคสาม โดยให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ปิดการจราจรบนทางหลวงชนบท ในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการที่อยู่ในความควบคุมทั้งสาย หรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวได้ ในกรณีมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือการจราจร หรือเพื่อความปลอดภัย ตามมาตรา 28

(2) ประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงชนบท ในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ โดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนัก น้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักลงเพลา เกินกว่าที่ได้กำหนดไว้ในประกาศผู้อำนวยการทางหลวงชนบท หรือโดยที่ยามพาหนะนั้น อาจทำให้ทางหลวงเสียหาย ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวง หรือไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางหลวงชนบทตามมาตรา 61 วรรคสาม

(3) การประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงชนบท ตาม (2) ต้องประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ บริเวณที่มีเหตุเกิดขึ้น และชั่วระยะเวลาอันกำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2539

ปรัชญา สูตะบุตร
อธิบดีกรมโยธาธิการ
ในฐานะผู้อำนวยการทางหลวงชนบท
ในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ

ประกาศกรมโยธาธิการ
เรื่อง การก่อสร้าง หรือบูรณะลาดยาง หรือกระทำการใด
บนถนนหรือในเขตทางหลวงที่อยู่ในความรับผิดชอบ
ของกรมโยธาธิการ

โดยที่พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 มาตรา 43 มาตรา 47 และ มาตรา 48 ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใด ขุด ขน ทำลายหรือทำให้เสียหายแก่ทางหลวงหรือปลูกสร้างสิ่งใดในเขตทางหลวง หรือปักเสา วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวง ดังนั้นเพื่อให้การก่อสร้าง หรือบูรณะลาดยาง หรือกระทำการใดของหน่วยงานอื่นบนถนนหรือในเขตทางหลวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน อธิบดีกรมโยธาธิการในฐานะผู้อำนวยการทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง การก่อสร้างหรือบูรณะลาดยางหรือกระทำการใดบนถนนหรือในเขตทางหลวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ"

ข้อ 2 หน่วยงานอื่นใดประสงค์จะก่อสร้าง บูรณะลาดยาง หรือกระทำการใดบนถนนหรือในเขตทางหลวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมโยธาธิการในฐานะผู้อำนวยการทางหลวงชนบทในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ตามมาตรา 43 หรือมาตรา 47 หรือมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535

ข้อ 3 ในการดำเนินการก่อสร้างหรือบูรณะลาดยาง ตามข้อ 2 ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแบบมาตรฐานของกรมโยธาธิการและประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานลักษณะของทางหลวงและงานทาง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสายเกี่ยวกับทางหลวงชนบท ทางหลวงเทศบาล และทางหลวงสุขาภิบาล ลงวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2535 ทุกประการ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จต้องส่งมอบถนนหรือทางหลวงนั้น ให้กรมโยธาธิการเพื่อดำเนินการบำรุงรักษาต่อไป

ข้อ 4 หน่วยงานอื่นใดที่ได้ดำเนินการก่อสร้าง บูรณะลาดยางบนถนนหรือทางหลวง ในความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ โดยไม่ได้รับอนุญาตก่อนประกาศนี้ใช้บังคับ เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้ส่งมอบถนนหรือทางหลวงนั้น ให้กรมโยธาธิการเพื่อดำเนินการบำรุงรักษาต่อไป

ข้อ 5 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2539

ปรัชญา สูตะบุตร
อธิบดีกรมโยธาธิการ
ในฐานะผู้อำนวยการทางหลวงชนบท
ในเขตความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ

ประกาศกรมโยธาธิการ

เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พุทธศักราช 2474 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 อธิบดีกรมโยธาธิการจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1"

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2538 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานของแผนผัง รูปแบบ ลักษณะ และความปลอดภัยของสถานีที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2532

(2) ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานของแผนผัง รูปแบบ ลักษณะและความปลอดภัยของสถานีที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2534

(3) ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานของแผนผัง รูปแบบ ลักษณะและความปลอดภัยของสถานีที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2534

หมวด 1

<u>บททั่วไป</u>

ข้อ 4 ในประกาศนี้

"สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 " หมายความว่า สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่ในที่ดินที่ติดเขตทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร หรือถนนส่วนบุคคลความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร ที่เชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร

"อาคารบริการ" หมายความว่า อาคารภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้เป็นสำนักงานจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรืออุปกรณ์สำหรับยานพาหนะคลุมเครื่องหรือที่ล้างอัดฉีด ห้องน้ำห้องส้วมหรือใช้เพื่อการบริการหรือจำหน่ายสินค้าอื่น ๆ ไม่ใช้หรือไม่ก่อให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟด้วย

"เขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า เขตที่แสดงถึงบริเวณของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ตามที่กำหนดไว้ในแบบแผนผังสถานที่ตั้ง ของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

"กำแพงกันไฟ" หมายความว่า กำแพงทึบที่สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟและไม่มีช่องให้ไฟผ่านได้

"ความกว้างของถนน" หมายความว่า ระยะที่วัดจากแนวเขตทางหลวงหรือถนนด้านหนึ่งไปยังแนวเขตทางหลวงหรือถนนด้านฝั่งตรงข้าม

"ทางคู่" หมายความว่า ทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะหรือถนนส่วนบุคคลที่มีเกาะกลางหรือทางระบายน้ำหรือกำแพงเพื่อแบ่งทางจราจรเป็น 2 ทิศทาง

"ที่ล้างรถยนต์" หมายความว่า สะพานล้างรถยนต์ ห้องล้างรถยนต์หรือเครื่องล้างรถยนต์

ข้อ 5 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงให้มีสิ่งปลูกสร้างและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับบริการแก่ยานพาหนะภายนอกอาคารบริการได้ ดังนี้

(1) หอถังน้ำ

(2) ที่ล้างรถยนต์

(3) ที่ยกรถยนต์

(4) เสาป้ายเครื่องหมายการค้า

(5) หลังคาโลหะหรือกระเบื้องใยหินติดตั้งบนเสาโลหะสำหรับคลุมลานจอดยานพาหนะ

(6) อาคารสำหรับซ่อมยางรถยนต์

ข้อ 6 สถานที่ตั้งของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายใด ผู้ขออนุญาตต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย

ข้อ 7 ก่อนออกใบอนุญาตสำหรับการใช้สถานที่สำหรับเก็บรักษาน้ำมัน เชื้อเพลิงต้องมีการตรวจสอบการก่อสร้างว่าเป็นไปตามแบบแปลนและแผนผังตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการและต้องได้รับการทดสอบถังใต้พื้นดิน ระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงและสายหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นไปตามประกาศนี้

หมวด 2

ลักษณะของแบบแผนผังและแบบก่อสร้าง

ข้อ 8 แผนที่สังเขปของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ต้องแสดงที่ตั้งของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและสิ่งปลูกสร้างภายในระยะ 50.00 เมตร โดยรอบและสามารถตรวจสอบได้

ข้อ 9 แบบแผนผังของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ต้องแสดงขอบเขตที่ดิน เขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง อาคารบริการ กำแพงกันไฟ ถังใต้พื้นดิน แนวท่อน้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ท่อหรือรางระบายน้ำ บ่อกักไขน้ำมัน สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (ถ้ามี) รวมทั้งทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ

แบบแผนผังตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 ใน 250

ข้อ 10 แบบก่อสร้างถังใต้พื้นดิน ต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(1) แบบแปลนส่วนบนของถัง

(2) แบบด้านข้างของถัง

(3) แบบรูปตัดของถัง

(4) แบบฐานรากของถัง

(5) แบบแสดงรายละเอียดและการติดตั้งถัง ระบบท่อ ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สามารถตรวจสอบได้

แบบก่อสร้างตาม (1) (2) (3) และ (4) ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 ใน 50

ข้อ 11 แบบก่อสร้างอาคารบริการ ต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(1) แบบแปลนพื้นแสดงประเภทใช้สอยของอาคาร ผังฐานราก ผังพื้นและผังหลังคา

(2) รูปด้านของอาคารอย่างน้อย 2 ด้าน

(3) รูปตัดตามขวางและรูปตัดตามยาว

(4) รายละเอียดของโครงสร้างแสดงส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

แบบก่อสร้างตาม (1) (2) และ 3 ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 ใน 10

ข้อ 12 แบบก่อสร้างเสาป้ายเครื่องหมายการค้าต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(1) แบบแปลนพื้น แบบฐานราก

(2) รูปด้านหน้า

(3) รูปด้านข้าง

(4) รายละเอียดของโครงสร้างแสดงส่วนต่าง ๆ ของเสาป้ายแบบก่อสร้างตาม(1) (2) และ (3) ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กว่า 1 ใน 10

ข้อ 13 แบบก่อสร้างท่อหรือรางระบายน้ำและบ่อกักไขน้ำมันต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(1) แบบแปลน

(2) รูปตัดตามขวางและรูปตัดตามยาว

(3) ฝาตะแกรงปิดรางระบายน้ำ บ่อพักหรือบ่อกักไขน้ำมัน

(4) รายละเอียดแสดงส่วนต่าง ๆ ของท่อหรือรางระบายน้ำ

ข้อ 14 แบบก่อสร้างกำแพงกันไฟต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(1) แบบแปลนพื้นแบบฐานราก

(2) รูปด้าน

(3) รูปตัด

(4) รายละเอียดแสดงส่วนต่าง ๆ ของกำแพงกันไฟ

ข้อ 15 ให้แสดงแบบก่อสร้างของสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (ถ้ามี) ด้วย

ข้อ 16 ให้แสดงรายการคำนวณความมั่นคงแข็งแรงของอาคารบริการ ถังใต้พื้นดิน เสาป้ายเครื่องหมายการค้า กำแพงกันไฟ บ่อกักไขน้ำมัน และสิ่งปลูกสร้าง อื่น ๆ (ถ้ามี) ด้วย

หมวด 3

<u>ลักษณะและระยะปลอดภัย</u>

ข้อ 17 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัย ดังนี้

(1) แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องติดทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร หรือติดถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร ทั้งนี้ ถนนส่วนบุคคลต้องเชื่อมต่อกับถนนสาธารณะ หรือทางหลวง หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธาระที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร

(2) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ต้องมีทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะเชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตหรือได้รับความยินยอมให้ทำเป็นทางเชื่อม เพื่อใช้เป็นทางเข้าและทางออกทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะจากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลและรับผิดชอบ หรือเจ้าของ

ทาง หรือถนนดังกล่าวโดยกำหนดให้มีรูปแบบของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะเป็น 3 รูปแบบดังต่อไปนี้

(ก) ทางเข้าและทางออกแยกต่างหากจากกัน แต่ละทางต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร และห่างกันไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร โดยวัดจากขอบทางเข้าและทางออกด้านในขอบทางเลี้ยวเข้าด้านซ้ายและขอบทางเลี้ยวออกด้านซ้ายต้องมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร เพื่อให้ยานพาหนะเข้าออกได้โดยสะดวก

แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องยาวไม่น้อยกว่า 24.00 เมตร

เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องอยู่ห่างจากเขตถนนหรือเขตทางด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร ดังตัวอย่างในรูปที่ 1 ท้ายประกาศนี้

(ข) ทางเข้าและทางออกแยกต่างหากจากกัน แต่ละทางต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร และห่างกันตั้งแต่ 5.00 เมตรขึ้นไป แต่น้อยกว่า 10.00 เมตร โดยวัดจากขอบทางเข้าและทางออกด้านใน ขอบทางเลี้ยวเข้าด้านซ้ายและขอบทางเลี้ยวออกด้านซ้าย ต้องมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร เพื่อให้ยานพาหนะเข้าออกได้โดยสะดวก

แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องยาวไม่น้อยกว่า 19.00 เมตร

เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องอยู่ห่างจากเขตถนนหรือเขตทางด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 7.00 เมตร ดังตัวอย่างในรูปที่ 2 ท้ายประกาศนี้

(ค) ทางเข้าและทางออกทางเดียวกัน ต้องมีความกว้างของทางเข้าและทางออกไม่น้อยกว่า 7.00 เมตร ขอบทางเลี้ยวเข้าด้านซ้ายและขอบทางเลี้ยวออกด้านซ้ายต้องมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร เพื่อให้ยานพาหนะเข้าออกได้โดยสะดวก

แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ด้านที่ใช้เป็นทางด้านเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องยาวไม่น้อยกว่า 16.00 เมตร

เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องอยู่ห่างจากเขตถนนหรือเขตทางด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร ดังตัวอย่างในรูปที่ 3 ท้ายประกาศนี้

แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ และการติดตั้งเครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องปฏิบัติตาม (ก) (ข) หรือ (ค)

(3) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่ติดทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะหรือถนนส่วนบุคคลที่เป็นทางคู่ต้องห่างจากจุดเริ่มต้นของช่องเปิดของเกาะกลางหรือทางระบายน้ำ หรือกำแพงของถนนดังกล่าวไม่น้อยกว่า 50.00 เมตร ตามรูปที่ 4 ท้ายประกาศนี้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาลพัทยา เขตเทศบาล และเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น

(4) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องไม่อยู่ตรงโค้งของทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคลตามหลักเกณฑ์และลักษณะที่กำหนดไว้ใน(5)

(5) หลักเกณฑ์และลักษณะโค้งของทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคลที่ไม่อนุญาตให้ตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 มีดังนี้

(ก) ในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาล และเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น ต้องไม่ตั้งอยู่ตรงโค้งของทางหลวง ซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลและรับผิดชอบของกรมทางหลวงที่มีรัศมีความโค้งน้อยกว่า 500.00 เมตร

(ข) นอกเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาล เขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น ต้องไม่ตั้งอยู่ตรงโค้งของทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคลที่มีรัศมีความโค้งน้อยกว่า 1,000.00 เมตร

(6) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องห่างจากจุดเริ่มโค้งของทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคลตามหลักเกณฑ์และลักษณะที่กำหนดไว้ใน (5) ไม่น้อยกว่า 50.00 เมตร ตามรูปที่ 5 ของประกาศนี้

(7) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ต้องห่างจากทางแยกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(ก) ในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาล และเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะที่เชื่อมกับทางหลวง ซึ่งอยู่ในความควบคุม ดูแลและรับผิดชอบของกรมทางหลวงต้องห่างจากจุดเริ่มโค้งของทางแยกซึ่งบนฝั่งเดียวกันไม่น้อยกว่า 30.00 เมตร

(ข) นอกเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาล และเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ ต้องห่างจากจุดเริ่มโค้งของทางแยกซึ่งอยู่บนฝั่งเดียวกันไม่น้อยกว่า 50.00 เมตร

(ค) ทางแยกนั้นให้หมายถึงทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะหรือถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างของถนนตั้งแต่ 12.00 เมตร ขึ้นไป และมีความยาวจากปากทางแยกตั้งแต่ 200.00 เมตร ขึ้นไป ตามรูปที่ 6 ของประกาศนี้

(8) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องไม่อยู่ตรงโค้งตั้งและไม่อยู่บนทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคลที่มีความลาดชันเกิน 1 ใน 25 ขึ้นไป

ในกรณีที่ทางหลวง หรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคลที่มีความลาดชัน ตั้งแต่ 1 ใน 50 ถึง 1 ใน 25 จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องห่างจากจุดเริ่มโค้งตั้งของทางหลวงหรือถนนดังกล่าวไม่น้อยกว่า 150.00 เมตร สำหรับนอกเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาล และเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น ระยะดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า 80.00 เมตร

(9) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ ต้องห่างจากจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเชิงลาดสะพานที่ไม่ใช่สะพานต่อ ซึ่งอยู่ในเส้นทางเดียวกันไม่น้อยกกว่า 50.00 เมตร

(10) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะที่ตั้งอยู่ติดทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคลที่ตัดกับทางรถไฟ ต้องห่างจากรางรถไฟที่ใกล้ที่สุดไม่น้อยกว่า 30.00 เมตร

ข้อ 18 เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 17 (2)และห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านอื่นที่ไม่ใช้เป็นทางเข้าทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 20.00 เมตร หากมีระยะห่างน้อยกว่า 20.00 เมตร ต้องสร้างกำแพงกันไฟสูงไม่น้อยกว่า 1.80 เมตร ที่แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง แต่ทั้งนี้ เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากกำแพงกันไฟไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร เว้นแต่เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ที่มีทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะทางเดียวกัน ต้องห่างจากแนวสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านหลังเป็นระยะไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร ดังตัวอย่างในรูปที่ 3 ท้ายประกาศนี้

เครื่องและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากริมผนังของอาคารบริการไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองไม่ใช้บังคับแก่เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงที่ติดตั้งในถังใต้พื้นดิน (submersible pump)

ข้อ 19 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่มีอาคารอื่นใดนอกจากอาคารบริการสูงไม่เกินสองชั้น สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟเป็นส่วนใหญ่และไม่มีชั้นลอย

ข้อ 20 อาคารบริการต้องอยู่ห่างจากเขตทางหรือเขตถนน ด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร และต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านอื่นที่ไม่ใช่เป็นทางเข้าออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 20.00 เมตร หากที่ระยะห่างน้อยกว่า 20.00 เมตร ต้องสร้างกำแพงกันไฟสูงไม่น้อยกว่า 1.80 เมตร ที่แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านนั้น ทั้งนี้อาคารบริการต้องห่างจากกำแพงกันไฟด้านใดด้านหนึ่งไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร ส่วนด้านอื่นต้องห่างจากกำแพงกันไฟไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร ยกเว้นอาคารบริการที่ใช้เป็นห้องน้ำห้องส้วม โดยเฉพาะให้ห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้ทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร และต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านอื่นที่ไม่ใช่เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร

ระยะห่างระหว่างอาคารบริการอื่นกับอาคารบริการที่ใช้เป็นห้องน้ำห้องส้วมโดยเฉพาะต้องไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร

การวัดระยะทางให้วัดจากริมผนังหรือริมเสาของอาคารบริการ

ข้อ 21 ที่ล้างรถยนต์หรือที่ยกรถยนต์ ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกอาคารบริการขอบที่ล้างรถยนต์หรือที่ยกรถยนต์นั้นต้องห่างจากเขตทางหรือถนนด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร และต้องห่างจากกำแพงกันไฟหรือแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านใดด้านหนึ่งไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร ส่วนด้านที่เหลือต้องห่างจากกำแพงกันไฟหรือแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร แต่ถ้าระยะห่างระหว่างขอบที่ล้างรถยนต์ หรือที่ยกรถยนต์กับเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ไม่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะน้อยกว่า 10.00 เมตร โดยวัดจากศูนย์กลางของที่ล้างรถยนต์หรือที่ยกรถยนต์ออกไปข้างละไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร ต้องสร้างกำแพงกันไฟสูงไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร ที่เขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านนั้น

ข้อ 22 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ประเภทที่ 1 ที่มีบริการอัดฉีดและเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องต้องมีถังใต้พื้นดินที่มีความจุไม่น้อยกว่า 4,000 ลิตร สำหรับเก็บน้ำมันเครื่องใช้แล้ว

ข้อ 23 หอถังน้ำและเสาป้ายเครื่องหมายการค้า ต้องห่างจากขอบอาคารบริการไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร

ข้อ 24 หลังคาโลหะหรือกระเบื้องใยหินติดตั้งบนเสาโลหะสำหรับคลุมลานจอดยานพาหนะและอาคารสำหรับซ่อมยางรถยนต์ต้องห่างจากขอบอาคารบริการไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร และต้องห่างจากถังใต้พื้นดิน เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ท่อรับน้ำมันเชื้อเพลิงและท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงของถังใต้พื้นดินไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร หลังคาโลหะหรือกระเบื้องใยหินติดตั้งบนเสาโลหะและอาคารสำหรับซ่อมยางรถยนต์ดังกล่าวต้องมีพื้นที่ของหลังคารวมกันไม่เกินร้อยละ 5 ของพื้นที่สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1

ข้อ 25 กำแพงกันไฟด้านที่อยู่ติดกับที่ดินของเจ้าของเดียวกัน จะทำเป็นประตูเหล็กทึบชนิดบานเลื่อนเพื่อเป็นทางเข้าออกก็ได้ แต่ประตูดังล่าวต้องกว้างไม่เกิน 3.00 เมตร และมีได้ไม่เกิน 1 ประตู และต้องปิดประตูตลอดเวลา จะเปิดได้เมื่อมีการเข้าออก

ข้อ 26 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องจัดให้มีท่อหรือรางระบายน้ำโดยรอบ และต้องมีบ่อกักไขน้ำมันมีความจุไม่น้อยกว่า 1,500 ลิตรต่อพื้นที่สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ไม่เกิน 1,500 ตารางเมตร เศษของ 1,500 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 1,500 ตารางเมตร เพื่อให้น้ำทิ้งจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ผ่านบ่อนี้ก่อนที่จะไหลลงสู่ท่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะในกรณีที่ไม่มีท่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะต้องสร้างบ่อซึมเพื่อรองรับน้ำทิ้งภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอด้วย พร้อมทั้งขจัดไขน้ำมัน และสิ่งสกปรกอื่น ๆ ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและต้องทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมอยู่เสมอ

ในกรณีที่เป็นท่อระบายน้ำ ต้องมีบ่อพักน้ำระยะห่างกันไม่เกิน 12.00 เมตร และทุกมุมเลี้ยว

หมวด 4

ถังใต้พื้นดิน ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบท่อและอุปกรณ์

ข้อ 27 ถังใต้พื้นดินต้องออกแบบคำนวณ ก่อสร้าง ติดตั้งและทดสอบตามข้อกำหนด ดังนี้

(1) ถังใต้พื้นดินมีข้อต่อสำหรับติดตั้งอุปกรณ์และช่องเปิดอย่างน้อย ดังนี้

(ก) ข้อต่อท่อน้ำมันเชื้อเพลิง

(ข) ข้อต่อท่อจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

(ค) ข้อต่ออุปกรณ์วัดระดับน้ำมันเชื้อเพลิง

(ง) ข้อต่อท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิง

(จ) ท่อสำหรับคนลง (manhole)

(2) ต้องทำด้วยเหล็กที่มีเค้นคราก (yield stress) ไม่น้อยกว่าสองเท่าของความเค้นที่เกิดขึ้น (allowable stress) เนื่องจากการรับแรงและน้ำหนักต่าง ๆ

(3) ต้องออกแบบ คำนวณและก่อสร้างให้สามารถรับแรงและน้ำหนักต่าง ๆ ที่มากระทำต่อถังได้โดยปลอดภัย

(4) ผิวภายนอกของถังใต้พื้นดินต้องมีการป้องกันการผุกร่อน เช่น ทาทับ ด้วยฟลิ้นโค้ท หรือ ยางแอสฟัลท์ไม่น้อยกว่าสองครั้ง หรือใช้วิธีการอื่นที่ป้องกันการผุกร่อนได้

(5) ต้องติดตั้งและยึดแน่นกับฐานรากในลักษณะที่ไม่อาจเคลื่อนที่หรือลอยตัวเนื่องจากแรงดันของน้ำใต้ดินได้ และฐานรากต้องออกแบบและก่อสร้างให้สามารถรับน้ำหนักของตัวถัง รวมทั้งน้ำมันเชื้อเพลิงที่บรรจุอยู่ในถังและน้ำหนักอื่น ๆ ที่กระทำบนตัวถังได้โดยปลอดภัย

(6) ส่วนบนของผนังถังใต้พื้นดินต้องต่ำกว่าระดับพื้นดินไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร และห้ามมีสิ่งปลูกสร้างใด ๆ อยู่เหนือส่วนบนของผนังดังกล่าว ยกเว้นหลังคาคลุมตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

(7) ถังใต้พื้นดินต้องห่างกันไม่น้อยกว่า 1.00 เมตร ระหว่างผนังถัง

(8) ผนังถังใต้พื้นดินต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร

(9) ถังใต้พื้นดินต้องมีท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงติดตั้งไว้ทุกถัง สำหรับถังใต้พื้นดินที่แบ่งเป็นห้อง (compartments) ต้องติดตั้งท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ทุกห้องแยกจากกัน ท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะดังนี้

(ก) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกกว่า 40 เซนติเมตร

(ข) ปลายท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงต้องอยู่สูงจากระดับพื้นดินไม่น้อยกว่า

4.00 เมตร และอยู่ห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร และปลายท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีตะแกรงลวด ตะแกรงลวดต้องใช้ขนาดมีรูไม่น้อยกว่า 144 รูต่อ 1 ตารางเซนติเมตร ตามที่กำหนดไว้ในตาราง 15 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พุทธศักราช 2474

(10) ปลายท่อรับน้ำมันเชื้อเพลิง ปลายท่อวัดระดับน้ำมันเชื้อเพลิง และท่อสำหรับคนลง (manhole) ต้องอยู่ห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

(11) เมื่อก่อสร้างและติดตั้งถังใต้พื้นดินแล้ว ก่อนทำการกลบด้วยทรายต้องทำการทดสอบว่าถังและข้อต่อต่าง ๆ ไม่มีรอยรั่วซึมโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

(ก) เติมน้ำมันในถังใต้พื้นดินหรือในแต่ละห้องของถังใต้พื้นดินจนเต็มและอัดด้วยความดันไม่น้อยกว่า 0.70 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตรมาตร ทิ้งไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 60 นาที

(ข) อัดก๊าซเฉื่อยหรืออากาศเข้าในถังพื้นดินหรือในแต่ละห้องของถังใต้พื้นดินด้วยความดันไม่น้อยกว่า 0.70 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตรมาตร เวลาที่ใช้ในการทดสอบต้องเป็นไปตามตาราง ดังนี้

ตารางแสดงเวลาที่ใช้ในการทดสอบถังใต้พื้นดินเพื่อหารอยรั่วซึมโดยอัดความดันด้วยก๊าซเฉื่อยหรืออากาศ

ความจุของถังใต้พื้นดิน (ลิตร)	เวลาที่ใช้ในการทดสอบ (ชั่วโมง)
ไม่เกิน 15,000	ไม่น้อยกว่า 24
ไม่เกิน 30,000	ไม่น้อยกว่า 48
ไม่เกิน 45,000	ไม่น้อยกว่า 72
ไม่เกิน 60,000	ไม่น้อยกว่า 96

เมื่อทดสอบถังใต้พื้นดินแล้ว ต้องใช้ทรายสะอาดอัดแน่นโดยรอบถังและมีความหนาของทรายไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร

ข้อ 28 ระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงต้องออกแบบ ก่อสร้างและทดสอบตามข้อกำหนด ดังนี้

(1) ต้องออกแบบและก่อสร้างให้สามารถรับแรงและน้ำหนักต่าง ๆ ที่มากระทำต่อระบบน้ำมันเชื้อเพลิงได้โดยปลอดภัย

(2) ต้องใช้ท่อที่ทำด้วยเหล็กหรือวัสดุอื่นที่ใช้แทนกันได้ แต่ต้องไม่ทำปฏิกิริยากับน้ำมันเชื้อเพลิง

(3) การวางท่อจะวางไว้เหนือพื้นดินหรือฝังไว้ในพื้นดินก็ได้ แต่ต้องปฏิบัติดังนี้

(ก) ท่อที่วางไว้เหนือพื้นดินต้องมีการป้องกันมิให้ยานพาหนะ หรือสิ่งอื่นมากระทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อท่อและต้องมีการป้องกันมิให้เกิดการผุกร่อน

(ข) ท่อที่ฝังไว้ใต้พื้นดินต้องจัดให้มีเครื่องหมายถาวรไว้เหนือพื้นดินแสดงแนวท่อให้เห็นได้ชัดเจนและต้องมีการป้องกันมิให้เกิดการผุกร่อน กรณีที่มีการติดตั้งลิ้นหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ ใต้พื้นดินต้องติดตั้งให้สามารถตรวจสอบและบำรุงรักษาได้สะดวก

(4) วัสดุที่ใช้ในระบบท่อ เช่น ลิ้น ปะเก็นหรือวัสดุป้องกันการรั่วซึม ต้องเป็นชนิดที่ใช้กับน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเฉพาะ

(5) ในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ที่มิได้ติดตั้งเครื่องสูบและจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงไว้รวมกัน ต้องติดตั้งลิ้นปิดเปิดได้เร็วไว้ควบคุมการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ

(6) เมื่อติดตั้งระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงเสร็จแล้ว ก่อนการใช้งานต้องทำการทดสอบระบบท่อด้วยความดันไม่น้อยกว่า 0.70 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตรมาตรทิ้งไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 นาที และต้องไม่ปรากฏรอยรั่วซึมใด ๆ

ข้อ 29 ให้มีการทดสอบถังใต้พื้นดินและระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงทุก ๆ 1 ปี

ข้อ 30 เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะ ดังนี้

(1) ติดตั้งอยู่รวมกันหรือแยกจากกันก็ได้

(2) ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่รวมกับเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องยึดแน่นอยู่บนแท่นคอนกรีต แท่นดังกล่าวต้องอยู่สูงกว่าระดับพื้นโดยรอบไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร

ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่แยกต่างหากจากเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง อาจเป็นชนิดที่ติดตั้งอยู่ระดับพื้นดิน หรือติดตั้งอยู่สูงจากพื้นดินก็ได้ กรณีที่ติดตั้งอยู่ที่ระดับพื้นดินต้องยึดแน่นอยู่บนแท่นคอนกรีต แท่นดังกล่าวต้องอยู่สูงกว่าระดับพื้นดินโดยรอบไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร

(3) เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงที่แยกต่างหากจากตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีระบบการป้องกันมิให้มีสิ่งอื่นใดมากระทบหรือกระแทกทำให้เกิดการเสียหายได้

เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดติดตั้งในถังใต้พื้นดิน (submersible pump) ต้องเป็นชนิดป้องกันการระเบิด (explosion proof) และเป็นชนิดที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงโดยเฉพาะ

(4) ปลายท่อสูบน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนที่จะต่อเข้ากับเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงต้องวางอยู่ในบ่อคอนกรีตที่มีการป้องกันมิให้น้ำซึมเข้าไปภายในบ่อได้ บ่อคอนกรีตนี้ต้องมีผนังและพื้นหนาไม่น้อยกว่า 15 เซนติเมตร

ข้อ 31 สายหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องเป็นชนิดใช้กับน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเฉพาะ และสามารถทนความดันทดสอบได้ไม่น้อยกว่า 5.23 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตรมาตร

ข้อ 32 หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะ ดังนี้

(1) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไร้สารตะกั่วต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เกิน 21.00 มิลลิเมตรหรือ 13/16 นิ้ว และหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดมีสารตะกั่วต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 24.50 มิลลิเมตร หรือ 15/16 นิ้ว

(2) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่มีอุปกรณ์หยุดการไหลของน้ำมันเชื้อเพลิงได้โดยอัตโนมัติ เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำมันเชื้อเพลิงล้นถังในขณะเติมน้ำมันเชื้อเพลิง

(3) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่เมื่อต่อเข้ากับช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะแล้วต้องไม่ลื่นหลุดออกจากช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะได้ง่าย

หมวด 5
การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ข้อ 33 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงห้ามมีเตาไฟ เปลวไฟ หรือประกายไฟ หรือการกระทำใด ๆ ที่ทำให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟ

ข้อ 34 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องจัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย ดังนี้

(1) ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงผงเคมีแห้งหรือน้ำยาดับเพลิงขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า 6.80 กิโลกรัม หรือเครื่องดับเพลิงชนิดโฟมขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า 9.00 ลิตร ไว้ในที่ที่สามารถนำออกมาใช้ได้ง่ายที่บริเวณตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงตามจำนวนเครื่องอย่างน้อย ดังนี้

(ก) จำนวน 2 เครื่อง ต่อตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง 1 ถึง 4 ตู้จ่าย

(ข) จำนวน 3 เครื่อง ต่อตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง 5 ถึง 8 ตู้จ่าย

(ค) ถ้ามีตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงมากกว่า 8 ตู้จ่าย ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงเพิ่มขึ้น

1 เครื่อง ต่อตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงทุก ๆ 3 ตู้จ่ายที่เพิ่มขึ้นตาม (ข)

(2) เครื่องดับเพลิงตาม (1) ต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา

(3) ห้ามใช้เครื่องดับเพลิงชนิดโฟมดับไฟที่เกิดจากไฟฟ้า

บทเฉพาะกาล

ข้อ 35 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ที่ได้รับใบอนุญาตตามแบบ 2 ก. อยู่แล้ว ก่อนหรือในวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศนี้ แต่ห้ามดัดแปลง หรือต่อเติมสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าว เว้นแต่การดัดแปลงหรือต่อเติมนั้นมีลักษณะที่ไม่ขัดกับประกาศนี้

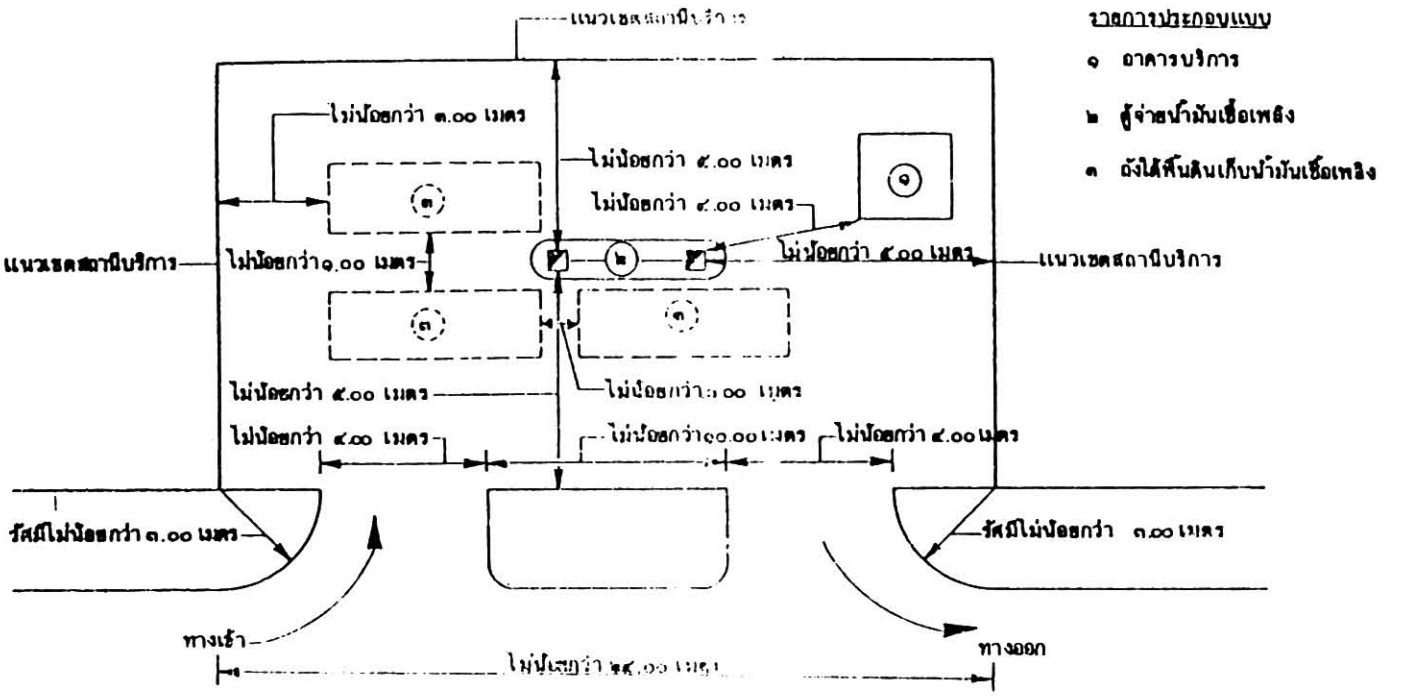
ข้อ 36 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้สถานที่สำหรับเก็บและตั้งถังสำหรับเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง ตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง หรือตามกฎหมายเฉพาะ ว่าด้วยกิจการนั้นก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศนี้ แต่จะขอเปลี่ยนแปลงการอนุญาตให้เป็นการขัดต่อประกาศนี้ไม่ได้ เว้นแต่การขอเปลี่ยนแปลงการอนุญาตนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและไม่ขัดกับประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2538

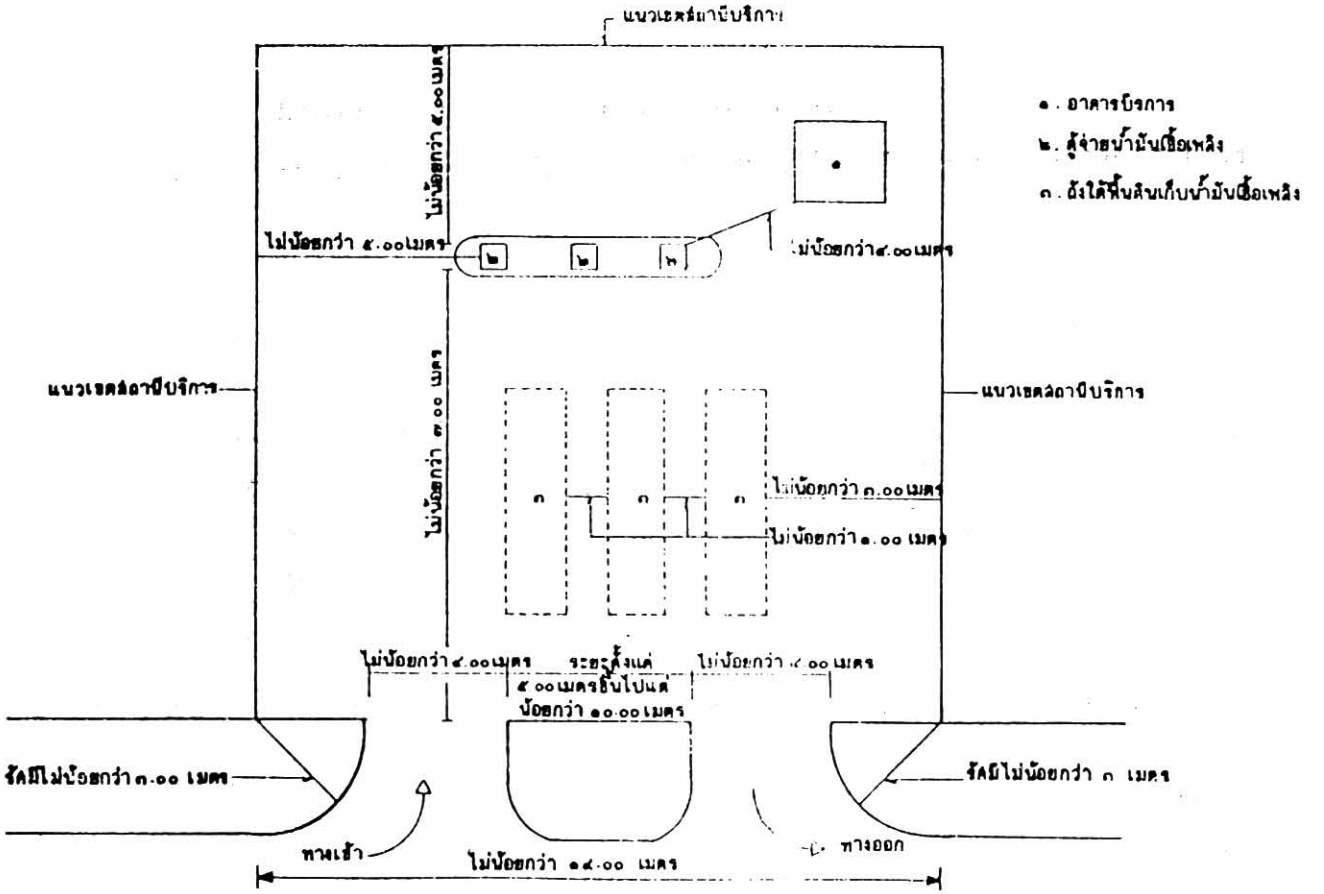
ปรัชญา สูตะบุตร

(นายปรัชญา สูตะบุตร)

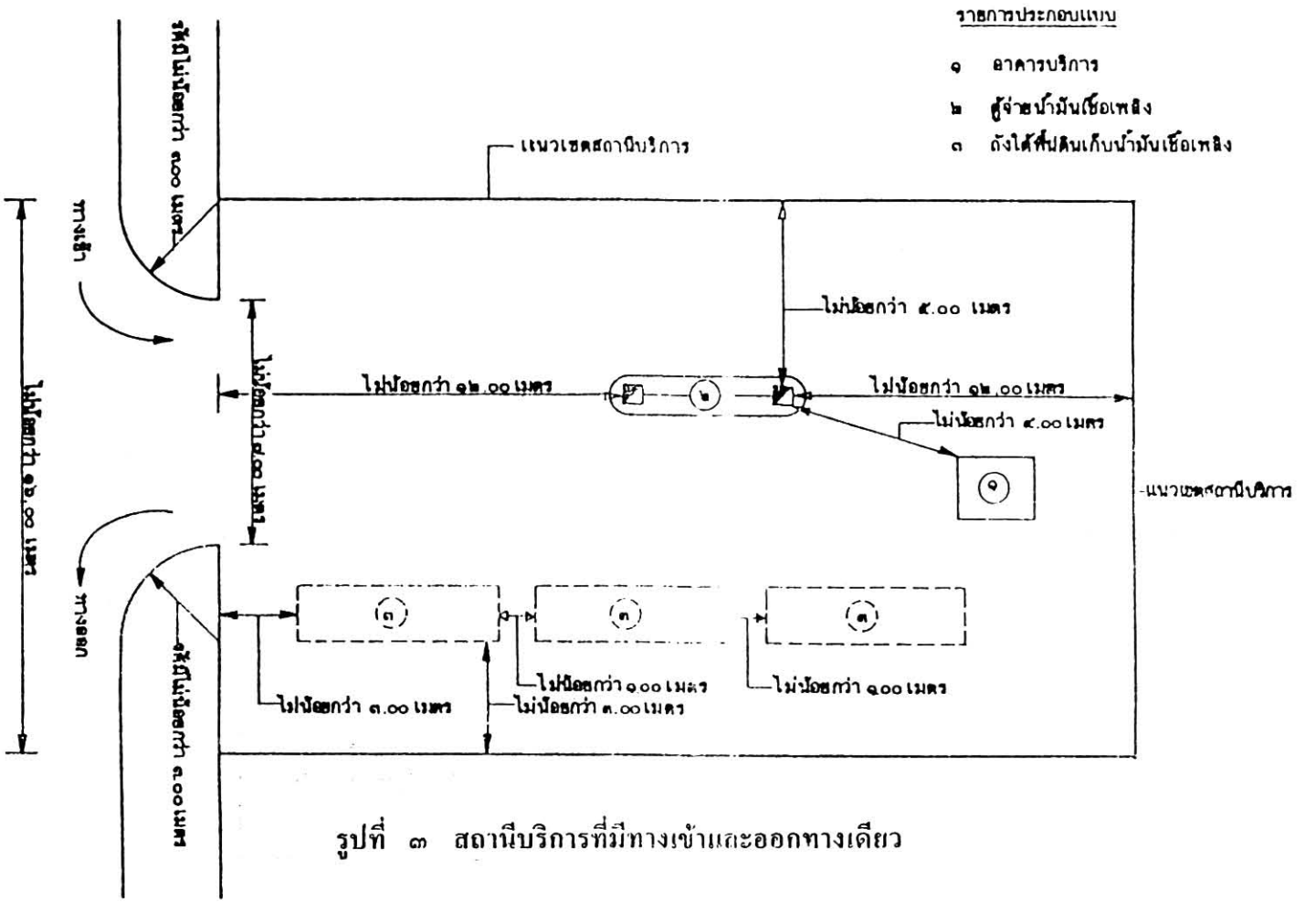
อธิบดีกรมโยธาธิการ

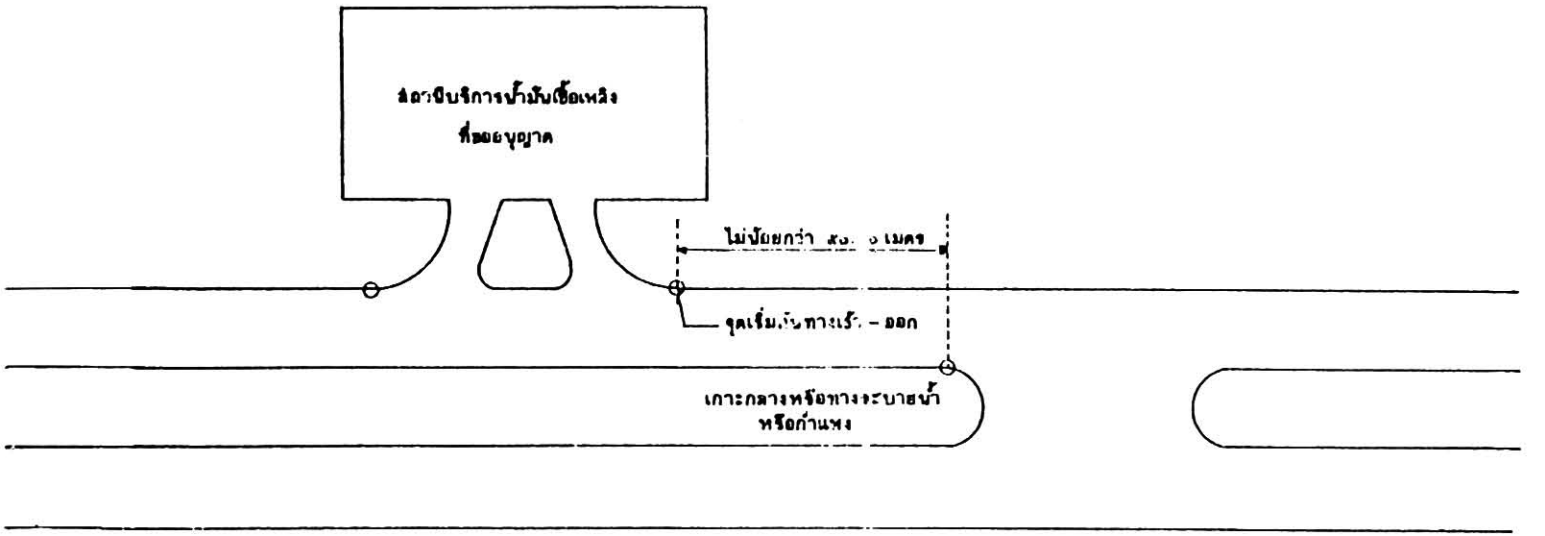
รูปที่ ๑ สถานีบริการที่มีทางเข้าและทางออกแยกต่างหากจากกันและมีระยะห่างระหว่างทางเข้าและทางออกไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร

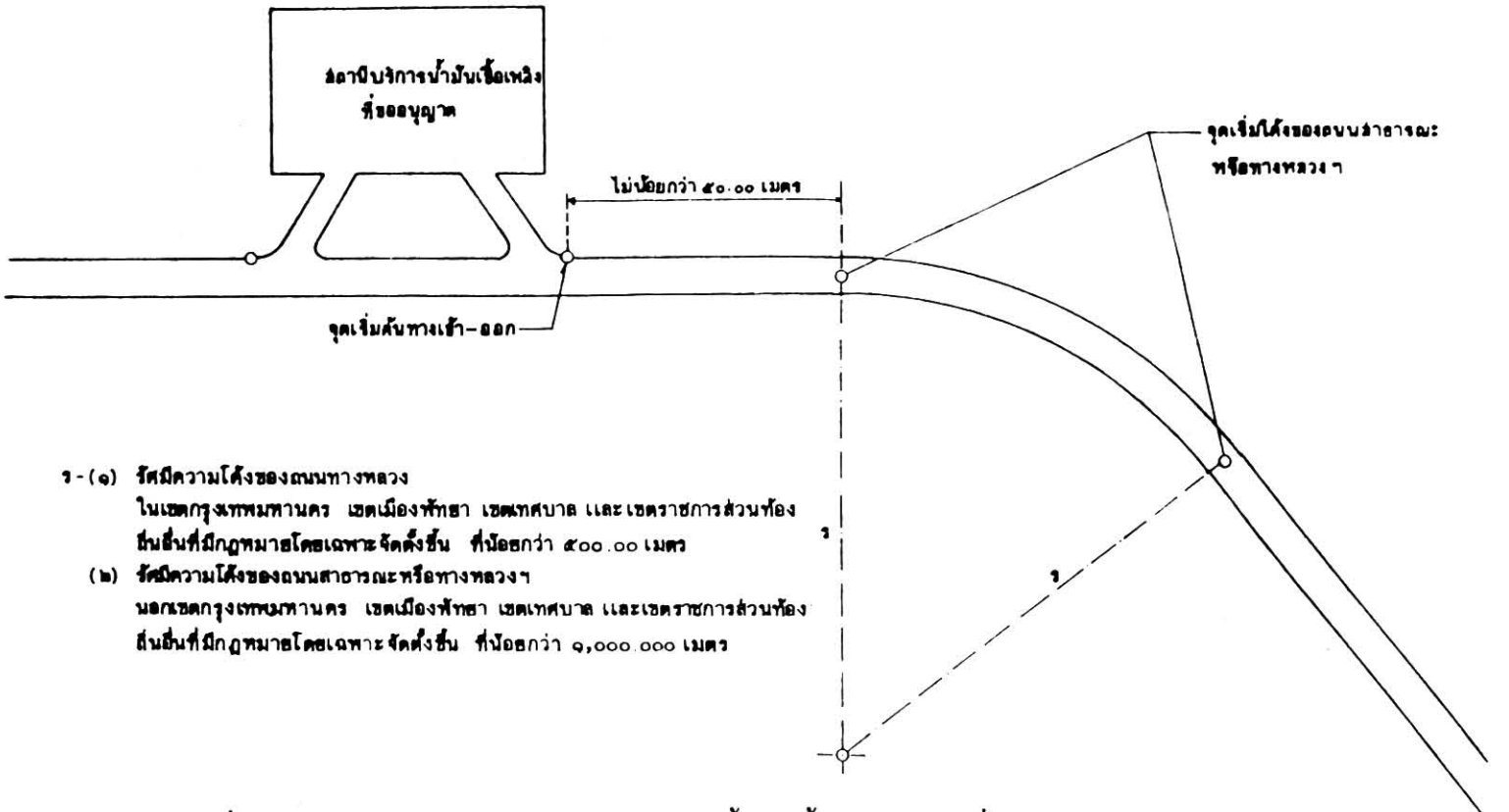
รูปที่ ๒ สถานีบริการที่มีทางเข้าและทางออกแยกต่างหากจากกันและมีระยะห่างระหว่างทางเข้าและทางออกตั้งแต่ ๕.๐๐ เมตรขึ้นไป แต่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร

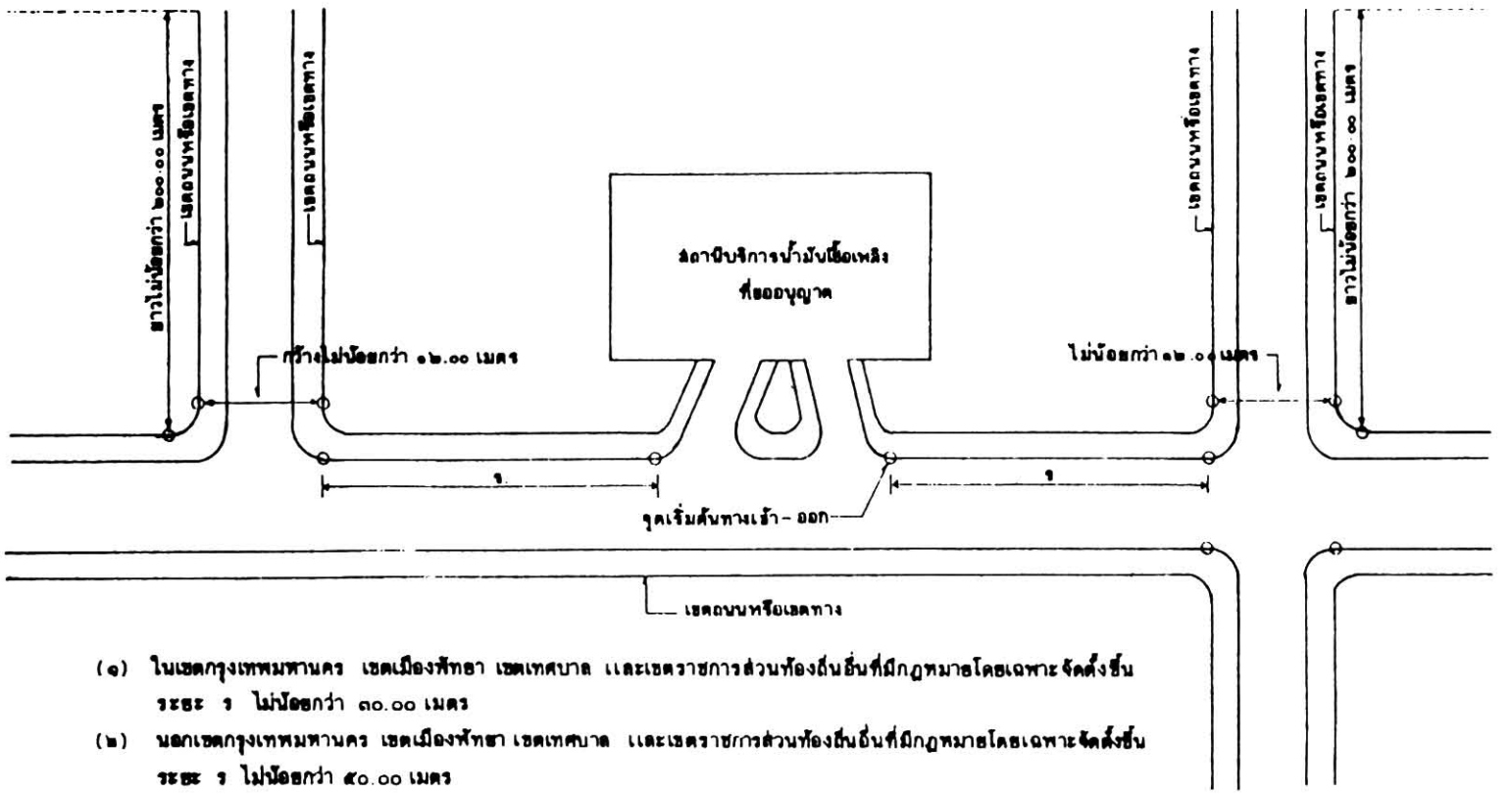
รูปที่ ๓ สถานีบริการที่มีทางเข้าและออกทางเดียว

รูปที่ ๔ แสดงสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่บนถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะหรือถนนส่วนบุคคลที่มีเกาะกลางหรือทางระบายน้ำหรือกำแพง (ทางคู่)

รูปที่ ๕ แสดงระยะห่างระหว่างสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงกับจุดเริ่มโค้งของถนนสาธารณะ หรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะหรือถนนส่วนบุคคล

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาล และเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น ระยะ ร ไม่น้อยกว่า ๓๐.๐๐ เมตร

(๒) นอกเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาล และเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น ระยะ ร ไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร

รูปที่ ๖ แสดงระยะห่างระหว่างสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงกับจุดเริ่มโค้งของทางแยก

ประกาศกรมโยธาธิการ

เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พุทธศักราช 2474 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 อธิบดีกรมโยธาธิการจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2"

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2538 เป็นต้นไป

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

"สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 " หมายความว่า สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่ในที่ดินที่ติดเขตถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร แต่น้อยกว่า 12.00 เมตร หรือถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร แต่น้อยกว่า 10.00 เมตร ที่เชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือถนนที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร

"อาคารบริการ" หมายความว่า อาคารภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งใช้เป็นสำนักงาน จำหน่วยผลิตภัณฑ์หรืออุปกรณ์สำหรับยานพาหนะ คลุมเครื่องสูบหรือที่ล้างอัดฉีด ห้องน้ำห้องส้วม หรือใช้เพื่อการบริการ หรือจำหน่ายสินค้าอื่น ๆ ที่ ไม่ใช้หรือไม่ก่อให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟด้วย

"เขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า เขตที่แสดงถึงบริเวณของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ตามที่กำหนดไว้ในแบบแผนผังสถานที่ตั้งของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

"กำแพงกันไฟ" หมายความว่า กำแพงทึบที่สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟและไม่มีช่องให้ไฟผ่านได้

"ความกว้างของถนน" หมายความว่า ระยะที่วัดจากแนวเขตทางหรือถนนด้านหนึ่งไปแนวเขตทางหรือถนนด้านฝั่งตรงข้าม

ข้อ 4 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องมีปริมาณการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดน่ากลัวอันตรายรวมไม่เกิน 60,000 ลิตร และชนิดไม่น่ากลัวอันตรายหรือชนิดธรรมดาไม่เกิน 20,000 ลิตร

ข้อ 5 การเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเก็บภายในถังใต้พื้นดินเท่านั้น

ข้อ 6 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องมีตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดรวมกันไม่เกิน 4 ตู้

ข้อ 7 สถานที่ตั้งของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายใด ผู้ขออนุญาตต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย

ข้อ 8 ก่อนออกใบอนุญาตสำหรับการใช้สถานที่สำหรับเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีการตรวจสอบการก่อสร้างว่าเป็นไปตามแบบแปลนและแผนผังตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ และต้องได้รับการตรวจสอบและทดสอบถังใต้พื้นดินระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงและสายหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นไปตามประกาศนี้

หมวด 2

ลักษณะของแบบแผนผังและแบบก่อสร้าง

ข้อ 9 แผนที่สังเขปของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องแสดงที่ตั้งของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและสิ่งปลูกสร้างภายในระยะ 50.00 เมตร โดยรอบ และสามารถตรวจสอบได้

ข้อ 10 แบบแผนผังของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องแสดงขอบเขตที่ดิน เขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง อาคารบริการ กำแพงกันไฟ ถังใต้พื้นดิน แนวท่อน้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ท่อหรือรางระบายน้ำ บ่อกักไขน้ำมัน สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (ถ้ามี) รวมทั้งทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ

แบบแผนผังตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 ใน 250

ข้อ 11 แบบก่อสร้างถังใต้พื้นดิน ต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(1) แบบแปลนส่วนบนของถัง

(2) แบบด้านข้างของถัง

(3) แบบรูปตัดของถัง

(4) แบบฐานรากของถัง

(5) แบบแสดงรายละเอียดและการติดตั้งถังระบบท่อตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สามารถตรวจสอบได้

แบบก่อสร้างตาม (1) (2) (3) และ (4) ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 ใน 50

ข้อ 12 แบบก่อสร้างอาคารบริการ ต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(1) แบบแปลนพื้นแสดงประเภทใช้สอยของอาคาร ผังฐานราก ผังพื้นและผังหลังคา

(2) รูปด้านของอาคาร อย่างน้อย 2 ด้าน

(3) รูปตัดตามขวางและรูปตัดตามยาว

(4) รายละเอียดของโครงสร้างแสดงส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

แบบก่อสร้างตาม (1) (2) และ (3) ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 ใน 100

ข้อ 13 แบบก่อสร้างเสาป้ายเครื่องหมายการค้า ต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(1) แบบแปลนพื้น แบบฐานราก

(2) รูปด้านหน้า

(3) รูปด้านข้าง

(4) รายละเอียดของโครงสร้างแสดงส่วนต่าง ๆ ของเสาป้าย

แบบก่อสร้างตาม (1) (2) และ (3) ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 ใน 100

ข้อ 14 แบบก่อสร้างท่อหรือรางระบายน้ำและบ่อกักไขน้ำมัน ต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(1) แบบแปลน

(2) รูปตัดตามขวางและรูปตัดตามยาว

(3) ฝาตะแกรงปิด รางระบายน้ำ บ่อพักหรือบ่อกักไขน้ำมัน

(4) รายละเอียดแสดงส่วนต่าง ๆ ของท่อหรือรางระบายน้ำ

ข้อ 15 แบบก่อสร้างกำแพงกันไฟ ต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(1) แบบแปลน แบบฐานราก

(2) รูปด้าน

(3) รูปตัด

(4) รายละเอียดแสดงส่วนต่าง ๆ ของกำแพงกันไฟ

ข้อ 16 ให้แสดงแบบก่อสร้างของสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (ถ้ามี)ด้วย

ข้อ 17 ให้แสดงรายการคำนวณความมั่งคงแข็งแรงของอาคารบริการ ถังใต้พื้นดิน เสาป้ายเครื่องหมายการค้า กำแพงกันไฟ บ่อกักไขน้ำมัน และสิ่งปลูกสร้าง อื่น ๆ (ถ้ามี) ด้วย

หมวด 3

ลักษณะและระยะปลอดภัย

ข้อ 18 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัยดังนี้

(1) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ประเภทที่ 2 ต้องตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาล หรือเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น มีแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องติดเขตถนนสาธารณะหรือทางที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร แต่น้อยกว่า 12.00 เมตร หรือติดถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร แต่น้อยกว่า 10.00 เมตร ที่เชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร

(2) มีทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะเชื่อมต่อกับถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคล ซึ่งได้รับอนุญาตหรือได้รับความยินยอมให้ทำเป็นทางเชื่อมเพื่อใช้เป็นทางเข้าและทางออก จากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลและรับผิดชอบ หรือเจ้าของทางหรือถนนดังกล่าว

(3) กำหนดให้มีรูปแบบของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะเป็น 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

(ก) ทางเข้าและทางออกแยกต่างหากจากกันแต่ละทางต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร และห่างกันไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร โดยวัดจากขอบทางเข้าและทางออกด้านในขอบทางเลี้ยวเข้าด้านซ้ายและขอบทางเลี้ยวออกด้านซ้าย ต้องมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร เพื่อให้ยานพาหนะเข้าออกได้โดยสะดวก

แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องยาวไม่น้อยกว่า 24.00 เมตร ดังตัวอย่างในรูปที่ 1 ท้ายประกาศนี้

(ข) ทางเข้าและทางออกทางเดียวกัน ต้องมีความกว้างของทางเข้าและทางออกไม่น้อยกว่า 7.00 เมตร ขอบทางเลี้ยวเข้าด้านซ้ายและขอบทางเลี้ยวออกด้านซ้ายต้องมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร เพื่อให้ยานพาหนะเข้าออกได้โดยสะดวก

แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องยาวไม่น้อยกว่า 16.00 เมตร

เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องอยู่ห่างจากเขตทางหรือถนนด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกกว่า 12.00 เมตร ดังตัวอย่างในรูปที่ 2 ท้ายประกาศนี้

(ค) ทางเข้าและทางออกอยู่ตรงหัวมุมถนนต้องมีทางเข้าและทางออกแยกต่างหากจากกันและอยู่คนละด้านของหัวมุมถนน แต่ละทางต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 7.00 เมตร ขอบทางเข้าและทางออกด้านในต้องอยู่ห่างจากจุดตัดของแนวเขตสถานีบริการที่หัวมุมถนนไม่น้อยกว่า 7.50 เมตร ขอบทางเลี้ยวเข้าด้านซ้ายและขอบทางเลี้ยวออกด้านซ้ายต้องมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร เพื่อให้ยานพาหนะเข้าออกได้โดยสะดวก

แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ ต้องยาวไม่น้อยกว่า 17.50 เมตร ดังตัวอย่างในรูปที่ 3 ท้ายประกาศนี้

(4) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องห่างจากจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเชิงสะพานที่ไม่ใช่สะพานท่อ ซึ่งอยู่ในเส้นทางเดียวกันไม่น้อยกว่า 50.00 เมตร

(5) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะที่ตั้งอยู่ติดถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคลที่ตัดกับทางรถไฟต้องห่างจากรางรถไฟที่ใกล้ที่สุดไม่น้อยกว่า 30.00 เมตร

ข้อ 19 เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 18 (3) และห่างจากเขตสถานีบริการน้ำ

มันเชื้อเพลิงด้านอื่นที่ไม่ใช่เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 20.00 เมตร หากมีระยะห่างน้อยกว่า 20.00 เมตร ต้องสร้างกำแพงกันไฟสูงไม่น้อยกว่า 1.80 เมตร ที่แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ทั้งนี้เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากกำแพงกันไฟไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร เว้นแต่เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ที่มีทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะทางเดียวกันต้องห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านหลังเป็นระยะไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร ดังตัวอย่างในรูปที่ 2 ท้ายประกาศนี้

เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากผนังของอาคารบริการไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร

ความในวรรคหนึ่งและสองไม่ใช้บังคับแก่เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงที่ติดตั้งในถังใต้พื้นดิน (submersible pump)

ข้อ 20 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่มีอาคารอื่นใดนอกจากอาคารบริการสูงไม่เกินสองชั้น สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟเป็นส่วนใหญ่และไม่มีชั้นลอย

ข้อ 21 อาคารบริการต้องอยู่ห่างจากเขตทางหรือถนน ด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร และต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านอื่นที่ไม่ใช่เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 20.00 เมตร หากมีระยะห่างน้อยกว่า 20.00 เมตร ต้องสร้างกำแพงกันไฟสูงไม่น้อยกว่า 1.80 เมตร ที่แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านนั้น ทั้งนี้อาคารบริการต้องห่างจากกำแพงกันไฟด้านใดด้านหนึ่งไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร ส่วนด้านอื่น ต้องห่างจากกำแพงกันไฟไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร ยกเว้นอาคารบริการที่ใช้เป็นห้องน้ำห้องส้วมโดยเฉพาะให้ห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร และต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านอื่นที่ไม่ใช่เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร

ระยะห่างระหว่างอาคารบริการอื่น กับอาคารบริการที่ใช้เป็นห้องน้ำห้องส้วมโดยเฉพาะต้องไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร

การวัดระยะห่างให้วัดจากริมผนังหรือริมเสาของอาคารบริการ

ข้อ 22 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ที่มีบริการล้างรถ ด้านที่ใช้เป็นทางเข้าออกสำหรับยานพาหนะต้องอยู่ติดถนนที่มีท่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะ หรือมีท่อหรือรางระบายน้ำส่วนบุคคลที่เชื่อมต่อกับท่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะ และต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ให้ล้างรถโดยใช้เครื่องล้างอัตโนมัติ โดยจัดวางเครื่องล้างรถอัตโนมัติเป็น 3 รูปแบบดังต่อไปนี้

(ก) ทางเข้าเครื่องล้างรถอัตโนมัติตั้งฉากกับเขตทางหรือถนนด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ แนวอาคารที่ล้างรถด้านช่องทางออกต้องห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกกว่า 10.00 เมตร แนวอาคารที่ล้างรถด้านที่มีผนังปิดต้องห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร หนึ่งด้าน และห่างไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร อีกหนึ่งด้าน ดังตัวอย่างในรูปที่ 4 ท้ายประกาศนี้

(ข) ทางเข้าเครื่องล้างรถอัตโนมัติขนานกับเขตทางหรือถนนด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ แนวอาคารด้านช่องทางเข้าและทางออกต้องห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร และแนวอาคารที่ล้างรถด้านที่มีผนังปิดต้องห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร ดังตัวอย่างในรูปที่ 5 ท้ายประกาศนี

(ค) ทางเข้าเครื่องล้างรถอัตโนมัติทำมุมกับเขตทางหรือถนนด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ มุมของห้องล้างรถจะต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร สองด้าน และห่างไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร อีกสองด้าน ดังตัวอย่างในรูปที่ 6 ท้ายประกาศนี้

(2) จัดให้มีพื้นที่จอดรถ ดังต่อไปนี้

(ก) พื้นที่จอดรถ 1 คัน ต้องมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร และยาวไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร

(ข) ให้มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 90 ตารางเมตร สำหรับจอดรถได้ไม่น้อยกว่า 6 คัน

(3) ต้องมีการป้องกันเสียงจากเครื่องล้างรถอัตโนมัติไม่ให้เกิน 60 เดซิเบลโดยวัดที่ด้านหลังกำแพงกันไฟหรือเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านนอก

(4) ให้เปิดบริการได้ตั้งแต่ 8.00 น. และปิดบริการไม่เกิน 17.00 น.

ข้อ 23 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ที่มีบริการอัดฉีดและเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) ต้องมีถังใต้พื้นดินที่มีความจุไม่น้อยกว่า 4,000 ลิตร สำหรับเก็บน้ำมันเครื่องใช้แล้ว

(2) จัดให้มีพื้นที่จอดรถ ดังต่อไปนี้

(ก) พื้นที่จอดรถ 1 คัน ต้องมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร และยาวไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร

(ข) ให้มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 60.00 ตารางเมตร สำหรับจอดรถได้ไม่น้อยกกว่า 4 คัน

ข้อ 24 พื้นที่จอดรถตามข้อ 22 (2) และข้อ 23 (2) ต้องอยู่ติดแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านใดด้านหนึ่ง ห่างจากขอบอาคารบริการ ถังใต้พื้นดินเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ท่อรับน้ำมันเชื้อเพลิง และท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงของถังใต้พื้นดิน ไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร และพื้นที่จอดรถต้องไม่กีดขวางการจราจรภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อ 25 มีหอถังน้ำและเสาป้ายเครื่องหมายการค้าต้องห่างจากขอบอาคารบริการไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร

ข้อ 26 กำแพงกันไฟด้านที่อยู่ติดกับที่ดินของเจ้าของเดียวกันจะทำเป็นประตูเหล็กทึบชนิดบานเลื่อน เพื่อเป็นทางเข้าออกก็ได้ แต่ประตูดังกล่าวต้องกว้างไม่เกิน 3.00 เมตร และมีได้ไม่เกินหนึ่งประตู และต้องปิดประตูตลอดเวลา จะเปิดได้เมื่อมีการเข้าออก

ข้อ 27 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องจัดให้มีท่อหรือรางระบายน้ำโดยรอบ และต้องมีบ่อกักไขน้ำมันมีความจุไม่น้อยกว่า 1,500 ลิตรต่อพื้นที่สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ไม่เกิน 1,500 ตารางเมตร เศษของ 1,500 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 1,500 ตารางเมตร เพื่อให้น้ำทิ้งจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ผ่านบ่อนี้ก่อนที่จะไหลลงสู่ท่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะ และต้องไม่ให้ไขน้ำมันไหลลงสู่ท่อ หรือรางระบายน้ำสาธารณะ ในกรณีที่ไม่มีท่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะต้องสร้างบ่อซึมเพื่อรองรับน้ำทิ้งภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอด้วย พร้อมทั้งขจัดไขน้ำมันและสิ่งสกปรกอื่น ๆ ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและต้องทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมอยู่เสมอ

ในกรณีที่เป็นท่อระบายนี้ ต้องมีบ่อพักน้ำระยะห่างกันไม่เกิน 12.00 เมตร และทุกมุมเลี้ยว

หมวด 4

ถังใต้พื้นดิน ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบท่อและอุปกรณ์

ข้อ 28 ถังใต้พื้นดินสำหรับเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดต้องเป็นถังชนิดที่มีผนัง 2 ชั้น (double walled tank) ออกแบบคำนวณ ก่อสร้างและผ่านการทดสอบตามมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ

ถังใต้พื้นดินต้องก่อสร้างและติดตั้งตามข้อกำหนด ดังนี้

(1) ส่วนบนของผนังถังใต้พื้นดินต้องต่ำกว่าระดับพื้นดินไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตรและห้ามมีสิ่งปลูกสร้างใด ๆ อยู่เหนือส่วนบนของผนังถังดังกล่าว ยกเว้นหลังคาคลุมตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

(2) ถังใต้พื้นดินต้องห่างกันไม่น้อยกว่า 1.00 เมตร ระหว่างผนังถัง

(3) ผนังถังใต้พื้นดินต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร

(4) ถังใต้พื้นดินต้องมีท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงติดตั้งไว้ทุกถัง สำหรับถังใต้พื้นดินที่แบ่งเป็นห้อง (compartments) ต้องติดตั้งท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ทุกห้องแยกจากกัน ท่อระบายน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ทุกห้องแยกจากกัน ท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะดังนี้

(ก) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 40 มิลลิเมตร

(ข) ปลายท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องอยู่สูงจากระดับพื้นดินไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร และอยู่ห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

(5) ปลายท่อรับน้ำมันเชื้อเพลิง ปลายท่อวัดระดับน้ำมันเชื้อเพลิง และท่อสำหรับคนลง (manhole) ต้องอยู่ห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

เมื่อก่อสร้างและติดตั้งถังใต้พื้นดินแล้ว ต้องทำการทดสอบถังใต้พื้นดินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ

ข้อ 29 ท่อน้ำมันเชื้อเพลิงใต้พื้นดินต้องเป็นชนิดที่มีผนังสองชั้น (double walled piping) ออกแบบ คำนวณ ก่อสร้าง และผ่านการทดสอบตามมาตรฐานสากลซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ

เมื่อก่อสร้างและติดตั้งท่อน้ำมันเชื้อเพลิงใต้พื้นดินแล้ว ต้องทำการทดสอบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงใต้พื้นดินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ

ข้อ 30 ท่อน้ำมันเชื้อเพลิงที่ฝังไว้ใต้พื้นดินต้องจัดให้มีเครื่องหมายถาวรไว้เหนือพื้นดินแสดงแนวท่อให้เห็นได้ชัดเจน กรณีที่มีการติดตั้งสิ้นหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ใต้พื้นดิน ต้องติดตั้งให้สามารถตรวจสอบและบำรุงรักษาได้สะดวก

ข้อ 31 ต้องจัดให้มีระบบเก็บไอน้ำมันเชื้อเพลิง (vapor recovery system) เพื่อลดการแพร่กระจายของไอน้ำมันเชื้อเพลิงไปสู่บรรยากาศเมื่อมีการถ่ายเทน้ำมันเชื้อเพลิงจากรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงลงสู่ถังใต้พื้นดิน

ข้อ 32 ให้มีการทดสอบถังใต้พื้นดินตามข้อ 28 วรรคสาม และระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ 29 วรรคสอง ทุก ๆ 10 ปี

ข้อ 33 เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องมีลักษณะดังนี้

(1) ติดตั้งอยู่รวมกันหรือแยกจากกันก็ได้

(2) ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่รวมกับเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องยึดแน่นอยู่บนแท่นคอนกรีตแท่นดังกล่าว ต้องอยู่สูงกว่าระดับพื้นโดยรอบไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร

ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่แยกต่างหากจากเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงอาจเป็นชนิดที่ติดตั้งอยู่ที่ระดับพื้นดินหรือติดตั้งอยู่สูงจากพื้นดินก็ได้ กรณีที่ติดตั้งอยู่ที่ระดับพื้นดินต้องยึดแน่นอยู่บนแท่นคอนกรีตแท่นดังกล่าวต้องอยู่สูงกว่าระดับพื้นดินโดยรอบไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร

(3) เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงที่แยกต่างหากจากตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีระบบการป้องกัน มิให้มีสิ่งอื่นใดมากระทบหรือกระแทกทำให้เกิดการเสียหายได้

เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่ติดตั้งในถังใต้พื้นดิน (submersible pump) ต้องเป็นชนิดป้องกันการระเบิด (explosion proof) และเป็นชนิดที่ใช้กับน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเฉพาะ

(4) ปลายท่อสูบน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนที่ต่อเข้ากับเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงต้องวางอยู่ในบ่อคอนกรีตที่มีการป้องกันมิให้น้ำซึมเข้าไปภายในบ่อได้ บ่อคอนกรีตนี้ต้องมีผนังและพื้นหนาไม่น้อยกว่า 15 เซนติเมตร

ข้อ 34 สายหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่ใช้กับน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเฉพาะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดไฟฟ้าสถิต มีข้อต่อชนิดป้องกันน้ำมันรั่วไหลเมื่อสายขาด(breakaway coupling) และสามารถทดความดันทดสอบได้ไม่น้อยกว่า 5.23 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตรมาตร

ข้อ 35 หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะดังนี้

(1) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไร้สารตะกั่วต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เกิน 21.00 มิลลิเมตร หรือ 13/16 นิ้ว และหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดมีสารตะกั่ว ต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 24.50 มิลลิเมตร หรือ 15/16 นิ้ว

(2) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่มีอุปกรณ์อัตโนมัติที่หนุนการไหลของน้ำมันเชื้อเพลิงได้ เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำมันเชื้อเพลิงล้นถังในขณะเติมน้ำมันเชื้อเพลิงและต้องเป็นชนิดป้องกันน้ำมันหกลงพื้นดิน ในกรณีเกิดอุบัติเหตุหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหลุดจากช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะ

(3) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่เมื่อต่อเข้ากับช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะแล้วต้องไม่ลื่นหลุดออกจากช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะได้ง่าย

หมวด 5

การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ข้อ 36 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ห้ามมีเตาไฟ เปลวไฟหรือประกายไฟ หรือการกระทำใด ๆ ที่ทำให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟ

ข้อ 37 ต้องจัดให้มีการป้องกันไฟฟ้าสถิตในขณะเติมน้ำมันจากรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงสู่ถังใต้พื้นดิน

ข้อ 38 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องจัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยดังนี้

(1) ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งหรือน้ำยาดับเพลิงขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า 6.80 กิโลกรัม หรือเครื่องดับเพลิงชนิดโฟมขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า 9.00 ลิตร ไว้ในที่ที่สามารถนำออกมาใช้ได้ง่ายที่บริเวณตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 2 เครื่อง

(2) เครื่องดับเพลิงตาม (1) ต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา

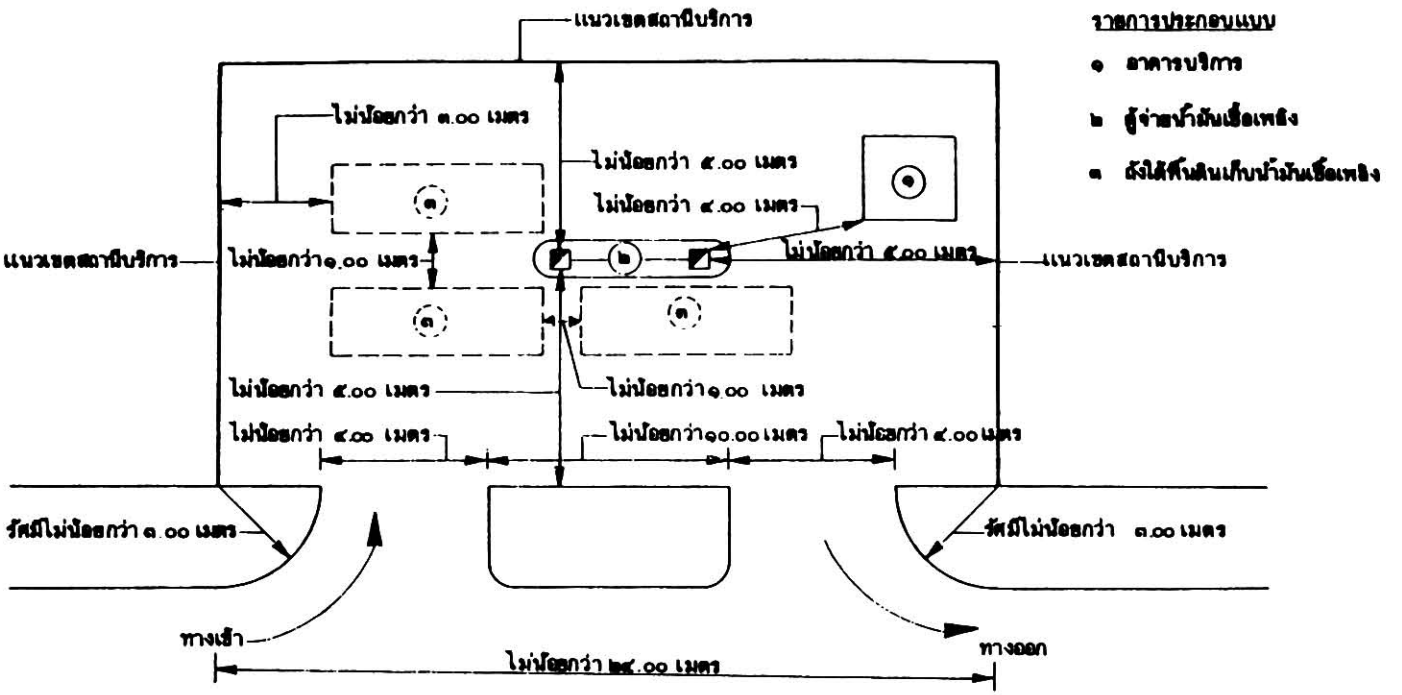
(3) ห้ามใช้เครื่องดับเพลิงชนิดโฟมดับไฟที่เกิดจากไฟฟ้า

ประกาศ ณ วันที่ 30 มถุนายน พ.ศ.2538

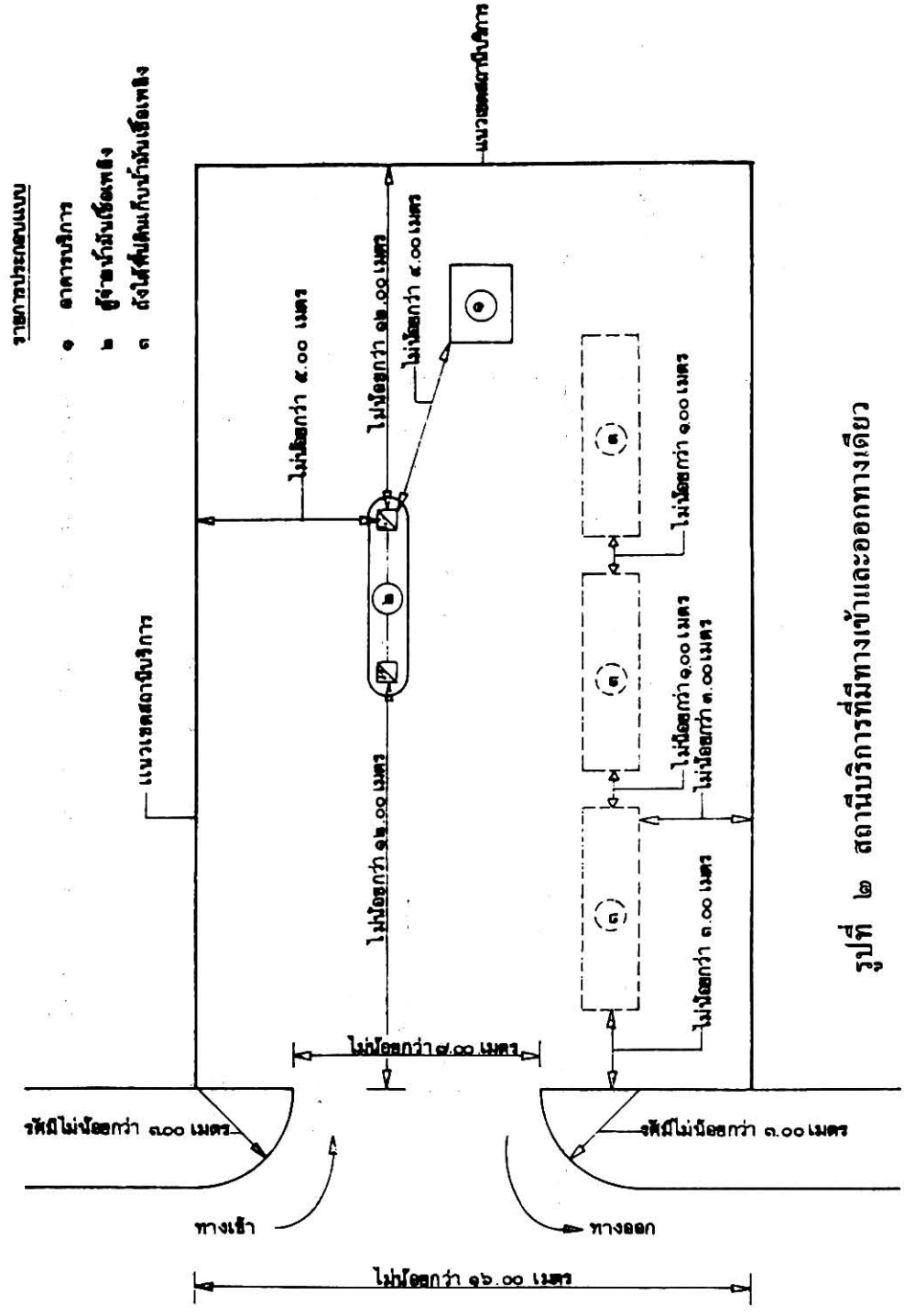
ปรัชญา สูตะบุตร

(นายปรัชญา สูตะบุตร)

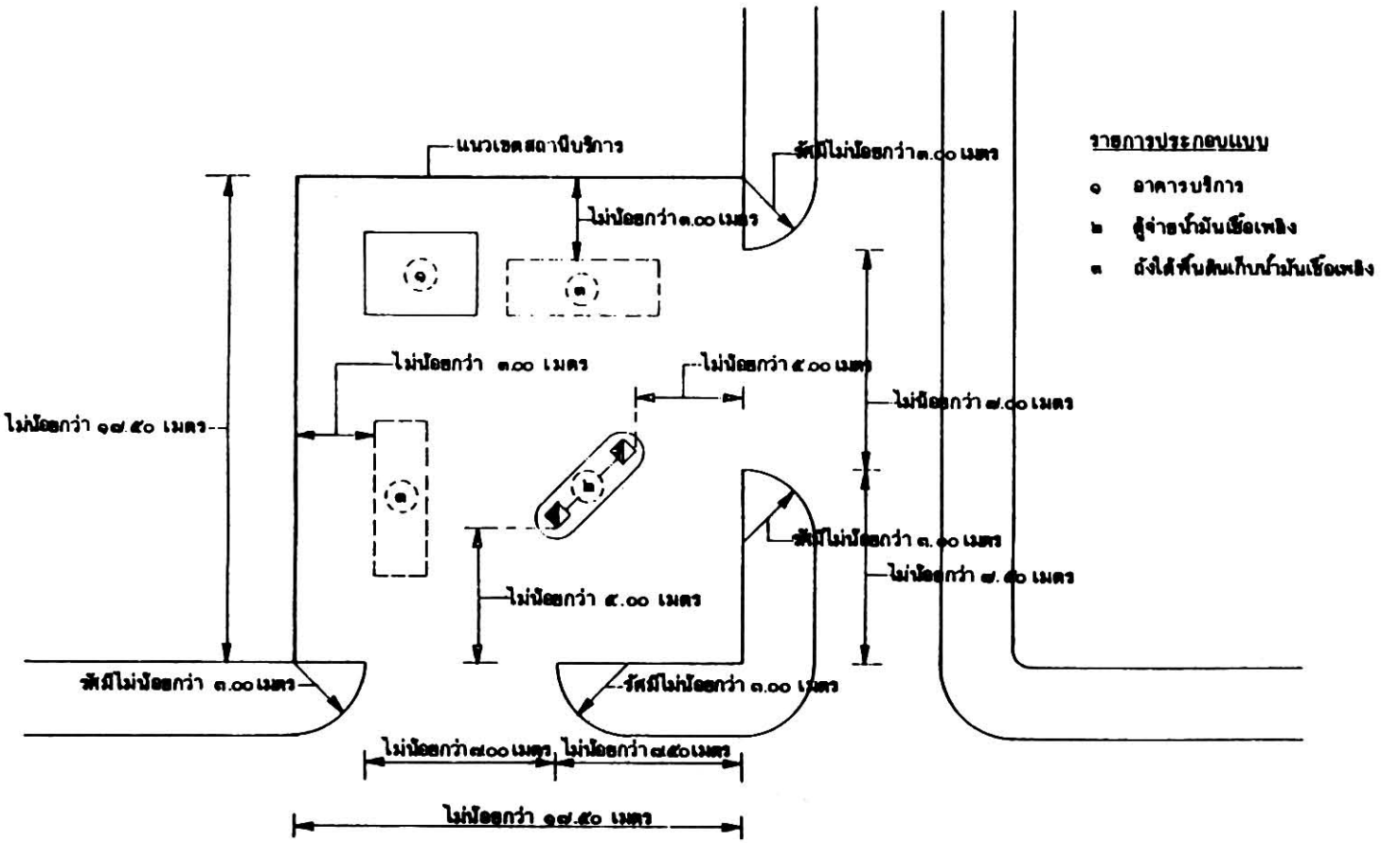
อธิบดีกรมโยธาธิการ

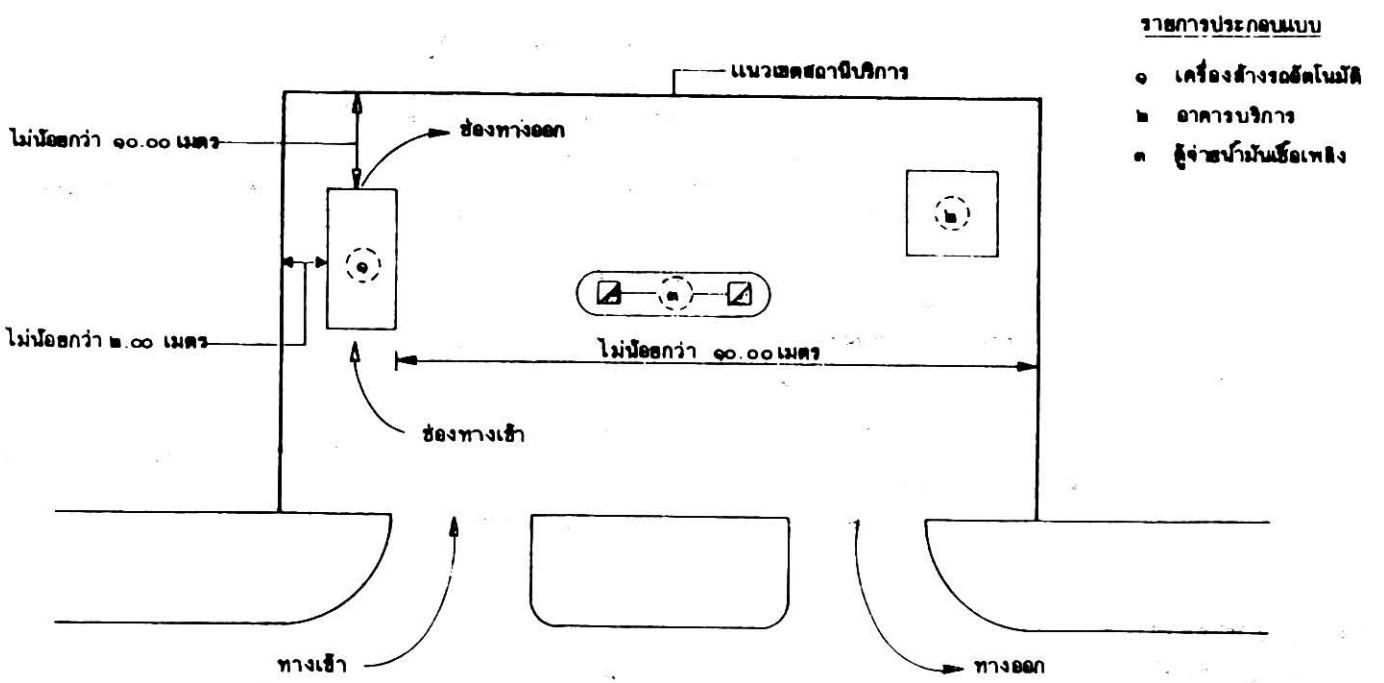
รูปที่ ๑ สถานีบริการที่มีทางเข้าและทางออกแยกต่างหากจากกัน

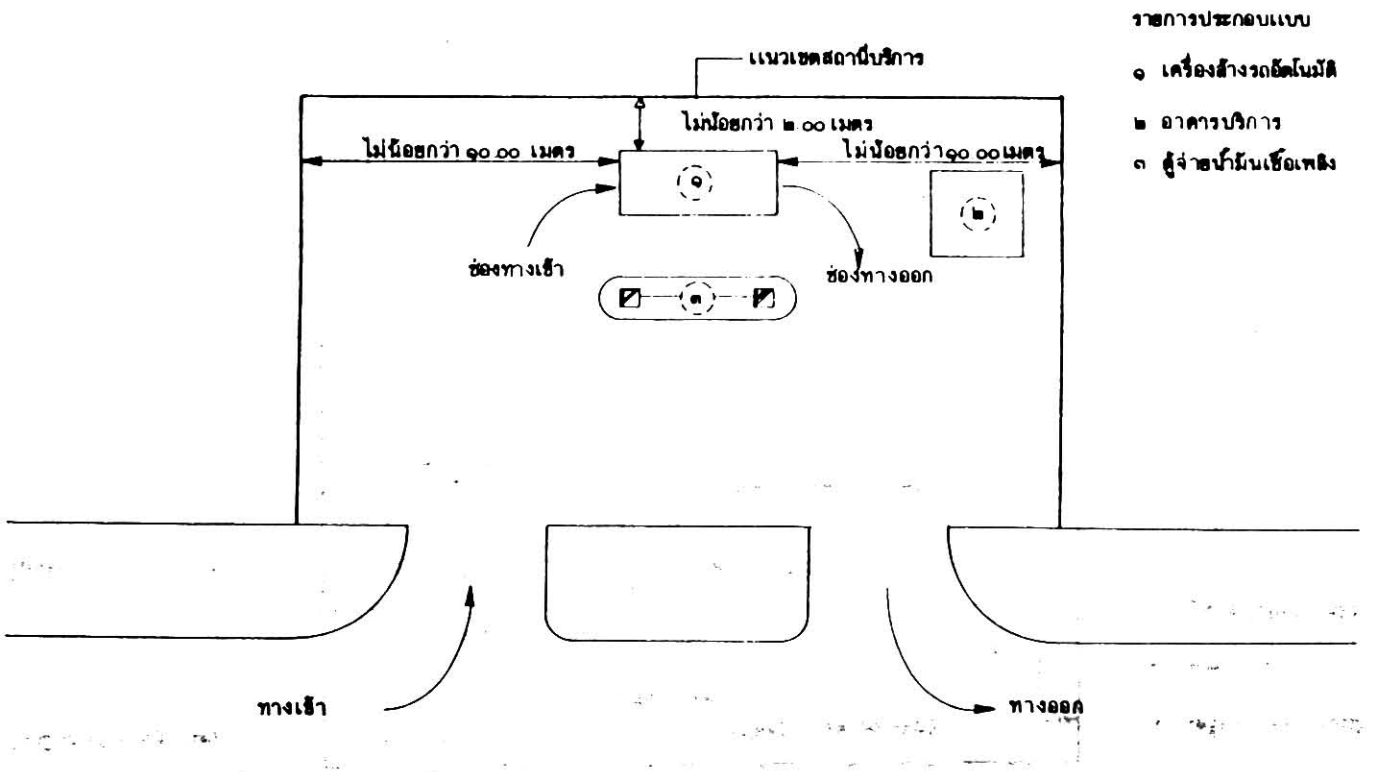
รูปที่ ๒ สถานีบริการที่มีทางเข้าและออกทางเดียว

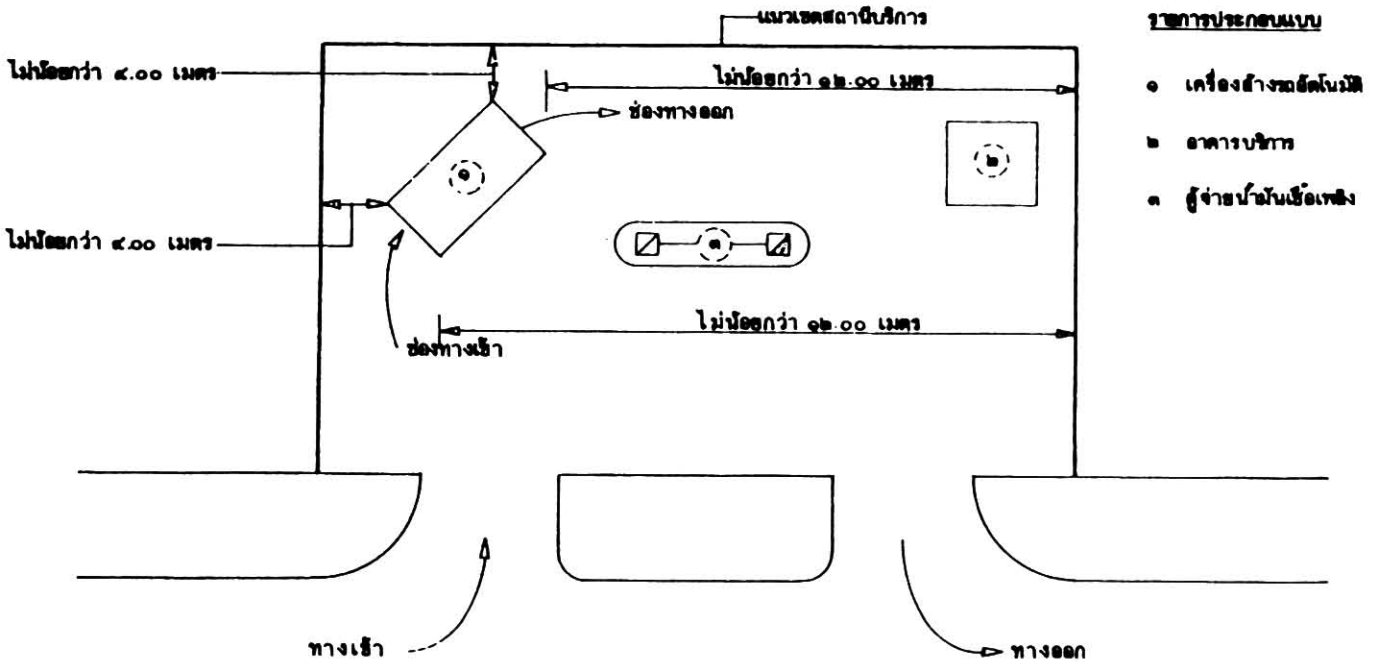
รูปที่ ๓ สถานีบริการที่มีทางเข้าออกอยู่ตรงหัวมุมถนน

รูปที่ ๔ แสดงเครื่องล้างรถอัตโนมัติ แบบทางเข้าตั้งฉากกับเขตทางหรือถนน

รูปที่ ๕ แสดงเครื่องล้างรถอัตโนมัติ แบบทางเข้าขนานกับเขตทางหรือถนน

รูปที่ ๖ แสดงเครื่องล้างรถอัตโนมัติ แบบทางเข้าทำมุมกับเขตทางหรือถนน

ประกาศกรมโยธาธิการ

เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 (ฉบับที่ 2)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พุทธศักราช 2474 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2530 อธิบดีกรมโยธาธิการจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1(ฉบับที่ 2)"

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 32 แห่งประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 1 ลงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2538 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 32 หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะดังนี้

(1) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไร้สารตะกั่วต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เกิน 21.00 มิลลิเมตร หรือ 13/16 นิ้ว ส่วนหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไร้สารตะกั่วซึ่งผสมสารเคลือบบ่าลิ้นไอดี และไอเสียของรถยนต์ และหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดมีสารตะกั่วต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของ ท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 24.50 มิลลิเมตร หรือ 15/16 นิ้ว

(2) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่มีอุปกรณ์หยุดการไหลของน้ำมันเชื้อเพลิงได้โดยอัตโนมัติ เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำมันเชื้อเพลิงล้นถังในขณะเติมน้ำมันเชื้อเพลิง"

(3) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่เมื่อต่อเข้ากับช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะแล้ว ต้องไม่ลื่นหลุดออกจากช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะได้ง่าย

ประกาศ ณ วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2538

ปรัชญา สูตะบุตร

(นายปรัชญา สูตะบุตร)

อธิบดีกรมโยธาธิการ

ประกาศกรมโยธาธิการ

เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 (ฉบับที่ 2)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พุทธศักราช 2474 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2530 อธิบดีกรมโยธาธิการจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2(ฉบับที่ 2)"

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 35 แห่งประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ลงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2538 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 35 หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะดังนี้

(1) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไร้สารตะกั่วต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เกิน 21.00 มิลลิเมตร หรือ 13/16 นิ้ว ส่วนหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไร้สารตะกั่วซึ่งผสมสารเคลือบบ่าลิ้นไอดี และไอเสียของรถยนต์ และหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดมีสารตะกั่วต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของ ท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 24.50 มิลลิเมตร หรือ 15/16 นิ้ว

(2) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่มีอุปกรณ์อัตโนมัติที่หยุดการไหลของน้ำมันเชื้อเพลิงได้ เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำมันเชื้อเพลิงล้นถังในขณะเติมน้ำมันเชื้อเพลิงและต้องเป็นชนิดป้องกันน้ำมันหกลงพื้นดิน ในกรณีอุบัติเหตุหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหลุดจากช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะ

(3) หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่เมื่อต่อเข้ากับช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะแล้ว ต้องไม่ลื่นหลุดออกจากช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะได้ง่าย

ประกาศ ณ วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2538

(ปรัชญา สูตะบุตร)

(นายปรัชญา สูตะบุตร)

ที่ มท 0606/ว 224415

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กท 10200

18 กันยายน 2539

เรื่อง การระวังชี้แนวเขตที่ดินข้างเคียง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นกรุงเทพมหานคร)

อ้างถึง ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเขียนข้างเคียงและการรับรองแนวเขตที่ดิน พ.ศ. 2530

ตามระเบียบกรมที่ดินที่อ้างถึง ได้วางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเขียนข้างเคียงและการรับรองแนวเขตที่ดินในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ที่ติดต่อสาธารณประโยชน์ประเภทแม่น้ำ คลอง บึง อ่างเก็บน้ำและทะเลสาบ ให้เขียนสภาพที่สาธารณะนั้นแล้วเติมชื่อต่อท้าย เช่น แม่น้ำบางปะกง คลองบางกอกน้อย บึงสีไฟ ทะเลสาบสงขลา การลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินเป็นหน้าที่ของกรมเจ้าท่าหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมาเพื่อทราบและให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติแล้ว นั้น

บัดนี้ กรมเจ้าท่าได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินริมแหล่งน้ำสาธารณะ กรณีแหล่งน้ำสาธารณะเกิดการตื้นเขินทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติ เกิดที่ดินริมแหล่งที่น้ำท่วมไม่ถึงอีกต่อไป ที่ดินดังกล่าวยังคงอยู่ในอำนาหน้าที่ดูแลรักษาของกรมเจ้าท่าหรือไม่ และหากที่ดินดังกล่าวไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมเจ้าท่า จะอยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใด ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาและมีความเห็นว่า ที่แหล่งน้ำสาธารณะเกิดการตื้นเขินขึ้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วนตามธรรมชาติ ทำให้เกิดที่ดินริมแหล่งน้ำสาธารณะที่น้ำท่วมไม่ถึงอีกต่อไป เนื่องจากแหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน ย่อมพ้นสภาพการเป็นที่ชายตลิ่ง ไม่อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่าอีกที่ต่อไป และตราบใดที่ยังไม่ได้มีการถอนสภาพการเป็น "สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน" ที่ดินนั้นก็ยังคงมีสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันอยู่และอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของนายอำเภอแห่งท้องที่ตามมาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 ประกอบกับมาตรา 8 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และมาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 การระวังชี้และรับรองแนวเขตที่ดินของเอกชนที่อยู่ติดแหล่งน้ำสาธารณะที่มีระดับน้ำแห้งลงนั้น เมื่อขอบเขตความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่าจำกัดอยู่แต่เฉพาะบริเวณที่ชายตลิ่ง การระวังชี้และรับรองแนวเขตจึงต้องถือตามจุดที่น้ำขึ้นสูงสุดในปัจจุบัน สำหรับการระวังชี้และรับรองแนวเขตในที่ดินส่วนที่เหนือขึ้นไป หากปรากฏว่าที่ดินที่แห่งนั้นยังคงมีสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ก็อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของนายอำเภอ

ฉะนั้น ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าว เพื่อความถูกต้องในการระวังชี้และรับรองแนวเขตที่ดินที่มีแนวเขตจดแม่น้ำ คลอง บึง อ่างเก็บน้ำ และทะเลสาป พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีหนังสือแจ้งให้นายอำเภอท้องที่ไปร่วมระวังชี้และรับรองแนวเขตด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ปริญญา นาคฉัตรีย์

(นายปริญญา นาคฉัตรีย์)

อธิบดีกรมที่ดิน

กองควบคุมแผนที่

โทร.2214821

โทรสาร 2230326

ที่ มท 0606/ว 30743

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กท 10200

22 พฤศจิกายน 2539

เรื่อง การรังวัดตรวจสอบที่สาธารณประโยชน์ที่ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหงวัด (เว้นกรุงเทพมหานคร)

ด้วยปรากฏว่ามีผู้บุกรุกที่สาธารณประโยชน์ ที่ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เช่น ทางสาธารณประโยชน์ ทางน้ำสาธารณประโยชน์ และลำรางสาธารณประโยชน์ เมื่อผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาได้รับการร้องเรียนก็จะขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา ส่งเจ้าหน้าที่ไปรังวัดสอบเขต แต่เจ้าหน้าที่ที่ดินจะแจ้งว่าไม่มีอำนาจที่จะไปรังวัดสอบเขตตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพราะไม่มีหนังสือแสดงสิทธิหรือหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ประชาชนที่เดือดร้อนจะมีหนังสือร้องเรียนกับจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งหน่วยงานนั้น ๆ จะขอทราบแนวทางปฏิบัติจากกรมที่ดิน

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า การขอรังวัดสอบเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ไม่มีระเบียบให้ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษายื่นขอสอบเขต เมื่อมีราษฎรร้องเรียนว่ามีผู้บุกรุกหรือออกโฉนดที่ดินทับที่สาธารณประโยชน์ ในทางปฏิบัติให้ผู้มีหน้าที่ดูแลที่ดินสาธารณประโยชน์ แจ้งเป็นหนังสือมายังสำนักงานที่ดินเพื่อขอความร่วมมือ ให้สำนักงานที่ดินจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปช่วยทำการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ โดยถือหนังสือขอความร่วมมือเป็นคำขอและอนุโลมถือปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรังวัดสอบเขต แบ่งแยก และรวมโฉนดที่ดิน พ.ศ. 2527 หมวด 1 ข้อ 5 กับคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 158/2501 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2501 เรื่อง ระเบียบปฏิบัติในการรังวัดทำแผนที่และการระวังแนวเขตที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันซึ่งเกิดขึ้นโดยสภาพ เว้นแต่การปักหลักเขตที่ดินให้ใช้หลักไม้ปักแทน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวผู้มีหน้าที่ดูแลจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเช่นเดียวกับการรังวัดสอบเขต แบ่งแยก และรวมโฉนดที่ดิน และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วจะต้องแจ้งผลการรังวัดให้ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณรประโยชน์ทราบ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

วิเชียร รัตนะพีระพงศ์

(นายวิเชียร รัตนะพีระพงศ์)

อธิบดีกรมที่ดิน

กองควบคุมแผนที่

โทร.2214821

โทรสาร 2230326

คำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ที่ 4 /2539

เรื่อง จัดตั้งองค์กรประสานการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงมหาดไทย/กทม./จังหวัด

จากการที่ปรากฏว่าปัญหายาเสพติดได้ทวีความรุนแรงและแพร่ขยายไปทั่วทุกจังหวัดของประเทศ โดยเฉพาะในหมู่บ้านชนบท ซึ่งส่งผลต่อความสงบสุขของประชาชนทั่วไป เนื่องจากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด มีการลักลอบค้ายาเสพติดมากขึ้น ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด ยังขาดความต่อเนื่อง และดำเนินการไม่ครอบคลุมพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย ประกอบกับ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2538 ให้หน่วยงานต่าง ๆ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ (Nerve Center) เพื่อเป็นองค์กรประสานสนับสนุน กำกับ เร่งรัดและติดตามงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกระดับ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 จึงให้จัดตั้งองค์กรประสานการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงมหาดไทย/กทม./จังหวัด ประกอบด้วย

1. <u>องค์กรระดับกระทรวง</u>

1.1 <u>คณะกรรมการประสานงานการแก้ไขปัญหายาเสพติด</u>

<u>องค์ประกอบ</u>

(1) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (ฝ่ายความมั่นคง)	ประธาน
(2) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย (ด้านประสานการปฏิบัติเชิงวิชาการ)	รองประธาน
(3) อธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้แทน	กรรมการ
(4) อธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้แทน	กรรมการ
(5) อธิบดีกรมราชทัณฑ์ หรือผู้แทน	กรรมการ
(6) อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน หรือผู้แทน	กรรมการ
(7) เลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท หรือผู้แทน	กรรมการ

(8)	ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้แทน	กรรมการ
(9)	ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
(10)	ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
(11)	ผู้แทนกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
(12)	ผู้แทนกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	กรรมการ
(13)	เลขาธิการ ป.ป.ส. หรือผู้แทน	กรรมการ
(14)	อธิบดีกรมคุมประพฤติ หรือผู้แทน	กรรมการ
(15)	ผู้แทนสำนักงบประมาณ	กรรมการ
(16)	รองผู้อำนวยการ ศอ.บต.	กรรมการ
(17)	ประธานศูนย์ประสานงานกลางองค์การภาคเอกชน ต่อต้านยาเสพติด (ศอส.) หรือผู้แทน	กรรมการ
(18)	ผู้อำนวยการสถาบันดำรงราชนุภาพ	กรรมการ
(19)	ผู้อำนวยการกองแผนพัฒนาจังหวัด	กรรมการ
(20)	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ และเลขานุการ
(21)	ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ ผู้ช่วยเลขานุการ
(22)	ผู้อำนวยการส่วนติดตามและประเมินผล สำนักนโยบายและแผน	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
(23)	ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน การเมือง การปกครอง และการบริหาร สำนักนโยบายและแผน	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

<u>อำนาจหน้าที่</u>

(1) จัดให้มีการศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์ปัญหายาเสพติด เพื่อใช้ในการพัฒนานโยบายและแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติด ของกระทรวงมหาดไทย ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติ

(2) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนมหาดไทยแม่บท แผนมหาดไทยประจำปี และแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนการพิจารณาให้ความเห็นชอบและให้การสนับสนุนแผนงาน โครงการ/งาน และงบประมาณการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแผนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(3) การประสานการจัดประชุมสัมมนาและการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรด้านยาเสพติด

(4) อำนวยการประสาน สนับสนุนและแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน กำกับเร่งรัดติดตามและประเมินผลการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยและจังหวัด

(5) ประสานความร่วมมือความสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างกระทรวงมหาดไทย กับกระทรวง ทบวง กรม อื่น และสำนักงาน ป.ป.ส. รวมตลอดถึงองค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรธุรกิจและองค์การระหว่างประเทศ

(6) เรียกเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นหรือสั่งให้จัดส่งเอกสารและข้อมูลให้ตามที่เห็นสมควร

(7) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ หรือคณะทำงานช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

(8) ปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินการอื่นใดตามที่ปลัดกระทรวง หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

1.2 ศูนย์ประสานการแก้ไขปัญหายาเสพติด กระทรวงมหาดไทย (ศปส.มท.)

องค์ประกอบ

(1) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (ฝ่ายความมั่นคง)	ผู้อำนวยการ
(2) รองเลขาธิการ ป.ป.ส.	รองผู้อำนวยการ
(3) รองอธิบดีกรมการปกครอง	รองผู้อำนวยการ
(4) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	รองผู้อำนวยการ
(5) รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์	รองผู้อำนวยการ
(6) รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	รองผู้อำนวยการ
(7) รองอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ	รองผู้อำนวยการ
(8) ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผนรวม	กรรมการ
(9) ผู้อำนวยการส่วนติดตามและประเมินผล สำนักนโยบายและแผน	กรรมการ
(10) ผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด	กรรมการ

(11) ผู้อำนวยการส่วนนโยบายการเมืองการปกครองและการบริหาร สำนักนโยบายและแผน — กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

(1) เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการประสานงานการแก้ไขปัญหายาเสพติด กระทรวงมหาดไทย

(2) ช่วยเหลือคณะกรรมการฯ ในเรื่อง

- การนำมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการไปสั่งการ/ประสานไปสู่การปฏิบัติ
- การประสานจัดเก็บรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์ปัญหายาเสพติดเพื่อพัฒนานโยบายและกำหนดยุทธศาสตร์แก้ไข
- การประสานจัดทำแผนมหาดไทยแม่บท แผนมหาดไทยประจำปี และแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงมหาดไทย
- การประสานความร่วมมือและสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวง องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรธุรกิจ และองค์การระหว่างประเทศ
- การประสานสนันสนุนและแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน การกำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการแก้ไขปัญหายาเสพติดของส่วนราชการในสังกัดและจังหวัด
- ประสานการจัดประชุม สัมมนา การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรด้านยาเสพติดในส่วนกลางและจังหวัด

2. องค์กรประสานระดับกรม

ให้ส่วนราชการระดับกรมดำเนินการ ดังนี้

1. จัดให้มีองค์กร หรือหน่วยงานรับผิดชอบโดยเฉพาะในการเป็นศูนย์กลางประสาน กำกับ เร่งรัด และติดตามการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติด ของหน่วยงานรองของกรมและเพื่อประสานกับศูนย์ของกระทรวงและหน่วยข้างเคียงอื่น ตามความเหมาะสม

2. จัดตั้งงบประสานสนับสนุนแผนงาน/โครงการ/งานแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัด/หน่วยงาน ในจังหวัดอย่างจริงจังและต่อเนื่องเป็นประจำ

3. องค์กรประสานระดับจังหวัด/กทม.

3.1 ศูนย์ประสานการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับจังหวัด (ศปส.จ.) ประกอบด้วย

3.1.1 คณะกรรมการอำนวยการ ศปส.จ.

องค์ประกอบ

(1)	ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
(2)	รองผู้ว่าราชการจังหวัด	รองประธานกรรมการ
(3)	ปลัดจังหวัด	กรรมการ
(4)	หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด	กรรมการ
(5)	อัยการจังหวัด	กรรมการ
(6)	สาธารณสุขจังหวัด	กรรมการ
(7)	ประธานสภาจังหวัด	กรรมการ
(8)	นายกเทศมนตรีเมือง/นครในจังหวัด	กรรมการ
(9)	พัฒนาการจังหวัด	กรรมการ
(10)	ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัด	กรรมการ
(11)	ศึกษาธิการจังหวัด	กรรมการ
(12)	ขนส่งจังหวัด	กรรมการ
(13)	แรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัด	กรรมการ
(14)	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กรรมการ
(15)	ผู้อำนวยการศูนย์ ป.ป.ส. ประจำภาค หรือผู้แทน	กรรมการ
(16)	หัวหน้าส่วนราชการ/หัวหน้าหน่วยงานอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร ไม่เกิน 5 คน	กรรมการ
(17)	ผู้นำทางศาสนา ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรธุรกิจ องค์กรประชาชน สมาคมมูลนิธิที่คณะกรรมการเห็นสมควร ไม่เกิน 5 คน	กรรมการ

(18) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	กรรมการและเลขานุการ
(19) หัวหน้าฝ่ายกิจการพิเศษที่ทำการปกครองจังหวัด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

(1) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลยาเสพติดจังหวัด และจัดให้มีการสำรวจรวบรวมข้อมูล และจัดทำสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในจังหวัดไว้เป็นประจำ

(2) กำหนดนโยบายและเป้าหมายรวมของจังหวัดในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งในด้านพื้นที่ปฏิบัติการ (ชุมชน/หมู่บ้าน) และกลุ่มประชากรเป้าหมาย เพื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ ยึดถือเป็นแนวทางในการเข้าปฏิบัติแก้ไขปัญหาตามภารกิจของตน

(3) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดในแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี และแผนประจำ โดยให้บรรจุงาน/โครงการ/กิจกรรมและงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดของทุกหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น รวมทั้งของภาคเอกชนที่ดำเนินการในจังหวัดไว้ในแผนด้วย

(4) ประสานผนึกแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม และงบประมาณของทุกส่วนราชการ รวมทั้งทรัพยากรต่าง ๆ ของจังหวัด เช่น งบพัฒนาจังหวัด งบประมาณองค์กรการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สมาคมมูลนิธิ ฯลฯ เข้าปฏิบัติการในพื้นที่และกลุ่มประชากรเป้าหมายอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

(5) สนับสนุนให้องค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นทุกรูปในจังหวัดและสภาตำบลได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบ โดยจัดให้มีงาน/โครงการ และงบประมาณดำเนินการตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

(6) ประสานความร่วมมือความสนับสนุนกับส่วนราชการ องค์การของรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรธุรกิจ องค์กรทางศาสนา สมาคม มูลนิธิ และองค์การระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด

(7) สั่งการ ประสาน กำกับ เร่งรัด และติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดของทุกหน่วยงานในจังหวัดรายงานกระทรวง คณะกรรมการ ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำ

(8) ให้การสนับสนุน และช่วยแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยงานในจังหวัดหรือเสนอปัญหาให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแก้ไขแล้วแต่กรณี

3.1.2 ส่วนอำนวยการประสานแผนและติดตามผล

องค์ประกอบ

(1) รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย	หัวหน้า
(2) สถิติจังหวัด	เจ้าหน้าที่
(3) หัวหน้าฝ่ายกิจการพิเศษ ที่ทำการปกครองจังหวัด	เจ้าหน้าที่
(4) ฝ่ายเลขานุการส่วนประสานการป้องกันบำบัดรักษาและแก้ไขการแพร่ระบาดยาเสพติด	เจ้าหน้าที่
(5) ฝ่ายเลขานุการส่วนประสานการปราบปราม	เจ้าหน้าที่
(6) หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน สำนักงานจังหวัด	เจ้าหน้าที่
(7) หัวหน้าฝ่ายข้อมูลและติดตามประเมินผลสำนักงานจังหวัด	เจ้าหน้าที่
(8) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	เจ้าหน้าที่
(9) สำนักงานจังหวัด	ฝ่ายเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

(1) ปฏิบัติหน้าที่ฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการอำนวยการ ศปส.จ. ในการนำมติของคณะกรรมการอำนวยการ ไปสั่งการ/ประสานให้เกิดผลในการปฏิบัติ รวมทั้งการกำกับเร่งรัดและติดตามผล

(2) พัฒนาระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลยาเสพติดของจังหวัด ให้เป็นศูนย์ข้อมูลยาเสพติดจังหวัด การประสานรวบรวมจัดทำสถานการณ์ปัญหายาเสพติดของจังหวัด เพื่อยกร่างเป็นนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมของจังหวัดเสนอคณะกรรมการอำนายการ

(3) นำแผนด้านการป้องกัน การบำบัดรักษา การแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดระดับชุมชน/หมู่บ้าน และแผนด้านการปราบปราม มาศึกษาวิเคราะห์และพัฒนาเป็นแผนแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดระยะ 5 ปี และแผนประจำปี เสนอคณะกรรมการอำนวยการพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี และแผนประจำปี

(4) รวบรวมแผนงานโครงการ และงบประมาณของส่วนราชการในแผนพัฒนาจังหวัด เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการต้นสังกัดในส่วนกลางภายในกำหนดเวลาการของบประมาณประจำปี

(5) ประสานความร่วมมือ ความสนับสนุนจากส่วนราชการภาครัฐ ภาคเอกชน องค์การระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด

(6) จัดระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และเร่งรัดติดตามผลการดำเนินงาน รายงานคณะกรรมการอำนวยการ กระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องตามกำหนด

(7) ประสานการจัดสัมมนาผู้บริหาร ฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ของจังหวัด อำเภอ และราชการส่วนท้องถิ่น/สภาตำบล ให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำแผน แผนงานโครงการ และงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด

3.1.3 <u>ส่วนประสานการป้องกัน บำบัดรักษา และแก้ไขการแพร่ระบาด</u>

<u>องค์ประกอบ</u>

(1) รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย	หัวหน้า
(2) หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้แทน	ผู้ช่วย
(3) ผู้บัญชาการเรือนจำในจังหวัดที่กรมราชทัณฑ์มอบหมาย	ผู้ช่วย
(4) เร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัด	ผู้ช่วย
(5) ศึกษาธิการจังหวัด	ผู้ช่วย
(6) ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	ผู้ช่วย
(7) ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด	ผู้ช่วย
(8) ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน	ผู้ช่วย
(9) เกษตรจังหวัด	ผู้ช่วย
(10) ประมงจังหวัด	ผู้ช่วย
(11) ประชาสัมพันธ์จังหวัด	ผู้ช่วย
(12) ผู้อำนวยการศูนย์ ป.ป.ส.ประจำภาค หรือผู้แทน	ผู้ช่วย

(13)	ขนส่งจังหวัด	ผู้ช่วย
(14)	ประชาสงเคราะห์จังหวัด	ผู้ช่วย
(15)	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด	ผู้ช่วย
(16)	สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด	ผู้ช่วย
(17)	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจังหวัด	ผู้ช่วย
(18)	อุตสาหกรรมจังหวัด	ผู้ช่วย
(19)	หัวหน้าหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่เป้าหมาย	ผู้ช่วย
(20)	หัวหน้าส่วนราชการ/หัวหน้าหน่วยงานอื่น ผู้นำทางศาสนา องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรธุรกิจ องค์กรประชาชน สมาคม มูลนิธิ ที่คณะกรรมการอำนวยการเห็นสมควร ไม่เกิน 5 คน	ผู้ช่วย
(21)	ปลัดจังหวัด	เลขานุการ
(22)	สาธารณสุขจังหวัด	เลขานุการผู้ช่วย
(23)	พัฒนาการจังหวัด	เลขานุการผู้ช่วย
(24)	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด	ฝ่ายเลขานุการด้านการรณรงค์ป้องกัน
(25)	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	ฝ่ายเลขานุการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟู
(26)	ที่ทำการปกครองจังหวัด	ฝ่ายเลขานุการด้านแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดในชุมชน/หมู่บ้าน

<u>อำนาจหน้าที่</u>

(1) ประสานกำหนดแผนงานรณรงค์ป้องกันยาเสพติด แผนงานบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาและแผนแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดระดับชุมชน/หมู่บ้าน เสนอคณะกรรมการอำนวยการ เพื่อพิจารณาบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี และแผนประจำปี ดังนี้

1.1) แผนงานรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในปัญหายาเสพติด รวมทั้งให้ความร่วมมือสนับสนุนและความพร้อมที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการแก้ไขและกิจกรรมทางเลือกเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ในกลุ่มประชากรเป้าหมาย และกลุ่มอาชีพทุกกลุ่มในจังหวัด รวมทั้งแก่ประชาชน ผู้นำชุมชน ในชุมชน/หมู่บ้าน ที่ยังไม่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด (หมู่บ้านป้องกัน)

1.2) แผนงานบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบสถานบำบัดรักษา โรงพยาบาล และการบำบัดในระบบชุมชน

1.3) แผนงานแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดระดับชุมชน/หมู่บ้านที่ประสบปัญหาการแพร่ระบาด (หมู่บ้านแก้ไข) ทั้งในด้านการรณรงค์ป้องกัน กิจกรรมทางเลือกเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และการปราบปรามการผลิตและการค้ายาเสพติดรายขนาดย่อยในชุมชน/หมู่บ้านฯ รวมทั้งการจัดระบบการเฝ้าระวัง มิให้ยาเสพติดเข้าชุมชน

(2) ประสานความร่วมมือสนับสนุนจากส่วนราชการภาครัฐ องค์กรพัฒนาภาคเอกชน องค์กรธุรกิจ องค์กรทางศาสนา สมาคมมูลนิธิ ฯลฯ จัดโครงการกิจกรรมเข้าเสริมการแก้ไขปัญหา ทั้งโครงการ/งานที่แก้ไขปัญหายาเสพติดโดยตรง และงาน/โครงการที่เป็นกิจกรรมทางเลือกเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันกลุ่มประชากรเป้าหมายให้ห่างไกลจากยาเสพติด หรือเสริมในขั้นการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหลังการถอนพิษยา เช่น การรวมกลุ่มฝึกอบรมด้านอาชีพ การส่งเสริมการกีฬา การออกกำลังกาย กิจกรรมทางศาสนาในการฝึกพลังกายและจิต ฯลฯ เป็นต้น

(3) สนับสนุนช่วยเหลือ รวมทั้งจัดชุดปฏิบัติการออกรณรงค์ป้องกันหรือบำบัดรักษา สนับสนุนชุดปฏิบัติการของอำเภอ ท้องถิ่น ตามความจำเป็นหรือได้รับการร้องขอ

(4) จัดระบบการรายงาน และเร่งรัดติดตามผลการดำเนินงาน รายงานคณะกรรมการอำนวยการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกำหนด

3.1.4 <u>ส่วนประสานการปราบปรามยาเสพติดจังหวัด</u>

<u>องค์ประกอบ</u>

(1) หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด	หัวหน้า
(2) ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด	ผู้ช่วย
(3) ผบ.หน่วย ตชด. ในพื้นที่	ผู้ช่วย
(4) ผบ.หน่วย นปพ. ในพื้นที่	ผู้ช่วย

(5) หัวหน้าหน่วยตำรวจ บช.ปส. ในพื้นที่ ผู้ช่วย

(6) หัวหน้าด่านศุลกากรในพื้นที่ ผู้ช่วย

(7) ผู้แทน ศูนย์ ป.ป.ส. ประจำภาค ผู้ช่วย

(8) ขนส่งจังหวัด ผู้ช่วย

(9) ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดที่กรมราชทัณฑ์มอบหมาย ผู้ช่วย

(10) ผู้แทนสำนักงานอัยการจังหวัด ผู้ช่วย

(11) ผบ.ร้อย อส.จ. ผู้ช่วย

(12) หัวหน้าฝ่ายกิจการพิเศษ ที่ทำการปกครองจังหวัด ผู้ช่วย

(13) หัวหน้าหน่วยงาน/หัวหน้าหน่วยกำลังอื่นที่คณะกรรมการอำนวยการเห็นสมควร ผู้ช่วย

(14) รองหัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด เลขานุการ

(15) กองกำกับการตำรวจภูธรจังหวัด ฝ่ายเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

(1) จัดให้มีการสืบสวนหาข้อมูลขบวนการผลิตการค้ายาเสพติดในพื้นที่ ทั้งรายขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และรายย่อย รวมทั้งแหล่งปลูกพืชเสพติด ช่องทางการลักลอบนำเข้าส่งออก แนวชายแดนและเส้นทางลำเลียง ฯลฯ ในพื้นที่

(2) จัดให้มีระบบการประสานการข่าวร่วมระหว่างหน่วยปราบปรามยาเสพติดที่ปฏิบัติการในพื้นที่

(3) จัดทำแผนงานปราบปรามยาเสพติดของจังหวัด ในแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี และแผนประจำปี เสนอคณะกรรมการอำนวยการ โดยบรรจุงาน/โครงการ/กิจกรรม และงบประมาณของหน่วยงานที่รับผิดชอบไว้ในแผนโดยชัดเจน

จัดทำแผนยุทธการและประสานการปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดตามห้วงเวลา เพื่อให้หน่วยปฏิบัติยึดถือและปฏิบัติตามแผน

(4) จัดให้มีชุดปฏิบัติการปราบปรามการค้ายาเสพติดรายย่อยปฏิบัติการในพื้นที่ และสนับสนุนชุดปฏิบัติการของอำเภอ

(5) ประสานให้การสนับสนุนหน่วยปราบปรามยาเสพติด ในการปราบปรามขบวนการผลิต การค้าการลำเลียงรายขนาดใหญ่ และขนาดกลางที่ปฏิบัติการในพื้นที่

(6) ให้การสนับสนุนส่วนประสานการป้องกันบำบัดรักษาและแก้ไขการแพร่ระบาดในการปราบปรามผู้ค้ารายย่อยในชุมชน/หมู่บ้าน และจัดระบบเฝ้าระวังมิให้ยาเสพติดเข้าชุมชน/หมู่บ้าน พื้นที่ปฏิบัติการ

(7) กำกับ เร่งรัดและติดตามผลการปราบปรามรายงานคณะกรรมการอำนวยการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกำหนด

3.2 <u>องค์กรประสานการแก้ไขปัญหายาเสพติดของ กทม.</u>

ให้กรุงเทพมหานครพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดให้ผู้รับผิดชอบหลักในระดับนโยบายของกรุงเทพมหานครที่แน่นอนในการสั่งการประสานกำกับ เร่งรัดและติดตามการดำเนินงาน แก้ปัญหายาเสพติด

2. ทบทวน และพิจารณาปรับบทบาทและวิธีการดำเนินงานขององค์กรบริหารการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกรุงเทพมหานคร ให้เป็นองค์กรในการประสานให้มีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกรุงเทพมหานครอย่างแท้จริง

3. ทั้งนี้โดยให้ดำเนินการตามแนวทางในหนังสือของประธาน ป.ป.ส. ที่ นร 0104/23716 ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2538 เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดและ กรุงเทพมหานครในส่วนที่เกี่ยวข้องทุกข้อ และประสานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

4. อนึ่ง ให้กรุงเทพมหานครกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบในการเป็นศูนย์กลางการประสาน ระหว่างหน่วยงานของ กทม. และประสานกับกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานข้างเคียงแจ้งทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

4. <u>องค์กรประสานการปฏิบัติระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ</u>

4.1 <u>ศูนย์ประสานการแก้ไขปัญหายาเสพติดอำเภอ/กิ่งอำเภอ</u> (ศปส.อ./ศปส.กิ่ง อ.)

<u>องค์ประกอบ</u>

(1) นายอำเภอ/ ป.หัวหน้ากิ่ง อ.	ผู้อำนวยการ
(2) ผกก./รอง ผกก.ทน.สภอ./กิ่ง อ.	รองประธาน
(3) ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายปกครองและพัฒนา	รองประธาน

(4) ศึกษาธิการอำเภอ/กิ่ง อ. กรรมการ

(5) ผู้อำนวยการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่ง อ. กรรมการ

(6) พัฒนาการอำเภอ/กิ่ง อ. กรรมการ

(7) สาธารณสุขอำเภอ/กิ่ง อ. กรรมการ

(8) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอ/กิ่ง อ. กรรมการ

(9) นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในอำเภอ/กิ่ง อ. กรรมการ

(10) ประธานกรรมการสุขาภิบาลจากการเลือกตั้งในอำเภอ/กิ่ง อ. กรรมการ

(11) หัวหน้าส่วนราชการ/หัวหน้าหน่วยงานอื่น กรรมการ
ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรธุรกิจ องค์กรประชาชน ผู้นำทางศาสนา สมาคม มูลนิธิ ฯลฯ ที่นายอำเภอ/หัวหน้ากิ่ง อ. เห็นสมควร ไม่เกิน 5 คน กรรมการ

(12) ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายกิจการพิเศษ กรรมการและเลขานุการ

(13) ปลัดอำเภองานป้องกันและส่งเสริมการปกครอง กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

(14) สารวัตรปราบปราม/ป้องกัน กรรมการผู้ช่วยเลขานุการ

(15) ที่ทำการปกครองอำเภอ/กิ่งอำเภอ ฝ่ายเลขานุการ

<u>อำนาจหน้าที่</u>

(1) จัดทำข้อมูลและสถานการณ์ปัญหายาเสพติดของอำเภอ/กิ่ง อ. เพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการแก้ไข รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายรวมของอำเภอในการแก้ไขปัญหาทั้งในด้านพื้นที่ปฏิบัติการ (ชุมชน/หมู่บ้าน) และกลุ่มประชากรเป้าหมาย เพื่อทุนหน่วยยึดถือเป็นเป้าหมายปฏิบัติการ

(2) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานโครงการ/งาน และงบประมาณการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยงานในอำเภอ/กิ่ง อ. และเสนอบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี และแผนพัฒนาจังหวัดประจำปี

รวบรวมแผนงาน/โครงการ และงบประมาณ การแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยงานในอำเภอ เสนอจังหวัดเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการต้นสังกัดต่อไป

พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุดปฏิบัติการ

(3) ประสานความร่วมมือ ความสนับสนุนจากส่วนราชการของรัฐ องค์พัฒนาเอกชน องค์กรธุรกิจ องค์กรศาสนา สมาคม มูลนิธิ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

(4) ประสาน สนับสนุนให้เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สภาตำบล ในพื้นที่จัดให้มีแผนงานโครงการและงบประมาณแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบอย่างจริงจังต่อเนื่อง

(5) สั่งการประสาน เร่งรัด และติดตามผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติด ของหน่วยงานในอำเภอ รายงานจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกำหนด

(6) สนับสนุนให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาข้อบังคับในการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการและหน่วยงาน

4.1.1 <u>ชุดปฏิบัติการป้องกัน บำบัดรักษา และแก้ไขการแพร่ระบาดระดับชุมชน/หมู่บ้าน</u>

<u>องค์ประกอบ</u>

(1) ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายปกครองและพัฒนา	หัวหน้าชุด
(2) ศึกษาธิการอำเภอ	ผู้ช่วย
(3) ผู้อำนวยการการประถมศึกษาอำเภอ	ผู้ช่วย
(4) เกษตรอำเภอ	ผู้ช่วย
(5) สวป.สภอ.	ผู้ช่วย
(6) ปลัดอำเภอฝ่ายส่งเสริมการปกครอง	ผู้ช่วย
(7) ผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนหน่วยงาน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรธุรกิจ ผู้นำทางศาสนา สมาคม มูลนิธิ ที่นายอำเภอเห็นสมควร	ผู้ช่วย
(8) ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายกิจการพิเศษ	เลขานุการ
(9) สาธารณสุขอำเภอ	เลขานุการผู้ช่วย
(10) พัฒนาการอำเภอ	เลขานุการผู้ช่วย

(11) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/กิ่ง อ.	ฝ่ายเลขานุการ ด้านการรณรงค์ ป้องกัน
(12) หัวหน้าหน่วยการปกครองท้องถิ่นพื้นที่เป้าหมาย	ผู้ช่วย
(13) กำนัน ทุกคน	ผู้ช่วย
(14) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/กิ่ง อ.	ฝ่ายเลขานุการ ด้านการรณรงค์ ป้องกัน
(15) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	ฝ่ายเลขานุการ ด้านการบำบัด รักษาและฟื้นฟู
(16) ที่ทำการปกครองอำเภอ	ฝ่ายเลขานุการ ด้านการแก้ไข แพร่ระบาดในชุม ชน/หมู่บ้าน

อำนาจหน้าที่

(1) สำรวจข้อมูลสภาพปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีปัญหาการแพร่ระบาด เพื่อการวางแผนปฏิบัติการ

(2) จัดทำแผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรมและงบประมาณเสนอ ศปส.อ./ศปส.กิ่ง อ. ให้ความเห็นชอบ เสนอจังหวัดเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี และแผนพัฒนาการจังหวัดประจำปี ดังนี้

2.1) แผนงานโครงการ/งาน/กิจกรรม และงบประมาณด้านการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในภัยร้ายแรงของยาเสพติดและกิจกรรมทางเลือกเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และชุมชน/หมู่บ้านที่ยังไม่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด(หมู่บ้านป้องกัน)

2.2) แผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม และงบประมาณ เพื่อบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในอำเภอ ทั้งในระบบสถานบำบัด และระบบชุมชนบำบัด

2.3) แผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม และงบประมาณ เพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในชุมชน/หมู่บ้าน ที่ประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างเป็นระบบครอบคลุมทั้งด้านการรณรงค์ป้องกัน กิจกรรมทางเลือก เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน การบำบัดรักษา และการปราบปรามยาเสพติดรายย่อยในชุมชน

(3) ประกอบกำลังเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ และตำบลที่เกี่ยวข้อง เช่นปลัดอำเภอ ประจำตำบล ตำรวจตำบล พัฒนาการ สาธารณสุขตำบล เกษตรตำบล ครู เจ้าหน้าที่ของสภาตำบล และ องค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องเป็นชุดปฏิบัติการเข้าแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดระดับชุมชน/หมู่บ้าน ที่มีปัญหาการแพร่ระบาด

(4) ประสาน ผนึกกำลังหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ที่มีงานโครงการตามภารกิจปกติ ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรมทางเลือกสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประชาชนให้ห่างไกลจากยาเสพติด หรือ เป็นกิจกรรมฟื้นฟูร่างกายและจิตใจผู้ที่ผ่านการถอนพิษยาเข้าไปเสริมดำเนินการในพื้นที่ และกลุ่มประชากรเป้าหมายปฏิบัติการ เช่น งานพัฒนาและรวมกลุ่มอาชีพ การส่งเสริมกีฬา การออกกำลังกาย กิจกรรมทางศาสนาในการพัฒนากายและจิต ฯลฯ เป็นต้น

(5) ประสานขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือจากชุดปฏิบัติการปราบปรามของอำเภอและจังหวัด ในการปราบปรามยาเสพติดรายย่อยในชุมชน/หมู่บ้าน พื้นที่ปฏิบัติการ

(6) กำกับ เร่งรัด และติดตามผลการแก้ไขปัญหายาเสพติดในความรับผิดชอบและรายงานผลให้ ศปส.อ./ศปส.กิ่ง อ. เพื่อรวบรวมรายงานจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกำหนด

4.1.2 <u>ชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/กิ่ง อ.</u>

<u>องค์ประกอบ</u>

(1) ผกก./รอง ผกก.สภอ./สภ.กิ่ง อ.	หัวหน้า
(2) ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายกิจการพิเศษ	รองหัวหน้า
(3) ผบ.ร้อย อส.อ.	ผู้ช่วย
(4) หัวหน้าหน่วยกำลังในพื้นที่	ผู้ช่วย
(5) สารวัตรปราบปรามป้องกัน	ผู้ช่วย
(6) รองสารวัตรปราบปรามป้องกัน	เลขานุการ
(7) สถานีตำรวจภูธรอำเภอ/กิ่ง อ.	ฝ่ายเลขานุการ
(8) ชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดรายย่อย	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ

อำนาจหน้าที่

(1) สืบสวนหาข่าว การผลิต การค้ายาเสพติดในพื้นที่ รวมตลอดทั้งพื้นที่ลักลอบ การปลูกพืชเสพติด และพื้นที่ลักลอบการนำเข้า ส่งออกตามแนวชายแดน เส้นทางการลำเลียง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนปราบปราม

(2) จัดทำแผนยุทธการปราบปรามยาเสพติดรายย่อยของอำเภอประจำงวด เพื่อให้หน่วยงานและชุดปฏิบัติการยึดถือและปฏิบัติการปราบปราม

(3) ประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เสนอแผนงานโครงการและงบประมาณการปราบปรามผ่าน ศปส.อ./ศปส.กิ่ง อ. และ ศปส.จ. ไปยังราชการส่วนกลางต้นสังกัด เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณไปดำเนินการ

(4) ประกอบกำลังตำรวจจัดเป็นชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดรายย่อยในพื้นที่

(5) ประสานให้ความร่วมมือสนับสนุนชุดปฏิบัติการปราบปราม ขบวนการผลิต การค้า และการลำเลียง รายขนาดใหญ่และรายขนาดกลางที่เข้าปฏิบัติการในพื้นที่

(6) ให้การสนับสนุนชุดปฏิบัติการป้องกันบำบัดรักษา และแก้ไขการแพร่ระบาดของยาเสพติดระดับและหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น ในการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยในชุมชน/หมู่บ้าน พื้นที่ปฏิบัติงานแก้ไขปัญหา

(7) กำกับ เร่งรัด และติดตามผลการดำเนินงานในความรับผิดชอบ และรายงานผลให้ ศปส.อ./กิ่ง อ. เพื่อรวบรวมรายงานจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับท้องถิ่น

ให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง/ทุกรูปในจังหวัด (อบจ. เทศบาล/เมืองพัทยา สุขาภิบาล อบต.) ดำเนินการดังนี้

(1) จัดให้มีศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหายาเสพติดของท้องถิ่น และชุดปฏิบัติการป้องกัน บำบัดรักษาและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับชุมชน เพื่อปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นการเฉพาะในพื้นที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่น โดยพิจารณากำหนดโครงสร้าง องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ทำนองเดียวกับศูนย์ประสานฯ ของอำเภอ/กิ่งอำเภอโดยอนุโลม

(2) ภารกิจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เน้นเฉพาะในด้านการรณรงค์ป้องกัน การจัดกิจกรรมทางเลือกเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเท่านั้น ในส่วนของการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ให้ประสานให้กชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดของจังหวัด/อำเภอเข้ามาปฏิบัติการ

(3) ให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง กำหนดหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานยาเสพติดกับหน่วยงานรองอื่นที่รับผิดชอบ ตลอดจนรับผิดชอบในการประสานงานกับจังหวัด อำเภอ และ หน่วยงานข้างเคียงอื่น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2539

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

แบบการแต่งตั้งมอบหมายผู้แทน

ในคณะกรรมการประสานงานการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงมหาดไทย

1. หน่วยงาน..... กระทรวง.....

2. แต่งตั้งมอบหมายผู้แทนร่วมเป็นกรรมการ ดังนี้

2.1 ผู้แทน ชื่อ..... ชื่อสกุล.....

ตำแหน่ง.....

รายละเอียดเพื่อติดต่อประสานงาน

.....

.....

.....

.....

โทรศัพท์.....

โทรสาร.....

2.2 ผู้แทนสำรอง ชื่อ..... ชื่อสกุล.....

ตำแหน่ง.....

รายละเอียดเพื่อติดต่อประสานงาน

.....

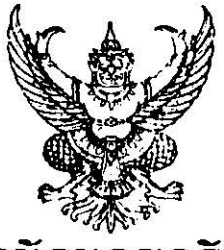
.....

.....

.....

โทรศัพท์.....

โทรสาร.....

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ
พ.ศ. 2532

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2532"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติของคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ระเบียบนี้ใช้บังคับหน่วยงานของรัฐ

สำหรับส่วนราชการที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการ ให้จัดดำเนินการตรวจราชการตามระเบียบนี้ด้วย

ข้อ 5 ในระเบียบนี้

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่น ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ และรวมถึงสำนักงาน หรือหน่วยงานของรัฐในต่างประเทศด้วย

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือปฏิบัติงานในสถานภาพอื่นในหน่วยงานของรัฐ

"สมประโยชน์ต่อทางราชการ" หมายความว่า เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติของคณะรัฐมนตรี ระเบียบแบบแผน กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศของทางราชการ และเป้าหมาย ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของแผน งาน และโครงการของรัฐบาลหน่วยงานของรัฐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

"ผู้ตรวจราชการ" หมายความว่า ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการกรม และให้หมายความรวมถึงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน ตามที่ ก.พ. กำหนด

"ตรวจราชการ" หมายความว่า ตรวจ ติดตามผล เร่งรัดแนะนำ สืบสวนสอบสวน สอบข้อเท็จจริง สดับตรับฟังเหตุการณ์ เสนอแนะ ติดต่อประสานงาน ตรวจเยี่ยม หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ผลสมประโยชน์ต่อทางราชการ

"กระทรวง" หมายความรวมถึงสำนักนายกรัฐมนตรี และทบวงด้วย

"ปลัดกระทรวง" หมายความรวมถึงปลัดสำนักนายรัฐมนตรี และปลัดทบวงด้วย

"กรม" หมายความรวมถึงหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

"ผู้อำนวยการกอง" หมายความรวมถึงหัวหน้ากอง เลขานุการกรม และหัวหน้าหน่วยงานระดับกองที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วย

ข้อ 6 ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด 1

การตรวจราชการ

ส่วนที่ 1

วัตถุประสงค์ของการตรวจราช

ข้อ 7 การตรวจราชการมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(1) เพื่อประสานงานและเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐนำนโยบายของรัฐบาล กระทรวง และกรม ไปจัดทำแผนงาน งาน และโครงการให้ครบถ้วน

(2) เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปโดยเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ประหยัด และสมประโยชน์ต่อทางราชการ

(3) เพื่อทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานตามแผนงาน งาน และโครงการ ตลอดจนผลกระทบอันนจะพึงมี

(4) เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ประมวล วิจัย ประเมินผล และเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี แล้วแต่กรณี เพื่อทราบ พิจารณา หรือวินิจฉัยสั่งการ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้สมประโยชน์ต่อทางราชการ

(5) เพื่อแนะนำ ชี้แจง กระตุ้น เร่งรัด และประสานงานให้การปฏิบัติงานสมประโยชน์ต่อทางราชการ และยับยั้งการปฏิบัติงานใดในกรณีจำเป็น

(6) เพื่อตรวจเยี่ยม แนะนำ ชี้แจง รับฟัง หรือสดับตรับฟังทุกข์สุข ความคิดเห็น และความต้องการของประชาชน ในฐานะเป็นสื่อกลางระหว่างรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชน

(7) เพื่อแสวงหารือสอบข้อเท็จจริง สืบสวน สอบสวน หรือสดับตรับฟังเหตุการณ์เมื่อได้รับคำสั่ง คำร้องเรียน หรือเมื่อมีเหตุอันสมควร

(8) เพื่อทราบสภาพหรือสถานการณ์ของพื้นที่และประชาชน สำหรับนำไปประกอบการเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข ให้สมประโยชน์ต่อทางราชการ และให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่และความต้องการของประชาชน

(9) เพื่อตรวจเยี่ยม สดับตรับฟังทุกข์สุข ความคิดเห็น ช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แจง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีสมรรถภาพ กำลังใจ และบำรุงขวัญในการทำงาน

ข้อ 8 การตรวจราชการตามระเบียบนี้ แบ่งเป็น 2 กรณี คือ

(1) การตรวจราชการกรณีปกติ ได้แก่ การตรวจราชการตามแผนงาน งาน และโครงการตามนโยบายของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามที่ได้พิจารณาคัดเลือกและกำหนดแผนการตรวจราชการไว้แล้วล่วงหน้าเป็นรายปี

(2) การตรวจราชการกรณีพิเศษ ได้แก่ การตรวจราชการที่นอกเหนือจาก (1) ตามที่ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบและมอบหมาย ดังต่อไปนี้

(ก) เรื่องที่ได้รับการร้องขอจากหน่วยงานของรัฐ ให้ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือประสานงานการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน งาน และโครงการ ที่ดำเนินการอยู่แต่มีปัญหาขัดข้องซึ่งไม่สามารถแก้ไขหรือดำเนินการให้แล้วเสร็จตามขั้นตอนปกติ สมควรได้รับการแก้ไขประสานการปฏิบัติหรือสนับสนุนจากหน่วยเหนือหรือหน่วยบังคับบัญชาในระดับที่สูงกว่า

(ข) เรื่องที่ราษฎรร้องเรียนขอความเป็นธรรมหรือขอความช่วยเหลือ เพื่อคลี่คลายหรือแก้ไขความทุกข์ยากเดือดร้อน

(ค) เรื่องที่เกี่ยวกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์สำคัญหรือสาธารณภัยอันจำเป็นที่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐต้องเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือและแก้ไขให้ทันการ

(ง) งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ 2

ระดับการตรวจราชการและอำนาจหน้าที่ผู้ตรวจราชการ

ข้อ 9 การตรวจราชการมี 3 ระดับ ดังต่อไปนี้ คือ

(1) การตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี

(2) การตรวจราชการระดับกระทรวง

(3) การตรวจราชการระดับกรม

ข้อ 10 ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบ การตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยให้มีอำนาจติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ชี้แจง ให้ถ้อยคำ และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ 11 ผู้ตรวจราชการกระทรวง สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง รับผิดชอบการตรวจราชการระดับกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่องแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง กับหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกระทรวง ให้ชี้แจง ให้ถ้อยคำ และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ 12 ผู้ตรวจราชการกรม สังกัดกรม รับผิดชอบการตรวจราชการระดับกรม มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรม ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนอธิบดี โดยมีอำนาจติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรม ให้ชี้แจง ให้ถ้อยคำ และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ 13 ในการตรวจราชการทั้ง 3 ระดับ หากผู้ตรวจราชการ ตรวจพบและเห็นว่าการปฏิบัติงานใดถ้าปล่อยให้ดำเนินการต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่ราชการหรือประโยชน์ของประชาชนอย่างร้ายแรง ก็ให้มีอำนาจสั่งยับยั้งการปฏิบัติงานนั้นไว้ก่อน โดยให้สั่งเป็นลายลักษณ์อักษร แล้วรีบรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาโดยด่วนที่สุด

หมวด 2

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการ

ส่วนที่ 1

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ 14 ให้มีคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีสำหรับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ถ้ามี) และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการกองในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการของสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 15 ให้คณะกรรมการกำหนดแผนติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) พิจารณาดำหนดแผนการตรวจราชการกรณีปกติประจำปีของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีตามข้อ 8 (1) เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเมื่อนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการตามแผนการตรวจราชการต่อไป

(2) พิจารณารายงานผลการตรวจติดตามการดำเนินงานของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการตาม (1) ในลักษณะภาพรวม เพื่อทราบถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีทราบ หรือพิจารณาสั่งการ

(3) ประสานงานการตรวจราชการกับคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจาราชการระดับกระทรวง คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรมและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(4) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย การจัดระบบ และการบริหารด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ตรวจราชการและการตรวจราชการทุกระดับ

(5) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(6) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสำนักนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ 2

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง

ข้อ 16 ให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวง เป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงที่ได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงเกี่ยวกับงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง (ถ้ามี) ผู้ตรวจราชการกระทรวง และอธิบดีเป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งผู้อำนวยการกองในสำนักงานปลัดกระทรวงที่มีลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง เป็นเลขานุการ กับแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้อีกไม่เกินสองคน

ข้อ 17 ให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) พิจารณากำหนดแผนการตรวจราชการกรณีปกติประจำปีของผู้ตรวจราชการกระทรวงตามข้อ 8 (1) เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงดำเนินการตามแผนการตรวจราชการต่อไป

(2) พิจารณารายงานผลหารตรวจติดตามการดำเนินงานของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการตาม (1) ในลักษณะภาพรวมเพื่อทราบถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีทราบ หรือพิจารณาสั่งการ

(3) ประสานงานการตรวจราชการกับคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรมภายในกระทรวง และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(5) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการกระทรวง

ส่วนที่ 3

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรม

ข้อ 18 ให้มีคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรม ประกอบด้วย อธิบดี เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนอธิบดีเกี่ยวกับงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรม (ถ้ามี) ผู้ตรวจราชการกรม และผู้อำนวยการกอง เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีแต่งตั้งผู้อำนวยการกองที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรม เป็นกรรมการและเลขานุการ กับแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้อีกไม่เกินสองคน

ข้อ 19 ให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรม มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) พิจารณากำหนดแผนการตรวจราชการกรณีปกติประจำปีของผู้ตรวจราชการกรมตามข้อ 8 (1) เพื่อนำเสนอปลัดกระทรวงพิจารณาให้ความเห็นชอบเมื่อปลัดกระทรวงให้ความเห็นชอบแล้วให้ผู้ตรวจราชการกรมดำเนินการตรวจราชการต่อไป

(2) พิจารณารายงานผลการตรวจติดตามการดำเนินงานของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการที่ได้กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการตาม (1) ในลักษณะภาพรวม เพื่อทราบถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอปลัดกระทรวงทราบเพื่อพิจารณาสั่งการ

(3) ประสานงานการตรวจราชการกับคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(5) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการกรม

หมวด 3
การรายงานและดำเนินการตามผลการตรวจราชการ
ส่วนที่ 1
การรายงานผลการตรวจราชการ

ข้อ 20 เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจราชการทั้งการตรวจราชการกรณีปกติ หรือกรณีพิเศษในแต่ละคราว ให้ผู้ตรวจราชการรีบรายงานผลการตรวจราชการต่อผู้บังคับบัญชา ดังนี้

(1) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี รายงานผลการตรวจราชการต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ หรือพิจารณาสั่งการ เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีทราบ หรือพิจารณาสั่งการ แล้วแต่กรณี

(2) ผู้ตรวจราชการกระทรวง รายงานผลการตรวจราชการต่อปลัดกระทรวงเพื่อทราบหรือพิจารณาสั่งการ หรือนำเสนอรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทราบหรือพิจารณาสั่งการ แล้วแต่กรณี

(3) ผู้ตรวจราชการกรม รายงานผลการตรวจราชการต่ออธิบดีเพื่อทราบ หรือพิจารณาสั่งการ

ข้อ 21 ให้ประมวลรายงานผลการตรวจราชการกรณีปกติของผู้ตรวจราชการสรุปเป็นภาพรวมของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการประจำปี เสนอให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 14 ข้อ 16 หรือข้อ 18 แล้วแต่กรณีต่อไป

ข้อ 22 ในการตรวจราชการ หากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องรายงาน หรือจะต้องขอคำวินิจฉัยสั่งการจากผู้มีอำนาจ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาโดยทางวิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ โทรภาพ หรือทางอื่นตามความเหมาะสม แต่เมื่อกลับจากตรวจราชการแล้ว ให้แสดงรายละเอียดไว้ในรายงานผลการตรวจราชการด้วย

ข้อ 23 การรายงานผลการตรวจราชการให้แสดงข้อเท็จจริง เหตุผล ข้อมูล พยานหลักฐาน ข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่มีความชัดเจน กระชับและเข้าใจง่าย

ส่วนที่ 2
การดำเนินการตามผลการตรวจราชการ

ข้อ 24 เมื่อนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบนี้ ได้สั่งการหรือมีความเห็นในรายงานผลการตรวจราชการประการใดแล้ว ให้หน่วยงานที่มีลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการ ติดตามหรือดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

หมวด 4
เบ็ดเตล็ด

ข้อ 25 ให้ผู้รักษาราชการตามระเบียบนี้ จัดทำคู่มือทั่วไปในการตรวจราชการ รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติโดยทั่วไป และให้มีผลบังคับแก่หน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการตามระเบียบนี้

ในกรณีจำเป็น หน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการ จัดทำคู่มือเฉพาะในการตรวจราชการของแต่ละระดับที่รับผิดชอบขึ้นใช้เฉพาะกระทรวงหรือกรมตามความเหมาะสมก็ได้ ทั้งนี้ต้องให้สอดคล้องกับคู่มือทั่วไปในการตรวจราชการตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

ข้อ 26 ให้หน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการดำเนินการประชาสัมพันธ์งานตรวจราชการเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันถูกต้องแก่ประชาชน

ข้อ 27 ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนการตรวจราชการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532

(ลงชื่อ) พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ

(ชาติชาย ชุณหะวัณ)

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2539

ของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. 2532 เพื่อให้ผู้ตรวจราชการสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า "ผู้รับการตรวจ" ระหว่างบทนิยาม "ผู้ตรวจราชการ" และคำว่า "ตรวจราชการ" ในข้อ 5 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. 2532 ดังต่อไปนี้

"ผู้รับการตรวจ" หมายความว่า หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการและเจ้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานของรัฐ"

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความใน (1) ของข้อ 7 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. 2532 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(1) เพื่อประสานงานและเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล กระทรวงและกรมไปจัดทำแผนงาน งานและโครงการให้ครบถ้วน"

ข้อ 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้แทน (10) ของข้อ 7 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2532

"(10) เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการบริหารงานและการบริหารงานบุคคล"

ข้อ 6 ให้ยกเลิกความซึ่งเป็นชื่อของส่วนที่ 2 ในหมวด 1 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. 2536 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ส่วนที่ 2

ระดับการตรวจราชการ

อำนาจหน้าที่ผู้ตรวจราชการและหน้าที่ผู้รับการตรวจ"

ข้อ 7 ให้ยกเลิกความในข้อ 10 ข้อ 11 ข้อ 12 และข้อ 13 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. 2532 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 10 ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง และปลัดกระทรวง

ผู้ตรวจราชการกระทรวง สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง รับผิดชอบการตรวจราชการระดับกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเฉพาะในเขตอำนาจหน้าที่ของกระทรวงในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง และปลัดกระทรวง

ผู้ตรวจราชการกรม สังกัดกรม รับผิดชอบการตรวจราชการระดับ มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชถารของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเฉพาะในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรม ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนอธิบดี

ข้อ 11 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ 10 ให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรม มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ตรวจ แนะนำ และชี้แจงการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้การปฏิบัติงานสมประโยชน์ต่อทางราชการ

(2) สั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับการตราวจปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติงานใด ๆ ในระหว่างการตรวจราชการไว้ก่อน กรณีที่เห็นว่าหากไม่ปฏิบัติการนั้นหรือปล่อยให้ปฏิบัติการนั้นต่อไปจะเป็นการเสียหายต่อทางราชการหรือประโยชน์ของประชาชนอย่างร้ายแรง และเมื่อผู้ตรวจราชการได้สั่งการดังกล่าวแล้วให้รายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบหรือพิจารณาโดยด่วน

ในกรณีผู้รับการตรวจไม่สามารถปฏิบัติการที่สั่งนั้นได้ ให้ผู้รับตรวจชี้แจงเหตุผลให้ผู้ตรวจราชการทราบ

(3) ตรวจ ติดตามความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคและรับทราบข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามแผนงาน งานและโครงการ ตลอดจนผลกระทบอันจะพึงมี

(4) ประมวล ศึกษา วิเคราะห์ ประเมินผล และเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี แล้วแต่กรณี เพื่อทราบ พิจารณา หรือวินิจฉัยสั่งการ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้สมประโยชน์ต่อทางราชการ

(5) สั่งให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐชี้แจง ให้ถ้อยคำ ส่งเอกสาร และหลักฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อประกอบการพิจารณา

(6) สอบข้อเท็จจริง สืบสวน สอบสวน หรือสดับตรับฟังเหตุการณ์ เมื่อได้รับคำสั่ง คำร้องเรียน หรือเมื่อมีเหตุอันสมควร

(7) ตรวจเยี่ยม สดับตรับฟังทุกข์สุข และความคิดเห็น ตลอดจนให้คำแนะนำ ชี้แจง และให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจและบำรุงขวัญเพื่อให้เจ้าที่ของรัฐสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีสมรรถภาพ แลประมวลการดำเนินการดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการบริหารงานและการบริหารงานบุคคล

ข้อ 12 ในกรณีตรวจติดตามแผนงาน งานและโครงการซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลในเรื่องเดียวกัน โดยปกติ ให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรมที่เกี่ยวข้องประสานเพื่อตรวจติดตามร่วมกัน

ข้อ 13 เพื่อให้การตรวจราชการ ระดับสำนักนายกรัฐมนตรี ระดับกระทรวงและระดับกรม เป็นไปอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ กระทรวง หรือกรมใด โดยสภาพและปริมาณของงานสมควรมีหัวหน้าผู้ตรวจราชการของกระทรวงหรือกรม ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี แล้วแต่กรณี มีอำนาจแต่งตั้งผู้ตรวจราชการคนใดคนหนึ่งเป็นหัวหน้าผู้ตรวจราชการ และจะให้มีรองหัวหน้าผู้ตรวจราชการด้วยก็ได้

ให้หัวหน้าผู้ตรวจราชการมีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ตรวจราชการ เพื่อให้การปฏิบัติราชการของผู้ตรวจราชการเป็นไปตามระเบียบนี้ และตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรืออธิบดีมอบหมาย

ข้อ 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 13 ทวิ ของส่วนที่ 2 ในหมวด 1 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. 2532

"ข้อ 13 ทวิ ผู้รับการตรวจมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจราชการในการเข้าไปในสถานที่ปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการตรวจราชการ

(2) จัดเตรียมบุคคล เอกสาร หลักฐานในการปฏิบัติงานให้ครบถ้วน และพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจาราชการตรวจสอบได้

(3) ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้ผู้ตรวจราชการ

(4) ดำเนินการอื่นที่เป็นประโยชน์แก่การตรวจราชการ

(5) ปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ผู้ตรวจราชการได้สั่งการในระหว่างการตรวจราชการไว้ก่อน หากไม่สามารถดำเนินการตามที่ผู้ตรวจราชการได้สั่งการ ให้ชี้แจงข้อขัดข้องพร้อมเหตุผลให้ผู้ตรวจราชการทราบด้วย"

ข้อ 9 ให้ยกเลิกความในข้อ 14 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. 2532 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 14 ให้มีคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี สำหรับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงทุกกระทรวงที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ถ้ามี) และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นกรรมการ และเลขานุการ ผู้อำนวยการกองในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ"

ข้อ 10 ให้ยกเลิกความในข้อ 24 แห่งสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชกการ พ.ศ. 2532 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 24 เมื่อคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงหรืออธิบดี ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบนี้ได้สั่งการหรือมีความเห็นในรายงานผลการตรวจราชการประการใดแล้วให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับผิดชอบและเกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ แล้วแจ้งให้หน่วยงานของ

รัฐที่ได้เสนอรายงานทราบ ภายในระยะเวลาอันสมควร ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่มีลักษณะเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการของหน่วยงานของรัฐนั้น ติดตามให้มีการดำเนินการตามที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าว ได้สั่งหรือมีความเห็นในรายงานผลการตรวจราชการต่อไป"

ประกาศ ณ วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2539

บรรหาร ศิลปอาชา

(นายบรรหาร ศิลปอาชา)

นายกรัฐมนตรี

(สำเนา)

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง

พ.ศ. 2523

.....

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดอำนาจหน้าที่และระเบียบปฏิบัติราชการของผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจราชการกรมการปกครองให้เหมาะสมในการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการของกรมการปกครอง อาศัยอำนาจตามความในข้อ 35 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 กระทรวงมหาดไทยจึงวางระเบียบการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ดังต่อไปนี้

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบมหาดไทนว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง พ.ศ. 2523"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 768ฝ2517 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2517 เรื่อง การกำหนดอำนาจหน้าที่และระเบียบปฏิบัติราชการของผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง

หมวด 2

วัตถุประสงค์ของการตรวจราชการ

ข้อ 4 เพื่อให้การตรวจ ชี้แจง แนะนำ เร่งรัด แก้ไข และติดตามผลการปฏิบัติราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบแบบแผน แบบธรรมเนียม คำสั่ง ข้อบังคับ หรือคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อ 5 เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์และสวัสดิการของข้าราชการสังกัดกรมการปกครองรวมถึงข้าราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ข้อ 6 เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพในแต่ละท้องที่ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาให้เจริญยิ่งขึ้น

ข้อ 7 เพื่อทราบปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องของการปฏิบัติราชการ ตลอดจนหาวิธีแก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติราชการของจังหวัด อำเภอ และกิ่งอำเภอเกิดประสิทธิภาพ โดยให้ยึดถือหลักการตรวจ ดังนี้

(1) ได้มีการริเริ่มปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าของท้องที่หรือประชาชนเพียงใด

(2) ได้มีการปฏิบัติตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบแบบแผน แบบธรรมเนียม และคำสั่ง ตามนัยข้อ 4 อย่างเคร่งครัดเพียงใด

(3) กฎหมาย ระเบียบแบบแผน คำสั่ง และกิจการในหน้าที่ของกรมการปกครอง ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เหมาะสมกับสภาพท้องที่ เหตุการณ์ เพียงใดและควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

หมวด 3
การตรวจราชการ

ข้อ 8 การตรวจราชการ ตามระเบียบนี้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

(1) การบริหาราชการตามปกติและนโยบายพิเศษ

(2) การบริหารงบประมาณ

(3) การบริหารงานบุคคล

(4) ตรวจสภาพท้องที่และเหตุการณ์

ข้อ 9 การตรวจการบริหารราชการตามปกติและนโยบายพิเศษ ได้แก่

(1) ตรวจ ชี้แจง แนะนำ เร่งรัด และติดตามผลการปฏิบัติราชการที่มีลักษณะสำคัญอันเป็นนโยบายของรัฐบาล ของกระทรวงมหาดไทย ของกรมการปกครอง ซึ่งจะต้องดำเนินการ

(2) ตรวจ ชี้แจง แนะนำ เร่งรัด และติดตามผลการประสานการปฏิบัติราชการระหว่างหน่วยราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

(3) ตรวจ ชี้แจง แนะนำ เร่งรัด และติดตามผลการปฏิบัติราชการที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง

(4) ตรวจ ชี้แจง แนะนำ เร่งรัด และติดตามผลการปฏิบัติราชการอันเป็นราชการเกี่ยวกับความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายใน

ข้อ 10 การตรวจการบริหารงบประมาณ ได้แก่ การตรวจ ชี้แจง แนะนำ เร่งรัด และติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณตามนโยบายและแผนงานของกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง หน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ข้อ 11 การตรวจการบริหารงานบุคคล ได้แก่ การตรวจ ชี้แจง แนะนำ เร่งรัด และติดตามผล การปฏิบัติราชการ พฤติการณ์ของข้าราชการว่าเหมาะสมกับสภาพท้องที่และงานหรือไม่

ข้อ 12 การตรวจสภาพท้องที่และเหตุการณ์ ได้แก่ การตรวจ สังเกตุการณ์สภาพภูมิประเทศ สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และเหตุการณ์ต่าง ๆ

หมวด 4

อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง

ข้อ 13 ให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจ ตามข้อ 8 และทำความเข้าใจกับจังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ รวมทั้งหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของทางราชการ พร้อมทั้งนำปัญหาอุปสรรคมาวิเคราะห์แล้วสรุปความเห็นรายงานกรมการปกครอง

ในการนี้ให้มีอำนาจ

(1) เรียกบุคคล เอกสาร จากจังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ และหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมาตรวจสอบ สอบสวนข้อเท็จจริง สอบถามความคิดเห็นและอื่น ๆ

(2) เข้าไปในสถานที่ปฏิบัติงานของจังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ และหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการตรวจ

(3) เรียกประชุมข้าราชการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตลอดจนเจ้าหน้าที่และพนักงานเพื่อชี้แจง ซักซ้อมข้อราชการได้ตามความเหมาะสม

(4) เสนอความเห็นต่อกรมการปกครองเกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การพิจารณาความดี ความชอบ การพิจารณาโทษทางวินัยของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดกรมการปกครอง ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตลอดจนเจ้าหน้าที่และพนักงาน ที่อยู่ในเขตรับผิดชอบตามที่เห็นสมควร

(5) สั่งการ แก้ไขปัญหา อุปสรรค ข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดผลเสียหายแก่ราชการหรือไม่เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ คำสั่ง แล้วรายงานกรมการปกครอง

(6) หน้าที่อื่น ๆตามที่กรมการปกครองหรือกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติ

การเร่งรัดการปฏิบัติราชการ ให้ผู้ตรวจราชการกรมปกครองถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการเร่งรัดการปฏิบัติราชการ

ข้อ 14 การตรวจราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมืองพัทยา สุขาภิบาลและสภาตำบล ให้ถือปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) ให้เรียกข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติเมืองพัทยา ข้อบังคับสุขาภิบาล และข้อบัญญัติตำบล ของแต่ละแห่งในเขตรับผิดชอบ เป็นแนวทางในการตรวจราชการ

(2) ตรวจผลการดำเนินงานตาม (1) รวมทั้งอุปสรรคข้อขัดข้องและวิธีการแก้ไข

(3) ตรวจผลการจัดเก็บอัตราการเพิ่มของภาษีและรายได้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด

(4) ตรวจสอบบัญชีการเงิน ดังนี้

- งบประมาณประจำปี
- ยอดรับ - จ่ายในวันตรวจ
- บัญชีเงินสดและตัวเงิน
- ทะเบียนเงินยืม

ข้อ 15 เมื่อเกิดสาธารณภัย ให้ออกไปเยี่ยมเยียนบำรุงขวัญผู้ประสบภัย และช่วยแก้ไขปัญหาในนามของกรมการปกครอง

ข้อ 16 ตรวจสอบงานทะเบียนทุกระดับและทุกประเภท

ข้อ 17 ให้คำปรึกษาแก่ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของกรมการปกครองตามกฎหมาย

หมวด 5

เขตการตรวจราชการ

ข้อ 18 เขตการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมการปกครองกำหนด

ข้อ 19 อธิบดีกรมการปกครองอาจมอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครองผู้ใดไปปฏิบัติราชการพิเศษเฉพาะเรื่องนอกเขตพื้นที่รับผิดชอบได้

หมวด 6

การรายงาน

ข้อ 20 ให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครองบันทึกเรื่องที่ตรวจ คำแนะนำ ชี้แจง และความเห็นไว้ในสมุดตรวจราชการกรม (ป.ค.2)

ข้อ 21 ให้รายงานผลการตรวจที่สำคัญเป็นลายลักษณ์อักษรต่ออธิบดีกรมการปกครอง เพื่อพิจารณาสั่งการ ในกรณีรีบด่วนจะรายงานด้วยวาจา หรือเครื่องมือสื่อสารก่อน แล้วยืนยันรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรภายหลังก็ได้

ข้อ 22 เมื่ออธิบดีกรมการปกครองได้พิจารณาสั่งการในรายงานของผู้ตรวจราชการกรมปกครองประการใด ให้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ แล้วรายงานให้กรมการปกครอง ผู้ตรวจราชการกรมปกครองทราบ

ข้อ 23 แบบรายงานการตรวจราชการให้เป็นไปตามที่กรมการปกครอง หรือส่วนราชการเจ้าของเรื่องกำหนด

หมวด 7

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 24 เพื่อให้การตรวจราชการและการรายงานผลการตรวจของผู้ตรวจราชการกรมการปกครองเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ในแผนกตรวจและรายงานสำนักงานเลขานุการกรมการปกครอง ทำหน้าที่สำนักเลขานุการผู้ตรวจราชการกรมการปกครองอีกส่วนหนึ่ง โดยมีหัวหน้าแผนกตรวจและรายงานทำหน้าที่เป็นเลขานุการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรมปกครอง

ประกาศ ณ วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2523

(ลงชื่อ) ประเทือง กีรติบุตร

(นายประเทือง กีรติบุตร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท 0310.1/ว 20

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนนครสวรรค์ กท 10300

29 ธันวาคม 2538

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเรื่องการแจ้งย้ายที่อยู่ตาม พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 มาตรา 31

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง 1. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท 0310.1/ว 11 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2538

2. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท 0310.1/ว 13 ลงวันที่ 11 กันยายน 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 6/2538 ลงวันที่ 3 กรกฎาคม 2538

2. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 7/2538 ลงวันที่ 3 กรกฎาคม 2538

พร้อมนี้ ขอส่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องกำหนดจำนวนคนต่อพื้นที่ของอาคารที่พักอาศัย และอาคารที่พักของคนงานก่อสร้าง จำนวน 2 ฉบับ มาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งทุกสำนักทะเบียนในพื้นที่รับผิดชอบถือปฏิบัติ เพื่อเป็นมาตรการดำเนินการด้านการทะเบียนราษฎรกรณีการรับแจ้งย้ายเข้า ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 ดังต่อไปนี้

1. เมื่อมีการแจ้งย้ายที่อยู่เข้าในบ้านใดเป็นจำนวนมากผิดปกติ ให้นายทะเบียนไปทำการตรวจสอบว่ามีบุคคลอยู่เกินกว่า หนึ่งคนต่อสามตารางเมตรหรือไม่

2. การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ปฏิบัติตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท 0310.1/ว 11 เรื่องการแจ้งย้ายที่อยู่เพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2538

3. ให้นายทะเบียนอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 มาตรา 10 มาตรา 31 และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท 0310.1/ว 13 ลงวันที่ 11 กันยายน 2538 เป็นหลักในการรับแจ้งหรือไม่รับแจ้งการย้ายที่อยู่ และการดำเนินคดีกับผู้แจ้งฐานแจ้งความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ประกิต กันยาบาล

(นายประกิต กันยาบาล)

รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร. 2812467 ต่อ 304

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ 6/2538

เรื่อง **กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่พักอาศัย ที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป**

อาศัยมาตราตามความในมาตรา 25 และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

"อาคารที่พักอาศัย" หมายความว่า อาคารซึ่งโดยปกติบุคคลใช้อยู่อาศัยได้ทั้งกลางวันและกลางคืน ไม่ว่าจะเป็นการอยู่อาศัยอย่างถาวรหรือชั่วคราว และให้หมายรวมถึง โรงเรือน บ้านพักอาศัย หอพัก อาคารชุด หรืออาคารอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันที่สร้างขึ้นตามกฎหมายควบคุมอาคาร

ข้อ 2 อาคารที่พักอาศัยที่มีคนอยู่เกินกว่าหนึ่งคนต่อพื้นที่สามตารางเมตร ให้ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป

ข้อ 3 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2538

อาทิตย์ อุไรรัตน์

(นายอาทิตย์ อุไรรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ที่ 7/2538

เรื่อง กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่พักของคนงานก่อสร้าง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

"อาคารที่พักของคนงานก่อสร้าง" หมายความว่า บ้าน เรือน โรง หรือ สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่สร้างขึ้นตามกฎหมายควบคุมอาคาร เพื่อให้เป็นที่พักอาศัยของคนงานในระหว่างก่อสร้าง

"งานก่อสร้าง" หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานก่อสร้างให้แก่นายจ้าง หรือ ผู้ว่าจ้าง เพื่อรับค่าจ้างไม่ว่าจะเป็นผู้รับจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม และให้หมายรวมถึงบุคคลในครอบครัวของคนงานก่อสร้างด้วย

ข้อ 2 อาคารที่พักคนงานก่อสร้าง ที่คนอาศัยอยู่เกินกว่าหนึ่งคนต่อพื้นที่สามตารางเมตร ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป

ข้อ 3 ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2538

อาทิตย์ อุไรรัตน์

(นายอาทิตย์ อุไรรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ที่ มท 0310.1/ว 3

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนนครสวรรค์ กท 10300

9 มกราคม 2539

เรื่อง การดำเนินการกรณีมีการแจ้งเท็จต่อนายทะเบียน และกรณีการออกหลักฐานผิดประเภท

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือจังหวัดสุรินทร์ ที่ สร 0016/29693 ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2538
2. สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท 0310.1/4 ลงวันที่ 9 มกราคม 2539

พร้อมนี้ขอส่งสำเนาหนังสือจังหวัดสุรินทร์ ที่ สร 00016/29693 ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2538 และสำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท 0310.0/4 ลงวันที่ 9 มกราคม 2539 ซึ่งสำนักทะเบียนกลางได้ตอบข้อหารือและกำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการ กรณีมีการแจ้งข้อความหรือรายการอันเป็นเท็จต่อนายทะเบียน และกรณีสำนักทะเบียนออกหลักฐานผิดประเภท มาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งสำนักทะเบียนทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ประกิต กันยาบาล
(นายประกิต กันยาบาล)
รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. (02) 2813121

ที่ สร 00016/29693

ศาลากลางจังหวัดสุรินทร์
ถนนหลักเมือง สร 32000

18 ธันวาคม 2538

เรื่อง หารือแนวทางการปฏิบัติกรณีแก้ไขรายการวันเดือนปีเกิดในทะเบียนบ้านและสูติบัตร

เรียน ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

ด้วยจังหวัดสุรินทร์ได้รับคำร้องจาก นายติก ยอดเพชร บ้านเลขที่ 237 หมู่ที่ 4 ตำบลโคกตะเคียน อำเภอกาบเชิง เรื่อง ขอแก้ไขรายการในทะเบียนบ้านและสูติบัตรให้แก่บุตรคือ นางสาววันดี ยอดเพชร ในช่องรายการวันเดือนปีจากวันที่ 16 เมษายน 2532 เป็นวันที่ 26 พฤษภาคม 2518 อำเภอได้สอบสวนและตรวจสอบแล้วน่าเชื่อได้ว่า นางสาววันดี ยอดเพชร เกิดวันที่ 26 พฤษภาคม 2518 จริง โดยผู้ร้องมีความประสงค์จะขอแก้ไขรายการในทะเบียนบ้าน และสูติบัตรให้แก่บุตร แต่เนื่องจากระเบียบกฎหมายและหนังสือสั่งการมิได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวไว้ชัดเจนเท่าที่ควร ทางจังหวัดสุรินทร์ขอหารือว่าจะมีแนวทางปฏิบัติในกรณีดังกล่าวอย่างไร เพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย และดำเนินการให้แก่ผู้ร้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลการพิจารณาเป็นประการใด กรุณาแจ้งให้จังหวัดสุรินทร์ทราบด่วนด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

จุลพงศ์ จันทรดี
(นายจุลพงศ์ จันทรดี)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์

ที่ทำการปกครองจังหวัด
ฝ่ายปกครอง
โทร. 044-515472

ที่ มท 0310.1/ 4

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนนครสรรค์ กท 10300

9 มกราคม 2539

เรื่อง การดำเนินการกรณีมีการแจ้งเท็จต่อนายทะเบียน และกรณีการออกหลักฐานผิดประเภท
เรียน นายทะเบียนจังหวัดสุรินทร์
อ้างถึง หนังสือจังหวัดสุรินทร์ ที่ สร 0016/29693 ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2538
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาสูติบัตร จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่จังหวัดสุรินทร์หารือ กรณีได้รับคำร้องจาก นายติก ยอดเพชร ขอแก้รายการวันเดือนปีเกิดของบุตร จากวันที่ 16 เมษายน 2532 เป็นวันที่ 26 พฤษภาคม 2518 ในทะเบียนบ้านและสูติบัตร ว่ามีแนวทางปฏิบัติอย่างไร นั้น

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า นอกจากกรณีดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีบางสำนักทะเบียนได้หารือกรณีผู้ร้องได้แจ้งวันเดือนปีเกิดตามความจริง แต่นายทะเบียนออกสูติบัตรให้ผิดประเภท (ตามตัวอย่างสำเนาสูติบัตรที่ส่งมาพร้อมนี้) ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวของสำนักทะเบียนทุกแห่งเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงให้สำนักทะเบียนถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

<u>กรณีมีการแจ้งข้อความหรือรายการอันเป็นเท็จต่อนายทะเบียน</u>

1. ให้นายทะเบียนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานให้ได้ข้อเท็จจริงว่า รายการหรือข้อความใดในสูติบัตร ได้มีการแจ้งเท็จไว้หรือไม่ และรายการที่เป็นจริงคืออะไร หากปรากฏว่าในการแจ้งการเกิด ผู้แจ้งเจตนาแจ้งข้อความหรือรายการอันเป็นเท็จไว้ ก็ให้นายทะเบียนแจ้งความดำเนินคดีอาญากับผู้แจ้งฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 267

2. ให้นายทะเบียนอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 มาตรา 10 สั่งยกเลิกสูติบัตรฉบับดังกล่าว และจำหน่ายรายการออกจากทะเบียนบ้าน แล้วรายงานสำนักทะเบียนกลาง ตามแบบพิมพ์ ท.ร. 97 ก. เป็นการเฉพาะราย

3. แนะนำผู้ร้องให้ดำเนินการแจ้งการเกิดเกินกำหนดเวลา ต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่เกิด ตามระเบียบว่าด้วยการรับแจ้งการเกิดเกินกำหนดเวลา หรือร้องขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามระเบียบว่าด้วยการเพิ่มชื่อ แล้วแต่กรณีต่อไป

กรณีสำนักทะเบียนออกหลักฐานผิดประเภท

1. ให้สำนักทะเบียนท้องที่ที่ผู้ร้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน สอบสวนผู้ร้องในเบื้องต้นให้ได้ข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องแจ้งเกิดเกินกำหนดเวลาตามระเบียบหรือไม่ จากนั้นให้ส่งสูติบัตร (ท.ร. 1) ตอนที่ 1 ไปยังสำนักทะเบียนท้องที่ออกสูติบัตร เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง

2. กรณีสำนักทะเบียนท้องที่ที่ออกสูติบัตรตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่า ผู้ร้องได้แจ้งเกิดเกินกำหนดเวลา แต่นายทะเบียนรับแจ้งโดยออกสูติบัตร (ท.ร. 1) ซึ่งเป็นการออกให้ผิดประเภท ให้นายทะเบียนยกเลิกสูติบัตร (ท.ร. 1) ดังกล่าว โดยดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ 135 โดยอนุโลม พร้อมทั้งออกสูติบัตร (ท.ร. 2) ให้ใหม่ โดยหมายเหตุด้านหลังสูติบัติ (ท.ร. 2) ทั้ง 3 ตอน ว่า "สูติบัตรฉบับนี้ออกแทนสูติบัตร (ท.ร. 1) เลขประจำตัวประชาชน..... ออกเมื่อวันที่.....ซึ่งยกเลิกเนื่องจากได้ออกไว้ผิดประเภท" ลงชื่อนายทะเบียนและวันเดือนปีกำกับไว้ และจัดส่งสูติบัตร (ท.ร. 2) ที่ออกใหม่ ตอนที่ 1 ไปยังสำนักที่ผู้ร้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เพื่อแก้ไขรายการเลขประจำตัวประชาชนในทะเบียนบ้าน และจัดส่งให้ผู้ร้องต่อไป ตอนที่ 2 รายงานสำนักทะเบียนกลาง และตอนที่ 3 จัดเก็บไว้ในแฟ้มต่างหาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งสำนักทะเบียนถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ประกิต กันยาบาล

(นายประกิต กันยาบาล)

รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร. (02) 2813121

แบบ ทร. ๑. ภาค ๑ ๐๑

สูติบัตร

ต.ฝาผึก.
สำนักทะเบียน อำเภอปรือใหญ่ จังหวัดสุรินทร์

เลขประจำตัวประชาชน 1 2510 0000105 5

๑. เด็กเกิด

๑.๑ ชื่อตัว ด.ช. ปฏิพัฒน์ ชื่อสกุล ศิริ | ๑.๒ เพศ ชาย ๑ หญิง ๒ อื่นๆ ๓ | ๑.๓ สัญชาติ ไทย

๑.๔ เกิดเมื่อวันที่ ๗ เดือน พ.ย. พ.ศ. ๒๕๒๑ เวลา ๑ ทุ่ม ๑๐ นาที | ตรงกับวัน อังคาร จันทร์ ๑ อังคาร ๒ พุธ ๓ | เกิดเป็นลูกคนที่ ๗ | ปีที่มีชีวิตอยู่ ๗ ปี

๑.๕ สถานที่เกิด มารดาเดินทางไป | บ้านเลขที่ ๑๖ หมู่ที่ ๕ ซอย ถนน ตำบล ฝานผึก แขวง อำเภอ ปรือใหญ่ จังหวัด สุรินทร์ | ๑.๖ เป็นบุตรลำดับที่ ๑

๑.๗ ผู้ทำคลอด ○ แพทย์ ○ พยาบาล ○ ผดุงครรภ์ ○ หมอตำแย ○ บิดาหรือมารดาทำคลองเอง ○ อื่นๆ (ระบุ)..... | ๑.๘ น้ำหนักแรกเกิด ..... กรัม

๑.๙ เพิ่มชื่อเข้าทะเบียนบ้านเลขที่ ๔๕ หมู่ที่ ๒ ซอย ถนน ตำบล/แขวง ฝานผึก อำเภอ/เขต ปรือใหญ่ จังหวัด สุรินทร์

๑.๑๐ เลขรหัสประจำบ้านที่เพิ่มชื่อเข้า ๒๕๑๐๐๑๕๒๑๐

๒. มารดา

๒.๑ ชื่อตัว หยกรัตน์ ชื่อสกุลก่อนสมรส หาญยุทธ | ๒.๒ เลขประจำตัวประชาชน ๒๒๕-๐๒๖๓๗

๒.๓ อายุ 30 ปี | ๒.๔ สัญชาติ ○ ไทย ○ อื่นๆ (ระบุ)..... | ๒.๕ เกิดที่จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ประเทศ ไทย

๒.๖ ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๙๖ หมู่ที่ ๓ ซอย ถนน ตำบล/แขวง ฝานผึก อำเภอ/เขต กันทร จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ประเทศ ไทย

๓. บิดา

๓.๑ ชื่อตัว หยกฟ้า ชื่อสกุล ศิริ | ๓.๒ เลขประจำตัวประชาชน ๔๓๐๖-๐๑๕๙๔๑

๓.๓ อายุ 36 ปี | ๓.๔ สัญชาติ ○ ไทย ○ อื่นๆ (ระบุ)..... | ๓.๕ เกิดที่จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ประเทศ ไทย

๓.๖ ที่อยู่ ○ เช่นเดียวกับมารดา ○ ต่างหากอีกแห่ง | บ้านเลขที่ ๔๕ หมู่ที่ ๒ ซอย ถนน ตำบล/แขวง ฝานผึก อำเภอ/เขต ปรือใหญ่ จังหวัด สุรินทร์ ประเทศ ไทย

๔. ผู้แจ้งการเกิด

๔.๑ ชื่อตัว หยกฟ้า ชื่อสกุล ศิริ | ๔.๒ เลขประจำตัวประชาชน ๔๓๐๖-๐๑๕๙๔๑ | ๔.๓ อายุ 36 ปี

๔.๔ บ้านเลขที่ ๔๕ หมู่ที่ ๒ ซอย ถนน ตำบล/แขวง ฝานผึก อำเภอ/เขต ปรือใหญ่ จังหวัด สุรินทร์

๔.๕ ความเกี่ยวพันกับเด็ก ○ เจ้าบ้าน ○ บิดา ○ มารดา ○ ผู้ทำคลอด ○ ญาติ ○ เจ้าพนักงาน ○ อื่นๆ (ระบุ).....

๔.๖ หนังสือรับรองการเกิด ○ มี ○ ไม่มี | ๔.๗ ใบรับแจ้งการเกิด ○ มี ○ ไม่มี | ๔.๘ ลงชื่อผู้แจ้งการเกิด หยกฟ้า ศิริ

ลงชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับแจ้งการเกิด .....
(นายสมศักดิ์ ใจดี)
เจ้าพนักงานทะเบียน ตำบลฝานผึก
วันที่ ๑๗ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่รับแจ้ง .....

ที่ มท 0310.1/ว 4

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนนครสวรรค์ กท 10300

5 กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง หารือการนับปีทางจันทรคติ

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัดและนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

ด้วยปรากฏว่า มีสำนักทะเบียนหลายแห่งได้หารือแนวทางปฏิบัติในการนับปีทางจันทรคติ (ปีนักษัตร ชวด ฉลู ขาล...) ว่า แต่ละปีเริ่มต้นและสิ้นสุดเมื่อใด เนื่องจากปฏิทินที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน กำหนดวันเริ่มต้นและสิ้นสุดแตกต่างกัน

สำนักทะเบียนกลาง จึงได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติงานการทะเบียนราษฎร กรณีลงรายการเกี่ยวกับวันเดือนปี ทางจันทรคติ (ปีนักษัตร) เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้จังหวัด และกรุงเทพมหานคร แจ้งทุกสำนักทะเบียนในพื้นที่รับผิดชอบถือปฏิบัติดังนี้ต่อไป

1. การลงรายการวันเดือนปี ทางจันทรคติ (ปีนักษัตร ชวด,ฉลู,ขาล...) ในเอกสารการทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนควรถือปฏิบัติในการนับวันเดือนปี ตามปฏิทินหลวงเป็นหลัก ซึ่งกำหนดให้วันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 1 (อ้าย) เป็นวันที่เปลี่ยนปีนักษัตรใหม่ โดยจะอยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ในแต่ละปี

2. วันสุดท้ายของปีนักษัตร คือ วันแรม 15 ค่ำ เดือน 12

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ประกิต กันยาบาล
(นายประกิต กันยาบาล)
รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. (02) 6299126

ที่ มท 0310.1/ว 7

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนนครสวรรค์ กท 10300

30 กันยายน 2539

เรื่อง ให้ตรวจสอบปรับปรุงทะเบียนราษฎรเพื่อเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง 1. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท 0310.1/ว 11 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2538

2. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท 0310.1/ว 13 ลงวันที่ 11 กันยายน 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรเพื่อการเลือกตั้ง

ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2539 และกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ในวันอาทิตย์ที่ 17 พฤศจิกายน 2539 นั้น

เนื่องจากทะเบียนบ้าน เป็นหลักฐานสำคัญในการจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะต้องทำการตรวจสอบปรับปรุงให้ถูกต้องอยู่เสมอ ดังนั้น เพื่อเป็นการกำชับการปฏิบัติให้สำนักทะเบียนทุกแห่งดำเนินการด้านการทะเบียนราษฎรในช่วงระยะเวลาก่อนการจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพและถูกต้อง จึงขอความร่วมมือมายังจังหวัด และกรุงเทพมหานคร ได้โปรดสั่งการทุกสำนักทะเบียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดำเนินการตรวจสอบปรับปรุงทะเบียนบ้าน โดยให้ถือปฏิบัติตามแนวทางที่สำนักทะเบียนกลางกำหนดไว้ ดังปรากฏตามเอกสาร "แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรเพื่อการเลือกตั้ง" ซึ่งได้ส่งมาพร้อมนี้ ตลอดจนการดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบเพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง ตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 1-2 ด้วย

อนึ่ง เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในส่วนของงานการทะเบียนราษฎรครั้งนี้ จึงขอให้ทุกสำนักทะเบียนดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ หรือการออกท้องที่เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้รับทราบและนำสำเนาทะเบียนบ้านมาตรวจสอบความถูกต้อง หากพบว่ามีข้อความรายการใดไม่ถูกต้อง หรือมีชื่อบุคคลอื่นแปลกปลอมอยู่ในทะเบียนบ้าน ก็ขอให้รีบแจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องโดยเร็วต่อไป ทั้งนี้ ขอให้ดำเนิน

การให้แล้วเสร็จก่อนวันที่กำหนดประกาศบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายด้วย
จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร
(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร.(02) 6299126

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร์เพื่อการเลือกตั้ง

1. การดำเนินการตรวจสอบและปรับปรุงทะเบียนบ้านให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

1.1 ตรวจสอบการจัดเก็บทะเบียนบ้านว่าได้จัดเก็บ ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2535 ข้อ 137 หรือไม่ กล่าวคือ แยกเก็บเป็นรายตำบล หรือแขวง แยกเป็นถนน ตรอก ซอย และเรียงทะเบียนบ้านจากบ้านเลขที่น้อยไปหามาก เมื่อครบ 100 เลขหมายให้มีวัสดุแข็งคั่นให้เห็นชัดเจนเพื่อสะดวกในการค้นหาและการจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

1.2 หากพบว่าบ้านเลขที่ใดขาดหายไปให้ค้นหาและจัดเก็บเข้าที่เดิมเรียงตามลำดับให้เรียบร้อย แต่ถ้าสูญหายให้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวน และตรวจสอบไปยังสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนบ้านขึ้นใหม่ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2535 ข้อ 41 และถ้าทะเบียนบ้านชำรุด ก็ให้จัดทำขึ้นใหม่ตามข้อ 42 ด้วย

1.3 กรณีปรากฏมีบ้านเลขที่ซ้ำกัน ให้สอบสวนข้อเท็จจริงว่าบ้านหลังใดได้บ้านเลขที่นั้นมาก่อน ทั้งนี้ให้ถือบ้านเลขที่ที่กำหนดให้ก่อน เป็นบ้านเลขที่ที่ถูกต้อง เว้นแต่จะพิจารณาให้เห็นสมควรกำหนดบ้านเลขที่ให้ใหม่ ก็ให้ดำเนินการได้ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2535 ข้อ 39

1.4 ทะเบียนบ้านฉบับใดนายทะเบียนไม่ได้ลงชื่อ หรือลงไม่ครบให้ตรวจสอบกับทะเบียนบ้านฉบับที่ใช้อยู่ก่อนฉบับปัจจุบัน เช่น ทะเบียนบ้านฉบับปี 2515 หรือ ฉบับปี 2526 เป็นต้น ถ้ารายการถูกต้องตรงกันให้นายทะเบียนลงชื่อในช่องที่เว้นว่างไว้ โดยหมายเหตุในช่องแก้ไขบันทึกรายการว่า "บุคคลลำดับที่ ... ทะเบียนบ้านฉบับปี ... นายทะเบียนไม่ได้ลงชื่อกำกับในช่องรายการ" พร้อมลงนามและวันเดือนปีกำกับ

1.5 กรณีตรวจพบว่า รายการในทะเบียนบ้านผิดพลาดไม่ตรงกันให้ดำเนินการดังนี้

1.5.1 กรณีสำนักทะเบียนได้รับทะเบียนบ้านฉบับใหม่ (ฉบับคอมพิวเตอร์) แล้ว ให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตรงกับทะเบียนบ้านฉบับเดิมปี 2526 ส่วนรายการเลขรหัสประจำบ้านและเลขประจำตัวประชาชนให้ยึดถือเลขที่ที่ปรากฏตามทะเบียนบ้านฉบับใหม่ (ฉบับคอมพิวเตอร์) และหมายเหตุในช่องแก้ไขบันทึกรายการ "บุคคลลำดับที่...แก้ไขรายการ ตามทะเบียนบ้านฉบับเดิมปี 2526 "แล้วลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่แก้ไขรายงานตามแบบ ท.ร. 97 ก.

ถ้ารายการผิดพลาดเป็นการตกหล่นทั้งรายการ ให้ดำเนินการเพิ่มชื่อบุคคลที่ตกหล่นเข้าในทะเบียนบ้านฉบับใหม่ โดยลงรายการบ้าน เลขรหัส ประจำบ้าน รายการบุคคล และเลข

ประจำตัวประชาชน ให้ถูกต้องตรงกับทะเบียนบ้านฉบับเดิมปี 2526 หากบุคคลที่ตกหล่นไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ให้นายทะเบียนสอบสวนข้อเท็จริง แล้วพิจารณากำหนดเลขประจำตัวประชาชนให้ตามประเภทบุคคล ทั้งนี้ให้ยึดถือหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่บุคคลนั้นเคยมีอยู่ การกำหนดเลขประจำตัวดังกล่าวให้ใช้แบบพิมพ์ตามที่กำหนดในระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.2535ข้อ 134 (1) (4) (5) (22) (23) (24) พร้อมกับหมายเหตุในช่องบันทึกแก้ไขรายการว่า "บุคคลลำดับที่... เพิ่มชื่อตามทะเบียนบ้านฉบับเดิมปี 2526" ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่ เพิ่มชื่อ สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเดิมปี 2526 รายงานสำนักทะเบียนกลางเฉพาะกรณี

1.5.2 กรณีที่สำนักทะเบียนยังใช้ทะเบียนบ้านฉบับเดิมปี 2526 ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ ที่ มท 0402/ว 893 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2528 โดยอนุโลม

1.6 กรณีตรวจพบว่ามีรายการบุคคลถูกหมายเหตุว่า "ตาย" หรือ "ย้าย" หรือ "จำหน่าย" ในทะเบียนบ้านฉบับเดิมปี 2526 ไว้ แต่ในทะเบียนบ้านฉบับใหม่ยังคงปรากฏรายการของบุคคลดังกล่าวอยู่ ให้นายทะเบียนหมายเหตุว่า "ตาย" หรือ "ย้าย" หรือ "จำหน่าย" ไว้หน้ารายการแล้วแต่กรณีในทะเบียนบ้านฉบับใหม่ให้ถูกต้องตรงกัน แล้วลงลายมือชื่อและวันเดือนปี กำกับไว้ การรายงานให้ใช้แบบพิมพ์ ท.ร.97 ก ทั้งนี้ การแก้ไขรายการดังกล่าวให้นายทะเบียนดำเนินการแทนเจ้าบ้าน

1.7 ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ราษฎรนำหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านมา ตรวจสอบกับทะเบียนบ้านฉบับสำนักทะเบียน ว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่ และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ราษฎร ควรจะได้ขออนุมัตินายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี นำเอกสารทะเบียนบ้านฉบับสำนักทะเบียน และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับการประชาสัมพันธ์ด้วย ซึ่งถ้าหากเป็นการแก้ไขเล็กน้อยผู้ช่วยนายทะเบียน ก็สามารถที่จะดำเนินการแก้ไขให้กับราษฎรได้ในขณะนั้น เว้นแต่เป็นเรื่องที่จะต้องสอบสวน หรือหาเอกสารเพิ่มเติม ก็ควรจะรับคำร้องไว้เพื่อดำเนินการแก้ไขให้ต่อไป การดำเนินการในลักษณะนี้ควรจะได้จัดดำเนินการในช่วงวันหยุดราชการ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานตามปกติ อนึ่ง นอกจากจะประชาสัมพันธ์ให้มีการตรวจสอบแก้ไขรายการแล้ว ควรจะได้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบ้านรื้อถอนถูกทำลาย หรือการมีชื่อในทะเบียนบ้านโดยไม่มีตัวบุคคลอยู่จริงโดยให้เจ้าบ้าน หรือผู้ได้รับมอบหมายมาดำเนินการแจ้งจำหน่ายหรือแจ้งย้ายให้ถูกต้องต่อไป ในเรื่องนี้ใคร่ขอให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2535 นี้ไม่ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง แจ้งย้ายบุคคลที่มีชื่อในบ้านที่รื้อถอนหรือถูกทำลาย เพื่อที่นายทะเบียนจะได้จำหน่ายเข้าทะเบียนกลาง ดังที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบเดิม เมื่อราษฎรได้มายื่นคำร้องขอแก้ไขรายการต่าง ๆ ในทะเบียนบ้าน ขอให้นายทะเบียนตรวจสอบ และดำเนินการตามระเบียบและหนังสือสั่งการที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ขอให้นายทะเบียน

ได้บริการประชาชนตามแนวนโยบายที่ได้แจ้งให้ทราบ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0322/ว 898 ลงวันที่21 เมษายน 2535

2. การปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งการย้ายที่อยู่นั้น เป็นช่องทางหนึ่งที่อาจใช้ในการทุจริตต่อการเลือกตั้งได้ แต่ขณะเดียวกันหากนายทะเบียนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้าจะทำให้บุคคลที่ย้ายที่อยู่ต้องเสียสิทธิในการเลือกตั้งครั้งนั้น ดังนั้น จึงขอให้นายทะเบียนได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งการย้ายที่อยู่ด้วยความระมัดระวังตามข้อแนะนำ ดังนี้

2.1 การแจ้งการย้ายที่อยู่ ผู้ที่จะแจ้งย้ายที่อยู่ได้นั้นต้องเป็นเจ้าบ้าน หรือผู้ทำหน้าที่แทนเจ้าบ้าน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.2534 มาตรา 46 และระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.2535 ข้อ 5,6 และ 7 โดยเฉพาะกรณีแจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทาง กฎหมายกำหนดให้ผู้ย้ายที่อยู่เป็นผู้แจ้ง ดังนั้น ผู้ย้ายที่อยู่ปลายทาง จะมอบหมายให้บุคคลใดไปแจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทางแทนตนนั้น จะต้องมีหนังสือมอบหมาย พร้อมบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ย้ายที่อยู่ ไปแสดงต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนเรียกหลักฐานบัตรประจำตัวของผู้ได้รับมอบหมาย สำเนาเอกสารและบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย เพื่อที่จะได้ดำเนินคดีแก่ผู้ที่แจ้งย้ายที่อยู่โดยทุจริตการมอบหมายกรณีนี้ต่างกับกรณีการมอบหมายของเจ้าบ้านโดยทั่วไป ดังนั้น จึงขอให้นายทะเบียนได้ใช้ความรอบคอบในการเรียกเอกสารด้วย เพราะหากเรียกเอกสารเกินกว่าที่ระเบียบกำหนดไว้ ก็จะเป็นสาเหตุในการถูกฟ้องร้องได้เช่นกัน การแจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทางนี้ หากผู้ย้ายที่อยู่เป็นบิดาหรือมารดาของผู้เยาว์ที่มีชื่อในทะเบียนบ้านเดียวกัน และย้ายที่อยู่ในคราวเดียวกัน ก็ไม่จำเป็นต้องมีหนังสือมอบหมายแต่อย่างใด อนึ่ง หนังสือมอบหมายไม่จำเป็นต้องใช้แบบฟอร์มที่ทางสำนักทะเบียนกำหนดขึ้นก็ได้ หากในหนังสือมอบหมายได้ปรากฏข้อความชัดเจนว่าบุคคลได้มอบหมายให้มาแจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทางแทนตน และมอบหมายให้ย้ายที่อยู่บุคคลใดบ้างย้ายเข้าบ้านเลขที่ใด เป็นต้น

2.2 การตอบรับการแจ้งการย้ายที่อยู่ ขอให้นายทะเบียนรีบดำเนินการ และอย่าให้ล่วงเลยเวลาตามที่ระเบียบกำหนดไว้ แต่ในช่วงระยะที่มีการเลือกตั้งขอให้ถือเป็นแนวนโยบายว่าให้รีบดำเนินการตอบรับภายในวันทำการถัดไป ทั้งนี้ ให้กระทำทั้งในเรื่องการแจ้งย้ายที่อยู่ตามปกติหรือการย้ายที่อยู่ปลายทาง โดยเฉพาะการแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทาง ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท 0310.1/ว 1085 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2537 อย่างเคร่งครัดด้วย

2.3 การป้องกันการแจ้งย้ายที่อยู่เพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง ให้นายทะเบียนตั้งข้อสังเกตว่าหากมีการแจ้งการย้ายที่อยู่เข้าบ้านใดคราวละจำนวนมากผิดปกติ หรือเป็นที่น่าสงสัยทั้งนี้ อาจจะสงสัยว่าบ้านที่ย้ายเข้าเป็นโรงงานหรือบ้านพักอาศัย มีขนาดความกว้างเพียงพอกับบุคคลที่ย้ายเข้าตามที่กำหนดไว้ใน

พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือขัดต่อพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 หรือไม่ ทั้งนี้ให้นายทะเบียนรับคำร้องไว้ก่อน และดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาวินิจฉัยสั่งการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 10 และมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534

การจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ก่อนที่นายทะเบียนจะมอบทะเบียนบ้านให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ดำเนินการตรวจสอบตามข้อ 1 ก่อนเมื่อ ดำเนินการแล้วให้จัดทำบัญชีมอบหมายให้ชัดเจน โดยระบุจำนวนบ้านเลขที่ที่มอบหมาย บ้านเลขที่ใดที่เว้นว่างให้หมายเหตุให้ชัดเจนว่าเพราะเหตุใด ทะเบียนบ้านใดมีจำนวนเกินกว่า 1 แผ่นให้เย็บติดกันให้เรียบร้อย ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการตกหล่น และเมื่อได้รับคืนให้ตรวจสอบจำนวนทะเบียนบ้านตามบัญชีว่าครบถ้วนหรือไม่

สำนักทะเบียนกลาง
(ส่วนการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน)
กรมการปกครอง โทร. 6299126

ที่ มท 0310.1/ว 11

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนนครสวรรค์ กท. 10300

13 มิถุนายน 2538

เรื่อง การแจ้งย้ายที่อยู่เพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

ด้วยปรากฏว่าการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล สุขาภิบาล เป็นต้น มักจะมีปัญหาการร้องเรียน หรือจากข้อมูลข่าวสารทางสื่อมวลชน เกี่ยวกับการแจ้งย้ายที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนบ้านจากนอกเขตการเลือกตั้งเข้าไปในเขตที่มีการเลือกตั้งจำนวนมาก เพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง (การย้ายที่อยู่เพื่อทุ่มเทคะแนนเสียงเลือกตั้ง) โดยมีการกระทำผิด พ.ร.บ. การสาธารณสุข และ พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร อันเป็นปัญหาและอุปสรรคด้านหนึ่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเลือกตั้งภายใต้หลักการที่ว่า "เรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม"

ดังนั้น เพื่อเป็นมาตรการดำเนินการด้านการทะเบียนราษฎรสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบประจำสำนักทะเบียนต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาการแจ้งย้ายที่อยู่เพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. เมื่อมีการแจ้งย้ายที่อยู่ ซึ่งเป็นที่น่าสงสัยว่าจะเป็นการย้ายที่อยู่เพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะกรณีมีผู้ย้ายเข้าบ้านหลังใดหลังหนึ่งเป็นจำนวนมากให้นายทะเบียนแจ้งผู้ร้องทราบว่า นายทะเบียนจะไปทำการตรวจสอบบ้านที่มีการแจ้งย้ายเข้าก่อนว่า มีการปฏิบัติในเรื่องที่อยู่ผิดกฎหมายสาธารณสุข หรือมีตัวตนของผู้ย้ายที่อยู่ในบ้านนั้นหรือไม่ (อาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 มาตรา 10 และมาตรา 31)

2. แต่งตั้งคณะกรรมการไปตรวจสอบข้อเท็จจริงในบ้านที่สงสัยว่าจะมีการกระทำผิดกฎหมายการทะเบียนราษฎร หรือกฎหมายการสาธารณสุข ประกอบด้วย

2.1 นายทะเบียน หรือผู้ช่วยนายทะเบียน

2.2 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่

2.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่

3. ในการเข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริงทุกครั้งให้บันทึกผลการตรวจสอบ และให้คณะกรรมการที่ตรวจสอบลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานด้วย นอกจากนี้ นายทะเบียนอาจทำการสอบสวนข้อเท็จจริงจากพยานแวดล้อมข้างเคียง ซึ่งได้แก่ บุคคลในบ้านข้างเคียงที่อยู่ติดหรือใกล้ชิดกันกับบ้านที่ต้องสงสัยว่าจะมีการย้ายที่อยู่เพื่อหวังผลการเลือกตั้ง เพื่อเป็นหลักฐานพยานประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

4. ให้นายทะเบียนอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 มาตรา 10 และมาตรา 31 ประกอบ พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 24 เป็นหลักในการพิจารณาสั่งรับแจ้งหรือไม่รับแจ้งเข้าในทะเบียนบ้านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งสำนักทะเบียนทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ประกิต กัลยาบาล

(นายประกิต กัลยาบาล)

รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร. (02) 2812467 ต่อ 304

โทรสาร (02) 2813121

ด่วนมาก

ที่ มท 0310.1/ว 18

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนนครสวรรค์ กท 10300

11 กันยายน 2538

เรื่อง การแจ้งย้ายที่อยู่ในลักษณะอำพราง และหวังผลในการเลือกตั้งโดยมิชอบ

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยขณะนี้ มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการแจ้งการย้ายที่อยู่ซึ่งมีลักษณะอำพราง (ผิดข้อเท็จจริง) รวมทั้งจากการประมวลผลข้อมูลการทะเบียนที่สำนักทะเบียนกลาง พบว่า มีการแจ้งการย้ายที่อยู่เข้าไปในเขตที่มีการเลือกตั้ง (สมาชิกสภาเทศบาล) บางเขตเป็นจำนวนมาก อันเป็นการส่อเจตนาว่า เป็นการแจ้งการย้ายที่อยู่เพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง ซึ่งขัดต่อพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 มาตรา 31 และความผิดกรณีแจ้งเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นมาตรการดำเนินการแก่ผู้กระทำผิดกฎหมายในเรื่องการแจ้งการย้ายที่อยู่กรณีดังกล่าวอย่างจริงจัง จึงขอให้จังหวัดทำการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนในพื้นที่ และเจ้าบ้านทุกบ้านในเขตที่มีการเลือกตั้ง ให้ช่วยสอดส่องดูแล และตรวจสอบทะเบียนบ้าน ว่ามีบุคคลใดแอบอ้างแจ้งย้ายที่อยู่เข้ามาในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่อในทะเบียนบ้านแต่ไม่ปรากฏตัวตนอยู่จริง หรือพบว่ามีการแจ้งการย้ายที่อยู่ในลักษณะอำพราง (ผิดข้อเท็จจริง) เกิดขึ้นในพื้นที่ ขอให้ร้องทุกข์หรือร้องเรียนต่อนายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น หรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณีเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อนายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น หรือนายทะเบียนจังหวัด ได้รับการร้องทุกข์หรือร้องเรียนกรณีดังกล่าวแล้วให้รีบตั้งคณะกรรมการขึ้นตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินการกับผู้กระทำความผิดภายใน 30 วัน โดยให้พิจารณาดำเนินคดีตามบทบัญญัติของกฎหมายดังต่อไปนี้

1. ความผิดฐานไม่มาตามที่นายทะเบียนเรียก ไม่ยอมชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงหลักฐาน หรือไม่ยอมให้นายทะเบียนเข้าไปสอบถามในบ้านตามมาตรา 10 และมาตรา 47 แห่ง พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 ซึ่งต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

2. กรณีแจ้งเท็จต่อนายทะเบียนในฐานะเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้ดำเนินการย้ายที่อยู่โดยอำพราง (ผิดข้อเท็จจริง) ซึ่งเป็นการแจ้งย้ายที่อยู่เท็จ ให้พิจารณาดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 ประกอบกับ พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 มาตรา 31

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งสำนักทะเบียนทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ไพโรจน์ พรหมสาสน์
(นายไพโรจน์ พรหมสาสน์)
รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. (02) 2812467 ต่อ 315

โครงการตรวจสอบปรับปรุงทะเบียนบ้าน

หลักการและเหตุผล

ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 ที่ผ่านมา สำนักทะเบียนกลางได้สุ่มตรวจสอบการดำเนินการทางทะเบียนของสำนักทะเบียนต่าง ๆ หลายแห่งในช่วงเตรียมการก่อนการจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พบว่ามีรายการบุคคลที่ปรากฏในทะเบียนบ้านบกพร่องเป็นจำนวนมาก เช่น คนย้ายออกไปแล้วแต่ไม่จำหน่ายย้ายออก หรือคนตายไปแล้วแต่ไม่จำหน่ายตาย และรายการผิดพลาดต่าง ๆ อีกมากมาย ซึ่งผลความบกพร่องดังกล่าว สืบเนื่องมาจากเมื่อศูนย์ประมวลผลการทะเบียน ดำเนินโครงการแจกจ่าย ทะเบียนบ้านฉบับคอมพิวเตอร์ให้สำนักทะเบียนแล้ว สำนักทะเบียนไม่ตรวจสอบให้ถูกต้องกับฉบับเดิมของสำนักทะเบียน หรือตรวจสอบแล้วแต่ไม่ละเอียดรอบคอบ ทำให้รายการที่ปรากฏในทะเบียนบ้านปัจจุบันของสำนักทะเบียนเกือบทุกแห่งมีความบกพร่อง ส่งผลให้การจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ผ่านมาในภาพรวมส่วนใหญ่ไม่ถูกต้องด้วย ดังนั้นเพื่อเป็นการกระตุ้นและสนับสนุนให้สำนักทะเบียนต่าง ๆ ได้มีการตรวจสอบปรับปรุงทะเบียนบ้านอย่างจริงจัง ให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน จึงได้จัดทำ "โครงการตรวจสอบปรับปรุงทะเบียนบ้านครั้งนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรณรงค์ให้สำนักทะเบียนทุกแห่งทั่วประเทศ ได้ทำการตรวจสอบทะเบียนบ้านทุกฉบับที่อยู่ในความรับผิดชอบให้มีความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ สามารถใช้เป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทุกระดับ เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการทะเบียนราษฎร ซึ่งเป็นหลักฐานเอกสารสำคัญที่จะต้องใช้ความรอบคอบในการลงรายการให้ครบถ้วนถูกต้องสมบูรณ์
3. เพื่อเป็นการส่งเสริมงานการทะเบียนราษฎรให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ได้แก่ นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการเขต เป็นต้น ได้เห็นความสำคัญ และเอาใจใส่ในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เป้าหมาย

รณรงค์ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขทะเบียนบ้าน ในสำนักทะเบียนทุกแห่งทั่วประเทศโดยให้สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบกำกับดูแลสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต ทุกเขตและสำนักทะเบียนจังหวัดทุกจังหวัด รับผิดชอบการปฏิบัติของสำนักทะเบียนในเขตของจังหวัดให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดไว้ตามโครงการที่กำหนดนี้ แล้วรวบรวมรายงานผลการปฏิบัติส่งให้สำนักทะเบียนกลางต่อไป

วิธีดำเนินการ

1. สำนักทะเบียนกลาง มีหนังสือแจ้งโครงการไปยังสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร และสำนักทะเบียนจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อทราบโครงการและสั่งการต่อไปยังสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่รับผิดชอบดำเนินงานตามโครงการ

2. ให้สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่นทุกแห่ง ดำเนินการตรวจทะเบียนบ้านคอมพิวเตอร์ทุกฉบับที่อยู่ในความรับผิดชอบ ส่วนของกรุงเทพมหานครให้ตรวจสอบทะเบียนบ้านที่จัดเก็บอยู่ในฐานของข้อมูลสำนักทะเบียนนั้น ๆ ว่า มีรายการใดผิดพลาดบกพร่อง หรือไม่ถูกต้องประการใด โดยให้ยึดถือระเบียบเดิม ซึ่งได้แก่ ทะเบียนบ้านฉบับ ปี 2526 หรือฉบับปี 2515 เป็นหลักในการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข

3. เมื่อสำนักทะเบียนตรวจสอบพบว่า มีรายการผิดพลาด เช่น ตัวสะกดการันต์ผิดพลาด วันเดือนปีเกิดผิดพลาด หรือมีชื่อบุคคลย้ายออกไปแล้ว แต่ไม่จำหน่ายย้ายหรือตายแล้ว แต่ไม่จำหน่ายตาย รวมทั้งการแก้ปัญหาบุคคลชื่อซ้ำก็ให้นายทะเบียนสั่งแก้ไขทันที โดยไม่ต้องรอให้เจ้าบ้านยื่นคำร้อง

4. ขั้นตอนการปฏิบัติในกรณีการแก้ไขปรับปรุงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎร ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2535 และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท 0310/ว 7 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539

5. การจัดเก็บเอกสารให้เป็นลำดับตามระเบียบ เพื่อการค้นหาง่าย

ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2539 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2540 รวมระยะเวลาดำเนินการ 3 เดือน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สอดคล้องกับแผนการตรวจสอบคัดเลือกสำนักทะเบียนดีเด่น ประจำปี 2540 ของกรมการปกครองด้วย

งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณของทางราชการแต่อย่างใด

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

เมื่อดำเนินงานโครงการเสร็จตามห้วงระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น จัดทำรายการตามแบบ 1 ส่งสำนักทะเบียนจังหวัด หรือสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี แล้วให้สำนักทะเบียนจังหวัด หรือสำนักทะเบียนกรุงเทพฯ รวบรวมข้อมูลกรอกลงในแบบ 2 เพื่อจัดส่งให้สำนักทะเบียนกลาง ภายในวันที่ 15 มีนาคม 2540

แบบรายงานหมายเลข 1-2 ให้ใช้ตามแบบฟอร์มท้ายโครงการนี้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทะเบียนบ้านของสำนักทะเบียนทุกแห่งทั่วประเทศมีความถูกต้องสมบูรณ์เป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. เป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่ได้มีหลักฐานทะเบียนบ้านที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ อันจะส่งผลให้ประชาชนมีความเชื่อถือศรัทธาต่อทางราชการ และเห็นความสำคัญของทะเบียนราษฎรมากยิ่งขึ้น

3. ทำให้ส่วนราชการอื่น ๆ ให้ความเชื่อถือ และยอมรับในหลักฐานทะเบียนบ้านมากยิ่งขึ้น

4. ทำให้งานทะเบียนราษฎรมีประสิทธิภาพและส่งผลให้ภาพพจน์ของสำนักทะเบียนและนายทะเบียนดีขึ้นด้วย

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน

ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ) ว่าที่ ร.ต. โอภาส แก้วขาว

(โอภาส แก้วขาว)

ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนราษฎร

ความเห็นของผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน.....
.....เห็นควรอนุมัติ.....
.....

(ลงชื่อ) ปรีชา บุตรศรี
(นายปรีชา บุตรศรี)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน

ความเห็นของรองอธิบดีกรมการปกครอง.....
.....เห็นควรอนุมัติ.....

(ลงชื่อ) ไพโรจน์ พรหมสาส์น
(นายไพโรจน์ พรหมสาส์น)
รองอธิบดีกรมการปกครอง

ความเห็นของอธิบดีกรมการปกครอง.....อนุมัติ.....
.....
.....

(ลงชื่อ) ชนะศักดิ์ ยุวบูรณ์
(นายชนะศักดิ์ ยุวบูรณ์)
อธิบดีกรมการปกครง

แบบ 1

แบบรายงานการตรวจสอบปรับปรุงทะเบียนบ้าน

ของสำนักทะเบียน.....จังหวัด.....

ดำเนินการระหว่างวันที่ .....ถึงวันที่ .....

ที่	จำนวนการตรวจสอบปรับปรุงทะเบียนราษฎร (ราย)				หมายเหตุ
	เพิ่มชื่อ	จำหน่ายชื่อ	แก้ไขรายการ	จำหน่ายทะเบียนบ้าน	

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน

(.....)

นายทะเบียน.....

แบบรายงานโครงการตรวจสอบปรับปรุงทะเบียนบ้าน

จังหวัด .....

ที่	สำนักทะเบียน	จำนวนการตรวจสอบปรับปรุงทะเบียนราษฎร (ราย)				
		เพิ่มชื่อ	จำหน่าย	แก้ไขรายการ	จำหน่ายทะเบียนบ้าน	
	รวม					

(ลงชื่อ) .....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ที่ มท 0304/ว 49

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

13 มกราคม 2538

เรื่อง ขอเบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารพาณิชย์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน จ.ส.ท. ด่วนมาก ที่ มท 0403/ว1936 ลงวันที่ 6 ธันวาคม 2533

ตามที่สำนักงาน จ.ส.ท. ได้แจ้งแนวทางการดำเนินการหาแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการรับจำนำให้เทศบาล สุขาภิบาลและเมืองพัทยา ถือเป็นแนวทางปฏิบัติความละเอียดตามที่แจ้งแล้ว นั้น

ปรากฏว่า ในการประชุมของคณะกรรมการ จ.ส.ท. ครั้งที่ 12/2537 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2537 ได้รับทราบถึงผลการดำเนินงานการของสถานธนานุบาลทั่วประเทศ ซึ่งในระยะนี้ได้มีการบริหารด้านการรับจำนำเป็นจำนวนที่สูงขึ้น ทำให้เงินทุนที่ใช้ในการรับจำนำขาดแคลน ขณะเดียวกันคณะกรรมการ จ.ล.ท. ได้ทราบมาว่า กองทุน ก.ส.ส. ยังมีเงินเพียงพอที่จะให้หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและสถานธนานุบาลกู้ยืม กองทุน เพื่อไปใช้ประโยชน์ได้อีกจำนวนมาก โดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 10.00 ต่อปี คณะกรรมาการ จ.ล.ท. พิจารณาแล้วเห็นว่า หากสถานธนานุบาลใดยังขาดแคลนเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินการรับจำนำ จึงขอให้รีบดำเนินการขอกู้เงินจากกองทุน ก.ส.ส. ดังกล่าว และสำหรับกรณีสถานธนานุบาลที่มีความประสงค์จะเบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ เพื่อนำมาเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการรับจำนำในอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 10.00 ต่อปี คณะกรรมการ จ.ส.ท. ไม่ขัดข้องแต่ประการใด แต่ทั้งนี้ คณะกรรมการ จ.ล.ท. ไม่มีนโยบายให้สถานธนานุบาลเบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ ที่คิดอัตราดอกเบี้ยสูงเกินกว่าร้อยละ 10.00 ต่อปี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งเทศบาล สุขาภิบาลและเมืองพัทยาถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร
(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)
อธิบดีกรมการปกครอง
ประธานกรรมการ จ.ส.ท.

ฝ่ายการเงิน ฯ
โทร. (02) 2254214

ที่ มท 0304/ว 116

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

2 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง การขออนุมัติเบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารพาณิชย์

เรียน ผู้จัดการสถานธนานุบาล ทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน จ.ส.ท. ที่ มท 0403/ว1046 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2531

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตัวอย่างแผนการชำระหนี้เงินกู้ จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่สำนักงาน จ.ส.ท. ได้กำหนดแนวทางให้สถานธนานุบาลทุกแห่ง ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ไปแล้ว นั้น

เพื่อให้ได้ทราบถึงฐานะการเงินและความสามารถในการส่งชำระหนี้ของสถานธนานุบาลในแต่ละครั้ง ดังนั้น หากสถานธนานุบาลจะขออนุมัติเบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ ให้จัดทำแผนการชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวเพิ่มเติมมาด้วยเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยทุกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

บุญช่วย ศรีสารคาม
(นายบุญช่วย ศรีสารคาม)
ผู้จัดการใหญ่ จ.ส.ท.
กรรมการฯ รักษาการแทน
ประธานกรรมการ จ.ส.ท.

ฝ่ายการเงิน ฯ
โทร. (02) 2215871

แผนการชำระหนี้เงินกู้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ...

งบประมาณ	จำนวนเงินกู้ที่จะชำระ					รวม
	กสท.	กสส.	กบห.	เงินยืมเงินสะสม	เบิกเงินเกินบัญชี	
2538						
2539						
2540						
2541						
2542						

(ลงชื่อ) ..... ผู้จัดการสถานธนานุบาล

(.....)

(ลงชื่อ) ..... ผู้ตรวจการสถานธนานุบาล

(.....)

ที่ มท 0304/ว 350

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

16 มีนาคม 2539

เรื่อง ค่าอาหารประจำวันของพนักงานสถานธนานุบาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีสถานธนานุบาล ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าอาหารประจำวันทำการของพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ. 2538

ตามที่สำนักงาน จ.ส.ท. ได้ประกาศใช้ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าอาหารประจำวันทำการพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ. 2533 ให้สถานธนานุบาลของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2533 เป็นต้นมา นั้น

บัดนี้ สำนักงาน จ.ส.ท. ได้ยกเลิกระเบียบดังกล่าวข้างต้นแล้ว และได้ประกาศใช้ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าอาหารประจำวันทำการของพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ. 2538 แทน โดยมีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ ดังนี้

1. "วันทำการ" หมายถึง วันที่สถานธนานุบาลเปิดทำการรับจำนำ ไถ่ถอน ตั้งแต่เวลา 08.00 นาฬิกา ถึงเวลา 15.30 นาฬิกา ของวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และตั้งแต่เวลา 08.00 นาฬิกา ถึงเวลา 12.00 นาฬิกา ของวันเสาร์ เว้นวันหยุดของสถานธนานุบาลตามประกาศของสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง โดยปฏิบัติงานต่อเนื่องไม่หยุดทำการระหว่างเวลาดังกล่าว

2. พนักงานสถานธนานุบาลผู้ที่จะมีสิทธิ์ได้รับเงินค่าอาหารประจำวันทำการ คนละ 50 บาท ต่อวันทำการ จะต้องมาปฏิบัติงาน และอยู่ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนในวันทำการนั้นจนแล้วเสร็จ

3. การจ่ายเงินค่าอาหารประจำวันทำการตามระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. นี้ ให้เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการสถานธนานุบาล หมวดค่าตอบแทน ประเภทค่าอาหาร

จึงขอส่งระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าอาหารประจำวันทำการของพนักงานสถานธนานุบาลพ.ศ. 2538 มาเพื่อขอได้โปรดแจ้งหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีสถานธนานุบาลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร

(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)

ประธานกรรมการ จ.ส.ท.

ฝ่ายการเงิน ฯ

โทร.(02)225422214

ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าอาหารประจำวันทำการของพนักงานสถานธนานุบาล
พ.ศ. 2538

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินค่าอาหารประจำวันทำการของพนักงานสถานธนานุบาลให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและค่าครองชีพในปัจจุบัน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 7 (6) และข้อ 7 ทวิ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการควบคุมและดำเนินงานสถานธนานุบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2516 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงหมาดไทยว่าด้วยการควบคุมและดำเนินงานสถาน-ธนานุบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2520 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการควบคุมและดำเนินงานสถานธนานุบาลของหน่วยบริหาราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2532 จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าอาหารประจำวันทำการของพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ. 2538"

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2538

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าอาหารประจำวันทำการของพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ. 2533

บรรดาระเบียบหรือคำสั่งใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ผู้มีสิทธิเบิกค่าอาหารประจำวันทำการตามระเบียบนี้ได้อก่พนักงานสถานธนานุบาล

"พนักงานสถานธนานุบาล" หมายความว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับเงินเดือนค่าจ้างเป็นรายเดือนจากสถานธนานุบาลของเทศบาล สุขาภิบาล หรือเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงพนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล หรือพนักงานเมืองพัทยา ที่ได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติงานแทนตำแหน่งที่ว่างของพนักงานสถานธนานุบาล

จึงของส่งระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าอาหารประจำวันทำการของพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ. 2538 มาเพื่อขอได้โปรดแจ้งหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีสถานธนานุบาลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร

(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)

ประธานกรรมการ จ.ส.ท.

ฝ่ายการเงิน ฯ

โทร. (02) 2254214

ที่ มท 0304/ว800

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

8 มิถุนายน 2538

เรื่อง การจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ตรวจการสถานธนานุบาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน จ.ส.ท. ที่ มท 0304/ว 1675 ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2533

ตามที่สำนักงาน จ.ส.ท. ได้แจ้งให้สถานธนานุบาลถือปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลและผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน โดยผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ตรวจการสถานธนานุบาลเป็นการชั่วคราวได้รับค่าตอบแทนเป็นเบี้ยเลี้ยงในอัตราวันละ 30 บาท นั้น

เนื่องจากสำนักงาน จ.ส.ท. ได้ปรับปรุงค่าตอบแทนการจ่ายค่าอาหารประจำวันของพนักงานสถานธนานุบาลจากวันละ 30 บาท เป็นวันละ 50 บาท ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกันจึงได้ กำหนดอัตราค่าตอบแทนในอัตราวันละ 50 บาท ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2538 เป็นต้นไป โดยให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสถานธนานุบาล หมวดค่าตอบแทน ประเภทเงินรางวัล เจ้าหน้าที่เพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการสถานธนานุบาล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีสถานธนานุบาลและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร
(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)
อธิบดีกรมการปกครอง
ประธานกรรมการ จ.ส.ท.

ฝ่ายการเงินฯ
โทร. (02) 2254214

ที่ มท 0403/1675

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

12 ตุลาคม 2533

เรื่อง การจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ตรวจการสถานธนานุบาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง 1. หนังสือสำนักงาน จ.ส.ท. ที่ มท 0304/ว 717 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2519
2. หนังสือสำนักงาน จ.ส.ท. ที่ มท 0304/ว 718 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2519

ตามที่สำนักงาน จ.ส.ท. ได้แจ้งให้สถานธนานุบาลถือปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลและผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน โดยผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ตรวจการสถานธนานุบาลเป็นการชั่วคราวได้รับค่าตอบแทนเป็นเบี้ยเลี้ยงในอัตราวันละ 20 บาท นั้น

เนื่องจาก กิจการสถานธนานุบาลมีลักษณะเป็นธุรกิจการค้าอย่างหนึ่งของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งนอกจากจะเป็นแหล่งช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนที่สับสนด้านการเงิน ยังนำผลกำไรไปบูรณะท้องถิ่นอีกส่วนหนึ่งด้วย ความมั่งคงของกิจการสถานธนานุบาลจึงเป็นสิ่งที่ควรคำนึงเป็นอย่างยิ่ง เพราะสถานธนานุบาลแต่ละแห่งจะต้องเก็บรักษาทรัพย์สินของประชาชนที่มีมูลค่าเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องตรวจตราทรัพย สินเป็นประจำ หากการควบคุมดูแลเป็นไปอย่างไม่รัดกุมเพียงพอแล้วอาจเกิดความเสียหายแก่กิจการได้

โดยที่ตำแหน่งผู้ตรวจการสถานธนานุบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นตำแหน่งซึ่งต้องรับผิดชอบในการตรวจสอบกิจการของสถานธนานุบาลเป็นประจำ แต่บางครั้งไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ทำให้ต้องมีผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนเป็นการชั่วคราว และสำนักงาน จ.ส.ท. ได้กำหนดอัตราค่าตอบแทนเพื่อจ่ายให้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ตรวจการสถานธนานุบาลเป็นการชั่วคราวไว้ในอัตราวันละ 20 บาท เนื่องจากอัตราดังกล่าวกำหนดไว้เป็นเวลานานแล้วไม่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและค่าครองชีพในปัจจุบัน สำนักงาน จ.ส.ท. จึงได้กำหนดอัตราค่าตอบแทนให้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ตรวจการสถานธนานุบาลเป็นการชั่วคราวเสียใหม่ โดยให้ได้รับค่าตอบแทนในอัตราวันละ 30 บาท ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2533

โดยให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสถานธนานุบาล หมวดค่าตอบแทนประเภทเงินรางวัลเจ้าหน้าที่ เพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการสถานธนานุบาล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ที่มีสถานธนานุบาลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ฉลอง กัลยาณมิตร

(นายฉลอง กัลยาณมิตร)

อธิบดีกรมการปกครอง

ประธานกรรมการ จ.ส.ท.

ฝ่ายธุรการ

โทร.(02)2226305

ที่ มท 0304/ว 49

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

17 มกราคม 2540

เรื่อง การกู้เงินจากกองทุน ก.ส.ท. ก.ส.ส. และ ก.บ.ท.

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีสถานธนานุบาล

อ้างถึง 1. หนังสือสำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล ที่ มท 0407/ว.38
ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2534

2. หนังสือสำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล ที่ มท 0313/ว 36
ลงวันที่ 3 มีนาคม 2537

ตามที่สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลได้แจ้งเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการกู้เงินจากกองทุนต่าง ๆ ของกรมการปกครอง เพื่อนำไปเป็นทุนหมุนเวียนกิจการสถานธนานุบาล

สำนักงาน จ.ส.ท. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพิจารณาการขอกู้เงินจากกองทุนดังกล่าวเป็นไปด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น ให้แจ้งหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีสถานธนานุบาลให้ถือปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อเทศบาลหรือสุขาภิบาลมีความจำเป็นจะขอกู้เงินจากกองทุน ก.ส.ท. ก.ส.ส. และ ก.บ.ท. เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนของสถานธนานุบาล ขอให้เทศบาลหรือสุขาภิบาลมีหนังสือแจ้งผ่านจังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบในการกู้เงินดังกล่าว พร้อมทั้งสำเนาหนังสือการขอกู้เงินไปยังสำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล กรมการปกครอง และสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง โดยตรงทันที เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาการขอกู้เงินเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

2. ในกรณีที่เทศบาลหรือสุขาภิบาลมีความประสงค์ต้องการได้รับการอนุมัติเงินกู้จากกองทุนต่าง ๆ อย่างรวดเร็วเพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของสถานธนานุบาลในที่ประชุมคณะกรรมการ จ.ส.ท. จคงสนองความประสงค์โดยจะอำนวยความสะดวก และรวดเร็วให้แก่เทศบาลหรือสุขาภิบาลเท่าที่จะเป็นไปได้ในการนี้สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล จึงได้พิจารณาลดขั้นตอนการส่งหนังสือไปและกลับระหว่างกรมการปกครองกับเทศบาลหรือสุขาภิบาลโดยขอให้นายเทศมนตรีหรือประธานสุขาภิบาลไปลงนามในสัญญากู้ ณ สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล พร้อมนำหนังสือที่จังหวัดได้พิจารณาอนุมัติ และแจ้งกำหนดนัดหมายกับสำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลล่วงหน้า เพื่อจะได้เตรียมการทำสัญญาการขอกู้เงินพร้อมทั้งนำหนังสือขอรับเงินงวดแรกและหมายเลขบัญชีเงินฝากธนาคารของสถานธนานุบาลไปด้วยเพื่อจะได้รับเงินกู้ด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร

(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)

อธิบดีกรมการปกครอง

ประธานกรรมการ จ.ส.ท.

ฝ่ายการเงินฯ

โทร. (02) 2254214

โทรสาร (02) 2226886

ที่ มท 0304/ว.735

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

14 มิถุนายน 2539

เรื่อง ยกเว้นค่าธรรมเนียมโอนเงินและค่าคู่สายให้แก่พนักงานสถานธนานุบาล

เรียน ผู้จัดการสถานธนานุบาลทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือธนาคารกรุงไทย จำกัด ที่ กธค.2692/2539 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2539

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือธนาคารกรุงไทย จำกัด ที่ กธค.2692/2539 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2539

ตามที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาสี่แยกพระยาศรี ได้พิจารณาให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมโอนเงินและค่าคู่สายให้แก่พนักงานสถานธนานุบาล ที่จะต้องนำเงินสะสมและเงินสมทบของพนักงานสถานะนานุบาลเข้าบัญชี เป็นประจำทุกเดือน นั้น

สำนักงาน จ.ส.ท. จึงเห็นควรแจ้งให้สถานะนานุบาลทุกแห่งทราบและถือปฏิบัติ โดยทุกครั้งนำเงินสะสมและเงินสมทบของพนักงานสถานะนานุบาลเข้าบัญชีของธนาคารกรุงไทย จำกัด ไม่ว่าสาขาใดให้ถ่ายเอกสารหนังสือยกเว้นของธนาคารดังกล่าวแนบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ปรีชา ผดุงจันทน์

(นายปรีชา ผดุงจันทน์)
ผู้อำนวยการกองการเลือกตั้ง
หัวหน้าสำนักงาน จ.ส.ท.

ฝ่ายการเงินฯ
โทร. (02) 2254214

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
KRUNG THAI BANK PUBLIC COMPANY LIMITED
ทะเบียนเลขที่ บมจ.335 35 ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ 10110 ตู้ ปณ.44 คป. กท. 10000 โทร. 255-2222 โทรสาร 256-9391-6

ที่ กธค. 2692 /2539 วันที่ 11 มิถุนายน 2539

เรียน ผู้จัดการธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกพระยาศรี

เรื่อง ยกเว้นค่าธรรมเนียมรอนเงินและค่าคู่สายให้แก่พนักงานสถานธนานุบาล

หนังสือสาขาที่ สศ. 536/2539 ลงวันที่ 3 มิถุนายน 2539 ขอยกเว้นค่าคู่สายในการรอนเงินให้แก่พนักงานสถานธนานุบาล ความรายละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้พิจารณาแล้วเพื่อเป็นการรักษาเงินฝากของสาขา อนุมัติให้ทุกสาขายกเว้นค่าคู่สายในการรอนเงินให้แก่พนักงานสถานธนานุบาล ซึ่งจะขอรอนเงินเข้าบัญชี "เงินสะสมและเงินสมทบของพนักงาน-สถานธนานุบาล" ที่สาขาสี่แยกพระยาศรี

อนึ่ง ทุกครั้งที่พนักงานสถานธนานุบาลไปติดต่อขอรอนเงินกับสาขาแต่ละแห่ง ให้มีหนังสือฉบับนี้แนบด้วยทุกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

(นายมนัส พาหิระ)
ผู้จัดการฝ่ายการธนาคาร

ส่วนเงินรอน 2
ฝ่ายการธนาคาร
โทร 255-2222 ต่อ 2530-2533

ที่ มท 0304/ ว.976

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

16 กรกฎาคม 2539

เรื่อง แก้ไขระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2539

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีสถานธนานุบาล ทุกจังหวัด

อ้างถึง ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ.2523
รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. 2537

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล (ฉบับที่ 6)
พ.ศ. 2539

ตามที่สำนักงาน จ.ส.ท. ได้วางระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ. 2523 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2537 เพื่อให้พนักงานสถานธนานุบาลเทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยา ได้ถือปฏิบัติไว้แล้ว นั้น

ในคราวประชุมคณะกรรมการ จ.ส.ท. ครั้งที่ 6/2539 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2539 ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ.2523 ข้อ 25 วรรคสอง และปรับปรุงแบบบัญชีรายชื่อพนักงานสถานธนานุบาลผู้ได้รับเลื่อนเงินค่าจ้าง (แบบบัญชี 1) ท้ายระเบียบใหม่ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นค่าจ้างเป็นกรณีพิเศษให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยค่าจ้าง ค่าตอบแทน เบี้ยกรรมการ และเงินโบนัส (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2539 และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่พนักงานสถานธนานุบาลในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รายละเอียดปรากฏตามระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วย พนักงานสถานธนานุบาล (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2539 และแบบบัญชีรายชื่อพนักงานสถานธนานุบาลผู้ได้รับเลื่อนค่าจ้าง (บัญชีแบบ 1) ที่เรียนมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้เทศบาล สุขาภิบาลที่มีสถานธนานุบาลทุกแห่ง และเมืองพัทยาทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร

(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)

อธิบดีกรมการปกครอง

ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท.
ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล (ฉบับที่ 6)
พ.ศ. 2539

โดยพิจารณาเห็นเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ. 2523 เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่พนักงานสถานธนานุบาลในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการควบคุมและดำเนินงานสถานธนานุบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2516 ข้อ 7 (6) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2532 และมติที่ประชุมคณะกรรมการ จ.ส.ท. ครั้งที่ 6/2539 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2539 จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ. 2523 ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2539"

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกแบบบัญชีรายชื่อพนักงานสถานธนานุบาลผู้ได้รับเลื่อนเงินค่าจ้าง (บัญชีแบบ 1) ซึ่งออกตามความในข้อ 25 วรรคแรก แห่งระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ. 2523 และให้ใช้แบบบัญชีรายชื่อพนักงานสถานธนานุบาล ผู้ได้รับเลื่อนเงินค่าจ้าง (บัญชีแบบ 1) ท้ายระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความในข้อ 25 วรรคสอง แห่งระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ. 2523 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"การพิจารณาเลื่อนค่าจ้างเป็นกรณีพิเศษ 2 ขั้น ได้ไม่เกิน 15% ของพนักงานสถานธนานุบาลนั้น ๆ ส่วนการเลื่อนค่าจ้าง หนึ่งขั้นครึ่ง หนึ่งขั้น และครึ่งขั้น ให้ จ.ส.ท. พิจารณาโควต้าหรือสัดส่วนได้ตามสภาพความเป็นจริงของสถานธนานุบาลนั้น ๆ"

ประกาศ ณ วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2539

ชูวงศ์ ฉายะบุตร

(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)

อธิบดีกรมการปกครอง

ประธานกรรมการ จ.ส.ท.

บัญชีแบบ 1

บัญชีรายชื่อพนักงานสถานธนานุบาลผู้ได้รับเลื่อนเงินค่าจ้าง
พ.ศ. ....
สำหรับสถานธนานุบาล.....

(1) ลำดับที่	(2) ชื่อและตำแหน่ง	(3) ตำรงตำแหน่ง ครั้งสุดท้าย วัน เดือน ปี ใด	(4) เงินค่าจ้าง พ.ศ.		(5) เงินค่าจ้าง พ.ศ.		(6) เงินค่าจ้าง พ.ศ. .... ณ 1 ก.ค...		(7) เงินค่าจ้าง พ.ศ.		(8) เงินค่าจ้าง พ.ศ.		(9) หมายเหตุ
			อันดับ	ขั้น	อันดับ	ขั้น	อันดับ	ขั้น	อันดับ	ขั้น	หนึ่งขั้นแรก	ขั้นถัดไป	
						รวมเงิน รวมเงินทั้งสิ้น				รวมเงิน รวมเงินทั้งสิ้น			

(ลงชื่อ) .....
(.....)
นายกเทศมนตรี/ประธานกรรมการสุขาภิบาล/ปลัดเมืองพัทยา

(ลงชื่อ) .....
(.....)
ผู้ว่าราชการจังหวัด .....

หมายเหตุ (1) ลำดับที่ หมายถึง การจัดลำดับที่ 1,2,3 ฯลฯ

(2) ชื่อและตำแหน่ง หมายถึง ชื่อ และ ตำแหน่งของพนักงานสถานธนานุบาลที่รายงานขอพิจารณาขอเงินค่าจ้าง

(3) ดำรงตำแหน่งครั้งสุดท้ายตั้งแต่วัน เดือน ปีใด หมายถึง วัน เดือน ปีใด ที่ปฏิบัติหน้าที่ที่สถานธนานุบาลแห่งที่ขอเลื่อนความดีความชอบ

(4) เงินค่าจ้าง พ.ศ. .....หมายถึง ปี พ.ศ. ..... ก่อนขอเลื่อนเงินค่าจ้าง 2 ปี

(5) เงินค่าจ้าง พ.ศ. .....หมายถึง ปี พ.ศ..... ก่อนขอเลื่อนเงินค่าจ้าง 1 ปี

(6) เงินค่าจ้าง พ.ศ. ..... หมายถึง เงินค่าจ้าง ณ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. ....

(7) ขั้นของเงินค่าจ้างที่ขอเลื่อนในปีงบประมาณ.....

(8) จำนวนเงินที่ใช้เลื่อนขั้นเงินค่าจ้างในแต่ละขั้นของปีงบประมาณ.....

(9) หมายเหตุ แจ้งด้วยว่าขอขึ้นค่าจ้าง สองขั้น หนึ่งขั้นครึ่ง หนึ่งขั้น หรือครึ่งขั้น ปฏิบัติงานไม่ครบรอบปี หรืออยู่ระหว่างสอบวินัย หรือถูกลงโทษตัดเงินค่าจ้าง เป็นต้น

ที่ มท 0304/9028 สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

24 กรกฎาคม 2539

เรื่อง แก้ไขระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2539

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีสถานธนานุบาล ทุกจังหวัด

อ้างถึง ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2522 รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. 2531

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2539

ตามที่สำนักงาน จ.ส.ท. ได้วางระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท.กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2522 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2531 เพื่อให้พนักงานสถานธนานุบาลเทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยา ได้ถือปฏิบัติไว้แล้ว นั้น

ในคราวประชุมคณะกรรมการ จ.ส.ท. ครั้งที่ 6/2539 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2539 ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2522 ข้อ 26 และข้อ 27 ใหม่ และให้เพิ่มความข้อ 27 ทวิ และข้อ 27 ตรี เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาเลื่อนขั้นค่าจ้างครึ่งขั้น หนึ่งขั้น หนึ่งขั้นครึ่ง และสองขั้น ให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยค่าจ้าง ค่าตอบแทน เบี้ยกรรมการ และเงินโบนัส (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2539 เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเลื่อนค่าจ้างประจำปีให้เกิดความเป็นธรรมได้มาตราฐานและให้ผู้ที่ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่หรือมีความประพฤติไม่เหมาะสมได้เกิดความสำนึก โดยได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างจากผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รักษาวินัยและปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นพนักงานสถานธนานุบาล เป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ประพฤติปฏิบัติดี รายละเอียดปรากฏตามระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2539 ที่เรียนมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้เทศบาล สุขาภิบาล ที่มีสถานธนานุบาลทุกแห่ง และเมืองพัทยาทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร

(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)

อธิบดีกรมการปกครอง

ประธานกรรมการ จ.ส.ท.

ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2539

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2522 เพื่อให้การพิจารณาบำเหน็จความชอบประจำปีพนักงานสถานธนานุบาลดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ 7(6) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการควบคุมและดำเนินงานสถานธนานุบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2516 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2532 จึงให้แก้ไขระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2522 ต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้ให้เรียกว่า "ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2539"

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2539 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกความในข้อ 2. แห่งระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 2 ในระเบียบนี้

"พนักงานสถานธนานุบาล" หมายความถึง พนักงานสถานธนานุบาลและพนักงานของสำนักงาน จ.ส.ท.

"รอบปีที่แล้วมา" หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่ 1 กรกฎาคม ของปีหนึ่งถึงวันที่ 30 มิถุนายน ของปีถัดไป"

ข้อ 4. ให้ยกเลิกความในข้อ 26 และข้อ 27 แห่งระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารบุคคล พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 26 พนักงานสถานธนานุบาลที่จะได้เลื่อนค่าจ้างประจำปีครั้งขึ้น จะต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) เป็นผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนค่าจ้างประจำปีหนึ่งขั้นตามข้อ 27(2)(3)(4)(5)(6)(7) และ (8) และในรอบปีที่แล้วมามีผลการปฏิบัติงานซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาประเมินตามข้อ 23 แล้วเห็นว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สมควรจะได้เลื่อนค่าจ้างครั้งขึ้น

(2) เป็นผู้ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนค่าจ้างประจำปีหนึ่งขั้น ตามข้อ 27(3)(7) หรือ (8) แต่มีเวลาปฏิบัติหน้าที่ในรอบปีที่แล้วมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าเดือน ตลอดจนอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนค่าจ้างประจำปีหนึ่งขั้น ตามข้อ 27 (2)(4)(5) และ (6) และในรอบปีที่แล้วมีผลการปฏิบัติงานซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาประเมินตามข้อ 23 แล้วเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ที่สมควรจะได้เลื่อนค่าจ้างไม่น้อยกว่าหนึ่งขั้น

ข้อ 27 พนักงานสถานธนานุบาลที่จะได้เลื่อนค่าจ้างประจำปีหนึ่งขั้น จะต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ในรอบปีที่แล้วมาได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนด้วยความสามารถ และด้วยความอุตสาหะจนเกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่สถานธนานุบาล ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาประเมินตามข้อ 23 แล้วเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สมควรจะได้เลื่อนค่าจ้างหนึ่งขั้น

(2) ในรอบปีที่แล้วมาจนถึงวันออกคำสั่งเลื่อนค่าจ้างต้องไม่ถูกลงโทษทางวินัยที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์ หรือไม่ถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ หรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตน ซึ่งมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่พนักงานสถานธนานุบาลผู้ใดอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สมควรจะได้เลื่อนขั้นค่าจ้างและได้ถูกงดเลื่อนขั้นค่าจ้างเพราะถูกลงโทษทางวินัย หรือถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษในกรณีนั้นมาแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาเลื่อนค่าจ้างประจำปีต่อไปให้ผู้นั้น ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมของปีที่จะได้เลื่อนเป็นต้นไป

(3) ในรอบปีที่แล้วมาต้องไม่ถูกสั่งพักงานเกินกว่าสองเดือน

(4) ในรอบปีที่แล้วมาต้องไม่ขาดหน้าที่ โดยไม่มีเหตุผลอันควร

(5) ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยพ้นทดลองมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าเดือน

(6) สำหรับพนักงานสถานธนานุบาลที่ได้รับการปรับเงินค่าจ้างจะต้องปรับค่าจ้างมาแล้วครบหนึ่งปีจึงจะมีสิทธิพิจารณาเลื่อนค่าจ้าง

(7) ในรอบปีที่แล้วมาต้องไม่ลาเกิน 12 ครั้ง หรือมาทำงานสายเกิน 12 ครั้ง

(8) ในรอบปีที่แล้วมาต้องไม่มีวันลามาก โดยถือเกณฑ์วันลารวมทั้งลากิจและลาป่วยไม่เกินสามสิบวัน เว้นแต่

(ก) ลาอุปสมบทหรือลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดิอาระเบีย โดยได้รับค่าจ้างระหว่างลา

(ข) ลาคลอดบุตรไม่เกิน 60 วัน

(ค) ลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานาน ไม่ว่าคราวเดียวหรือหลายคราว รวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน หรือ

(ง) ลาป่วยเพราะประสบอันตรายในขณะปฏิบัติหน้าที่ หรือในขณะเดินทางไปกลับจากปฏิบัติหน้าที่

ข้อ 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 27 ทวิ และข้อ 27 ตรี แห่งระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2522

"ข้อ 27 ทวิ พนักงานสถานธนานุบาลที่ได้เลื่อนค่าจ้างประจำปีหนึ่งขั้นครึ่ง ต้องเป็นผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนค่าจ้างประจำปีหนึ่งขั้นตามข้อ 27 และอยู่ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่ง หรือหลายประการดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันก่อให้เกิดประโยชน์และผลดีต่อทางสถานธนานุบาลและสังคม

(2) ปฏิบัติงานโดยมีความคิดริเริ่มในด้านการปรับปรุงการบริหารงานและการบริการ จนมีผลกำไรมากและเป็นผลดีต่อสถานธนานุบาล

(3) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ในลักษณะที่เสี่ยงอันตราย หรือเสี่ยงต่อความปลอดภัยของชีวิต

(4) ปฏิบัติงานที่มีภาระหน้าที่หนักเกินกว่าระดับตำแหน่งจนเกิดประโยชน์ต่อทางสถานธนานุบาล และปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย

(5) ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยความตรากตรำเหน็ดเหนื่อย ยากลำบาก และงานนั้นได้ผลดีเป็นประโยชน์ต่อทางสถานธนานุบาลและท้องถิ่น

ข้อ 27 ตรี พนักงานสถานธนานุบาลที่จะได้เลื่อนค่าจ้างประจำปีสองขั้น ต้องเป็นผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนค่าจ้างประจำปีหนึ่งขั้นตามข้อ 27 และอยู่ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่ง หรือหลายประการ ดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ผลดีเด่น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันก่อให้เกิดประโยชน์และผลดียิ่งต่อทางสถานธนานุบาลและสังคมจนถือเป็นตัวอย่างที่ดีได้

(2) ปฏิบัติงานโดยมีความคิดริเริ่มในด้านการปรับปรุงการบริหารงานและการบริการจนมีผลกำไรมากเป็นพิเศษและเป็นผลดียิ่งต่อสถานธนานุบาล

(3) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ในลักษณะที่เสี่ยงอันตรายมาก หรือเสี่ยงต่อความปลอดภัยของชีวิตเป็นกรณีพิเศษ

(4) ปฏิบัติงานที่มีภาระหน้าที่หนักกว่าระดับตำแหน่งจนเกิดประโยชน์ต่อทางสถานธนานุบาลเป็นพิเศษ และปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย

(5) ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยความตรากตรำเหน็ดเหนื่อย ยากลำบากเป็นพิเศษ และงานนั้นได้ผลดียิ่ง เป็นประโยชน์ต่อทางสถานธนานุบาลและสังคม

(6) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้กระทำกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จเป็นผลดียิ่งแก่สถานธนานบาลและท้องถิ่น

กรณีได้รับการพิจารณาเลื่อนค่าจ้างสองขั้น มาแล้วสองปีติดต่อกันในปีที่สามขอเลื่อนค่าจ้างสองขั้น ไม่ได้

ประกาศ ณ วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2539

ชูวงศ์ ฉายะบุตร

(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)

อธิบดีกรมการปกครอง

ประธานกรรมการ จ.ส.ท.

ที่ มท 0304/ว 1236

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

6 กันยายน 2539

เรื่อง การฝากเงินสะสมและเงินสมทบ

เรียน นายกเทศมนตรี ประธานกรรมการสุขาภิบาล และปลัดเมืองพัทยา

อ้างถึง เงินฝากธนาคารบัญชี "เงินสะสมและเงินสมทบของพนักงานสถานธนานุบาล"

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่ สศ 850/2539 ลงวันที่ 4 มิถุนายน 253

ด้วยสำนักงาน จ.ส.ท. ได้รับแจ้งจากธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาสี่แยกพระยาศรี กรณสถานธนานุบาลได้นำเงินสะสมและเงินสมทบของพนักงานสถานธนานุบาลฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาสี่แยกพระยาศรี ผิดประเภท โดยมีการนำฝากประเภทเงินฝากประจำ 3 และ 6 เดือน

เนื่องจากสำนักงาน จ.ส.ท. ได้เปิดบัญชี "เงินสะสมและเงินสมทบของพนักงานสถานธนานุบาล "แยกเป็นรายบุคคล ไว้กับธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาสี่แยกพระยาศรี โดยมีเงื่อนไขการฝากประเภทประจำ 12 เดือน ดังนั้นหากสถานธนานุบาลใดนำเงินฝากผิดประเภท จะทำให้ไม่ปรากฏยอดเงินอยู่ในบัญชีเงินสะสมสมทบของพนักงานสถานธนานุบาล ยากแก่การตรวจสอบและรายงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งสถานธนานุบาล ให้ตรวจสอบการนำฝากเงินสะสมและเงินสมทบกับธนาคาร โดยให้ระบุด้วยว่าเป็นการฝากเงินประเภทฝากประจำ 12 เดือน เท่านั้น

ขอแสดงความนับถือ

วีระวิทย์ วิวัฒนวานิช
(นายวีระวิทย์ วิวัฒนวานิช)
ผู้อำนวยการกองเลือกตั้ง
หัวหน้าสำนักงาน จ.ส.ท.

ฝ่ายการเงินฯ
โทร. (02) 2254214
โทรสาร (02) 2254213

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
KRUNG THAI BANK PUBLIC COMPANY LIMITED
ทะเบียนเลขที่ บมจ.335 35 ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ 10110 ตู้ ปณ44 ศป. กท. 10000 โทร. 255-2222 โทรสาร 255-9391-6

สาขาสี่แยกพระยาศรี

ที่ ศศ. 850/2539 วันที่ 4 มิถุนายน 2539

เรียน หัวหน้าสำนักงาน อ.ส.ท.

เรื่อง การนำฝากเงินสะสมของพนักงานประเภทฝากประจำ 12 เดือน

ตามที่สำนักงาน อ.ส.ท. ได้มีบัญชีเงินฝากประจำ 12 เดือน กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขา สี่แยกพระยาศรี โดยนำเงินสะสมของพนักงานฝากเข้าบัญชีเป็นประจำ ๆ ทุกเดือน ตามสาขาต่าง ๆ ของธนาคารฯ ทั่วประเทศ และการนำฝากจะต้องฝากเป็นประเภท 12 เดือน แต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น

แต่ในปัจจุบันนี้ ธนาคารได้นำระบบเงินฝากประจำระบบเดิม มาทำการ ฝาก-ถอนในระบบออนไลน์ได้ รวมทั้งสามารถฝากเป็นประเภท 3, 6, และ 12 เดือน ในบัญชีเดียวกันได้ ทำให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน อสท. นำเงินฝากเข้าบัญชีผิดประเภท โดยนำฝากให้สาขาเป็น ประเภท 3 และ 6 เดือน ซึ่งไม่ถูกต้อง เนื่องจากบัญชีเดิมเป็นบัญชี ประเภท 12 เดือน ดังนั้น ธนาคารฯ จึงใคร่ขอให้ท่านได้ช่วยแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ โปรดนำเงินฝากสะสมพนักงาน อสท. ฝากให้ถูกต้องตามบัญชีเดิมคือ **ประเภท 12 เดือน** ให้แก่สาขาด้วย

อนึ่งการนำฝากบัญชีของบางสาขา ซึ่งฝากผิดประเภทไว้เป็น ประเภท 3 เดือน ธนาคารจะดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมายังท่านได้โปรดช่วยกำชับให้พนักงาน ระวังการนำฝากเงินให้ถูกต้องด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางจงจิต ปานประภากร)
สมุห์บัญชี
สาขาสี่แยกพระยาศรี

ที่ มท 0304/ว 1288

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

17 กันยายน 2539

เรื่อง แบบสำรวจผู้มีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้าน

เรียน ผู้จัดการสถานธนานุบาล
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสำรวจอัตราค่าเช่าบ้าน จำนวน 1 ชุด

ด้วยสำนักงาน จ.ส.ท. จะปรับอัตราเงินค่าเช่าบ้านจากอัตราค่าจ้างเดิม เป็นอัตราค่าจ้างใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับบัญชีค่าจ้างในปัจจุบันที่มีขึ้นค่าจ้างครั้งขึ้นด้วย

จึงขอให้ท่านสำรวจพนักงานในสถานธนานุบาล ซึ่งมีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้าน โดยกรอกตามแบบสำรวจแนบท้ายนี้ แล้วแจ้งให้สำนักงาน จ.ส.ท. ทราบภายในวันที่ 25 กันยายน 2539 ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

วีระวิทย์ วิวัฒนวานิช
(นายวีระวิทย์ วิวัฒนวานิช)
หัวหน้าสำนักงาน จ.ส.ท.

ฝ่ายการเงิน ฯ
โทร. (02) 2254214

แบบสำรวจอัตราเงินค่าจ้างเหมาช่วงงานอุตสาหกรรม.....

เขตอำเภอ/กิ่งอำเภอ .....,.....ต. ..... ว. .....

ลำดับที่	ตำแหน่ง	อัตราค่าจ้างเดิม 1 เม.ย.35	ค่าเฉลี่ย	อัตราค่าจ้างใหม่ 1 ก.ย.39	ค่าเฉลี่ย	ค่าใช้จ่ายเงินค่าจ้าง ปี 2540								หมายเหตุ
						เดิม 1/2 ปี	ค่าเฉลี่ย	เดิม 1 ปี	ค่าเฉลี่ย	เดิม 1 1/2 ปี	ค่าเฉลี่ย	เดิม 2 ปี	ค่าเฉลี่ย	
1	ผู้ใหญ่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(ไม่มีอัตราเดิม)
2	ผู้ช่วยผู้ใหญ่													
3	หมู่งานหัตถกรรม													
4	ผู้ช่วยหมู่งานหัตถกรรม													
5	หมู่งานผู้ดูแล													
6	หมู่งานระเบียบ	4,260	1,000	4,900	1,000	5,040	1,000	5,180	1,000	5,320	1,000	5,460	1,000	(ค้างล่าง)
7	ผู้ช่วยหมู่งานระเบียบ													
8	หมู่งานเรียนรู้													
9	ผู้ช่วยหมู่งานเรียนรู้													
10	หมู่งานหัตถกรรมลำดับที่ ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(ไม่มีอัตราเดิม)
ราย														

ที่ มท 0304/ว 1384

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท. 10200

3 ตุลาคม 2539

เรื่อง การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำ

เรียน ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาคและเขต (ตามบัญชีแนบท้าย)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน จ.ส.ท. ด่วนมาก ที่ มท 0403/ว 1087 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2531

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน จ.ส.ท. ด่วนมาก ที่ มท 0403/ว 1087
ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2531

ตามที่สำนักงาน จ.ส.ท. ได้วางหลักเกณฑ์ในการควบคุมการจำหน่ายทรัพย์หลุดของผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาคและเขต ดังนี้

1. ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลเขต ควบคุมการจำหน่ายทรัพย์หลุดของสถานธนานุบาลในระดับลูกเขต

2. ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาค ควบคุมการจำหน่ายทรัพย์หลุดของสถานธนานุบาลในระดับเขต

สำนักงาน จ.ส.ท. ได้ติดตามผลการปฏิบัติการควบคุมการจำหน่ายทรัพย์หลุดของผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาคและเขต ส่วนมากไม่ปฏิบัติตามหนังสือสั่งการดังกล่าว เป็นผลให้กำไรในการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำของสถานธนานุบาลหลายแห่งลดลง ดังนั้น จึงให้ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาคและเขตเข้าร่วมควบคุมการจำหน่ายทรัพย์หลุดของสถานธนานุบาลในส่วนที่รับผิดชอบอย่างจริงจังและต่อเนื่องเปลี่ยนหมุนเวียนเป็นประจำทุกเดือน โดยให้ดำเนินการตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2539 เป็นต้นไป ตามหนังสือดังกล่าวข้างต้น และเพิ่มสาระสำคัญในการรายงาน ดังนี้

1. ให้ลงรายงานการตรวจในสมุดตรวจการของสถานธนานุบาลที่ไปตรวจในวันจำหน่ายทรัพย์หลุด

2. ให้ตรวจสอบว่าการดำเนินการจำหน่ายทรัพย์หลุดเป็นไปตามระเบียบหรือไม่

3. ให้ตรวจสอบว่าจำนวนทรัพย์หลุด (ส.ธ.10) มีกี่ราย ได้นำทรัพย์ออกทำการประมูลกี่รายมีรายการใดบ้างที่ไม่ได้นำออกประมูล และบันทึกในรายงานการตรวจด้วย

4. ให้ส่งสำเนาบันทึกในสมุดตรวจการพร้อมกับรายงานผลการควบคุมการจำหน่ายทรัพย์หลุดให้สำนักงาน จ.ส.ท. ทราบภายใน 3 วัน หลังจากการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำแต่ละครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร.ต.ปฐม ณ นคร

1. กำหนดวันประมูลจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำ

1.1 สถานธนานุบาลทั่วไปซึ่งไม่ใช่สถานธานุบาลภาคและเขต ให้จำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำในวันอาทิตย์แรกของเดือน

1.2 สถานธนานุบาลระดับเขตให้จำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำในวันอาทิตย์ที่สองของเดือน

1.3 สถานธนานุบาลระดับภาคให้จำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำในวันอาทิตย์ที่สามของเดือน

2. หลักเกณฑ์ตรวจทรัพย์หลุดจำนำของผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาคและเขต

2.1 การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำของสถานธนานุบาลแต่ละงวด ให้ผู้ตรวจการ สถานธานุบาลภาคหรือเขตมาร่วมควบคุมดูแลการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำสถานธนานุบาลในเขตพื้นที่รับผิดชอบโดยหมุนเวียนไปแต่ละสถานธนานุบาลแล้วแต่กรณี กล่าวคือ ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลเขตควบคุมการจำหน่ายทรัพย์หลิดจำนำของสถานธนานุบาลระดับลูกเขต และผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาคควบคุมการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำของสถานธานุบาลระดับเขต ส่วนสำนักงาน จ.ส.ท. จะส่งเจ้าหน้าที่มาควบคุมการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำของสถานธนานุบาลระดับภาค ทั้งนี้ ให้ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาคหรือเขตจัดทำรายงานผลการตรวจการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำตามที่แบบที่ส่งมาพร้อมนี้ต่อนายกเทศมนตรีหรือประธานกรรมการสุขาภิบาลหรือนายกเมืองพัทยาแล้วแต่กรณี 1 ชุด และหัวหน้าสำนักงาน จ.ส.ท. อีก 1 ชุด

2.2 ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาคและเขต รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน จ.ส.ท. ที่มาร่วมควบคุมการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำของสถานธนานุบาลในเขตรับผิดชอบ หากเห็นว่าราคาทรัพย์หลุดจำนำที่คณะกรรมการประเมินราคาไว้ไม่เหมาะสมและต่ำกว่าที่ควรแล้ว ให้ดำเนินการประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำใหม่ และร่วมอยู่ตลอดระยะเวลาของการประมูลจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำจนกว่าจะแล้วเสร็จ

อนึ่ง การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ให้ดำเนินการได้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2531 เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

เอนก สิทธิประศาสน์

(นายเอนก สิทธิประศาสน์)

ประธานกรรมการ จ.ส.ท

ผ่านตรวจสอบรายงาน

โทร. (02) 2226893

ที่ มท 0403/ว 1087

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

17 มิถุนายน 2531

เรื่อง การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีสถานธนานุบาล ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือ ที่ มท 0403/ว 1007 ลงวันที่ 29 พฤษภาคม 2527

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานการตรวจการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำ จำนวน 1 ชุด

ตามที่ได้กำหนดให้สถานธนานุบาลทุกแห่งจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำในวันอาทิตย์แรกของเดือน หากกำหนดวันจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำวันอาทิตย์อื่นต้องชี้แจงเหตุผลประกอบ ส่วนเทศบาลที่มีสถานธนานุบาล 2 แห่ง ให้สถานธนานุบาลแห่งแรกกำหนดวันจำหน่ายทรัพย์หลุดในวันอาทิตย์แรกของเดือน แห่งที่สองกำหนดวันจำหน่ายทรัพย์หลุดในวันอาทิตย์ถัดไป และสถานธนานุบาลที่มีทรัพย์หลุดจำนำเกิน 200 รายต่อเดือน ให้กำหนดวันจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำเป็นสองงวด นั้น

เนื่องจากการประชุมผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาคและเขต ครั้งที่ 2/2531 เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2531 ณ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้ร่วมประชุมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการให้มีการควบคุมดูแลการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำของสถานธนานุบาลในระดับภาคและเขต

สำนักงาน จ.ส.ท. พิจารณาแล้วเห็นว่า การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำของสถานธนานุบาลบางแห่งคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำไม่ได้ร่วมควบคุมการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเหตุให้ทรัพย์หลุดจำนำบางรายการผ่านการประมูลในราคาต่ำกว่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาคและเขตได้มีโอกาสควบคุมดูแลการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนตามความเหมาะสม รวมทั้งให้การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงขอให้แจ้งเทศบาลและสุขาภิบาลที่มีสถานธนานุบาลทุกแห่งถือปฏิบัติในการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำเพิ่มเติม ดังนี้

รายงานการตรวจการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำ

สถานธนานุบาล .....

ทรัพย์หลุดจำนำงวดที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ประมูลจำหน่ายวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ประเภททรัพย์หลุดจำนำ	จำนวนราย	จำนวนเงินรับจำนำ	คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำ		ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาค/เขตประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำ		ผลการประมูลจำหน่าย		หมายเหตุ
			จำนวนเงิน	กำไรร้อยละ	จำนวนเงิน	กำไรร้อยละ	จำนวนเงิน	กำไรร้อยละ	
- ทอง นาก และเงิน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	
- เพชรและพลอย	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	
- วิทยุ/โทรทัศน์/วีดีโอและเครื่องเสียง	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	
- นาฬิกา	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	
- กล้องถ่ายรูป	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	
- เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	
รวม	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้จัดการสถานธนานุบาล .....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้ตรวจการสถานธนานุบาลภาค/เขต.....

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการจัดทำ การปรับข้อมูล การใช้ และการเก็บรักษาแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

ของเทศบาลและเมืองพัทยา

พ.ศ. 2537

โดยที่เป็นการสมควรออกระเบียบเกี่ยวกับแผนที่ภาษีและทะเบียน เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการของเทศบาลและเมืองพัทยา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 69 และมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 6 และมาตรา 95 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำ การปรับข้อมูลการใช้ และการเก็บรักษาแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของเทศบาลและเมืองพัทยา พ.ศ. 2537"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2537

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

"แผนที่ภาษี" หมายความถึง แผนที่ที่แสดงตำแหน่ง ลักษณะ ขนาด ของแปลงที่ดิน อาคาร หรือโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างในเขตเทศบาลและเมืองพัทยา เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีป้าย

"ทะเบียนทรัพย์สิน" หมายความถึง ทะเบียนที่แสดงรายการทรัพย์สิน ประกอบด้วย ที่ดิน อาคารหรือโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง ป้าย และการประกอบการค้า ของเจ้าของทรัพย์สิน

"ทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี" หมายความถึง ทะเบียนแสดงรายการชำระภาษีของเจ้าของทรัพย์สินผู้อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีบำรุงท้องที่ หรือภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีป้าย หรือค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

"แผนที่แม่บท" หมายความถึง แผนที่ที่จัดทำขึ้นจากระวางที่ดิน โดยแบ่งพื้นที่เขตเทศบาลหรือเมืองพัทยาเป็นเขตย่อย เพื่อใช้ประโยชน์ในการนำเดินสำรวจภาคสนามและจัดทำแผนที่ภาษี

"ข้อมูลภาคสนาม" หมายความถึง ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลที่ดิน ข้อมูลโรงเรือน ข้อมูลป้าย และข้อมูลการประกอบการค้า ในแปลงที่ดินแต่ละแปลง

"เขต" หมายความถึง การจัดแบ่งพื้นที่เขตเทศบาลและเมืองพัทยา โดยใช้แนวถนน คู คลอง หรือลักษณะทางธรรมชาติอื่น ๆ ออกเป็นเขตต่าง ๆ มีขนาดและรูปร่างตามความเหมาะสม ชื่อเขตเป็นตัวเลขสองหลักเรียงตามลำดับ

"เขตย่อย" หมายความถึง การจัดแบ่งพื้นที่เขต โดยใช้แนวถนน คู คลอง หรือลักษณะธรรมชาติอื่น ๆ หรือขอบแปลงที่ดินออกเป็นเขตย่อยต่าง ๆ มีขนาดรูปร่างตามความเหมาะสม ชื่อเขตย่อยเป็นตัวอักษรเรียงตามลำดับ

"เลขประจำแปลงที่ดิน" หมายความถึง หมายเลขแสดงลำดับแปลงที่ดินในเขตย่อยใช้เลขสามหลักเรียงตามลำดับ

"รหัสแปลงที่ดิน" หมายความถึง ชื่อเรียกแปลงที่ดินในระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินประกอบด้วยเลขเขตนำหน้า ตามด้วยตัวอักษรเขตย่อย และเลขประจำแปลงที่ดิน

"นายกเทศมนตรี" หมายความถึง ปลัดเมืองพัทยา

ข้อ 4 ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีมีเหตุจำเป็น กระทรวงมหาดไทยอาจยกเว้นการปฏิบัติตามความในระเบียบนี้ หรือ เทศบาลหรือพัทยาอาจทำความตกลงกับกระทรวงมหาดไทย ยกเว้นการปฏิบัติตามความในระเบียบนี้เป็นกรณี ๆ ได้

หมวด 1
คณะกรรมการและอำนาจหน้าที่

ข้อ ให้เทศบาลและเมืองพัทยา ดำเนินการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่ที่มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลหรือเมืองพัทยามีผลบังคับใช้ โดยให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือยืมเงินสะสมตามความจำเป็น

ข้อ 6 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการอำนวยการแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินจังหวัด" ประกอบด้วย

(1) ปลัดจังหวัด	ประธานกรรมการ
(2) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด	กรรมการ
(3) ป่าไม้จังหวัด	กรรมการ
(4) ราชพัสดุจังหวัด	กรรมการ
(5) พาณิชย์จังหวัด	กรรมการ
(6) หัวหน้าส่วนราชการจังหวัดที่เห็นสมควร	กรรมการ
(7) นายอำเภอที่เทศบาลหรือเมืองพัทยาตั้งอยู่	กรรมการ
(8) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	กรรมการ
(9) ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น	กรรมการและเลขานุการ
(10) ผู้ช่วยผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ในการสนับสนุน กำกับดูแล ให้คำปรึกษาการจัดทำ และการใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน และติดตามประมวลผล

ข้อ 7 ให้นายกเทศมนตรีและปลัดเมืองพัทยา แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการดำเนินงานแผนที่ภาษีและทรัพย์สิน" ประกอบด้วย

(1) นายกเทศมนตรี	ประธานกรรมการ
(2) เทศมนตรี	รองประธานกรรมการ
(3) ปลัดเทศบาล	รองประธานกรรมการ
(4) รองปลัดเทศบาล	กรรมการ
(5) ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้ากองช่าง	กรรมการ
(6) ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้ากองอนามัยและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ

(7) หัวหน้างานทะเบียนราษฎร	กรรมการ
(8) ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้ากองคลัง	กรรมการและเลขานุการ
(9) หัวหน้าฝ่ายพัฒนารายได้หรือหัวหน้างานผลประโยชน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(10) หัวหน้าฝ่ายแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินหรือหัวหน้างานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ในการจัดทำ การปรับข้อมูล การใช้ และการเก็บรักษาแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินตลอดจนควบคุมติดตามประเมินผล

ข้อ 8 ให้นายกเทศมนตรีและปลัดเมืองพัทยา แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและกำหนดหน้าที่ให้อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) การเตรียมการ	กองคลัง
(2) การจัดทำแผนที่แม่บท	กองช่าง
(3) การคัดลอกข้อมูลและการสำรวจภาคสนาม	กองช่างและกองคลัง
(4) การจัดทำแผนที่ภาษี	กองช่าง
(5) การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน	กองคลัง
(6) การปรับข้อมูล	กองช่าง กองคลัง กองอนามัยและสิ่งแวดล้อม งานทะเบียนราษฎร สำนักปลัดเทศบาลหรือเมืองพัทยา

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง เทศบาลและเมืองพัทยา อาจจ้างลูกจ้างชั่วคราวเพื่อปฏิบัติงานโครงการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินได้ตามความเหมาะสมกับปริมาณงานและระยะเวลา

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องขยายเวลา ให้เสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

หมวด 2
การจัดทำแผนที่แม่บท แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

ข้อ 9 การจัดทำแผนที่แม่บทและแผนที่ภาษี ให้ดำเนินการดังนี้

(1) แผนที่แม่บทและแผนที่ภาษีให้ใช้มาตราส่วน 1:1,000 เป็นหลัก กรณีเขตหรือเขตย่อย ไม่สามารถใช้มาตราส่วนดังกล่าว อาจปรับย่อหรือขยายได้โดยใช้มาตราส่วนที่เหมาะสม

(2) ตรวจสอบแนวเขตแผนที่เขตเทศบาลหรือเมืองพัทยาให้ถูกต้องตรงตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลหรือพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา

(3) แบ่งพื้นที่เขตเทศบาลหรือเมืองพัทยาเป็นเขตและเขตย่อย

(4) จัดทำตารางระวางที่ดินทาบทับแผนที่เทศบาลและเมืองพัทยา โดยใช้ข้อมูลระวางที่ดินจากสำนักงานที่ดินจังหวัดหรืออำเภอ แล้วจึงจัดทำแผนที่แม่บท โดยคัดลอกแปลงที่ดินในระวางที่ดินและกำหนดเลขประจำแปลงที่ดินเป็นเขตย่อย

(5) รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในแปลงที่ดินแต่ละแปลงจากระวางแผนที่และสารบบที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดหรืออำเภอให้ได้สาระสำคัญ คือ ชื่อเจ้าของที่ดิน ที่อยู่ เลขที่เอกสารสิทธิ ตำแหน่งที่ตั้ง และจำนวนเนื้อที่ลงในแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน

(6) ใช้แผนที่แม่บทและแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับแปลงที่ดิน นำเดินสำรวจให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดิน โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง ป้าย และการประกอบการค้าในแปลงที่ดินหนึ่ง บันทึกลงในแบบ (ผ.ท.1) (ผ.ท.2) และ (ผ.ท. 3) ท้ายระเบียบนี้

(7) ให้กองช่างจัดทำแผนที่ภาษี โดยคัดลอกแปลงที่ดินจากแผนที่แม่บทที่ปรับแก้ไขจากการเดินสำรวจภาคสนาม และจัดเรียงลำดับเลขประจำแปลงที่ดินใหม่ ลงในกระดาษไขตามแบบ (ผ.ท.7) ท้ายระเบียบนี้ พร้อมลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ของผู้เขียนกำกับ

ให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้ากองช่างเทศบาลหรือเมืองพัทยาหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร ตรวจสอบความถูกต้องแล้วลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี กำกับไว้

ข้อ 10 การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน ให้ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง ป้าย และการประกอบการค้า ที่ได้ผ่านการตรวจสอบแล้ว บันทึกลงในแบบ (ผ.ท. 4) ท้ายระเบียบนี้

ให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้ากองคลังเทศบาลหรือเมืองกพัทยา ลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปี กำกับไว้ท้ายรายการทุกรายการ ในทะเบียนทรัพย์สิน

ข้อ 11 ให้กองคลังจัดทำทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีทะเบียนทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายชำระภาษีตามแบบ (ผ.ท. 5) ท้ายระเบียบนี้

ข้อ 12 ให้กองคลังจัดทำบัญชีคุมทะเบียนทรัพย์สินและทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี ตามแบบ (ผ.ท. 6) ท้ายระเบียบ และบัญชีคุมแปลงที่ดินและข้อมูลการเสียภาษีตามรายการเขตย่อย

หมวด 3
การใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

ข้อ 13 ให้เทศบาลและเมืองพัทยา ใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเป็นเครื่องมือจัดเก็บภาษี ตรวจสอบ ติดตาม และเร่งรัดจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นธรรมต่อเจ้าของทรัพย์สิน โดยมีงานผลประโยชน์และงานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน กองคลัง เป็นผู้รับผิดชอบร่วมกัน

ข้อ 14 ให้เทศบาลและเมืองพัทยา แจ้งเจ้าของทรัพย์ที่อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีตามทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีทราบก่อนเดือนมกราคมของปีภาษี

ข้อ 15 เมื่อมีผู้มายื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี ให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ตรวจสอบรายการทรัพย์สินจากทะเบียนทรัพย์สิน และทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีให้ถูกต้องก่อน แล้วเสนอเจ้าพนักงานประเมิน

หากไม่ถูกต้อง ให้งานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินตรวจสอบ สอบถาม หรือแจ้งเป็นหนังสือถึงผู้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี เพื่อแสดงรายการเพิ่มเติม และนำพยานหลักฐานมาสนับสนุนข้อความในรายการนั้น

ข้อ 16 การประเมินภาษีและการจัดเก็บภาษี ให้พิจารณาประเมินรายการทรัพย์สินในทะเบียนทรัพย์สิน และทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี

การจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ให้กองคลังจัดทำรายละเอียดตามรายการในทะเบียนทรัพย์สิน แจ้งหน่วยงานจัดเก็บภายในเดือนกันยายน

ข้อ 17 ทะเบียนทรัพย์สินฉบับใด ที่มีทรัพย์ทุกรายการ อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระภาษี ให้ทำเครื่องหมายด้วยกระดาษสีแดงที่มุมขวาด้านบนของทะเบียนทรัพย์สิน

ข้อ 18 ทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีฉบับใด ที่มีการชำระภาษีตามรายการของทรัพย์สินที่มีอยู่ครบถ้วนทุกประเภทแล้ว ให้ทำเครื่องหมายด้วยกระดาษสีเขียวที่มุมขวาด้านบนของทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี

ให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้บันทึกรายการยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษี การแจ้งประเมิน และการชำระเงินค่าภาษีหรือค่าธรรมเนียมลงในทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีให้ครบถ้วน

ข้อ 19 เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อชำระภาษี ให้เทศบาลและเมืองพัทยาคัดรายชื่อผู้ที่ยังไม่มายื่นแบบแสดงรายการเพื่อชำระภาษี หรือยื่นแบบแล้วยังไม่ได้ชำระภาษีครบถ้วน จากทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี แล้วจัดทำหนังสือเร่งรัดโดยเร็ว

ข้อ 20 ข้อมูลในทะเบียนทรัพย์สินหรือข้อมูลการชำระภาษีในทะเบียนคุมชำระภาษีถือเป็นเอกสารของทางราชการซึ่งไม่ควรเปิดเผย

หมวด 4
การปรับข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

ข้อ 21 เมื่อเทศบาลและเมืองพัทยาจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ให้กองคลังเป็นหน่วยงานรับผิดชอบปรับข้อมูลในแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ข้อ 22 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับข้อมูลภายในเทศบาลหรือเมืองพัทยา รายงานการเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่งให้กองคลัง เพื่อปรับข้อมูลในแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินภายในวันที่ห้าของเดือน

ข้อ 23 การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการข้อมูลในทะเบียนทรัพย์สิน ให้ใช้วิธี " ขีดฆ่า " ข้อความเดิมด้วยหมึกสีแดง แล้วบันทึกข้อความใหม่พร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้ากองคลังหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร และวัน เดือน ปี กำกับไว้

หมวด 5
การเก็บรักษาข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

ข้อ 24 แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน โรงเรือน ป้าย และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่าง ๆ พร้อมเอกสารที่ใช้ในการจัดทำและเอกสารที่ใช้ในการปรับข้อมูล ให้จัดเก็บรวมเป็นรายแปลงที่ดิน เรียงตามลำดับรหัสแปลงที่ดิน แฟ้มละไม่เกินจำนวนหนึ่งร้อยแปลงที่ดินเป็นรายเขตย่อยและเขตตามลำดับ

ข้อ 25 ทะเบียนทรัพย์สินและทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี ให้จัดเก็บตามรหัสชื่อเจ้าของทรัพย์สินเรียงตามตัวอักษรและตัวเลข

ข้อ 26 แผนที่ภาษีต้นฉบับ ให้จัดเก็บแยกประเภทแผนที่ภาษีบำรุงท้องที่ และแผนที่ภาษีโรงเรือนและที่ดิน แล้วจัดเก็บเรียงตามลำดับเขตย่อยและเขต ห้ามนำออกใช้ เว้นแต่กรณีนำไปเพื่อพิมพ์หรืออัดสำเนาคู่ฉบับ หรือเพื่อแก้ไขปรับปรุงเนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับข้อมูลในแผนที่ภาษีฉบับนี้

ข้อ 27 ให้งานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน กองคลัง เป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษามิให้มีการทำลายหรือทำให้สูญหายแก่เอกสารข้อมูลแปลงที่ดิน ทะเบียนทรัพย์สิน ทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีและแผนที่ภาษี

เมื่องานผลประโยชน์ กองคลัง นำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินไปใช้ และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้รีบนำส่งคืนงานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน กองคลัง โดยเร็ว

เทศบาลใดไม่มีงานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ให้หน้าที่และความรับผิดชอบเป็นของงานผลประโยชน์

ข้อ 28 ทะเบียนทรัพย์สินที่ถูกจำหน่ายรายการทรัพย์สินหมดสิ้นแล้ว และไม่มีภาษีค้างชำระ ให้แยกเก็บไว้ รวมทั้งทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีของเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว เมื่อครบหนึ่งปี ให้แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อตรวจสอบและควบคุมการทำลาย

ข้อ 29 ให้การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินได้ดำเนินการอยู่ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ถือว่าเป็นการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2537

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

แบบพิมพ์ท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำ การปรับข้อมูล การใช้ และการเก็บรักษาแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ของเทศบาลและเมืองพัทยา พ.ศ. 2537

ข้อ 9 (6)

- ผ.ท. 1 (แบบสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวกับที่ดิน)
- ผ.ท. 2 (แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือน)
- ผ.ท. 3 (แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับป้ายและใบอนุญาตต่าง ๆ)

ข้อ 9 (7)

- ผ.ท. 7 (แผนที่ภาษี)

ข้อ 10

- ผ.ท. 4 (ทะเบียนทรัพย์สิน)

ข้อ 11

- ผ.ท. 5 (ทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี)

ข้อ 12

- ผ.ท. 6 (บัญชีคุมทะเบียนทรัพย์สินและทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี)

แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน

เทศบาล/เมืองพัทยา .....

ผ.ท. 1

ชื่อเจ้าของที่ดิน .....ที่อยู่บ้านเลขที่ .....หมู่ที่ .....ถนน.....

รหัสชื่อ ☐☐☐☐ / ☐☐☐☐

ซอย ..... ตำบล ..... อำเภอ..... จังหวัด.....

รหัสที่ดิน ☐☐ ☐ ☐☐☐

ที่ดินตั้งอยู่ที่ถนน ..... ซอย..... ตำบล.....

แผ่นที่ ..... ใน ..... แผ่น

ประเภทเอกสารสิทธิ์	เลขที่เอกสารสิทธิ์	ตำแหน่งที่ดิน			จำนวนเนื้อที่			ลักษณะการใช้		การใช้ประโยชน์ของที่ดิน				จำนวนเนื้อที่ที่ใช้ประโยชน์			ชื่อและที่อยู่ของผู้ทำประโยชน์	ค่าเช่าปีละ	หมายเหตุ
		ระวาง	เลขที่ดิน	หน้าสำรวจ	ไร่	งาน	วา	อยู่เอง	ให้เช่า	เลี้ยงสัตว์	ไม้ล้มลุก	ไม้ยืนต้น	ว่างเปล่า	ไร่	งาน	วา			
																			.....ผู้สำรวจ
																			...../...../.....
																			.....ผู้ตรวจ
																			...../...../.....

แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือน (ผ.ท.2)

ข้อ 9 (6)

แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือน

เทศบาล/เมืองพัทยา .....

ผ.ท. 2

ชื่อถนนที่สำรวจ .....ซอย .....ตำบล .....

ชื่อเจ้าของโรงเรือน.....ที่อยู่-บ้านเลขที่.....หมู่ที่ .....

ถนน ..... ตำบล .....อำเภอ.....จังหวัด.....

รหัสชี้ถ ☐ ☐☐☐ / ☐☐☐☐

รหัสที่ดิน ☐☐ ☐ ☐☐☐

แผ่นที่..... ใน..... แผ่น

บ้านเลขที่	ลักษณะอาคารและสิ่งปลูกสร้าง	จำนวน		ขนาด(เมตร)		ก่อสร้างเสร็จเมื่อ	ราคาค่าก่อสร้าง	การใช้ประโยชน์			ชื่อผู้ครอบครอง	ที่อยู่ของผู้ครอบครอง	ราคาค่าเช่า	เงินอื่นๆ (บาท)	สัญญาเช่า		หมายเหตุ
		ห้อง	ชั้น	กว้าง	ยาว			ให้เช่า	อยู่เอง	ประกอบการค้า					เริ่มเช่า วันเดือนปี	จำนวนปีที่เช่า	

ผู้สำรวจ

/ /

ผู้ตรวจ

/ /

312

แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับป้ายและใบอนุญาตต่าง ๆ (ผ.ท.3)

ข้อ (9(6))

แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับป้ายและใบอนุญาตต่าง ๆ

ผ.ท. 3

เทศบาล/เมืองพัทยา .....

ชื่อถนน.....ซอย .....

รหัสชื่อ ☐ ☐☐/☐☐☐

รหัสที่ดิน ☐☐ ☐ ☐☐

แผ่นที่..... ใน..... แผ่น

	ข้อมูลเกี่ยวกับป้าย											ข้อมูลเกี่ยวกับใบอนุญาตต่าง ๆ			
			ประเภทป้าย			ขนาด (ซ.ม.)			จำนวนด้าน					พื้นที่	
ลำดับที่	ชื่อและที่อยู่ของเจ้าของป้าย	ชื่อและที่อยู่ของผู้ครอบครอง	(1)	(2)	(3)	กว้าง	ยาว	เนื้อที่	ของป้าย	ข้อความ ภาพ เครื่องหมาย	หมายเหตุ	ประเภท	ลักษณะที่ตั้งของป้าย	(ตร.ม.)	หมายเหตุ

ผู้สำรวจ

/ /

ผู้ตรวจ

/ /

ตัดออกจากระวางที่ดิน	

สัญญลักษณ์

ที่ดินมีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนด	อาคาร
ที่ดินมีเอกสารสิทธิ์เป็น น.ส.3ก	ถนน
ที่ น.ส.3,ส.ค.1,ที่ค้ายบครอง	
เลขที่บ้าน	
เลขหมายแปลงที่ดิน	

การแก้ไข

ลำดับที่	รายการแก้ไข	วัน เดือน ปี	ลงชื่อผู้แก้ไข
	เทศบาล/เมืองพัทยา จังหวัด		
ผู้เขียน			มาตราเดิม
ผู้ตรวจ			

หมายเหตุ 1. ใช้กระดาษไขมาตรฐาน ขนาด 10. 3 (69.4 X 81.1 ซม.) เบอร์ 110/120

2. ส่วนที่เขียนรูปแผนที่ ขนาด 51.8 X 58.5 ซม. มุมขวาบนเฉลงทิศ โดยทิศเหนือชี้ไปด้านบนของกระดาษไข

3. ส่วนที่เป็นหัวกระดาษ ขนาด 20 X 61.8 ซม. ให้แสดงรายละเอียดตามที่ปรากฏในแบบ

ทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4)

(ข้อ 10)

(ด้านหน้า)

ทะเบียนทรัพย์สิน

ผ.ท.4

เทศบาล/เมืองพัทยา..... รหัสปี๊ด □□□/□□□

ชื่อผู้มีกรรมสิทธิ์..... โทร..... [ ]

ที่อยู่: บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ .....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด..... แผ่นที่ ....ใน ....แผ่น

ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน

ลำดับที่	รหัสที่ดิน	ที่ตั้งของที่ดิน ถนน ตำบล	ประเภทเอกสารสิทธิ์	เลขที่เอกสารสิทธิ์	ตำแหน่งที่ดิน ระวาง	เลขที่ดิน	หน้าสำรวจ	จำนวนเนื้อที่ ไร่	งาน	วา	ลักษณะการใช้	การใช้ประโยชน์ของที่ดิน	ชื่อและที่อยู่ของผู้ทำประโยชน์	หมายเหตุ

กระดาษการ์ดสีขาว 260 แกรม (ขนาด 23x38 ซม.)

(ด้านหลัง)

ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือน

ผ.ท.4

ลำดับที่	รหัสที่ดิน	ที่ตั้งของอาคาร เลขที่ ถนน ตำบล	ลักษณะอาคาร ตึก / ไม้	ถาวร	ชั่วคราว	จำนวน ห้อง	ชั้น	หลัง	การใช้ประโยชน์ ให้เช่า	อยู่เอง	ประกอบการค้า	ชื่อผู้ครอบครอง	ที่อยู่ของผู้ครอบครอง	หมายเหตุ

316

ข้อมูลเกี่ยวกับป้าย

ลำดับที่	ที่ตั้งของป้าย เลขที่ ถนน ตำบล	ชื่อผู้ครอบครอง	ประเภทป้าย	ขนาดของป้าย กว้าง	ยาว	เนื้อที่	จำนวนด้านของป้าย	ข้อความ ภาพ เครื่องหมาย	หมายเหตุ

ข้อมูลเกี่ยวกับใบอนุญาตต่าง ๆ

ลำดับที่	ประเภท	ลักษณะกิจการค้า	พื้นที่ (ตร.ม.)	หมายเหตุ

ทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.5)

(ข้อ 11)

(ด้านหน้า)

ทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี

ผ.ท.5

ชื่อผู้เสียภาษี..... ชื่อร้าน ..... โทร..... รหัสบัตร □□□/ □□□□

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่..... ถนน.....ตรอก/ซอย..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด .....

ประจำปี พ.ศ.	ภาษีโรงเรือนและที่ดิน									ภาษีบำรุงท้องที่						หมายเหตุ
	ภ.ร.ด.2			ภ.ร.ด.8			ภ.ร.ด.12			ภ.บ.ท.5			ภ.บ.ท.11			
	เลขรับที่	วันเดือนปี	ค่ารายปี	เล่มที่/เลขที่	วันเดือนปี	จำนวนเงินภาษี	เล่มที่/เลขที่	วันเดือนปี	จำนวนเงิน	เลขสำรวจที่	วันเดือนปี	จำนวนเงิน	เล่มที่/เลขที่	วันเดือนปี	จำนวนเงิน	

ใช้กระดาษการ์ดสีขาว 260 แกรม (ขนา 23x38 ซม.)

(ด้านหลัง)

น.ท. 5

ภาษีป้าย							การรวมเนียมใบอนุญาตต่าง ๆ						
ประจำปี	ภ.ป. 1			ภ.ป. 7			คำร้อง		ประเภท	ใบอนุญาต	วัน เดือน ปี	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
พ.ศ.	เลขรับที่	วัน เดือน ปี	จำนวนเงิน	เล่มที่/เลขที่	วัน เดือน ปี	จำนวนเงิน	เลขที่	วัน เดือน ปี		เล่มที่/ เลขที่			

318

บัญชีคุมทะเบียนทรัพย์สินและทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.6)

(ข้อ 12)

ผ.ท. 6

บัญชีคุมทะเบียนทรัพย์สินและทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี

รหัสอักษร .....

เทศบาล/เมืองพัทยา ..... จังหวัด .....

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	รหัสชื่อ	จำนวน (แผ่น)		หมายเหตุ
			ผ.ท.4	ผ.ท.5	

กฎ ก.ท.

ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2538)

ออกตามความในพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519

ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน

เพื่อให้พนักงานเทศบาลผู้ปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับอันเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความอุตสาหะในการปฏิบัติงานตลอดจนรักษาวินัย และปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้รับบำเหน็จความชอบโดยเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี

ก.ท. จึงเห็นสมควรวางหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนขั้นเงินเดือน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้เกิดความเป็นธรรม ได้มาตรฐานและเป็นสิ่งจูงใจให้พนักงานเทศบาลเกิดความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น รวมทั้งดำเนินการเพื่อให้ผู้ที่ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสมได้เกิดความสำนึกโดยได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างจากผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รักษาวินัยและปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 7 (1) แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519 ก.ท. จึงออกกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎ ก.ท. ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2538 เป็นต้นไป

ให้ยกเลิก กฎ ก.ท. ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519 ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน

ข้อ 2 ใน กฎ ก.ท. นี้

"ข้าราชการส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า พนักงานเทศบาลและพนักงานเมืองพัทยา

"ปี" หมายความว่า ปีงบประมาณ

"รอบปีที่แล้วมา" หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ของปีหนึ่งถึง วันที่ 30 มิถุนายนของทุกปีถัดไป

ข้อ 3 การเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลประจำปี ให้เลื่อนตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ของปีที่ได้เลื่อนนั้น

ข้อ 4 การเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาล ให้เลื่อนได้ไม่เกินขั้นสูงของอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับต่ำกว่าเดิมโดยได้รับเงินเดือนในอันดับและขั้นที่ได้รับอยู่เดิมให้เลื่อนได้ไม่เกินขั้นสูงของอันดับเงินเดือนเดิม

ข้อ 5 พนักงานเทศบาลซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีครึ่งขั้นต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) เป็นผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีหนึ่งขั้นตามข้อ 6 (2) (3) (4) (5) (6) (7) และ (8) และในรอบปีที่แล้วมามีผลการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาประเมินตามมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 แล้ว เห็นว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สมควรจะได้รับเลื่อนขั้นเงินเดือนครึ่งขั้น

(2) เป็นผู้ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีหนึ่งขั้นตามข้อ 6 (3) (7) หรือ (8) แต่มีเวลาปฏิบัติราชการในรอบปีที่แล้วมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนตลอดจนอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีหนึ่งขั้นตามข้อ 6 (2) (4) (5) และ (6) และในรอบปีที่แล้วมามีผลการปฏิบัติงานซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาประเมินตามมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 แล้วเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สมควรจะได้เลื่อนขั้นเงินเดือนไม่น้อยกว่าหนึ่งขั้น

ข้อ 6 พนักงานเทศบาลซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีหนึ่งขั้นต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) ในรอบปีที่แล้วมาได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเองด้วยความสามารถ และด้วยความอุตสาหะจนเกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจาณาประเมินตามมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 แล้วเห็นว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สมควรจะได้เลื่อนขั้นเงินเดือนหนึ่งขั้น

(2) ในรอบปีที่แล้วมาจนถึงวันออกคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนต้องไม่ถูกลงโทษทางวินัยที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์ หรือไม่ถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาณหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่พนักงานเทศบาลผู้ใดอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สมควรได้เลื่อนขั้นเงินเดือน และได้ถูกงดเลื่อนขั้นเงินเดือนเพราะถูกลงโทษทางวินัยหรือถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษในกรณีนั้นมาแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีต่อไปให้ผู้นั้นตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมของปีที่จะได้เลื่อนเป็นต้นไป

(3) ในรอบปีที่แล้วมาต้องไม่ถูกสั่งพักราชการเกินกว่าสี่เดือน

(4) ในรอบปีที่แล้วมาต้องไม่ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(5) ในปีที่แล้วมาได้รับบรรจุเข้ารับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าแปดเดือน

(6) ในรอบปีที่แล้วมาถ้าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาในประเทศ หรือไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบว่าด้วยการให้พนักงานเทศบาลไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ ต้องได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในรอบปีที่แล้วมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าแปดเดือน

(7) ในรอบปีที่แล้วมาต้องไม่ลาหรือมาทำงานสายเกินจำนวนครั้งที่ประธาน อ.ก.ท. จังหวัดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากประธาน อ.ก.ท. จังหวัด กำหนดเป็นหนังสือไว้ก่อนแล้ว โดยคำนึงถึงลักษณะงานและสภาพท้องที่อันเป็นที่ตั้งของแต่ละส่วนราชการหรือหน่วยงาน

(8) ในรอบปีที่แล้วมาต้องมีเวลาปฏิบัติราชการสิบสองเดือน โดยไม่มีวันลาเกินกว่าสี่สิบห้าวัน แต่ไม่รวมถึงวันลา ดังต่อไปนี้

(ก) ลาอุปสมบท หรือลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดิอาระเบีย เฉพาะวันลาที่มีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลาตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน

(ข) ลาคลอดบุตรไม่เกินหกสิบวัน

(ค) ลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตรไม่เกินสามสิบวันทำการ

(ง) ลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานานไม่ว่าคราวเดียวหรือหลายคราวรวมไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันทำการ

(จ) ลาป่วยเพราะประสบอันตรายในขณะปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือในขณะเดินทางไปหรือกลับจากปฏิบัติราชการตามหน้าที่

(ฉ) ลาพักผ่อน

(ช) ลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล

(ซ) ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

การนับจำนวนวันลาไม่เกินสี่สิบห้าวันสำหรับวันลากิจส่วนตัวและวันลาป่วยที่ไม่ใช่วันลาป่วยตาม (จ) ให้นับเฉพาะวันทำการ

ข้อ 7 พนักงานเทศบาลซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีหนึ่งขั้นครึ่ง ต้องเป็นผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีหนึ่งขั้นตามข้อ 6 และอยู่ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่งหรือหลายประการดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันก่อให้เกิดประโยชน์และผลดีต่อทางราชการและสังคม

(2) ปฏิบัติงานโดยมีความคิดริเริ่มในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือได้ค้นคว้าหรือประดิษฐ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

(3) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มีสถานการณ์ตรากตรำเสี่ยงอันตราย หรือมีการต่อสู้ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยของชีวิต

(4) ปฏิบัติงานที่มีภาระหน้าที่หนักเกินกว่าระดับตำแหน่งจนเกินประโยชน์ต่อทางราชการและปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย

(5) ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยความตรากตรำเหน็ดเหนื่อย ยากลำบาก และงานนั้นได้ผลดีเป็นประโยชน์ต่อทางราชการและสังคม

(6) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้กระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จเป็นผลดีแก่ประเทศชาติ

ข้อ 8 พนักงานเทศบาลซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีสองขั้น ต้องเป็นผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีหนึ่งขั้นตามข้อ 6 และอยู่ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่งหรือหลายประการดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ผลดีเด่น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันก่อให้เกิดประโยชน์และผลดียิ่งต่อทางราชการและสังคมจนถือเป็นตัวอย่างที่ดีได้

(2) ปฏิบัติงานโดยมีความคิดริเริ่มในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือได้ค้นคว้าหรือประดิษฐ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการเป็นพิเศษ และทางราชการได้ดำเนินการตามความคิดริเริ่มหรือได้รับรองให้ใช้การค้นคว้าหรือสิ่งประดิษฐ์

(3) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มีสถานการณ์ตรากตรำเสี่ยงอันตรายมาก หรือมีการต่อสู้ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยของชีวิตเป็นกรณีพิเศษ

(4) ปฏิบัติงานที่มีภาระหน้าที่หนักเกินกว่าระดับตำแหน่งจนเกิดประโยชน์ต่อทางราชการเป็นพิเศษ และปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย

(5) ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยความตรากตรำเหน็ดเหนื่อย ยากลำบากเป็นพิเศษ และงานนั้นได้ผลดียิ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการและสังคม

(6) ปฏิบัติงานที่ได้มอบหมายให้กระทำกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จเป็นผลดียิ่งแก่ประเทศชาติ

ข้อ 9 การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลประจำปีตามข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 และข้อ 8 ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนำผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 และข้อมูลเกี่ยวกับการลาพฤติกรรมการมาทำงาน การรักษาวินัย การปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น และข้อควรพิจารณาอื่น ๆ ของผู้นั้น มาประกอบการพิจารณาอย่างรอบคอบ แล้วรายงานผลการพิจารณานั้นพร้อมด้วยข้อมูลดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน

ในการพิจารณารายงานตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือแต่ละระดับที่ได้รับรายงานเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนด้วย

การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนสำหรับตำแหน่งปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หรือพนักงานเทศบาลตำแหน่งอื่นตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป กรณีสองขั้นให้รายงาน ก.ท. พิจารณาอนุมัติ

ข้อ 10 การพิจารณาผลการปฏิบัติงาน ให้นับช่วงเวลาการปฏิบัติราชการและการปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศตามข้อ 6 (8) (ช) ในรอบปีที่แล้วมาเป็นเกณฑ์ เว้นแต่ผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ 6 (5) หรือ (6) ให้นับช่วงเวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่าแปดเดือนเป็นเกณฑ์พิจารณา

ในกรณีที่พนักงานเทศบาลผู้ใดโอน เลื่อนตำแหน่ง ย้าย สับเปลี่ยนหน้าที่ ไปช่วยราชการในต่างกระทรวง ทบวง กรม ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานนอกเหนือหน้าที่หรืองานพิเศษอื่นใดหรือลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศตามข้อ 6 (8) (ช) ในรอบปีที่แล้วมา ให้นำผลการปฏิบัติราชการและการปฏิบัติงานของผู้นั้นทุกตำแหน่งและทุกแห่งมาประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ 11 เมื่อผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนได้รับรายงานผลการพิจารณาจากผู้บังคับบัญชาตามข้อ 9 แล้วเห็นว่า พนักงานเทศบาลผู้ใดอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีครึ่งขั้นตามข้อ 5 และปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้นั้นครึ่งขั้น ถ้าพนักงานเทศบาลผู้ใดอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีหนึ่งขั้นตามข้อ 6 และปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้นั้นหนึ่งขั้น และถ้าพนักงานเทศบาลผู้นั้นมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ 7 ด้วย ก็ให้เลื่อนขั้นเงินเดือน ให้แก่ผู้นั้นหนึ่งขั้นครึ่ง หรือถ้าพนักงานเทศบาลผู้นั้นมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ 8 ด้วย จะเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้นั้นสองขั้นก็ได้

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาเห็นว่า พนักงานเทศบาลผู้ใดไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีครึ่งขั้นตามข้อ 5 หรือปฏิบัติตนไม่เหมาะสมกับการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนสำหรับผู้นั้น แต่ต้องแจ้งเหตุผลให้ผู้นั้นทราบด้วย

ข้อ 12 การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีให้แก่พนักงานเทศบาลซึ่งในรอบปี ที่แล้วมาได้รับอนุญาตให้ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างปประเทศตามข้อ 6 (8) (ช) ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาสั่งเลื่อนได้ปีละไม่เกินหนึ่งขั้นเมื่อผู้นั้นกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยให้สั่งเลื่อนย้อนหลังไปในแต่ละปีที่ควรจะได้เลื่อน ทั้งนี้ ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ท. กำหนด

ข้อ 13 ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ถ้าผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเห็นสมควรให้พนักงานเทศบาลผู้ใดได้เลื่อนขั้นเงินเดือน แต่ปรากฏว่าได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้กพนักงานเทศบาลผู้นั้นว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนรอการเลื่อนขั้นเงินเดือนรอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ก่อน และให้กันเงินสำหรับเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ด้วย เมื่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับรายงานการสอบสวนและมีคำสั่งว่าผู้นั้นไม่มีความผิดหรือมีคำสั่งลงโทษ หรือมีคำสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาดังนี้

(1) ถ้าผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีคำสั่งว่าผู้นั้นไม่มีความผิด หรือมีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ให้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ได้ ถ้าได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้เกินหนึ่งปี ให้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนย้อนหลังไปในแต่ละปีที่ได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ แม้ว่าผู้นั้นจะได้ออกจากราชการไปแล้วก็ตาม

(2) ถ้าผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ ถ้าได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้เกินหนึ่งปี ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ในปีที่ถูกลงโทษ ถ้าผู้นั้นได้ออกจากราชการไปแล้วด้วยเหตุอื่นที่มิใช่เพราะเหตุเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนในปีที่จะได้เลื่อนขั้นเงินเดือนปีสุดท้าย แต่ถ้าเป็นผู้พ้นจากราชการไปเพราะเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนที่ผู้นั้นจะพ้นจากราชการส่วนในปีอื่นให้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนย้อนหลังไปในแต่ละปีที่ได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้

(3) ถ้าผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีคำสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ หรือมีคำสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมอง ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนทุกปีที่ได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้

การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตาม (1) (2) และ (3) สำหรับผู้ที่ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหลายกรณี ให้แยกพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป

ข้อ 14 ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ถ้าผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเห็นสมควรให้พนักงานเทศบาลผู้ใดได้เลื่อนขั้นเงินเดือน แต่ปรากฏว่าผู้นั้นถูกฟ้องคดีอาญาในความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่พนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ และศาลได้ประทับฟ้องคดีนั้นแล้วก่อนที่มีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ด้วย เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาดังนี้

(1) ถ้าศาลพิพากษาว่าผู้นั้นไม่มีความผิด ให้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ได้ถ้าได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้เกินหนึ่งปี ให้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนย้อนหลังไปในแต่ละปีที่ได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ แม้ว่าผู้นั้นจะให้ออกจากราชการไปแล้วก็ตาม

(2) ถ้าศาลพิพากษาให้ลงโทษเบากว่าโทษจำคุก ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ ถ้าได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้เกินหนึ่งปี ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ในปีที่ศาลพิพากษาให้ลงโทษ ถ้าผู้นั้นได้ออกราชการไปแล้วด้วยเหตุอื่นที่มิใช่เพราะเหตุเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนในปีที่จะได้เลื่อนขั้นเงินเดือนปีสุดท้ายแต่ถ้าเป็นผู้พ้นจากราชการไปเพราะเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนที่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ในวันที่ 30 กันยายน ของปีสุดท้าย

ก่อนที่ผู้นั้นจะพ้นจากราชการ ส่วนในปีอื่นให้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนย้อนหลังไปในแต่ละปีที่ได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้

(3) ถ้าศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือโทษที่หนักจำคุก ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนทุกปีที่ได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้

การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตาม (1) (2) และ (3) สำหรับผู้ที่ถูกฟ้องคดีอาญาหลายคดี ให้แยกพิจารณาเป็นคดี ๆ ไป

ข้อ 15 ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลผู้ใดไว้เพราะเหตุถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ 13 และเหตุถูกฟ้องคดีอาญา ตาม ข้อ 14 ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวรอการเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้นั้นไว้จนกว่าผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับรายงานการสอบสวนและมีคำสั่งว่าผู้นั้นไม่มีความผิด หรือมีคำสั่งลงโทษหรือมีคำสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมอง และจนกว่าศาลมีคำพิพากษาแล้วจึงให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามข้อ 13 (1) (2) หรือ (3) หรือตามข้อ 14 (1) (2) หรือ (3) แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ โดยถือเกณฑ์จำนวนปีที่จะต้องงดเลื่อนขั้นเงินเดือนที่มากกว่าเป็นหลักในการพิจารณา เว้นแต่ผู้นั้นได้พ้นจากราชการไปแล้วตามผลของการถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ 13 หรือตามผลของการถูกฟ้อกคดีอาญาตามข้อ 14 กรณีใดกรณีหนึ่ง จึงจะพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ได้ตามผลของกรณีนั้นโดยไม่ต้องรอผลของอีกกรณีหนึ่ง

ข้อ 16 ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนขั้นเงินเดือนให้พนักงานเทศบาลผู้ใด แต่ผู้นั้นจะต้องพ้นจากราชการไปเพราะเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้ผู้นั้นในวันที่ 30 กันยายนของปีสุดท้ายก่อนที่จะพ้นจากราชการ

ข้อ 17 ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนขั้นเงินเดือนให้พนักงานเทศบาลผู้ใด แต่ผู้นั้นได้ตายหรือออกจากราชการไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ หลังวันที่ 1 ตุลาคม แต่ก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีตามปกติ ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนจะสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นย้อนหลังไปถึงวันที่ 1 ตุลาคม ของปีที่จะเลื่อนนั้นก็ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้พ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นไปก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนจะสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นย้อนหลังไปถึงวันที่ 30 กันยายนของทุกปีที่จะได้เลื่อนขั้นก็ได้

ข้อ 18 พนักงานเทศบาลผู้ใดไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเลื่อนขั้นเงินเดือนได้ครึ่งขั้นตามข้อ 5 หรือหนึ่งขั้นตามข้อ 6 เนื่องจากขาดคุณสมบัติเกี่ยวกับระยะเวลาการปฏิบัติราชการ การลาหรือการมาทำ

งานสายตามที่กำหนดในกฎ ก.ท.นี้ แต่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนขั้นเงินเดือนให้โดยมีเหตุผลเป็นกรณีพิเศษ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเสนอ อ.ก.ท. จังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติให้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นการเฉพาะรายได้ครึ่งขั้น สำหรับผู้ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเลื่อนขั้นเงินเดือนได้ตามข้อ 5 และหนึ่งขั้นสำหรับผู้ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเลื่อนขั้นเงินเดือนได้ตามข้อ 6

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง พนักงานเทศบาลผู้ใดไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเลื่อนขั้นเงินเดือนได้ตามกฎ ก.ท. นี้ แต่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนขั้นเงินเดือนให้โดยมีเหตุผลเป็นกรณีพิเศษ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเสนอ ก.ท. เพื่อพิจารณาอนุมัติให้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นการเฉพาะราย

<u>บทเฉพาะกาล</u>

ข้อ 19 พนักงานเทศบาลผู้ใดถูกรอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ก่อนกฎ ก.ท.นี้ใช้บังคับ เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยหรือถูกฟ้องคดีอาญาถ้าการสอบสวนพิจารณากรณีทางวินัยปรากฏว่าผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีคำสั่งว่าผู้นั้นไม่มีความผิด หรือมีคำสั่งลงโทษ หรือมีคำสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองหรือคดีอาญาศาลมีคำพิพากษาเมื่อกฎ ก.ท. นี้ใช้บังคับแล้ว และเป็นเวลาภายหลังปีงบประมาณ พ.ศ.2538 การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้สำหรับผู้นั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ท. นี้ แต่ถ้าการสอบสวนพิจารณากรณีทางวินัยหรือคดีอาญานั้นเสร็จสิ้นลงก่อนสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2538 การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้สำหรับผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ท. ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2520) ออกตามความในพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519

ข้อ 20 การเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 ให้นำผลการปฏิบัติงานและข้อมูลเกี่ยวกับฉารลา พฤติกรรมการมาทำงาน การรักษาวินัย การปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น และข้อพิจารณาอื่น ๆ ในรอบปีที่แล้วมาที่พนักงานเทศบาลผู้นั้นมีอยู่ก่อนกฎ ก.ท. นี้ใช้บังคับ และผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาไว้แล้วตามกฎ ก.ท. ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2520) ออกตามความในพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519 มาประกอบการพิจารณาสั่งเลื่อนตามกฎ ก.ท. นี้ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2538

บรรหาร ศิลปอาชา

(นายบรรหาร ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประธาน ก.ท.

ด่วนมาก

ที่ มท 0313/ว 857

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท 10200

16 มีนาคม 2538

เรื่อง การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันอังคารที่ 21 กุมภาพันธ์ 2538 ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ปรารภในที่ประชุมว่า ปัจจุบันมีการทิ้งขยะมูลฝอยโดยเฉพาะเศษถุงพลาสติก เกลื่อนกลาดไม่เป็นที่เป็นทางอยู่ทุกพื้นที่ของประเทศ ทำให้เสื่อมเสียต่อทัศนียภาพ ก่อให้เกิดมลพิษต่อสภาพแวดล้อม เป็นแหล่งอาหารและเพาะพันธุ์ของสัตว์และแมลงนำโรคต่าง ๆ ก่อให้เกิดการปนเปื้อนแก่แหล่งน้ำทั้งน้ำผิวดิน (Surface Water)และแหล่งน้ำใต้ดิน (Underground Water) ตลอดจนเป็นเหตุแห่งความรำคาญอันเนื่องมาจากกลิ่นเน่าเหม็น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามนโยบายของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อประชาชนโดยส่วนรวมอันเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ จึงขอให้จังหวัด อำเภอและหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งให้ความสนใจเรื่องนี้เป็นพิเศษและให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยโดยเร่งด่วน ดังนี้

1. รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือจากประชาชน องค์กรประชาชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ร่วมมือกันดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองโดยทิ้งขยะในสถานที่ซึ่งจัดไว้

2. พิจารณาจัดหาบุคลากรให้เพียงพอต่อการให้บริการด้านการจัดเก็บ การขนและการกำจัดขยะมูลฝอย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการกวดขันดูแลให้คนงานกวาดถนนปฏิบัติหน้าที่กวาดทำความสะอาดอย่าให้มีเศษขยะตกค้าง โดยเฉพาะเศษถุงพลาสติก

3. ให้ควบคุมกระบวนการในการจัดเก็บและการขนขยะมูลฝอยให้เรียบร้อยตามกำหนดเวลา อย่าให้มีขยะมูลฝอยตกค้าง โดยเฉพาะการขนถ่ายและการบรรทุกขยะมูลฝอยไปทิ้งต้องกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่ประจำรถขยะให้ตรวจตราดูแลอย่าให้มีขยะปลิวตกมาจากรถ

4. ให้อำนวยความสะดวกในการรักษาความสะอาด โดยการจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยให้เพียงพอและครอบคลุมพื้นที่ สะดวกต่อการนำขยะมูลฝอยมาทิ้ง

5. ให้ควบคุมกระบวนการกำจัดขยะมูลฝอยโดยใกล้ชิด และพยายามหาวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยให้หมดสิ้นไปด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดหาเตาขยะมูลฝอยขนาดใหญ่มาใช้ การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill)

6. จัดให้มีแผนงานเพื่อควบคุม กำกับ ดูแล การดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บ การขนและการกำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7. ดำเนินการว่ากล่าวตักเตือนกับบุคคลที่ทิ้งขยะมูลฝอยไม่เป็นที่เป็นทาง หากไม่ปฏิบัติตามให้ใช้มาตราการทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 กับผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์

(สนั่น ขจรประศาสน์)

กรมการปกครอง
สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
โทร.(02)2211973
โทรสาร (02)2251510

ที่ มท 0313/ว 871

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

17 มีนาคม 2538

เรื่อง ซ้อมความเข้าใจการติดตามและแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.6/ว 1067 ลงวันที่ 5 เมษายน 2537

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดติดตามและแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินพร้อมทั้งได้กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับจังหวัดในกรณีดังกล่าว ตามหนังสือที่อ้างถึง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากปรากฏว่า มีหลายจังหวัดมิได้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวข้อ 2.2 และ 2.3 กล่าวคือ ในการแจ้งผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ เมื่อหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรายงานผลการดำเนินการฯ ไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจน จังหวัดก็มิได้ตรวจสอบและแจ้งให้หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมหรือรายงานผลคืบหน้าของการดำเนินการให้ครบถ้วนชัดเจน แต่กลับรายงานให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคทราบทันที และในการรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบ จังหวัดมักจะส่งสำเนาหนังสือของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งแจ้งตอบสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคให้กระทรวงมหาดไทยแทนที่จะส่งสำเนาหนังสือของจังหวัดซึ่งแจ้งตอบสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคโดยตรง นอกจากนี้ยังพบว่าตามรายงานการตรวจสอบบัญชี หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหลายแห่งมีลูกหนี้ต่าง ๆ คงค้างเป็นจำนวนมาก แต่มิได้มีการเร่งรัดจัดเก็บให้เสร็จสิ้น บางรายค้างนานจนขาดอายุความตามกฎหมาย แต่มิได้ดำเนินการขอจำหน่ายเป็นหนี้สูญตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของจังหวัดในการติดตามและแจ้งผลคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นไปโดยถูกต้องตามแนวทางที่วางไว้และเพื่อแก้ไขปัญหาลูกหนี้คงค้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จึงขอซ้อมความเข้าใจ ดังนี้

1. ในการดำเนินการตามหนังสือที่อ้างถึง ข้อ 2.2 ให้จังหวัดกำชับและติดตามให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องให้ครบถ้วนชัดเจนทุกข้อ ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเสียก่อน จากนั้นจึงรวบรวมและสรุปผลการดำเนินการฯ ของหน่วยการบริหารราชการ

ส่วนท้องถิ่น แล้วรายงานให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคทราบในคราวเดียว ยกเว้นกรณีที่จังหวัดเห็นว่ามีความจำเป็นต้องรายงานโดยรีบด่วนไปก่อน แต่เมื่อได้รับผลการดำเนินการฯ เพิ่มเติมจากหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นก็ให้รายงานเฉพาะเรื่องตามไปในภายหลัง

2. ในการดำเนินการตามหนังสือที่อ้างถึง ข้อ 2.3 เมื่อจังหวัดได้รายงานผลการดำเนินการฯ ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคทราบแล้วให้จังหวัดส่งสำเนาหนังสือของจังหวัดดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยด้วยทุกครั้งที่จังหวัดได้รายงาน

อนึ่ง กรณีการรายงานผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในทางปฏิบัติจังหวัดจะต้องรายงานสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคทั้งในฐานะผู้รับตรวจ (องค์การบริหารส่วนจังหวัด) และในฐานะปฏิบัติหน้าที่แทนกระทรวงมหาดไทย แต่เพื่อมิให้เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อน ให้จังหวัดรายงานสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคในฐานะราชการบริหารส่วนภูมิภาค มิใช่ในฐานะหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แล้วส่งสำเนาหนังสือจังหวัดดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทย

3. ในกรณีที่พบว่าหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นใดมีลูกหนี้คงค้างเป็นจำนวนมากหรือค้างนานจนขาดอายุความตามกฎหมาย ให้จังหวัดกำชับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นวางมาตรการเร่งรัดจัดเก็บให้เสร็จสิ้นโดยเร็วอย่าให้ขาดอายุความ ส่วนรายที่ขาดอายุความแล้วให้แจ้งหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการขอจำหน่ายเป็นหนี้สูญทันที ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0407/ว 434 ลงวันที่ 14 เมษายน 2530 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้และลูกหนี้ค้างชำระและการจำหน่ายหนี้สูญ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ

(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

หน่วยตรวจสอบการคลัง

โทร.(02)2432193

โทรสาร (02) 2432280

ที่ มท 0313.6/ว 1067

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

5 เมษายน 2537

เรื่อง มอบอำนาจการติดตาม และแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0407/ว 1633 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2532
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0312/ว 2544 ลงวันที่ 27 กันยายน 2536

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 192/2537 ลงวันที่ 5 เมษายน 2537

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการชี้แจงหรือรายงานผลการดำเนินการในการแก้ไขข้อบกพร่อง ตามที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเสนอแนะตามรายงานการตรวจสอบบัญชีประจำปีให้เทศบาล สุขาภิบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามหนังสือที่อ้างถึง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจาก ในปัจจุบันสำนักตรวจเงินแผ่นดินจะเข้าตรวจบัญชี เทศบาล สุขาภิบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นดังกล่าว และเมื่อตรวจพบข้อบกพร่องจะแจ้งหน่วยรับตรวจดำเนินการตามข้อเสนอแนะตามรายงานการตรวจสอบพร้อมกับแจ้งจังหวัดและกระทรวงมหาดไทยเพื่อติดตามและแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องของหน่วยรับตรวจนั้น ๆ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคทราบ

ฉะนั้น เพื่อให้การติดตามและการรายงานความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องของหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัด เป็นไปโดยรวดเร็ว ถูกต้องครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ จึงมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดติดตามการดำเนินการของหน่วยการบริหารดังกล่าว ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคทราบโดยตรง แล้วส่งสำเนาเรื่องให้กระทรวงมหาดไทยทราบทันที ทั้งนี้ให้ดำเนินการโดยเริ่มจากหนังสือที่จังหวัดได้รับแจ้งจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคซึ่งลงวันที่ตั้งแต่ 3 มกราคม 2537 เป็นต้นไป รายละเอียดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ส่งมาพร้อมนี้

อนึ่ง เพื่อให้การรายงานผลการแก้ไขข้อบกพร่องของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วน และเพื่อให้การตรวจและติดตามผลของจังหวัดเป็นไปโดยสะดวกและรัดกุม จึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ในการชี้แจงหรือรายงานผลการดำเนิน

การแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และแนวทางปฏิบัติสำหรับจังหวัดในการตรวจติดตามความคืบหน้าของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. <u>แนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น</u>

1.1 หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในฐานะรับตรวจต้องชี้แจงหรือรายการ ผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคทราบโดยตรง ภายในระยะเวลาที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคกำหนด และให้ส่งสำเนาคำชี้แจงหรือรายงานผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องข้างต้น ให้จังหวัด 1 ชุด

1.2 การชี้แจงหรือรายงานผลตามข้อ 1.1 ให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรายงานเรียงลำดับเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วนและชัดเจนตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เช่น

- กรณีมีลูกหนี้เงินยืมคงค้าง รายละเอียดของการชี้แจงต้องระบุว่า ได้ส่งใช้หรือเบิกหักล้างเงินยืมครบถ้วนแล้วหรือไม่ จำนวนเท่าไร ส่วนที่ค้างจะตั้งงบประมาณส่งใช้ในปีใดจำนวนเท่าไร หรือจะดำเนินการประการใด

- กรณีมีลูกหนี้ภาษีหรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ คงค้าง ต้องรายงานให้ตรงตามยอดที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตัดยอดไว้ในรายงานการตรวจสอบ ว่าจัดเก็บได้แล้วเท่าไร คงค้างเท่าไร มิใช่รายงานเพียงว่าอยู่ระหว่างการเร่งรัดจัดเก็บ และหากจัดเก็บได้เป็นจำนวนที่น้อยมาก หรือจัดเก็บไม่ได้ จะต้องชี้แจงเหตุผลและมาตรการที่ได้ดำเนินการไปแล้วและจะดำเนินการต่อไป

- กรณีเงินประกันสัญญาครบกำหนดจ่ายคืนคงค้าง ให้รายงานผลคืบหน้าว่าได้จ่ายคืนผู้วางประกันแล้วจำนวนเท่าไร คงค้างเท่าไร และในกรณีที่ไม่มีผู้มาขอรับคืนได้ดำเนินการอย่างไร หรือได้โอนเข้าบัญชีเงินผลประโยชน์จำนวนเท่าไร

- กรณีการควบคุมและบริหารทรัพย์สินไม่เป็นไปตามระเบียบ เช่น ไม่จัดทำบัญชีคุมพัสดุ ไม่ให้เลขหมายประจำพัสดุ ไม่จัดทำรายงานพัสดุคงเหลือประจำปี ไม่ซ่อมแซม หรือจำหน่ายครุภัณฑ์ที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ ฯลฯ จะต้องรายงานผลคืบหน้าของการดำเนินการ มิใช่รายงานเพียงแต่ว่าได้สั่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการแล้ว

1.3 กรณีที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินรายงานว่า ข้อบกพร่องที่ตรวจพบได้เคยรายงานให้มีการแก้ไขในงวดการเงินก่อนแล้ว แต่ปรากฏว่ายังไม่ได้ดำเนินการ ให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พิจารณาโทษเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่ปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง รวมทั้งผู้บังคับบัญชาที่ละเลยไม่ควบคุมติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตามควรแก่กรณี แล้วรายงานผลการดำเนินการให้จังหวัดทราบด้วย

2. <u>แนวทางปฏิบัติสำหรับจังหวัด</u>

2.1 ในกรณีครบกำหนดเวลาที่สำนักตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรายงานผลการแก้ไขข้อบกพร่อง แต่จังหวัดยังไม่ได้รับสำเนาคำชี้แจงหรือรายงานผลการดำเนินการตามข้อ 1.1 ให้จังหวัดทวงถามไปยังหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ทันที

2.2 หากการชี้แจงหรือการรายงานผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจนตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ให้จังหวัดแจ้งหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมหรือรายงานผลคืบหน้าของการดำเนินการให้ครบถ้วนและชัดเจน

2.3 เมื่อการชี้แจงหรือการรายงานครบถ้วนชัดเจนแล้ว ให้จังหวัดสรุปผลคืบหน้าการดำเนินการของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ แจ้งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคทราบพร้อมกับส่งสำเนาเรื่องให้กระทรวงมหากดไทยทันที

2.4 ในกรณีที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินรายงานว่า หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไม่ได้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่งวดการเงินก่อน ให้จังหวัดกำชับและติดตามให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาโทษเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้บังคับบัญชาอย่างจริงจัง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ พร้อมทั้งแจ้งแนวทางปฏิบัติในการชี้แจงหรือรายงานผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง ตามข้อ 1 ให้เทศบาล สุขาภิบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัดทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ

(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

โทร.(02) 2225854,2227832

โทรสาร (02) 2211382

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย

ที่ 192/2537

เรื่อง มอบอำนาจการติดตาม และแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด

เพื่อให้การติดตาม และการรายงานความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อเสนอแนะในรายงานการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เป็นไปโดยรวดเร็ว ถูกต้องครบถ้วน และมีประสิทธิภาพ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 38(5) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดติดตามและแจ้งผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ) ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคทราบ และเมื่อแจ้งแล้วให้ส่งสำเนาให้กระทรวงมหาดไทยทราบในทันทีด้วย

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการโดยเริ่มจากหนังสือที่จังหวัดได้รับแจ้งจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคซึ่งลงวันที่ตั้งแต่ 3 มกราคม 2537 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 5 เมษายน 2537

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ

(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท 0313/12301

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

2 พฤษภาคม 2538

เรื่อง ปีแห่งการเริ่มต้นรณรงค์เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้จัดประชุมคณะกรรมการประสานงานการรณรงค์ในปี 2538 ให้เป็นปีแห่งการรณรงค์ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ครั้งที่ 1/2538 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2538 ผลการประชุมที่ประชุมพิจารณาเห็นชอบให้กรมการปกครองในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลราชการส่วนท้องถิ่น กำชับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญ กวดขันการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร โดยเฉพาะอาคารที่ก่อสร้างโดยใช้โครงสร้างเหล็กให้คำนึงถึงความแข็งแรง มั่นคงปลอดภัย เป็นสำคัญ

เพื่อเป็นการสนองนโยบายของกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จึงขอให้จังหวัดกำชับ กวดขันให้องค์การบริหารราชการส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาลและเมืองพัทยา ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคาร ได้ตระหนักเห็นความสำคัญดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะอาคารที่ก่อสร้างโดยใช้โครงสร้างเหล็กให้คำนึงถึงความแข็งแรง มั่นคง ปลอดภัย เป็นสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ ศรีวรรธนะ
(นายสมศักดิ์ ศรีวรรธนะ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
โทร.(02)2211973
โทรสาร (02) 2251510

ที่ มท 0313/ว 1249

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

27 มิถุนายน 2538

เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในกรณีเกิดเพลิงไหม้ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกรมการปกครองได้รับแจ้งจากกรมโยธาธิการว่า ตามมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ได้กำหนดว่า เมื่อเกิดเพลิงไหม้อันเข้าลักษณะเป็นเขตเพลิงไหม้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาว่าสมควรจะมีการปรับปรุงเขตเพลิงไหม้หรือไม่ และเสนอความเห็นพร้อมด้วยแผนที่สังเขปแสดงแนวเขตเพลิงไหม้ต่อคณะกรรมการควบคุมอาคาร ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาเจ้าพนักงานท้องถิ่นหลายรายได้ส่งเรื่องมาให้กรมโยธาธิการดำเนินการล่าช้ามากโดยมิได้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 อย่างเคร่งครัด ทำให้ กรมโยธาธิการไม่สามารถดำเนินการเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศปรับปรุงหรือไม่ปรับปรุงเขตเพลิงไม้ให้ประชาชนทราบได้ทันภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดได้

กรมการปกครองจึงขอให้จังหวัดกำชับเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเขตเพลิงไหม้ต่อคณะกรรมการควบคุมอาคารภายในกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
สมศักดิ์ ศรีวรรธนะ
(นายสมศักดิ์ ศรีวรรธนะ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
โทร.(02) 221111973
โทรสาร (02) 2251510

ด่วนมาก
ที่ มท 0313/ว 2262

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

17 กรกฎาคม 2538

เรื่อง สุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง รายชื่อสุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ จำนวน 1 ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศรายชื่อสุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ จำนวน 51 สุขาภิบาล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และได้ส่งประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวไปสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ดังนั้น จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้สุขาภิบาลที่มีรายชื่อในประกาศดังกล่าวเตรียมการเลือกตั้งประธานกรรมการสุขาภิบาล ตามมาตรา 8 ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ.2495 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 รวมทั้งการมอบหมายหน้าที่การงานและเมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ลงประกาศกระทรวงมหาดไทยในราชกิจจานุเบกษาแล้วจะแจ้งให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ
(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

กรมการปกครอง
สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
โทร.(02) 2211973
โทรสาร (02) 2251510

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง รายชื่อสุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2528 และข้อ 4 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาฐานะการคลังสุขาภิบาล พ.ศ. 2535 กระทรวงมหาดไทยจึงประกาศรายชื่อสุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ ดังต่อไปนี้

1. สุขาภิบาลพนมทวน	อำเภอพนมทวน	จังหวัดกาญจนบุรี
2. สุขาภิบาลสลกบาตร	อำเภอขาณุวรลักษณ์บุรี	จังหวัดกำแพงเพชร
3. สุขาภิบาลเขาสวนกวาง	อำเภอเขาสวนกวาง	จังหวัดขอนแก่น
4. สุขาภิบาลท่าพระ	อำเภอเมืองขอนแก่น	จังหวัดขอนแก่น
5. สุขาภิบาลบางขนาก	อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	จังหวัดฉะเชิงเทรา
6. สุขาภิบาลท่าข้าม	อำเภอบางปะกง	จังหวัดฉะเชิงเทรา
7. สุขาภิบาลพนมสารคาม	อำเภอพนมสารคาม	จังหวัดฉะเชิงเทรา
8. สุขาภิบาลจอมเทียน	อำเภอสัตหีบ	จังหวัดชลบุรี
9. สุขาภิบาลหัวกุญแจ	อำเภอบ้านบึง	จังหวัดชลบุรี
10. สุขาภิบาลคลองตำหรุ	อำเภอเมืองชลบุรี	จังหวัดชลบุรี
11. สุขาภิบาลแก้งคร้อ	อำเภอแก้งคร้อ	จังหวัดชัยภูมิ
12. สุขาภิบาลผักปัง	อำเภอภูเขียว	จังหวัดชัยภูมิ
13. สุขาภิบาลบ้านหลวง	อำเภอจอมทอง	จังหวัดเชียงใหม่
14. สุขาภิบาลเมืองแกนพัฒนา	อำเภอแม่แตง	จังหวัดเชียงใหม่
15. สุขาภิบาลยางเนิ้ง	อำเภอสารภี	จังหวัดเชียงใหม่
16. สุขาภิบาลแม่โจ้	อำเภอสันทราย	จังหวัดเชียงใหม่
17. สุขาภิบาลตันเปา	อำเภอสันกำแพง	จังหวัดเชียงใหม่
18. สุขาภิบาลบางเลน	อำเภอบางเลน	จังหวัดนครปฐม
19. สุขาภิบาลสามง่าม	อำเภอดอนตูม	จังหวัดนครปฐม
20. สุขาภิบาลสูงเนิน	อำเภอสูงเนิน	จังหวัดนครราชสีมา

21. สุขาภิบาลโชคชัย	อำเภอโชคชัย	จังหวัดนครราชสีมา
22. สุขาภิบาลช่องแค	อำเภอตาคลี	จังหวัดนครสวรรค์
23. สุขาภิบาลหนองบัว	อำเภอหนองบัว	จังหวัดนครสวรรค์
24. สุขาภิบาลไพศาลี	อำเภอไพศาลี	จังหวัดนครสวรรค์
25. สุขาภิบาลบางใหญ่	อำเภอบางใหญ่	จังหวัดนนทบุรี
26. สุขาภิบาลราษฎร์นิยม	อำเภอไทรน้อย	จังหวัดนนทบุรี
27. สุขาภิบาลละหาดทราย	อำเภอละหาดทราย	จังหวัดบุรีรัมย์
28. สุขาภิบาลทับสะแก	อำเภอทับสะแก	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
29. สุขาภิบาลนาประดู่	อำเภอโคกโพธิ์	จังหวัดปัตตานี
30. สุขาภิบาลซับสมอทอด	อำเภอซับสมอทอด	จังหวัดเพชรบูรณ์
31. สุขาภิบาลหนองไผ่	อำเภอหนองไผ่	จังหวัดเพชรบูรณ์
32. สุขาภิบาลนายาง	อำเภอชะอำ	จังหวัดเพชรบุรี
33. สุขาภิบาลเทพกระษัตรี	อำเภอถลาง	จังหวัดภูเก็ต
34. สุขาภิบาลกลาง	อำเภอเสลภูมิ	จังหวัดร้อยเอ็ด
35. สุขาภิบาลสระคู	อำเภอสุวรรณภูมิ	จังหวัดร้อยเอ็ด
36. สุขาภิบาลเกษตรวิสัย	อำเภอเกษตรวิสัย	จังหวัดร้อยเอ็ด
37. สุขาภิบาลหลักเมือง	อำเภอเมืองราชบุรี	จังหวัดราชบุรี
38. สุขาภิบาลเขางู	อำเภอเมืองราชบุรี	จังหวัดราชบุรี
39. สุขาภิบาลเกาะคา	อำเภอเกาะคา	จังหวัดลำปาง
40. สุขาภิบาลห้วยเหนือ	อำเภอขุขันธ์	จังหวัดศรีสะเกษ
41. สุขาภิบาลระโนด	อำเภอระโนด	จังหวัดสงขลา
42. สุขาภิบาลนาทวี	อำเภอนาทวี	จังหวัดสงขลา
43. สุขาภิบาลบางปลา	อำเภอเมืองสมุทรสาคร	จังหวัดสมุทรสาคร
44. สุขาภิบาลหน้าพระลาน	อำเภอเมืองสระบุรี	จังหวัดสระบุรี
45. สุขาภิบาลท่าลาน	อำเภอบ้านหมอ	จังหวัดสระบุรี
46. สุขาภิบาลสิงห์	อำเภอบางระจัน	จังหวัดสิงห์บุรี
47. สุขาภิบาลศรีสำโรง	อำเภอศรีสำโรง	จังหวัดสุโขทัย
48. สุขาภิบาลกังแอน	อำเภอปราสาท	จังหวัดสุรินทร์

49. สุขาภิบาลแพรกษา	อำเภอเมืองสมุทรปราการ	จังหวัดสมุทรปราการ
50. สุขาภิบาลสำโรงใต้	อำเภอพระประแดง	จังหวัดสมุทรปราการ
51. สุขาภิบาลศรีเชียงใหม่	อำเภอศรีเชียงใหม่	จังหวัดหนองคาย

ทั้งนี้ ให้มีผลเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์

(นายสนั่น ขจรประศาสน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท 0313/ว 1393

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

20 กรกฎาคม 2538

เรื่อง หารือเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเป็นอนุกรรมการพนักงานเทศบาลประจำเทศบาล (อ.ก.ท.เทศบาล)
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดสุโขทัย)
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0313/21136 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2538

ด้วยกรมการปกครองได้ตอบข้อหารือของจังหวัดสุโขทัย เกี่ยวกับการเป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการพนักงานเทศบาลประจำเทศบาล (อ.ก.ท.เทศบาล) ของตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0313/21136 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2538 ที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

กรมการปกครองเห็นว่า คำตอบข้อหารือเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของจังหวัดต่าง ๆ ที่อาจจะมีปัญหาเกิดขึ้นกับเทศบาลในกรณีเดียวกัน จึงขอส่งสำเนาหนังสือกรมการปกครองดังกล่าวมาเพื่อโปรดแจ้งให้เทศบาลทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ ศรีวรรธนะ
(นายสมศักดิ์ ศรีวรรธนะ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
โทร.(02)2211973
โทรสาร (02) 2251510

ที่ มท 0313/21136

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

20 กรกฎาคม 2538

เรื่อง หารือเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเป็นอนุกรรมการพนักงานเทศบาลประจำเทศบาล (อ.ก.ท. เทศบาล)
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย
อ้างถึง หนังสือจังหวัดสุโขทัย ที่ สท 0016/12059 ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2538

ตามที่จังหวัดหารือไปยังกรมการปกครองว่า ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของเทศบาลเมืองสวรรคโลก เป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการพนักงานเทศบาลประจำเทศบาล (อ.ก.ท. เทศบาล) หรือไม่ นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า

1.หน่วยงานตรวจสอบภายในตามข้อ 4 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการกำหนดส่วนราชการของเทศบาล พ.ศ. 2535 กำหนดให้ขึ้นตรงต่อปลัดเทศบาล

2. หน่วยงานตรวจสอบภายใน ถึงแม้จะเป็นหน่วยการบริหารของเทศบาลก็ตาม แต่ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเป็นสายงานที่ไม่ใช่สายงานของหัวหน้าส่วนราชการ (ไม่ใช่สายงานนักบริหาร)แต่เป็นสายงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ดังนั้น เมื่อยังไม่ได้กำหนดสายงานนักบริหารของหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้น เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในจึงไม่ใช่หัวหน้าส่วนราชการบริหารในเทศบาล จึงเป็นพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้เทศบาลเมืองสวรรคโลกทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ ศรีวรรธนะ
(นายสมศักดิ์ ศรีวรรธนะ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

ที่ มท 0313.5/ว 4068

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

14 ธันวาคม 2538

เรื่อง การรายงานผล การปรับข้อมูล และการใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ของเทศบาลและเมืองพัทยา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0307/ว 2086 ลงวันที่ 8 กันยายน 2535

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานการปรับข้อมูล และการใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ของเทศบาลและเมืองพัทยา แบบ 2 และแบบ 2/1 พร้อมคำอธิบาย ในการกรอกแบบรายงานและแบบรายผลการจัดทำแผนที่ภาษี (แบบ 3) รวม 3 แบบ

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้สั่งการให้เทศบาลและเมืองพัทยา ถือปฏิบัติในการปรับข้อมูลและการใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด แล้วให้รายงาน ผลการปฏิบัติงาน ส่งกรมการปกครอง ภายในวันที่ 20 ของเดือนกุมภาพันธ์ มิถุนายน และตุลาคม และให้ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น ตรวจติดตามผลการปฏิบัติงาน ของเทศบาลและเมืองพัทยา แล้วรายงานให้ กรมการปกครองทราบ ภายในระยะเวลาที่กำหนด นั้น

เพื่อให้การรายงานผลการปรับข้อมูลและการใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินสามารถอำนวยประโยชน์ ในการศึกษาวิเคราะห์การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทศบาลและเมืองพัทยา พร้อมทั้งผู้บริหารของเทศบาลและเมืองพัทยา สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนา ระบบการจัดเก็บรายได้อย่างเป็นระบบ และผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น สามารถติดตามผลการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง จึงให้ยกเลิกแบบรายงาน แบบ 2 เดิม และให้ใช้แบบรายงาน แบบ 2 และแบบ 2/1 ที่ปรับปรุงใหม่ ตามตัวอย่างแบบรายงาน ทั้งสองแบบพร้อมคำอธิบายที่ส่งมาพร้อมนี้ โดยให้เริ่มรายงานตั้งแต่งวดที่ 1 (ระหว่างเดือนตุลาคม - มกราคม) ปีงบประมาณ 2539 เป็นต้นไป

อนึ่ง กรณีเทศบาลที่ขยายเขตหรือจัดตั้งใหม่ และได้จัดทำโครงการแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพยสิน ให้รายงานผลการจัดทำแผนที่ภาษีฯ ให้กรมการปกครองทราบ โดยผ่านจังหวัด ตามแบบรายงานผลการจัดทำแผนที่ภาษีฯ (แบบ 3) ที่ส่งมาพร้อมนี้ ทุกวันที่ 5 ของเดือน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เทศบาลทุกแห่งทราบและถือปฏิบัติ สำหรับจังหวัดชลบุรี ให้แจ้งเมืองพัทยาด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ

(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ส่วนพัฒนารายได้ท้องถิ่น

โทร.(02) 2227832,2225854

โทรสาร (02) 2211382,2216740

คำอธิบายการกรอกแบบรายงานการปรับข้อมูลแผนที่ภาษีฯ (แบบ 2)

การกรอกแบบรายงานการปรับข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (แบบ 2) ให้อยู่ในความรับผิดชอบของงานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ฝ่ายแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน(หรือฝ่ายพัฒนารายได้) กองคลัง เทศบาล โดยให้นำเสนอรายงาน ผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ปลัดเทศบาลโดยจัดทำปีงบประมาณละ 3 งวด ดังนี้

งวดที่ 1 ระหว่างเดือน ตุลาคม - มกราคม

งวดที่ 2 ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม

งวดที่ 3 ระหว่างเดือน มิถุนายน - กันยายน

แล้วส่งรายงานผ่านจังหวัดถึงกรมการปกครอง ในวันที่ 20 ของเดือนกุมภาพันธ์ มิถุนายน และตุลาคม

ในช่องรายการ (แนวตั้ง)

1. จำนวนที่ยกยอดมาจากงวดที่แล้ว หมายถึง ยอดรวมทั้งสิ้นของรายงานงวดที่แล้ว มี จำนวนแปลงที่ดิน โรงเรือน ป้าย ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4) และทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.5) มาตั้ง
2. จำนวนที่เพิ่ม - ลด ในงวดนี้ หมายถึง การปรับข้อมูลแปลงที่ดิน โรงเรือน ป้าย และค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ที่ปรับได้ในแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มีจำนวนเพิ่มขึ้น หรือมีจำนวนลดลง (กรณีลดลงให้ติดเครื่องหมายลบ "-") และการปรับข้อมูลมีผลให้เจ้าของทรัพย์สิน (ตาม ผ.ท.4) ผู้อยู่ในข่ายชำระภาษี (ตาม ผ.ท.5) และจำนวนผู้เสียภาษีแต่ละประเภท เพิ่มขึ้นหรือลดลงกี่ราย
3. รวมทั้งสิ้น หมายถึง จำนวนในข้อ 1 บวก หรือ ลบ กับจำนวนในข้อ 2
4. จำนวนที่ปรับข้อมูลไม่ได้ หมายถึง จำนวนข้อมูลที่ไม่สามารถปรับข้อมูลได้ในงวดนี้ และให้ชี้แจงปัญหาอุปสรรค

ในช่องรายการ (แนวนอน)

1. ที่ดิน หมายถึง จำนวนแปลงที่ดินที่มีในเขตเทศบาล ซึ่งอาจจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น เนื่องจากการแบ่งแยกแปลงที่ดิน หรือลดจำนวนลงจากสาเหตุการรวมแปลงที่ดิน

2. โรงเรือน หมายถึง จำนวนโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างในเขตเทศบาล ซึ่งอาจจะมี จำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง เนื่องจากการปลูกสร้างใหม่ การรื้อถอน ฯลฯ ทั้งที่ปรับตามข้อมูล ผ.ท.9 และจากการสำรวจภาคสนาม
3. ป้าย หมายถึง จำนวนป้ายที่มีในเขตเทศบาล ซึ่งอาจจะมีจำนวนเพิ่มหรือลดตามข้อมูลการขออนุญาตติดตั้งใหม่ รื้อถอน หรือจากการสำรวจภาคสนาม
4. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต หมายถึง กิจการการค้าที่เกิดและเข้าข่ายต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามกฎหมาย ซึ่งอาจจะมีจำนวนเพิ่มหรือลดลง
5. ทะเบียนทรัพย์สิน หมายถึง ทะเบียนที่แสดงทรัพย์สินของเจ้าของทรัพย์สินรายหนึ่งในเขตเทศบาล หรือ ผ.ท.4 ซึ่งอาจจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น หรือลดลง ตามการเปลี่ยนแปลง เจ้าของทรัพย์สิน ในงวดที่หนึ่ง ๆ
6. ทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี หมายถึง ทะเบียนแสดงรายการเสียภาษีของเจ้าของทรัพย์สิน หรือ ผ.ท.5 ซึ่งอาจมีจำนวนเพิ่ม หรือลดลง เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สินที่มีทรัพย์สินเข้าข่ายเสียภาษีได้จำหน่าย โอน หรือยกเลิกกิจการ
7. ผู้เสียภาษีแต่ละประเภทตามทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี หมายถึง เจ้าของทรัพย์สินที่มีทรัพย์สินเข้าข่ายเสียภาษี โดยพิจารณาดูจากทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4) และทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.5) แต่ละรายนั้นเสียภาษีและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใดบ้าง แล้วเก็บยอดตัวเลขแต่ละประเภทกรอกข้อมูลลงในแบบรายงานบรรทัดแรก เป็นยอดตั้งใหม่ ส่วนบรรทัด "จำนวนเพิ่ม/ลด" หมายถึง แต่ละงวดนั้นเมื่อมีการปรับข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินซึ่งส่งผลให้มีการเพิ่ม/ลดทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.5) หรือกรณีทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.5) มีการปรับเพิ่ม/ลดประเภทภาษีที่ชำระแต่ละประเภท แยกเป็น

   7.1 โรงเรือน หมายถึง ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ที่เจ้าของทรัพย์สิน มีโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง ที่เข้าข่ายต้องชำระภาษี

   7.2 บำรุงท้องที่ หมายถึง ภาษีบำรุงท้องที่ ที่เจ้าของทรัพย์สิน ที่แปลงที่ดิน ที่เข้าข่ายต้องชำระภาษี

   7.3 ป้าย หมายถึง ภาษีป้าย ที่เจ้าของทรัพย์สิน มีป้าย ที่เข้าข่ายต้องชำระภาษี

   7.4 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต หมายถึง เจ้าของทรัพย์สินหรือผู้ประกอบกิจการค้าที่ ต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

คำอธิบายการกรอกรายงานการใช้ทะเบียนทรัพย์สินในการจัดเก็บรายได้ (แบบ 2/1)

การกรอกข้อมูลการใช้ทะเบียนทรัพย์สินในการจัดเก็บรายได้ (แบบ 2/1) ให้ทำการเก็บข้อมูลจากบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) และการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของงานผลประโยชน์ ฝ่ายพัฒนารายได้ กองคลังเทศบาล แล้วนำเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงปลัดเทศบาล โดยจัดทำปีงบประมาณละ 3 งวด ดังนี้

งวดที่ 1 ระหว่างเดือน ตุลาคม - มกราคม

งวดที่ 2 ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม

งวดที่ 3 ระหว่างเดือน มิถุนายน - กันยายน

แล้วส่งรายงานพร้อมกับรายงานแบบ 2 ผ่าน จังหวัดถึงกรมการปกครอง ในวันที่ 20 ของเดือนกุมภาพันธ์ มิถุนายน และ ตุลาคม

การบันทึกหัวแบบรายงาน (แบบ 2/1)

ให้บันทึกเลขงวดที่รายงาน ของปีงบประมาณ ระหว่างเดือน พ.ศ. ชื่อเทศบาล จังหวัด และหมายเลขโทรศัพท์ (กองคลัง/เทศบาล) ให้ครบถ้วน

ช่อง รายการ (แนวตั้ง)

1. "จำนวนที่ตั้งยอดปี...หรือยอดยกมาจากงวดที่แล้ว หมายถึง จำนวนผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีตามทะเบียนคุมผู้ชำระ (ผ.ท.5) ที่คัดลอกลงในบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษีของปีปัจจุบันจึงเป็นการตั้งยอดผู้อยู่ในข่ายชำระภาษี และยอดเงินภาษีขึ้นใหม่ทุกปี

เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลถูกต้อง จึงให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้จัดทำหน้างบบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) ตามตัวอักษรชื่อเจ้าของทรัพย์สินที่รับผิดชอบ แล้วให้หัวหน้างานผลประโยชน์รวมจำนวนผู้อยู่ในข่ายเสียภาษีทั้งหมด จำนวนผู้อยู่ในข่ายเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย กรอกลงในบรรทัด "จำนวนที่ตั้งยอดปี..." ของรายงานงวดที่ 1 ของปีงบประมาณใหม่ในบรรทัดที่ 1 ให้ตั้งยอดการชำระภาษีแต่ละประเภทเป็นศูนย์

กรณีเป็นการรายงาน งวดที่ 2 และงวดที่ 3 ให้ใช้ยอดยกมาจากรายการ "รวมทั้งสิ้น(ยอดยกไปงวดที่...)" ของการรายงานงวดที่ 1 และงวดที่ 2 ตามลำดับ

2. "จำนวนเพิ่ม/ลดในงวดนี้" หมายถึง ผู้อยู่ในข่ายเสียภาษีตามทะเบียนคุมผู้ชำระ

ภาษี (ผ.ท.5) ที่ไม่ปรากฏชื่อในบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) เมื่อมีการชำระเงินภาษีโรงเรือนและที่ดินภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย ให้แก่เทศบาลแล้ว และได้เพิ่มชื่อผู้ชำระเงินภาษีลงในบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) ถือเป็นจำนวนเพิ่มอยู่ในข่ายเสียภาษีใหม่ จำนวนลดลงหมายถึงการปรับลดผู้อยู่ในข่ายเสียภาษีในบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) เนื่องจากจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินของเจ้าของทรัพย์สินในทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4) และไม่มีหนี้ค้างชำระกับทางเทศบาล

3. "รวมทั้งสิ้น (ยอดยกไปงวดที่...)" หมายถึง การรวมตัวเลขบรรทัด "จำนวนที่ตั้งยอดหรือยอดยกมาจากงวดที่แล้ว" บวก " จำนวนเพิ่ม/ลดในงวดรายงานนี้" ตัวเลขจำนวนรวมทั้งสิ้นนี้จะไปตั้งยอดยกไปในงวดรายงานที่ 2 และงวดที่ 3 ต่อไป

ช่อง รายการ (แนวนอน) แบ่งเป็น 2 ส่วน

1. ผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีตามบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) หมายถึง ผู้ที่อยู่ในข่ายชำระภาษีตามบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) ที่คัดมาจากทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.5) แยกบันทึกเป็น 4 ช่อง

1.1 "จำนวนที่ตั้งยอดไว้" หมายถึง ผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีที่ตั้งไว้ในบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) ทุกรายตั้งแต่อักษรชื่อ ก - ฮ รวมทั้งรหัสหน่วยงานต่าง ๆ มีจำนวนผู้อยู่ในข่ายเสียภาษีทั้งหมดกี่ราย และเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นเท่าไหร่

1.2 "ผู้เสียภาษีโรงเรือนฯ" หมายถึง ผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีตามบัญชีเกณฑ์ค้างรับ (กค.1) มีภาระต้องชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นจำนวนกี่ราย และเป็นจำนวนเงินเท่าใด (รหัสบัญชีคุมผู้ชำระภาษี 823)

1.3 "ผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่" หมายถึง ผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีตามบัญชีเกณฑ์ค้างรับ (กค.1) มีภาระต้องชำระภาษีบำรุงท้องที่ เป็นจำนวนกี่ราย และเป็นจำนวนเงินเท่าใด (รหัสบัญชีคุมผู้ชำระภาษี 824)

1.4 "ผู้เสียภาษีป้าย" หมายถึง ผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีตามบัญชีเกณฑ์ค้างรับ (กค.1) มีภาระต้องชำระภาษีป้าย เป็นจำนวนกี่ราย และเป็นจำนวนเงินเท่าใด (รหัสบัญชีคุมผู้ชำระภาษี 825)

อนึ่ง ผู้เสียภาษีรายหนึ่งอาจจะเสียภาษีใดภาษีหนึ่งหรือหลายภาษีก็ได้ ดังนั้น "จำนวนที่ตั้งยอดไว้" จึงไม่ใช่ยอดจำนวนภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีห้าง นำมาบวกรวมกัน

2. ผู้ชำระเงินภาษีตามบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) หมายถึง เจ้าของทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายชำระภาษี ที่ปรากฏในบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) ได้ชำระเงินค่าภาษีแล้ว และยังหมาย

รวมถึง ผู้ชำระเงินภาษีที่ไม่ปรากฏชื่อในบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1) ซึ่งเป็นผู้ชำระเงินค่าภาษีรายใหม่ โดยแยกประเภทจำนวนผู้ชำระเงินภาษีออกเป็น 3 ช่อง

2.1 "ภาษีโรงเรือนและที่ดิน" หมายถึง ผู้ได้ชำระเงินค่าภาษีให้กับเทศบาลแล้ว จำนวนกี่ราย เป็นเงินจำนวนเท่าใด

2.2 "ภาษีบำรุงท้องที่" หมายถึง ผู้ได้ชำระเงินค่าภาษีให้กับเทศบาลแล้ว จำนวนกี่ราย เป็นเงินจำนวนเท่าใด

2.3 "ภาษีป้าย" หมายถึง ผู้ได้ชำระเงินค่าภาษีให้กับเทศบาลแล้ว จำนวนกี่ราย เป็นเงินจำนวนเท่าใด

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อ 2 และข้อ 3 ตัวเลขในแบบรายงานจะมีความสัมพันธ์กันและเป็นสิ่งที่แสดงให้ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่จัดเก็บ ที่ใช้ควบคุมติดตามการจัดเก็บรายได้ในระหว่างงวดค่าสถิติการเร่งรัดผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีที่เพิ่มขึ้นใหม่จากที่ตั้งไว้ ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีแต่ละภาษีได้มากน้อยเพียงใดในแต่ละงวด จะต้องวางแผนการเร่งรัดอย่างไรให้ผู้มาชำระภาษีจนครบถ้วนตามที่ตั้งไว้และสิ้นปียังแสดงให้เห็นยอดลูกหนี้ค้างชำระได้อีกด้วย ผู้บังคับบัญชาควรตรวจสอบและพิจารณาใช้แบบรายงานให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมการจัดเก็บภาษี จากความสัมพันธ์ของข้อมูล ดังนี้

1. เกี่ยวกับภาษีโรงเรือนและที่ดิน	ให้ดูความสัมพันธ์ในข้อ 1.2 กับข้อ 2.1
2. เกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่	ให้ดูความสัมพันธ์ในข้อ 1.3 กับข้อ 2.2
3. เกี่ยวกับภาษีป้าย	ให้ดูความสัมพันธ์ในข้อ 1.4 กับข้อ 2.3

จำนวนรายและเงินทั้งข้อ 2.1,2.2 และ 2.3 จะไม่สูงกว่าข้อ 1.2,1.3 และ 1.4 จะต่ำกว่ากรณีมีลูกหนี้ค้าง และเท่ากันกรณีจัดเก็บได้ครบทุกรายที่ปรากฏใน กค.1

หมายเหตุ แบบรายงาน 2/1

1. จำนวนรายและจำนวนเงิน มาจาก กค.1 เท่านั้น ไม่เกี่ยวกับ กค.2 แต่อย่างใด
2. ใช้เฉพาะของปีงบประมาณนั้น ๆ

รายงานการปรับข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน งวดที่..... แบบ 2

ระหว่างเดือน..... พ.ศ. ..... ถึง เดือน..... พ.ศ. .....

เทศบาล.....จังหวัด.....โทร. .....

พื้นที่..... Zone ..... Block .....

รายการ	ทีดิน	โรงเรือน	ป้าย	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต	ทะเบียนทรัพย์สิน (ราย)	ทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ราย)	ผู้เสียภาษีแต่ละประเภทตามทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี				หมายเหตุ
							โรงเรือน (ราย)	บำรุงท้องที่ (ราย)	ป้าย (ราย)	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7.1)	(7.2)	(7.3)	(7.4)	
1. จำนวนที่ยกยอดมาจากงวดที่แล้ว											
2. จำนวนที่เพิ่ม-ลดในงวดนี้											
3. รวมทั้งสิ้น (ยอดยกไปงวดที่.....)											
4. จำนวนที่ปรับข้อมูลไม่ได้					-	-	-	-	-	-	

ปัญหาอุปสรรค.....

( )

หน.ง.แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

ความเห็น.....

( )

หน.ฝ.แผนที่ภาษี หรือ หน.ฝ.พัฒนารายได้

ความเห็น.....

( )

หน.กอง / ผอ.กองคลัง

ความเห็น.....

( )

ปลัดเทศบาล

ความเห็น.....

( )

ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น

รายงานการใช้ทะเบียนทรัพย์สินในการจัดเก็บรายได้ งวดที่..... ของปีงบประมาณ..... แบบ 2/1

ระหว่างเดือน.....พ.ศ. ..... ถึง เดือน.....พ.ศ. .....

เทศบาล.....จังหวัด.....โทร. .....

รายการ	ผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีตามบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1)								ผู้ชำระเงินภาษีตามบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ (กค.1)					
	จำนวนที่ตั้งยอดไว้		ผู้เสียภาษีโรงเรือนฯ		ผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่		ผู้เสียภาษีป้าย		ภาษีโรงเรือนฯ		ภาษีบำรุงท้องที่		ภาษีป้าย	
	ราย	เป็นเงิน	ราย	เป็นเงิน	ราย	เป็นเงิน	ราย	เป็นเงิน	ราย	เป็นเงิน	ราย	เป็นเงิน	ราย	เป็นเงิน
	(1.1)	(1.1)	(1.2)	(1.2)	(1.3)	(1.3)	(1.4)	(1.4)	(2.1)	(2.1)	(2.2)	(2.2)	(2.3)	(2.3)
1. จำนวนที่ตั้งยอดปี..... (หรือยอดยกมาจากงวดที่แล้ว)														
2. จำนวนเพิ่ม/ลด ในงวดนี้														
3. รวมทั้งสิ้น (ยอดยกไปงวดที่.....)														

หมายเหตุ.....

( )

หัวหน้างานผลประโยชน์

ความเห็น.....

( )

หัวหน้าฝ่ายพัฒนารายได้

ความเห็น.....

( )

หัวหน้า / ผู้อำนวยการกองคลัง

ความเห็น.....

( )

ปลัดเทศบาล

ความเห็น.....

( )

ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น

แบบรายงานผลการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน แบบ 3

เทศบาล.....จังหวัด.....โทร. .....

ประจำเดือน.....พ.ศ. .....

พื้นที่.....ตารางกิโลเมตร Zone.....Block.....

ระยะเวลาโครงการ เริ่มต้น.....สิ้นสุด.....

รายการปฏิบัติ	ผลการดำเนินการ						หมายเหตุ
	จัดทำเสร็จจำนวน		อยู่ระหว่างดำเนินการ		ยังไม่ได้ดำเนินการ		
	เขต	เขตย่อย	เขต	เขตย่อย	เขต	เขตย่อย	
- การจัดทำแผนที่แม่บท - การคัดลอกข้อมูลที่ดิน - การสำรวจข้อมูลภาคสนาม - การจัดทำแผนที่ภาษี - การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท. 4) - การจัดทำทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.5) - การตรวจสอบข้อมูลกับแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน							

<u>สรุปปัญหา</u> .....

( )

ผู้อำนวยการกองคลัง / เลขานุการโครงการ

<u>ความเห็น</u> .....

( )

ปลัดเทศบาล

<u>ความเห็น</u> .....

( )

ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น

งบหน้าบัญชีรายได้เกณฑ์ค้างรับ(ก.ค.1) ปี 25..

ของ น.ส.อัชลี แก้วงาม

รับผิดชอบอักษร ม-ธ

ลำดับ	อักษร	ผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีใน ก.ค.1								หมายเหตุ
		จำนวนทั้งสิ้น		แยกเป็นโรงเรือน		แยกเป็นบำรุงท้องที่		แยกเป็นป้าย		
		ราย	เงิน	ราย	เงิน	ราย	เงิน	ราย	เงิน	
1.	ม	300	120,000	100	80,000	200	12,000	50	20,000	
2.	ธ	50	100,000	30	60,000	40	34,000	10	6,000	
ฯลฯ										
12.	ธ	20	50,000	2	10,000	20	40,000	-	-	
	รวม	370	270,000	132	150,000	260	94,000	60	26,000	

เรียน.....

ขอส่งยอดงบหน้า ก.ค. 1 มาเพื่อโปรดดำเนินการ

.....

(.....) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ

ที่ มท 0313.5/ว 3142

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

29 กันยายน 2538

เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องทรัพย์สินและที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการตามโครงการตรวจแนะนำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับทรัพย์สินและที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน โดยได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบและแนะนำแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ณ เทศบาลและสุขาภิบาลหลายแห่ง ปรากฏว่า เทศบาลและสุขาภิบาลบางแห่ง มีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ไม่เป็นไปตามที่ระเบียบและกฎหมายกำหนดไว้

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย จึงขอซักซ้อมแนวทางปฏิบัติในประเด็นที่เจ้าหน้าที่มักปฏิบัติไม่ถูกต้อง ดังนี้

1. เรื่องการดำเนินการควบคุมพัสดุ ให้ดำเนินการจัดทำทะเบียนพัสดุ การกำหนดเลขรหัสพัสดุ การจำหน่ายพัสดุออกจากทะเบียนให้ถูกต้องครบถ้วน โดยถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0407ว791 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2529 เรื่อง การควบคุมพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

2. เรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สิน

2.1 หากหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีความประสงค์จะนำทรัพย์สิน ทั้งสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ออกให้บุคคลเช่า ให้ดำเนินการโดยใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2531 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2533 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535

2.2 ก่อนดำเนินการให้เช่าทรัพย์สิน จะต้องดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการจัดหาประโยชน์ กำหนดประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำไว้เป็นการล่วงหน้า ตามระเบียบฯ ข้อ 15

2.3 ในการดำเนินการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ หากมีกำหนดเกินกว่า 3 ปี ให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อนุมัติตามระเบียบฯ ข้อ 6

2.4 เมื่อมีการให้เช่าที่ดิน เพื่อก่อสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่มีลักษณะมั่นคงถาวร จะต้องให้ผู้เช่าประกันอัคคีภัยอาคารตามระเบียบฯ ข้อ 7 (3)

2.5 ในการทำสัญญาเช่าสังหาริมทรัพย์ ให้ใช้สัญญาเช่าตามแบบท้ายระเบียบ หากมีความจำเป็นจะต้องร่างสัญญาเช่าขึ้นใหม่ ให้ดำเนินการส่งให้อัยการจังหวัดพิจารณาก่อนตามระเบียบฯ ข้อ 18

2.6 ในการทำสัญญาเช่าสังหาริมทรัพย์ มีกำหนดเกินกว่า 3 ปี ให้ดำเนินการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 538 ด้วย

3. เรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินและที่ราชพัสดุ

3.1 หากมีความจำเป็นต้องใช้ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ให้ดำเนินการขอใช้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2515 ข้อ 7 และหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ด่วน ที่ มท 0607/1/ว2299 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2525 เรื่อง ส่วนราชการขอใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หนังสือกระทรวงมหาไทย ที่ มท 0712/ว 685 ลงวันที่ 24 เมษายน 2533 เรื่อง การขอใช้ถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันและจัดขึ้นทะเบียนในที่ดินของรัฐ กล่าวคือ จะต้องขออนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย

3.2 กรณีมีความจำเป็นต้องขอใช้ที่ดินราชพัสดุที่มีส่วนราชการครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ก่อน ให้ปฏิบัติตามหนังสือกรมธนารักษ์ ที่ กค 0407/ว 121 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2537 เรื่อง การขอใช้ที่ราชพัสดุ กล่าวคือ จะต้องขอทำความตกลงกับส่วนราชการที่ครอบครองอยู่ก่อน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเมืองพัทยา ทราบและถือปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ

(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)

รองปลัดกกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

โทร.(02) 2227832,2225854

ที่ มท 0313/ว 1891

สำนักงาน ก.ท.
ถนนอัษฎางค์ กท. 10200

2 ตุลาคม 2538

เรื่อง การสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงาน

เรียน ประธาน อ.ก.ท. จังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง 1. หนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0413/ว 172 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2529
2. หนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0313/ว 625 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2537

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกฯ จำนวน 1 ชุด
2. แบบประเมินบุคคล จำนวน 1 ชุด
3. บัญชีกลุ่มสายงานสำหรับตำแหน่งที่สามารถสอบคัดเลือกเพื่อเปลี่ยนสายงาน จำนวน 1 ชุด

ตามที่ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานมาให้จังหวัดเพื่อให้แจ้งเทศบาลและเมืองพัทยาทราบและถือปฏิบัติ นั้น

สำนักงาน ก.ท. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้หลักเกณฑ์วิธีการสอบคัดเลือกดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้ยกเลิกหนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0413/ว 172 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2529 และให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

1. การแต่งตั้งพนักงานเทศบาลเพื่อเปลี่ยนสายงานจากสายงานในระดับที่ต่ำกว่าไปดำรงตำแหน่งในสายงานที่สูงกว่า หรือการเปลี่ยนสายงานในตำแหน่งผู้บริหารที่ ก.ท. กำหนด ให้กระทำโดยวิธีการสอบคัดเลือกโดยตำแหน่งในสายงานผู้บริหารหรือตำแหน่งที่ ก.ท.สงวนไว้ ก.ท. จะเป็นผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกเอง ทั้ง ก.ท. อาจอนุมัติให้ อ.ก.ท. จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกแทน ก.ท. ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

1.1 การแต่งตั้งพนักงานเทศบาลสามัญ ระดับ 2 หรือระดับ 3 ของสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 1 ไปดำรงตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าระดับเดิมในสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 2 ภายในกลุ่มสายงานเดียวกัน ตามกลุ่มสายงานในบัญชีกำหนดกลุ่มสายงานที่แนบมาพร้อมนี้ เช่น การสอบคัดเลือกเจ้าหน้าที่ธุรการ 2 เพื่อให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ 2 เป็นต้น

1.2 การแต่งตั้งพนักงานเทศบาลสามัญระดับ 3 หรือระดับ 4 หรือระดับ 5 ของสายงานเริ่มต้นจากระดับ 1 หรือระดับ 2 ไปดำรงตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าระดับเดิมในสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 3 เช่นการสอบคัดเลือกเจ้าหน้าที่ธุรการ 3 เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิติกร 3 เป็นต้น

1.3 การสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งพนักงานเทศบาลสามัญให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานตามข้อ 1.1 และข้อ 1.2 ให้ดำเนินการได้เมื่อมีตำแหน่งว่าง ซึ่งว่าเป็นตำแหน่งในสายงานวิชาชีพที่ขาดแคลน ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0313/ว 625 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2537 ทั้งนี้ให้ ก.ท.เป็นราย ๆ ไป

2. การกำหนดหลักสูตรและวิธีดำเนินการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสอบคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ ให้ อ.ก.ท. จังหวัดถือปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ให้ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยข้าราชการพลเรือนและพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 6 จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน โดยตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ กรรมการอีกคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการหากประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานปฏิบัติหน้าที่แทน

2.2 คณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกอาจตั้งกรรมการออกข้อสอบ กรรมการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง หรือกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดำเนินการในเรื่องการกรอกคะแนนเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการสอบคัดเลือกได้ตามความจำเป็น

2.3 ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกกำหนดวัน เวลา สถานที่สอบข้อเขียน สัมภาษณ์ และระเบียบเกี่ยวกับการสอบได้เท่าที่จำเป็น และไม่ขัดต่อหลักสูตร และวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกนี้ แล้วให้ประธานกรรมการประกาศก่อนวันที่สอบไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ

2.4 หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานรายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย

2.5 ผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกจะต้องมีคุณสมบัติในวันรับสมัครสอบคัดเลือก ดังนี้

2.5.1 ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ ณ เทศบาลที่มีตำแหน่งว่าง

2.5.2 ได้รับคุณวุฒิตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในระดับ 2 หรือระดับ 3 ของสายงานที่เปิดสอบคัดเลือก ซึ่งจะต้องเป็นคุณวุฒิที่ ก.ท. รับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

2.6 ให้ผู้สมัครสอบชำระค่าธรรมเนียมการสอบสำหรับตำแหน่งที่สมัครสอบ โดยอนุโลมตามอัตราที่กำหนดไว้สำหรับการสอบแข่งขัน ดังนี้

2.6.1 ตำแหน่งระดับ 2 ตำแหน่งละ 50 บาท

2.6.2 ตำแหน่งระดับ 3 ขึ้นไป ตำแหล่งละ 100 บาท

2.7 ให้ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกประกาศรับสมัครสอบ โดยระบุชื่อตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบ หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือก และข้อความอื่นที่ผู้สมัครสอบควรทราบ

2.8 ให้ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับสมัครสอบโดยให้มีกำหนดเวลารับใบสมัครสอบไม่น้อยกว่า 10 วันทำการ

2.9 ให้ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบก่อนวันสอบไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ

2.10 การตัดสินว่าผู้ใดเป็นผู้สอบคัดเลือกได้ให้ถือเกณฑ์ว่า ต้องเป็นผู้สอบได้คะแนนในแต่ละภาคที่สอบตามหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบแต่สำหรับภาคความเหมาะสมกับตำแหน่งซึ่งจะต้องประเมินบุคคลจะต้องได้คะแนนในแต่ละหมวดไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ ทั้งนี้ให้คำนึกถึงหลักวิชาวัดผลด้วย

2.11 การสอบคัดเลือกจะต้องสอบตามหลักสูตรทุกภาค แต่คณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกจะกำหนดให้ผู้สมัครสอบสอบภาคความรู้ความสามารถทั่วไป หรือภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งก่อนแล้ว จึงให้ผู้สอบได้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 2.10 สอบในภาคอื่นต่อไปก็ได้

2.12 ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการทุจริตหรือส่อไปในทางทุจริตอันอาจทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการสอบคัดเลือก ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกรายงานให้ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกทราบเพื่อพิจารณาว่า จะสมควรยกเลิกการสอบคัดเลือกครั้งนั้นทั้งหมด หรือจะพิจารณายกเลิกการสอบเฉพาะภาคที่เกิดการทุจริตหรือส่อไปในทางทุจริตตามแต่จะเห็นสมควร ถ้าหากผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกให้ยกเลิกการสอบคัดเลือกเฉพาะภาคใดแล้วก็ให้ดำเนินการสอบคัดเลือกเฉพาะภาคนั้นใหม่ สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือส่อไปในทางทุจริตไม่มีสิทธิเข้าสอบอีกต่อไป

2.13 เมื่อได้ดำเนินการสอบคัดเลือกเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกรายงานผลการสอบต่อผู้ดำเนินการสอบคัดเลือก เพื่อผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกจะได้ประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ต่อไป

2.14 การประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ จะเรียงตามลำดับเลขประจำตัวสอบ หรือตามลำดับตัวอักษรของผู้สอบคัดเลือกก็ได้ และให้ถือประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ดังกล่าวเป็นการขึ้นบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ด้วย

2.15 บัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ให้ใช้ได้ไม่เกินสามปีนับตั้งแต่วันขึ้นบัญชี

2.16 การดำเนินการสอบคัดเลือก ให้ อ.ก.ท. จังหวัดดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

2.16.1 ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือก 1 ชุด และสำเนาประกาศรับสมัครสอบ 3 ชุด ไปยังสำนักงาน ก.ท. ก่อนวันเริ่มต้นรับสมัครสอบไม่น้อยกว่า 7 วันทำการ

2.16.2 เมื่อการสอบเสร็จสิ้นแล้ว ให้ส่งเอกสารไปยังสำนักงาน ก.ท. ภายใน7 วันทำการนับตั้งแต่วันประกาศผลสอบ ดังต่อไปนี้

ก. ข้อสอบภาคความรู้ความสามารถทั่วไปและภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง 1 ชุด

ข. บัญชีกรอกคะแนน 1 ชุด

ค. สำเนาบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ 2 ชุด

2.16.3 เมื่อมีการยกเลิกการขึ้นบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ หรือขึ้นบัญชีผู้ใดไว้ตามเดิมให้รายงานไปยังสำนักงาน ก.ท. ภายใน 7 วันทำการ นับตั้งแต่วันยกเลิกหรือขึ้นบัญชีผู้นั้น

2.16.4 หากมีการเปลี่ยนแปลงในการประกาศรับสมัครสอบ ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบ กำหนดวัน เวลาและสถานที่สอบ ประกาศผลสอบหรืออื่น ๆ นอกจากที่กำหนดไว้เดิมให้รายงานไปยัง สำนักงาน ก.ท. ทราบโดยด่วนที่สุด

3. การแต่งตั้งพนักงานครูเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งในสายงานของพนักงานเทศบาลสามัญซึ่งไม่สูงกว่าระดับเดิม ในสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 2 หรือระดับ 3 ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 1 และ ข้อ 2

4. หากจังหวัดหรือเทศบาลใดได้ดำเนินการสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงาน โดยปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0413/ ว 111 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2529 และ/หรือหนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0413/ว 172 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2529 ก่อนแล้วและยังไม่แล้วเสร็จก็ให้ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ หนังสือสำนักงาน ก.ท. ฉบับใดขัดหรือแย้งกับแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ในหนังสือฉบับนี้ให้ยกเลิก และให้ใช้แนวทางปฏิบัติตามที่กำหนดไว้นี้แทน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้เทศบาลในเขตจังหวัดและเมืองพัทยาทราบและถือปฏิบัติ ทั้งนี้ สำนักงาน ก.ท. ได้ส่งหนังสือฉบับนี้พร้อมเอกสารไปให้เทศบาลและเมืองพัทยาโดยตรงด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ ศรีวรรธนะ

(นายสมศักดิ์ ศรีวรรธนะ)

รองอธิบดีกรมการปกครอง

เลขานุการ ก.ท.

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

งานแผนงานบุคคลและการสอบ

โทร.(02)2212188

โทรสาร (02)2251510

หลักสูตรวิธีการสอบคัดเลือกพนักงานเทศบาลเพื่อเปลี่ยนสายงานในระดับ 4 - 5

ก. ภาคความรู้ความสามารถทั่วไป (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

ให้ทดสอบความรู้ความสามารถ และความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชา การควบคุมงาน การตรวจสอบการปฏิบัติงาน การให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงาน ติดต่อประสานงาน กฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับทั่ว ๆ ไปที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการปรับปรุงงาน นโยบายและแผนงานด้านต่าง ๆ ของส่วนราชการที่สังกัดและอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งทั้งนี้ โดยวิธีสอบข้อเขียน

ข. ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

ให้ทดสอบความรู้ความเข้าใจหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในตำแหน่งนั้นโดยเฉพาะ โดยวิธีสอบข้อเขียน หรือให้ทดลองปฏิบัติงานหรือวิธีอื่นวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลายวิธีก็ได้ตามความเหมาะสม

ค. ภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

ให้ประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งในด้านต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในแบบประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งที่ ก.ท. กำหนดแนบท้ายนี้

ทั้งนี้ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นซึ่งต้องทำการสัมภาษณ์ก็อาจสัมภาษณ์ก็ได้ แต่จะต้องนำผลการประเมินของผู้บังคับบัญชามาประกอบการสัมภาษณ์ด้วย

แบบประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับการประเมิน (ผู้รับการประเมินเป็นผู้กรอก)

---

1. ชื่อผู้รับการประเมิน.....วุฒิการศึกษา.....

2. บัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....ระดับ.....ฝ่าย.....
   กอง.....เทศบาล.....
   จังหวัด.....
   เริ่มดำรงตำแหน่งในสายงานนี้เมื่อ.....เงินเดือนปัจจุบัน.....
   เคยดำรงตำแหน่ง.....เมื่อ.....
   ตำแหน่ง.....เมื่อ.....

3. การฝึกอบรม

หลักสูตร/สาขาที่ฝึกอบรม	จัดโดย	ระยะเวลา
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

4. ตำแหน่งที่สมัครสอบ.....

ตอนที่ 2 **ผลงานในรอบ 3 ปีที่แล้วมา** **(ผู้รับการประเมินเป็นผู้กรอก)**

ให้ผู้รับการประเมินเป็นผู้กรอกรายละเอียดของผลงานย้อนหลัง 3 ปี จำนวนไม่เกิน 3 ชิ้น

ผลงานที่1

(ลงชื่อ) ผู้รับรองผลงาน.....

ตำแหน่ง.....

ผลงานที่ 2

(ลงชื่อ) ผู้รับรองผลงาน.....

ตำแหน่ง.....

ผลงานที่ 3

(ลงชื่อ) ผู้รับรองผลงาน.....

ตำแหน่ง.....

ตอนที่ 3 การประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง

องค์ประกอบที่ใช้พิจารณาในการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ	หมายเหตุ
หมวดที่ 1 องค์ประกอบที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน(40 คะแนน) 1.1 ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ก) พิจารณาจากการศึกษา ความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ ความรอบรู้ในงานที่จะปฏิบัติและงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่ง รวมทั้งการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ฯลฯ ข) พิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย โดยคำนึงถึงความถูกต้องความครบถ้วนสมบูรณ์และงานเสร็จทันเวลา ทั้งนี้ให้รวมถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาเชาว์ปัญญา และความถนัดเฉพาะงาน ฯลฯ	20		

องค์ประกอบที่ใช้พิจารณาในการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ	หมายเหตุ
1.2 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	20		
พิจารณาจากความตั้งใจ ความเต็มใจ และมุ่งมั่นที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จและเป็นผลดีแก่ทางราชการ การไม่ละเลยต่องานและพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อผลของงานที่เกิดขึ้น ฯลฯ			
หมวด 2 ความประพฤติ (20 คะแนน)			
พิจารณาจากอุปนิสัย การรักษาวินัย พฤติกรรมและประวัติ การทำงาน รวมทั้งคุณธรรมและจริยธรรม การปฏิบัติตามนโยบายและแบบแผนของทางราชการ ฯลฯ	20		
หมวด 3 คุณลักษณะอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง 40 คะแนน			
3.1 ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	8		
พิจารณาจากความสามารถในการคิดริเริ่มหาหลักการแนวทาง เทคนิควิธีการหรือสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการทำงาน การปรับปรุงงานความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานยาก หรืองานใหม่ให้สำเร็จเป็นผลดี ฯลฯ			
3.2 ทัศนคติและแรงจูงใจ	8		
พิจารณาจากทัศนคติที่ดีต่อประชาชน ระบบราชการและงานในหน้าที่ แรงจูงใจและความกระตือรือล้นในการทำงานความจงรักภักดีต่อหน่วยงานแนวความคิด ความเชื่อและอุดมการณ์ที่สอดคล้องกับนโยบาย โครงการหรือแผนงานที่รับผิดชอบ ฯลฯ			
3.3 ความเป็นผู้นำ			
พิจารณาจากความสามารถในการมองการณ์ไกล การตัดสินใจ การวางแผนงาน การมอบหมายงาน การให้คำแนะนำและการพัฒนา การควบคุม ความใจกว้าง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนมีความคิดลึกซึ้ง กว้างขวาง รอบคอบ และยุติธรรม ฯลฯ	8		

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง

1. ผู้สมัครสอบคัดเลือกกรอกรายละเอียดตอนที่ 1 และ ตอนที่ 2 ของแบบประเมิน สำหรับผลงานย้อนหลัง 3 ปีนั้น จะต้องให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานนั้น ๆ เป็นผู้ลงนามรับรองผลงาน (การเขียนผลงานย้อนหลังให้ถือจำนวนผลงานให้ครบ 3 ชิ้นเป็นหลัก หากผลงานในรอบปีมีครบ 3 ชิ้นก็ไม่จำเป็นต้องนำผลงานของปีก่อน ๆ มาลง เพื่อความสะดวกในการลงนามรับรองของผู้บังคับบัญชา)

2. ผู้ประเมินได้แก่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้รับการประเมินตามที่กำหนดไว้ในตารางท้ายนี้ ซึ่งจะทำการประเมินในตอนที่ 3 หมวดที่ 1 - 3 และลงนามในฐานะผู้ประเมินในตอนท้ายของแบบประเมิน

3. องค์ประกอบที่ใช้ในการพิจารณาประเมินแบ่งออกเป็น 3 หมวด แต่ละหมวดจะแยกเป็นองค์ประกอบย่อย ซึ่งแต่ละองค์ประกอบจะกำหนดคะแนนเต็มไว้ในช่องคะแนนเต็ม

4. ให้ผู้ประเมินพิจารณาคุณสมบัติของผู้รับการประเมินในแต่ละองค์ประกอบ และให้คะแนนสำหรับองค์ประกอบนั้น ๆ ในช่องคะแนนที่ได้รับ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนตามตารางแนบท้ายนี้ ทั้งนี้ การกรอกตัวเลขคะแนนต้องเป็นเลขจำนวนเต็ม

5. เมื่อให้คะแนนทุกองค์ประกอบแล้ว ให้รวมคะแนนที่ได้รับทั้งหมดในช่องรวมในส่วนท้ายของตอนที่ 3 ของแบบประเมินแล้วลงนามผู้ประเมิน เสนอให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือไปตามลำดับให้ความเห็น

6. ผู้ที่สอบคัดเลือกได้ต้องได้รับคะแนนในการประเมินฯ ในแต่ละหมวดไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

7. ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นซึ่งต้องทำการสัมภาษณ์ และถ้ามีกรรมการสัมภาษณ์มากกว่า 1 คน ให้ถือค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมจากกรรมการทุกคนเป็นคะแนนที่ได้รับ

8. กรณีที่มีการสัมภาษณ์เพิ่มเติมนอกเหนือจากการใช้แบบประเมินบุคคลแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ นำผลการประเมินจากผู้บังคับบัญชามาประกอบด้วย และให้ถือค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับจากการประเมินทั้ง 2 วิธี เป็นคะแนนที่ได้รับ

ผู้ประเมินบุคคลและผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ผู้รับการประเมิน	ผู้ประเมิน	ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ
พนักงานเทศบาลในฝ่ายหรือกองของเทศบาล	หัวหน้าส่วนราชการบริหารที่เป็นผู้บังคับบัญชา	ปลัดหรือรองปลัดเทศบาลและนายกเทศมนตรี
พนักงานเมืองพัทยาในหรือกองของเมืองพัทยา	หัวหน้าส่วนราชการบริหารที่เป็นผู้บังคับบัญชา	ปลัดเมืองพัทยา

เกณฑ์การให้คะแนนในแบบประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง

คะแนนเต็ม	เกณฑ์และคะแนนความเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะเลื่อนขึ้นแต่งตั้ง			
	ไม่เหมาะสม (60 %)	พอเหมาะสม (60-70%)	เหมาะสมดี (71-90%)	เหมาะสมอย่างยิ่ง (91-100%)
5	น้อยกว่า 2	3	4	5
8	น้อยกว่า 4	5	6 - 7	8
10	น้อยกว่า 6	6 - 7	8 - 9	10
15	น้อยกว่า 9	9 - 10	11 - 13	14 - 15
20	น้อยกว่า 12	12 - 14	15 - 18	19 - 20

ที่ มท 0313/ว 1892

สำนักงาน ก.ท.
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

2 ตุลาคม 2538

เรื่อง การแต่งตั้งพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานและการเปลี่ยนสายงาน

เรียน ประธาน อ.ก.ท. จังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0413/ว 172 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2529.

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีกลุ่มสายงานสำหรับตำแหน่งที่สามารถแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานฯ
จำนวน 1 ชุด

ตามที่ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานและการเปลี่ยนสายงานมาให้จังหวัดเพื่อให้แจ้งเทศบาลและเมืองพัทยาทราบและถือปฏิบัติ นั้น

ก.ท. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้หลักเกณฑ์การแต่งตั้งพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้ยกเลิกหนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0413/ว 172 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2529 และให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

1. การแต่งตั้งหรือย้ายสับเปลี่ยนพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงาน หมายถึง การย้ายพนักงานเทศบาลจากตำแหน่งเลขที่หนึ่งไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกเลขที่หนึ่งซึ่งชื่อตำแหน่งและชื่อสายงานต่างกันโดยให้ดำเนินการได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1.1 ให้นายกเทศมนตรีแต่งตั้ง หรือย้ายสับเปลี่ยนพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานในระดับเดิมตั้งแต่ระดับ 4 ลงมาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1.1.1 เจ้าตัวสมัครใจ

1.1.2 สายงานเริ่มต้นจากระดับเดียวกัน

1.1.3 มีคุณวุฒิตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในระดับ 1 ระดับ 2 หรือระดับ 4 ของสายงานที่จะแต่งตั้งใหญ่ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานนั้นมาก่อน ทั้งนี้ต้องได้รับอันดับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าคุณวุฒิที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งของสายงานที่จะแต่งตั้งใหม่ เช่นแต่งตั้ง

นาย ก. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ 1 ซึ่งมีคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทางบัญชี ให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 1 ทั้งนี้ นาย ก. ต้องได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าคุณวุฒิ ปวช. คือ ระดับ 1 อันดับเงินเดือน 4,700 บาท เป็นต้น

1.2 การรับโอนพนักงานเทศบาลต่างเทศบาลไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงาน ให้เป็นอำนาจนายกเทศมนตรีโดยอนุมัติของ อ.ก.ท. เทศบาล หรือ อ.ก.ท. จังหวัดแล้วแต่กรณีโดยอนุโลมให้ถือปฏิบัติตาม มาตรา 12 แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519 ทั้งนี้จะต้องเป็นหลักเกณฑ์ในข้อ 1.1

1.3 การแต่งตั้งพนักงานเทศบาลซึ่งดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีดให้ดำรงตำแหน่งอื่นระดับเดิมผู้นั้นจะต้องดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีดติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และการแต่งตั้งผู้ใดดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีดในระดับเดิมผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและความสามารถในการพิมพ์ดีดตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งและได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าเงินเดือนขั้นต่ำสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด

1.4 ให้นายเทศมนตรีแต่งตั้งหรือย้ายสับเปลี่ยนพนักงานเทศบาลเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระดับ4 ด้วยกันไปดำรงตำแหน่งต่างสายงานภายในกลุ่มสายงานเดียวกันได้ตามกลุ่มสายงานในบัญชีกำหนดกลุ่มสายงานฯ ที่แนบมาพร้อมนี้ ถ้าเจ้าตัวสมัครใจ

1.5 การแต่งตั้งพนักงานครูเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งในสายงานของพนักงานเทศบาลสามัญซึ่งไม่สูงกว่าระดับเดิมให้ถือปฏิบัติตามข้อ 1.1

1.6 การแต่งตั้งพนักงานเทศบาลสามัญให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานในระดับเดิมตั้งแต่ระดับ 4 ลงมาโดยแต่งตั้งจากตำแหน่งในสายงานที่เริ่มต้นจากระดับที่สูงกว่าไปดำรงตำแหน่งในสายงานที่เริ่มต้นจากระดับที่ต่ำกว่าสายงานเดิมหากเจ้าตัวสมัครใจให้นายเทศมนตรีแต่งตั้งหรือย้ายสับเปลี่ยนได้โดยไม่จำเป็นต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานนั้นมาก่อนแต่จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 1.1.1. และข้อ 1.1.3 เช่นแต่งตั้งนาย ก. ตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี 3 ซึ่งได้รับปริญญาบัญชีบัณฑิต (บช.บ.) ให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ 3 หรือ เจ้าหน้าที่ธุรการ 3 เป็นต้น

2. คุณวุฒิที่กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่จะขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานหรือเปลี่ยนสายงานหรือเทียบเท่าคุณวุฒิใดต้องเป็นคุณวุฒิที่ ก.ท. รับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

3. พนักงานเทศบาลที่เคยดำรงตำแหน่งในสายงานผู้บริหารมาแล้ว และได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นหากมีความประสงค์จะขอกลับไปดำรงตำแหน่งในสายงานผู้บริหารจะต้องสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวใหม่ เว้นแต่รายใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษให้จังหวัดขออนุมัติ ก.ท.

4. หากเทศบาลได้ดำเนินการแต่งตั้งพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานโดยปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0413/ว 172 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2529 ก่อนแล้วและยังไม่แล้วเสร็จให้ใช้แนวทางปฏิบัติตามที่กำหนดไว้นี้แทน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้เทศบาลในเขตจังหวัดและเมืองพัทยาทราบและถือปฏิบัติ ทั้งนี้สำนักงาน ก.ท. ได้ส่งหนังสือฉบับนี้พร้อมเอกสารไปให้เทศบาลและเมืองพัทยาโดยตรงด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ ศรีวรรธนะ

(นายสมศักดิ์ ศรีวรรธนะ)

รองอธิบดีกรมการปกครอง

เลขานุการ ก.ท.

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
งานบรรจุและแต่งตั้ง
โทร. (02) 2211973
โทรสาร (02) 2251510

บัญชีกำหนดกลุ่มสายงานสำหรับตำแหน่งที่สามารถแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานหรือเปลี่ยนสายงาน

ลำดับที่	กลุ่มสายงาน	ตำแหน่งที่สามารถแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานหรือเปลี่ยน
1.	ธุรการ	เจ้าพนักงานธุรการ
2.	ปฏิบัติการทะเบียน	เจ้าพนักงานทะเบียน
3.	ควบคุมและส่งเสริมการท่องเที่ยว	เจ้าพนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว
4.	ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5.	ประชาสัมพันธ์	เจ้าพนักงานประชาสัมพันธ์
6.	การคลัง	เจ้าพนักงานการคลัง
7.	การเงินและบัญชี	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี
8.	จัดเก็บรายได้	เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้
9.	การพัสดุ	เจ้าพนักงานพัสดุ
10.	ช่างโยธา	นายช่างโยธา
11.	ช่างผังเมือง	นายช่างผังเมือง
12.	ช่างเขียนแบบ	นายช่างเขียนแบบ
13.	ช่างสำรวจ	นายช่างสำรวจ
14.	ช่างศิลป์	นายช่างศิลป์
15.	ช่างภาพ	นายช่างภาพ
16.	สุขาภิบาล	เจ้าพนักงานสุขาภิบาล
17.	ส่งเสริมสุขภาพ	เจ้าพนักงานส่งเสริมสุขภาพ
18.	วิทยาศาสตร์การแพทย์	เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์
19.	การประปา	เจ้าพนักงานการประปา
20.	ช่างเครื่องยนต์	นายช่างเครื่องยนต์
21.	ช่างไฟฟ้า	นายช่างไฟฟ้า
22.	วิทยาศาสตร์	เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์

ลำดับที่	กลุ่มสายงาน	ตำแหน่งที่สามารถแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงานหรือเปลี่ยน
23.	พัฒนาชุมชน	เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน
24.	สวนสาธารณะ	เจ้าพนักงานสวนสาธารณะ
25.	โภชนาการ	เจ้าพนักงานโภชนาการ
26.	ห้องสมุด	เจ้าพนักงานห้องสมุด
27.	ศูนย์เยาวชน	เจ้าพนักงานศูนย์เยาวชน

ที่ มท 0313/ว 2074

สำนักงาน ก.ท.
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

3 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเรื่องการกำหนดแนวทางปฏิบัติงานของเทศบาล

เรียน ประธาน อ.ก.ท. จังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0311/ว 967 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2519

ด้วยปรากฏว่าผู้บริหารงานเทศบาลหลายแห่งได้แจ้งไปยังสำนักงาน ก.ท. ขอให้โอน (ย้าย) พนักงานเทศบาลในสังกัดออกจากพื้นที่หรือส่งตัวคืนโดยไม่ได้เสนอเรื่องให้จังหวัดพิจารณาก่อนซึ่งอาจมีผลทำให้สำนักงาน ก.ท. ได้รับทราบข้อมูลที่ไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน

สำนักงาน ก.ท. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง จึงขอให้จังหวัดชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติงานของเทศบาลในกรณีผู้บริหารเทศบาลขอให้โอน (ย้าย) พนักงานเทศบาลออกจากพื้นที่ หรือส่งตัวพนักงานเทศบาลในสังกัดรายใดก็ตามคืน ให้เทศบาลเสนอเรื่องให้จังหวัดทราบและพิจารณาก่อนทุกครั้ง เสร็จแล้วขอให้จังหวัดเสนอความเห็นในเรื่องดังกล่าวให้ ก.ท. ทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป รายละเอียดปรากฏตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่อ้างถึง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอให้กำชับให้เทศบาลและเมืองพัทยาในเขตจังหวัดถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ ศรีวรรธนะ
(นายสมศักดิ์ ศรีวรรณธนะ)
รองอธิบดีกรมการปกครอง
เลขานุการ ก.ท.

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
งานบรรจุและแต่งตั้ง
โทร.(02) 2211973
โทรสาร (02) 2251510

ที่ มท 0311/ว 467

กระทรวงมหาดไทย

10 พฤศจิกายน 2519

เรื่อง กำหนดแนวทางวิธีปฏิบัติงานของเทศบาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้เร่งรัดปรับปรุงงานปกครองท้องถิ่น โดยเน้นถึงนโยบายกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่น เพื่อให้มีลักษณะการบริหารงานที่คล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ โดยได้ทำการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งมีลักษณะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานให้สามารถเอื้ออำนวยแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ รวมทั้งให้นายกเทศมนตรีมีโอกาสที่จะใช้ดุลพินิจบริหารงานได้สะดวกรวดเร็วสอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะยังประโยชน์ต่อการปกครองท้องถิ่นยิ่งขึ้น ดังที่กระทรวงมหาดไทย ได้สั่งการมาเป็นลำดับแล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยเห็นสมควรกำหนดแนวทางวิธีปฏิบัติงานของเทศบาลเพิ่มเติมดังนี้

1. เนื่องจากปัจจุบันงานของเทศบาลได้ขยายตัวมากขึ้น นายกเทศมนตรีมีภาระหน้าที่จะต้องออกตรวจความเรียบร้อยและเยี่ยมราษฎรเพื่อให้รู้ถึงสภาพความเป็นอยู่และความต้องการของราษฎร การที่นายกเทศมนตรียังปฏิบัติงานอยู่บนสำนักงานจะให้ความใกล้ชิดกับราษฎรห่างเหินไป เพื่อให้นายกเทศมนตรีได้มีเวลาเพียงพอในการที่จะไปเข้าถึงประชาชน จึงขอให้นายกเทศมนตรีพิจารณาว่างานใดซึ่งมีลักษณะเป็นงานประจำ และซึ่งกฎหมายมิได้บัญญัติอำนาจหน้าที่นั้นไว้เป็นการเฉพาะตัว ให้พิจารณามอบหมายให้แก่ปลัดเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบ โดยจัดให้ทำเป็นคำสั่งมอบหมายการงานให้เป็นกิจจะลักษณะ เพื่อนายกเทศมนตรีจะได้มีเวลาบริหารงานด้านนโยบายและด้านที่สำคัญ ๆ ได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ

2. ด้านการปกครองบังคับบัญชาพนักงานประจำตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติงานของเทศบาล พ.ศ. 2496 ข้อ 5 แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีปฏิบัติงานของเทศบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2502 ข้อ 3 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของปลัดเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง จึงขอให้นายกเทศมนตรีกำชับปลัดเทศบาลให้สำนึกในความรับผิดชอบงานในหน้าที่ที่เกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชาพนักงานเทศบาลโดยเคร่งครัด งานใดที่นายกเทศมนตรีจะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติเพื่อมิให้เกิดการสั่งงานซ้ำซ้อน จึงขอให้นายกเทศมนตรีสั่งการผ่านปลัดเทศบาลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชางานของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเพื่องานนั้นจะได้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมาย หากปลัดเทศบาลคนใดไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความกว้าหน้าแก่ราชการ หรือหย่อนสมรรถภาพก็ให้นายกเทศมนตรีว่ากล่าวตักเตือนให้แก้ไขปรับปรุงตัวก่อน เมื่อว่ากล่าวตักเตือนแล้วยังไม่แก้ไขปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น หากเห็นเป็นการสมควรจะสั่งตั้งกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการทางวินัยก็ให้ดำเนินตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

3. ด้วยปรากฏอยู่เสมอว่านายกเทศมนตรีได้ขอไปทาง ก.ท. ให้โอน (ย้าย) พนักงานเทศบาลโดยมิได้เสนอเรื่องราวผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเสียก่อน จึงขอให้แจ้งนายกเทศมนตรีให้ทราบด้วยว่า ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป การที่นายกเทศมนตรีจะขอให้โอน (ย้าย) พนักงานเทศบาล ขอให้เสนอเรื่องผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อรายงาน ก.ท. พิจารณาดำเนินการทุกราย และ ก.ท. จะพิจารณาดำเนินการให้เฉพาะรายที่ได้เสนอผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วเท่านั้น

4. เทศบาลใดอนุญาตให้พนักงานเทศบาลลาศึกษาต่อ เทศบาลนั้นจะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับอัตรากำลังที่ขาด การจะขออัตรากำลังมาชดเชยตามกรณีดังกล่าวเป็นสิ่งที่ควรละเว้นโดยเด็ดขาด

อนึ่ง มักปรากฏอยู่เสมอว่า หนังสือสั่งการที่กระทรวงมหาดไทย หรือสำนักงาน ก.ท. ส่งมาให้จังหวัดเพื่อแจ้งเทศบาลทราบและถือปฏิบัติ เจ้าหน้าที่มักไม่ดำเนินการต่อไปในส่วนที่เกี่ยวข้องทำให้หน่วยงานของเทศบาลหลายแห่งถือเป็นข้ออ้างไม่ปฏิบัติตาม จึงเรียนมาเพื่อโปรดกวดขันการปฏิบัติตามงานของเจ้าหน้าที่ และแจ้งให้เทศบาลในสังกัดทราบและถือเป็นแนวทางวิธีปฏิบัติต่อไป เมื่อดำเนินการไปแล้วประการใดโปรดรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

จำนง เทพหัสดิน ณ อยุธยา

(นายจำนง เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

รองปลัดกระทรวง สั่งราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร.2212188

ที่ มท 0313/ว 1486

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท. 10200

9 พฤษภาคม 2539

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์อัตราค่าตอบแทนการนำสิทธิการเช่าทรัพย์สินไปค้ำประกันเงินกู้

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดอุดรธานี)

ด้วยจังหวัดอุดรธานีขอทำความความตกลงกับกระทรวงมหาดไทย เพื่ออนุมัติให้ผู้เช่าอาคารพาณิชย์ของเทศบาลนครอุดรธานี นำสิทธิการเช่าอาคารพาณิชย์ดังกล่าวไปค้ำประกันเงินกู้ธนาคาร โดยเทศบาลนครอุดรธานีเรียกเก็บค่าตอบแทนจากผู้เช่าอาคารพาณิชย์ดังกล่าว ในอัตราร้อยละ 0.5 ของวงเงินกู้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2531 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 ในการนี้ กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า อำนาจในการอนุมัติให้นำสิทธิการเช่าทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไปค้ำประกันเงินกู้ เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ข้อ 156 สำหรับหลักเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าตอบแทนการนำสิทธิการเช่าทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไปค้ำประกันเงินกู้ นั้น กระทรวงมหาดไทยยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ ดังนั้น อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2531 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 ข้อ 5 กระทรวงมหาดไทย จึงกำหนดหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าตอบแทนการอนุญาตให้นำสิทธิการเช่าไปค้ำประกันเงินกู้ในอัตราร้อยละ 0.5 ของวงเงินกู้ ทั้งนี้ ให้เรียกเก็บไม่ต่ำกว่า 500 บาท แต่ไม่เกิน 40,000 บาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้องค์การบริหารราชการส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยา ทุกแห่ง ภายในจังหวัดทราบ เพื่อถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ
(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ที่ มท 0313/ว 1210

สำนักงาน ก.สภ.
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

13 พฤษภาคม 2539

เรื่อง การอนุมัติกำหนดตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาลสำหรับระดับบรรจุของสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 1

เรียน ประธาน อ.ก.สภ. จังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.สภ. ที่ มท 0413/ว 306 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2534

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ตัวอย่างแบบ ก.สภ.1 ก.สภ.2 และ ก.สภ.3 จำนวน 1 ชุด
2. บัญชีรายชื่อสายงานและชื่อตำแหน่งตามมาตราฐานกำหนดตำแหน่งฯ จำนวน 1 ชุด

ตามที่ได้แจ้งมติ อ.ก.สภ. ครั้งที่ 3/2530 เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2530 กำหนดให้สุขาภิบาลที่มีรายได้ไม่เกิน 5 แสนบาท ซึ่งเป็นสุขาภิบาลที่ตั้งใหม่และยังไม่เคยขออนุมัติกำหนดตำแหน่งมีตำแหน่งพื้นฐานได้ 3 ตำแหน่ง โดยไม่ต้องขออนุมัติกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน คือ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 1-3 จำนวน 1 อัตรา ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ 1-3 อัตรา และตำแหน่งช่างโยธา 1-3 จำนวน อัตรา สำหรับตำแหน่งอื่น ๆ นอกจากตำแหน่งดังกล่าวแล้ว สุขาภิบาลจะต้องขออนุมัติกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนพนักงานสุขาภิบาลตามแบบและหลักเกณฑ์ที่ ก.สภ. กำหนด ความโดยละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ขอเรียนว่า อ.ก.สภ. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 4/2539 เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2539 อนุมัติให้ อ.ก.สภ. จังหวัดมีอำนาจในการอนุมัติกำหนดตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล สำหรับตำแหน่งระดับบรรจุของสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 1 ซึ่งมิใช่ตำแหน่งพื้นฐาน ทุกสายงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของพนักงานสุขาภิบาล ดังนี้

1. อัตราเงินเดือนของพนักงานสุขาภิบาลให้ถือตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

2. การกำหนดตำแหน่งจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดกตำแหน่งฯ และให้อยู่ในกรอบอัตรากำลังของสุขาภิบาลที่ ก.สภ.กำหนด

3. การพิจารณากำหนดตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล จะต้องพิจารณาถึงรายจ่ายประเภทเงินเดือนที่ต้องจ่ายให้พนักงานสุขาภิบาล โดยสุขาภิบาลที่จะขออนุมัติกำหนดตำแหน่งเพิ่มใหม่นั้น เมื่อกำหนดตำแหน่งเพิ่มใหม่แล้ว สุขาภิบาลจะต้องมีรายจ่ายหมวดเงินเดือนพนักงานสุขาภิบาลไม่เกินร้อยละ 22 ของรายได้จริงที่ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณเดียวกัน

4. การขออนุมัติกำหนดตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล ให้สุขาภิบาลรวบรวมข้อมูล ปริมาณงาน และรายละเอียดอื่น ๆ ตามแบบที่ ก.สภ. กำหนด ส่งให้ อ.ก.สภ.สุขาภิบาลพิจารณาแล้วเสนอไปยัง อ.ก.สภ. จังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติและแจ้ง ก.สภ.ทราบ

พร้อมนี้ ขอส่งเอกสารรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ ศรีวรรธนะ

(นายสมศักดิ์ ศรีวรรธนะ)

รองอธิบดีกรมการปกครอง

เลขานุการ ก.สภ.

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ส่วนการบริหารงานบุคคล

โทร.(02) 2226826

โทรสาร (02) 2264613

บัญชีรายชื่อสายงานและชื่อตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล

สายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 1 จำนวน 18 สายงาน

ลำดับที่	ชื่อสายงาน	ชื่อตำแหน่ง	ระดับ	หมายเหตุ
1.	เจ้าหน้าที่ธุรการ	เจ้าหน้าที่ธุรการ	1-3	
2.	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	1-3	
3.	เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1-3	
4.	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	1-3	
5.	เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน	เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน	1-3	
6.	เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	1-3	
7.	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	1-3	
8.	เจ้าหน้าที่การคลัง	เจ้าหน้าที่การคลัง	1-3	
9.	เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	1-3	
10.	เจ้าหน้าที่พัสดุ	เจ้าหน้าที่พัสดุ	1-3	
11.	ช่างโยธา	ช่างโยธา	1-3	
12.	ช่างเขียนแบบ	ช่างเขียนแบบ	1-3	
13.	ช่างศิลป์	ช่างศิลป์	1-3	
14.	ช่างผังเมือง	ช่างผังเมือง	1-3	
15.	ช่างเครื่องยนต์	ช่างเครื่องยนต์	1-3	
16.	ช่างไฟฟ้า	ช่างไฟฟ้า	1-3	
17.	เจ้าหน้าที่สวนสาธารณะ	เจ้าหน้าที่สวนสาธารณะ	1-3	
18.	เจ้าหน้าที่การประปา	เจ้าหน้าที่การประปา	1-3	

<u>คำอธิบาย</u> (แบบ ก.สภ.1)

(1) ให้กรอกชื่อตำแหน่งที่ต้องการขอกำหนดขึ้นใหม่

(2) ให้กรอกชื่อส่วนการบริหารที่ต้องการกำหนดตำแหน่งตาม (1)

(3) ให้กรอกชื่อหน่วยงานภายในของส่วนการบริหารที่ต้องการกำหนดตำแหน่งตาม (1)

(4) "ลักษณะงานที่ปฏิบัติ" หมายถึง ลักษณะของงานที่ตำแหน่งตาม (1) จะต้องปฏิบัติ

(5) "เวลาที่ใช้ต่อราย/หน่วย (นาที) " หมายถึง เวลาที่ใช้สำหรับการปฏิบัติงานตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ (4) ต่อราย หรือต่อชิ้น

(6) "ปริมาณงานต่อปี (ราย/หน่วย)" หมายถึง ปริมาณงานทั้งหมดที่ได้ปฏิบัติตามลักษณะงานในข้อที่ (4) ในเวลา 1 ปี

(7) "เวลาที่ใช้ทั้งหมดต่อปี (นาที)" หมายถึง ตัวเลขที่ได้จาก (5) คูณด้วย (6)

(8) "อัตรากำลังที่ต้องการ" หมายถึง การนำเอาตัวเลขที่ได้จากช่องที่ (7) หารด้วย 1,380 X 60 โดยนำตัวเลขที่ได้จากช่องที่ (7) ใส่ไว้เหนือตัวเลข "_____" แล้วนำผลการที่ได้ใส่ไว้หลังเครื่องหมาย

(9) "รวม" หมายถึง ผลรวมของตัวเลขหลังเครื่องหมาย " = " ในช่องที่ 8 ทั้งหมด

ตัวอย่าง

แบบขออนุมัติกำหนดตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล

สุขาภิบาล.....จังหวัด.....

(1) ตำแหน่งที่ขอกำหนดขึ้นใหม่	(2) ระดับ	(3) จำนวน/อัตรา	(4) เหตุผล ลักษณะและปริมาณงาน	(5) ความเห็นอ.ก.สภ.สุขาภิบาล	(6) มติ อ.ก.สภ.จังหวัด	หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ปลัดสุขาภิบาล

(ลงชื่อ).....

(.....)

ประธาน อ.ก.สภ.สุขาภิบาล

คำอธิบาย (แบบ ก.สภ.3)

(1) "รายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่ง หมายถึงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่ง ทุกหมวด "

(2) "รายได้จริงไม่รวมเงินอุดหนุนประจำปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่ง หมายถึงงบประมาณรายได้หมวดภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ หรัพย์สิน สาธารณูปโภค และเบ็ดเตล็ดของปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่ง"

(3) "รายจ่ายประเภทเงินเดือน" หมายถึง รายจ่ายที่สุขาภิบาลต้องจ่ายเป็นเงินเดือนของพนักงานสุขาภิบาลในปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่งใหม่ (รวมถึงเงินเดือนที่จะต้องจ่ายให้แก่พนักงานสุขาภิบาลที่ได้ขออนุมัติกำหนดตำแหน่งใหม่ ประจำปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่งใหม่)

(4) "รายจ่ายประเภทค่าตอบแทนประธานกรรมการสุขาภิบาลและข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสุขาภิบาล" หมายถึง รายจ่ายที่สุขาภิบาลต้องจ่ายเป็นค่าตอบแทนประธานกรรมการสุขาภิบาลและข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสุขาภิบาล ตามบัญชีท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบพนักงานสุขาภิบาล พ.ศ.2523 ในปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่งใหม่

(5) "รวมรายจ่ายประเภทเงินเดือนและค่าตอบแทน" หมายถึง จำนวนเงินรวมของ (3) + (4)

(6) "รายจ่ายประเภทค่าจ้างลูกจ้างประจำ" หมายถึง รายจ่ายที่สุขาภิบาลต้องจ่ายเป็นค่าจ้างลูกจ้างประจำในปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่งใหม่

(7) "รายจ่ายประเภทค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว" หมายถึง รายจ่ายที่สุขาภิบาลต้องจ่ายเป็นค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวในปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่งใหม่

(8) "รวมรายจ่ายประเภทค่าจ้าง" หมายถึง จำนวนเงินรวมของ (6)+(7)

(9) "รวมรายจ่ายประเภทเงินเดือน/ค่าตอบแทน/ค่าจ้าง" หมายถึง จำนวนเงินรวมของ (5)+(8)

(10) "คิดเป็นร้อยละ" หมายถึง จำนวนเงินใน (3) คูณด้วย 100 หารด้วยจำนวนเงินใน (2)

(11) "คิดเป็นร้อยละ" หมายถึง จำนวนเงินใน (5) คูณด้วย 100 หารด้วยจำนวนเงินใน (2)

(12) "คิดเป็นร้อยละ" หมายถึง จำนวนเงินใน (8) คูณด้วย 100 หารด้วยจำนวนเงินใน (2)

(13) "คิดเป็นร้อยละ" หมายถึง จำนวนเงินใน (13) คูณด้วย 100 หารด้วยจำนวนเงินใน (2)

(ตัวอย่าง) แบบ ก.สภ.๑

บัญชีแสดงรายจ่ายประจำปีของสุขาภิบาลและประมาณการรายจ่ายประเภทเงินเดือน/ค่าตอบแทน/ค่าจ้าง

สุขาภิบาล .....จังหวัด .....

รายได้ รายจ่ายของสุขาภิบาล	จำนวนเงิน (บาท)	ประมาณการรายจ่ายประเภทเงินเดือน/ค่าตอบแทน/ค่าจ้าง ปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่งใหม่	จำนวนเงิน (บาท)	คิดเป็นร้อยละ	หมายเหตุ
(1) รายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่ง (2) รายได้จริงไม่รวมเงินอุดหนุนประจำปีงบประมาณที่ขออนุมัติกำหนดตำแหน่ง		(3) รายจ่ายประเภทเงินเดือน (4) รายจ่ายประเภทค่าตอบแทนประธานกรรมการสุขาภิบาลและข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสุขาภิบาล (5) รวมรายจ่ายประเภทเงินเดือนและค่าตอบแทน (6) รายจ่ายประเภทค่าจ้างลูกจ้างประจำ (7) รายจ่ายประเภทค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว (8) รวมรายจ่ายประเภทค่าจ้าง (9) รวมรายจ่ายประเภทเงินเดือน/ค่าตอบแทน/ค่าจ้าง		(10) (11) (12) (13)	

(ลงชื่อ)

.....

(.....)

ปลัดสุขาภิบาล

ที่ มท 0313/ว 1683

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

24 พฤษภาคม 2539

เรื่อง สุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง รายชื่อสุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ จำนวน 1 ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศรายชื่อสุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ จำนวน 79 สุขาภิบาล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และได้ส่งประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวไปสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ดังนั้น จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้สุขาภิบาลที่มีรายชื่อในประกาศดังกล่าวเตรียมการเลือกตั้งประธานกรรมการสุขาภิบาล ตามมาตรา 8 ทวิ วรรคสอง รวมทั้งการมอบหมายหน้าที่การงาน และเมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ลงประกาศกระทรวงมหาดไทยในราชกิจจานุเบกษาแล้วจะแจ้งให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ
(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
โทร.(02)2211973
โทรสาร (02)2223945

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง รายชื่อสุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ.2495 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 และข้อ 4 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาฐานะการคลังของสุขาภิบาล พ.ศ. 2535 กระทรวงมหาดไทยจึงประกาศรายชื่อสุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ดังต่อไปนี้

1. สุขาภิบาลอ่าวลึกใต้	อำเภออ่าวลึก	จังหวัดกระบี่
2. สุขาภิบาลหนองแก	อำเภอหนองเรือ	จังหวัดขอนแก่น
3. สุขาภิบาลท่าช้าง	อำเภอเมืองจันทบุรี	จังหวัดจันทบุรี
4. สุขาภิบาลบางน้ำเปรี้ยว	อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	จังหวัดฉะเชิงเทรา
5. สุขาภิบาลคอนฉิมพลี	อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	จังหวัดฉะเชิงเทรา
6. สุขาภิบาลปากน้ำ	อำเภอบางคล้า	จังหวัดฉะเชิงเทรา
7. สุขาภิบาลหนองตำลึง	อำเภอพานทอง	จังหวัดชลบุรี
8. สุขาภิบาลพานทอง	อำเภอพานทอง	จังหวัดชลบุรี
9. สุขาภิบาลบางเสร่	อำเภอสัตหีบ	จังหวัดชลบุรี
10. สุขาภิบาลเกาะจันทร์	อำเภอพนัสนิคม	จังหวัดชลบุรี
11. สุขาภิบาลหันคา	อำเภอหันคา	จังหวัดชลบุรี
12. สุขาภิบาลปากน้ำชุมพร	อำเภอเมืองชุมพร	จังหวัดชุมพร
13. สุขาภิบาลจันจว้า	อำเภอแม่จัน	จังหวัดเชียงราย
14. สุขาภิบาลไชยปราการ	อำเภอไชยปราการ	จังหวัดเชียงใหม่
15. สุขาภิบาลบ้านกลาง	อำเภอสันป่าตอง	จังหวัดเชียงใหม่
16. สุขาภิบาลเชียงดาว	อำเภอเชียงดาว	จังหวัดเชียงใหม่
17. สุขาภิบาลหางดง	อำเภอหางดง	จังหวัดเชียงใหม่
18. สุขาภิบาลหนองตองพัฒนา	อำเภอหางดง	จังหวัดเชียงใหม่

19. สุขาภิบาลสันมหาพน	อำเภอแม่แตง	จังหวัดเชียงใหม่
20. สุขาภิบาลสามเงา	อำเภอสามเงา	จังหวัดตาก
21. สุขาภิบาลบ้านนา	อำเภอบ้านนา	จังหวัดนครนายก
22. สุขาภิบาลศาลายา	กิ่ง อำเภอพุทธมณฑล	จังหวัดนครปฐม
23. สุขาภิบาลดอนยายหอม	อำเภอเมืองนครปฐม	จังหวัดนครปฐม
24. สุขาภิบาลมะค่า	อำเภอโนนสูง	จังหวัดนครราชสีมา
25. สุขาภิบาลสิชล	อำเภอสิชล	จังหวัดนครศรีธรรมราช
26. สุขาภิบาลจันดี	อำเภอฉวาง	จังหวัดนครศรีธรรมราช
27. สุขาภิบาลบรรพตพิสัย	อำเภอบรรพตพิสัย	จังหวัดนครสวรรค์
28. สุขาภิบาลปลายบาง	อำเภอบางกรวย	จังหวัดนนทบุรี
29. สุขาภิบาลประโคมชัย	อำเภอประโคมชัย	จังหวัดบุรีรัมย์
30. สุขาภิบาลลำลูกกา	อำเภอลำลูกกา	จังหวัดปทุมธานี
31. สุขาภิบาลกุยบุรี	อำเภอกุยบุรี	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
32. สุขาภิบาลยะหริ่ง	อำเภอยะหริ่ง	จังหวัดปัตตานี
33. สุขาภิบาลบางไทร	อำเภอบางไทร	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
34. สุขาภิบาลลำตาเสา	อำเภอวังน้อย	จังหวัดพระนครศรอยุธยา
35. สุขาภิบาลแม่ใจ	อำเภอแม่ใจ	จังหวัดพะเยา
36. สุขาภิบาลวังทอง	อำเภอวังทอง	จังหวัดพิษณุโลก
37. สุขาภิบาลเนินกุ่ม	อำเภอบางกระทุ่ม	จังหวัดพิษณุโลก
38. สุขาภิบาลบางระกำ	อำเภอบางระกำ	จังหวัดพิษณุโลก
39. สุขาภิบาลบ้านใหม่	อำเภอเมืองพิษณุโลก	จังหวัดพิษณุโลก
40. สุขาภิบาลนครไทย	อำเภอนครไทย	จังหวัดพิษณุโลก
41. สุขาภิบาลวัดโบสถ์	อำเภอวัดโบสถ์	จังหวัดพิษณุโลก
42. สุขาภิบาลบ้านแหลม	อำเภอบ้านแหลม	จังหวัดเพชรบุรี
43. สุขาภิบาลเชิงทะเล	อำเภอถลาง	จังหวัดภูเก็ต
44. สุขาภิบาลพยัคฆภูมิพิสัย	อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย	จังหวัดมหาสารคาม
45. สุขาภิบาลแวง	อำเภอโพนทอง	จังหวัดร้อยเอ็ด
46. สุขาภิบาลทุ่งควายกิน	อำเภอแกลง	จังหวัดระยอง

47. สุขาภิบาลบ้านค่าย	อำเภอบ้านค่าย	จังหวัดระยอง
48. สุขาภิบาลสำนักท้อน	อำเภอบ้านฉาง	จังหวัดระยอง
49. สุขาภิบาลบ้านเลือก	อำเภอโพธาราม	จังหวัดราชบุรี
50. สุขาภิบาลบางแพ	อำเภอบางแพ	จังหวัดราชบุรี
51. สุขาภิบาลป่าซาง	อำเภอป่าซาง	จังหวัดลำพูน
52. สุขาภิบาลกำแพง	อำเภออุทุมพรพิสัย	จังหวัดศรีสะเกษ
53. สุขาภิบาลบ่อครุ	อำเภอระโนด	จังหวัดสงขลา
54. สุขาภิบาลจะนะ	อำเภอจะนะ	จังหวัดสงขลา
55. สุขาภิบาลควนเนียง	อำเภอควนเนียง	จังหวัดสงขลา
56. สุขาภิบาลสิงหนคร	อำเภอสิงหนคร	จังหวัดสงขลา
57. สุขาภิบาลด่านสำโรง	อำเภอเมืองสมุทรปราการ	จังหวัดสมุทรปราการ
58. สุขาภิบาลบางเมือง	อำเภอเมืองสมุทรปราการ	จังหวัดสมุทรปราการ
59. สุขาภิบาลพระสมุทรเจดีย์	อำเภอพระสมุทรเจดีย์	จังหวัดสมุทรปราการ
60. สุขาภิบาลแหลมฟ้าผ่า	อำเภอพระสมุทรเจดีย์	จังหวัดสมุทรปราการ
61. สุขาภิบาลมวกเหล็ก	อำเภอมวกเหล็ก	จังวหัดสระบุรี
62. สุขาภิบาลถอนสมอ	อำเภอท่าช้าง	จังหวัดสิงห์บุรี
63. สุขาภิบาลศรีสัชนาลัย	อำเภอศรีสัชนาลัย	จังหวัดสุโขทัย
64. สุขาภิบาลท่าเสด็จ	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
65. สุขาภิบาลศรีประจันต์	อำเภอศรีประจันต์	จังหวัดสุพรรณบุรี
66. สุขาภิบาลด่านช้าง	อำเภอด่านช้าง	จังหวัดสุพรรณบุรี
67. สุขาภิบาลสำโรงทาบ	อำเภอสำโรงทาบ	จังหวัดสุรินทร์
68. สุขาภิบาลวัฒนานคร	อำเภอวัฒนานคร	จังหวัดสระแก้ว
69. สุขาภิบาลโนนสูงเปลือย	อำเภอศรีบุญเรือง	จังหวัดหนองบัวลำภู
70. สุขาภิบาลปากคาด	อำเภอปากคาด	จังหวัดหนองคาย
71. สุขาภิบาลศรีพนา	อำเภอเซกา	จังหวัดหนองคาย
72. สุขาภิบาลศาลเจ้าโรงทอง	อำเภอวิเศษชัยชาญ	จังหวัดอ่างทอง
73. สุขาภิบาลโนนสูง-น้ำคำ	อำเภอเมืองอุดรธานี	จังหวัดอุดรธานี
74. สุขาภิบาลพันดอน	อำเภอกุมภวาปี	จังหวัดอุดรธานี

75. สุขาภิบาลบ้านผือ	อำเภอบ้านผือ	จังหวัดอุดรธานี
76. สุขาภิบาลนางัว	อำเภอน้ำโสม	จังหวัดอุดรธานี
77. สุขาภิบาลหนองหาน	อำเภอหนองหาน	จังหวัดอุดรธานี
78. สุขาภิบาลศรีธาตุ	อำเภอศรีธาตุ	จังหวัดอุดรธานี
79. สุขาภิบาลอุบล	อำเภอเมืองอุบล	จังหวัดอุบลราชธานี

ทั้งนี้ ให้มีผลเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2539

บรรหาร ศิลปอาชา

(นายบรรหาร ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ด่วนมาก
ที่ มท 0313/ว 1520

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

19 มิถุนายน 2539

เรื่อง สุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313/ว 1683 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2539

ตามที่ได้แจ้งให้ทราบถึงประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง รายชื่อสุขาภิบาลที่มีฐานะการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ แล้วนั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่าได้นำประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 113 ตอนที่ 44 ง ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2539 แล้วและเนื่องจากประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 30 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือมีผลตั้งแต่วันที่ 29 มิถุนายน 2539 ทำให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอที่เกี่ยวข้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการสุขาภิบาลและประธานกรรมการสุขาภิบาล โดยให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาคณะกรรมการสุขาภิบาลแทน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้จังหวัดแจ้งนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1. มอบหมายหน้าที่การงานในตำแหน่งประธานกรรมการสุขาภิบาลให้แก่รองประธานกรรมการสุขาภิบาลภายในวันที่ 28 มิถุนายน 2539 เพื่อมอบให้ประธานกรรมการสุขาภิบาลคนใหม่ต่อไป

2. ดำเนินการเลือกตั้งประธานกรรมการสุขาภิบาล โดยให้เลือกจากกรรมการสุขาภิบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ 29 มิถุนายน 2539 คือวันที่ 14 กรกฎาคม 2539

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ ศรีวรรธนะ
(นายสมศักดิ์ ศรีวรรธนะ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
ส่วนพัฒนาโครงสร้างและระบบงาน
โทร.(02) 2211973
โทรสาร (02)2223945

มท 0313/ว 1648

สำนักงาน ก.ท.
ถนนอัษฎางค์ กท. 10200

1 กรกฎาคม 2539

เรื่อง การกำหนดตำแหน่งและสั่งให้พนักงานเทศบาลประจำเทศบาล

เรียน ประธาน อ.ก.ท. จังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0313/ว 602 ลงวันที่ 29 เมษายน 2536

ตามที่สำนักงาน ก.ท. ได้แจ้งแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งและสั่งให้พนักงานเทศบาลประจำเทศบาล รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

คณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.) ได้มีมติจากการประชุม ครั้งที่ 5/2539 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2539 ปรับปรุงหลักการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งและสั่งให้กพนักงานเทศบาลประจำเทศบาลขึ้นใหม่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. <u>การกำหนดตำแหน่ง "ประจำเทศบาล" ให้มีหลักการ ดังนี้</u>

1.1 เทศบาลที่มีปลัดเทศบาลเป็นนักบริหารงานเทศบาล ระดับ 9 ให้กำหนดตำแหน่งประจำเทศบาลได้ 2 ตำแหน่ง คือ

1.1.1 พนักงานเทศบาล (ทุกสายงาน) ระดับ 7 - 9 จำนวน 1 ตำแหน่ง

1.1.2 พนักงานเทศบาล (ทุกสายงาน) ระดับ 1 - 6 จำนวน 1 ตำแหน่ง

1.2 เทศบาลที่มีปลัดเทศบาลเป็นนักบริหารงานเทศบาล ระดับ 8 ให้กำหนดตำแหน่งประจำเทศบาลได้ 2 ตำแหน่ง คือ

1.2.1 พนักงานเทศบาล (ทุกสายงาน) ระดับ 7 - 8 จำนวน 1 ตำแหน่ง

1.2.2 พนักงานเทศบาล (ทุกสายงาน) ระดับ 1 - 6 จำนวน 1 ตำแหน่ง

1.3 เทศบาลที่มีปลัดเทศบาลเป็นนักบริหารงานเทศบาล ระดับ 7 ให้กำหนดตำแหน่งประจำเทศบาลได้ 2 ตำแหน่ง คือ

1.3.1 พนักงานเทศบาล (ทุกสายงาน) ระดับ 7 จำนวน 1 ตำแหน่ง

1.3.2 พนักงานเทศบาล (ทุกสายงาน) ระดับ 1 - 6 จำนวน 1 ตำแหน่ง

2. <u>การสั่งให้พนักงานเทศบาลประจำเทศบาล มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้</u>

2.1 การสั่งให้พนักงานเทศบาลประจำเทศบาล ให้พิจารณาสั่งได้ในกรณีต่อไปนี้

1) กรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาอันมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และหากให้ผู้นั้นคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจะเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนสอบสวนหรือเสียหายแก่ราชการ

2) กรณีเจ็บป่วยและแพทย์ได้ลงความเห็นว่าจำเป็นต้องพักรักษาตัวเป็นเวลาเกินกว่า 3 เดือน

3) กรณีไปศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ หรือฝึกอบรม หรือดูงานในต่างประเทศ

4) กรณีที่ได้รับอนุมัติจาก ก.ท. ให้ไปช่วยราชการที่หน่วยงานอื่น

5) กรณีอื่นที่ ก.ท. เห็นว่าเป็นความจำเป็นพิเศษเพื่อประโยชน์แก่เทศบาล

2.2 การสั่งให้พนักงานเทศบาลประจำเทศบาลตามข้อ 2.1 ให้สั่งได้เป็นการชั่วคราวและตามความจำเป็น แต่ตาม 1) 2) 4) และ 5) ของข้อ 2.1 ต้องไม่เกิน 6 เดือน ถ้าเกินกำหนดเวลาดังกล่าวให้เสนอ ก.ท. เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

2.3 เมื่อหมดความจำเป็น หรือเมื่อครบกำหนดเวลาตามข้อ 2.2 แล้วให้ ก.ท. แต่งตั้งผู้นั้นให้ดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกับที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

2.4 ให้พนักงานเทศบาลที่ถูกสั่งให้ประจำเทศบาล ได้รับเงินเดือนในระดับและขั้นเท่าที่ได้รับอยู่เดิม

2.5 เพื่อประโยชน์ในการแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การรักษาวินัยและการออกจากราชการของพนักงานเทศบาลที่ถูกสั่งให้ประจำเทศบาลนี้ ให้ถือเสมือนว่าพนักงานเทศบาลดังกล่าวดำรงตำแหน่งเดิม

ทั้งนี้ ให้เทศบาลและเมืองพัทยาถือปฏิบัติตามหลักการและแนวปฏิบัติข้างต้นแทนหนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0313/ว 602 ลงวันที่ 29 เมษายน 2536 ที่อ้างถึง และเมื่อเทศบาลใดมีความประสงค์จะใช้ตำแหน่งและสั่งให้พนักงานเทศบาลประจำเทศบาล ก็ให้ดำเนินการขออนุมัติไปยังสำนักงาน ก.ท. เป็นราย ๆ ไป โดยให้ อ.ก.ท. เทศบาลเป็นผู้เสนอเหตุผลและความจำเป็นในการดำเนินการดังกล่าวผ่าน อ.ก.ท. จังหวัด ไปยังสำนักงาน ก.ท. เพื่อนำเสนอ ก.ท. ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งเทศบาลและเมืองพัทยาทราบ เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ ศรีวรรธนะ
(นายสมศักดิ์ ศรีวรรธนะ)
รองอธิบดีกรมการปกครอง
เลขานุการ ก.ท.

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
ส่วนการบริหารงานบุคคล
ฝ่ายเทศบาลและสุขาภิบาล
งานตำแหน่งและอัตราเงินเดือน
โทร. (02) 2211973 ต่อ 49
โทรสาร ต่อ 22

ที่ มท 0313/ว 2449

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

2 สิงหาคม 2539

เรื่อง การจ้างลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานประจำรถยนต์กู้ภัยอเนกประสงค์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดราชบุรี)

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท 0313/ว 2778 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2536

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างลูกจ้างของเทศบาลเมืองพัทยา และสุขาภิบาล บางตำแหน่งโดยไม่ต้องขออนุมัติกระทรวงมหาดไทย นั้น

เนื่องจาก กรมการปกครองได้ส่งมอบรถยนต์กู้ภัยอเนกประสงค์ให้แก่เทศบาลขนาดใหญ่ จำนวน 59 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถที่จะช่วยเหลือและรักษาชีวิตของราษฎรผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงที ดังนั้น เพื่อให้เทศบาลและเมืองพัทยา ที่ได้รับมอบรถยนต์กู้ภัยอเนกประสงค์มีบุคลากรที่เหมาะสมกับเครื่องมือเครื่องใช้ และเพื่อให้การบริหารงานบุคคลด้านลูกจ้างมีความคล่องตัวรวดเร็วเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน กระทรวงมหาดไทย จึงอนุมัติเป็นหลักการให้เทศบาลและเมืองพัทยาที่ได้รับมอบรถยนต์กู้ภัยดังกล่าวและที่มีความจำเป็นต้องจ้างลูกจ้างสามารถจ้างลูกจ้างจำนวน 8 คนต่อรถยนต์กู้ภัยเฉพาะกิจอเนกประสงค์ 1 คัน ดังนี้

1. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์กู้ภัย จำนวน 1 คน
2. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการประจำรถยนต์กู้ภัย จำนวน 7 คน

ทั้งนี้ ให้พนักงานขับรถยนต์กู้ภัยและเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการประจำรถยนต์กู้ภัย มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเช่นเดียวกับตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์และตำแหน่งพนักงานดับเพลิงตามบัญชีกำหนดตำแหน่ง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งลูกจ้างของเทศบาล เมืองพัทยาและสุขาภิบาล ท้ายหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313/ ว 2778 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2536 ตามลำดับ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ

(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

โทร.(02) 2212188 , 2211973 ต่อ 66

ด่วนมาก
ที่ มท 0313/ว 2546

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท. 10200

8 สิงหาคม 2539

เรื่อง การขอมีบัตรประจำตัวข้าราชการบำเหน็จบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับหนังสือร้องเรียนจากพนักงานเทศบาลที่เกษียณอายุราชการหลายคนทั่วประเทศว่า ไม่สามารถจะขอมีบัตรประจำตัวข้าราชการบำเหน็จบำนาญได้ เนื่องจากเสมียนมหาดไทยพิมพ์พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ พุทธศักราช 2498 ตกหล่นชื่อของพนักงานเทศบาล ทำให้เสียสิทธิตามกฎหมาย รวมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ นั้น

ขอเรียนว่า พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการฯ ดังกล่าว เป็นกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือขอความร่วมมือให้พิจารณาดำเนินการแก้ไขหลายครั้งตั้งแต่มิถุนายน 2532 และสำนักนายกรัฐมนตรีก็ได้มีหนังสือตอบว่าอยู่ในระหว่างการดำเนินการเพื่อแก้ไขกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้เทศบาลและพนักงานเทศบาลที่เกษียณอายุราชการแล้วทุกท่านได้ทราบถึงรายละเอียดข้างต้น จึงขอให้จังหวัดแจ้งให้เทศบาลทราบ ส่วนผลเป็นประการใดนั้นจะแจ้งให้ทราบอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ
(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
โทร.(02) 2211973
โทรสาร (02) 2223945

ด่วนมาก
ที่ มท 0313/ ว 2661

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

19 สิงหาคม 2539

เรื่อง การถอดถอนข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งปลัดอำเภอ ออกจากตำแหน่งปลัดสุขาภิบาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ตามบัญชีรายชื่อแนบท้าย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีรายชื่อสุขาภิบาลที่จะดำเนินการถอดถอนข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งปลัดอำเภอ ออกจากตำแหน่งปลัดสุขาภิบาล จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายที่จะถอดถอนข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง) ออกจากตำแหน่งปลัดสุขาภิบาลของสุขาภิบาลที่มีฐานะทางการคลังเพียงพอที่จะบริหารงานประจำของสุขาภิบาลได้ และประธานกรรมการสุขาภิบาลมาจากการเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในด้านการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นและเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ดังนั้น จึงให้จังหวัดถือปฏิบัติดังนี้

1. ถอดถอนปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง) ออกจากปลัดสุขาภิบาลของสุขาภิบาลที่มีฐานะทางการคลังเพียงพอฯ ซึ่งประธานกรรมการสุขาภิบาลมาจากการเลือกตั้งที่อยู่ในเขตจังหวัด ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2539

2. แจ้งสุขาภิบาลให้พิจารณารับโอนข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการพนักงานสุขาภิบาลกำหนดไว้ เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานสุขาภิบาล ตำแหน่งปลัดสุขาภิบาล (นักบริหารงานสุขาภิบาล) ส่วนวิธีการในการรับโอนให้จังหวัดและสุขาภิบาลถือปฏิบัติตามนัยข้อ 12 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบพนักงานสุขาภิบาล พ.ศ. 2523 สำหรับโครงสร้างส่วนการบริหาร โครงสร้างอัตรากำลังและระดับตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล สำนักงานคณะกรรมการพนักงานสุขาภิบาลจะแจ้งให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

3. แจ้งสุขาภิบาลให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือน ประจำปีงบประมาณ 2540 สำหรับตำแหน่งปลัดสุขาภิบาล (นักบริหารงานสุขาภิบาล)หากสุขาภิบาลไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ให้สุขาภิบาลตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหมวดเงินเดือนหรือยืมเงินสะสมเพื่อการนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

อารีย์ วงศ์อารยะ

(นายอารีย์ วงศ์อารยะ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

โทร. (02) 2226826

โทรสาร (02) 2251510

บัญชีรายชื่อสุขาภิบาลที่จะดำเนินการถอดถอนข้าราชการพลเรือนสามัญ

ตำแหน่งปลัดอำเภอ ออกจากตำแหน่งปลัดสุขาภิบาล

1.	สุขาภิบาลอ่าวลึก	อำเภออ่าวลึก	จังหวัดกระบี่
2.	สุขาภิบาลพนมทวน	อำเภอพนมทวน	จังหวัดกาญจนบุรี
3.	สุขาภิบาลนครชุม	อำเภอเมืองกำแพงเพชร	จังหวัดกำแพงเพชร
4.	สุขาภิบาลสลกบาตร	อำเภอขาณุวรลักษบุรี	จังหวัดกำแพงเพชร
5.	สุขาภิบาลพรานกระต่าย	อำเภอพรานกระต่าย	จังหวัดกำแพงเพชร
6.	สุขาภิบาลหนองโก	อำเภอกระนวน	จังหวัดขอนแก่น
7.	สุขาภิบาลท่าพระ	อำเภอเมืองขอนแก่น	จังหวัดขอนแก่น
8.	สุขาภิบาลเขาสวนกวาง	อำเภอเขาสวนกวาง	จังหวัดขอนแก่น
9.	สุขาภิบาลหนองแก	อำเภอหนองเรือ	จังหวัดขอนแก่น
10.	สุขาภิบาลจันนิมิตร	อำเภอเมืองจันทบุรี	จังหวัดจันทบุรี
11.	สุขาภิบาลท่าช้าง	อำเภอเมืองจันทบุรี	จังหวัดจันทบุรี
12.	สุขาภิบาลบางขนาก	อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	จังหวัดฉะเชิงเทรา
13.	สุขาภิบาลบางน้ำเปรี้ยว	อำเภอบางน้ำเปรียว	จังหวัดฉะเชิงเทรา
14.	สุขาภิบาลดอนฉิมพลี	อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	จังหวัดฉะเชิงเทรา
15.	สุขาภิบาลท่าข้าม	อำเภอบางปะกง	จังหวัดฉะเชิงเทรา
16.	สุขาภิบาลเกาะขนุน	อำเภอพนมสารคาม	จังหวัดฉะเชิงเทรา
17.	สุขาภิบาลห้วยใหญ่	อำเภอบางละมุง	จังหวัดชลบุรี
18.	สุขาภิบาลท่าบุญมี	อำเภอพนัสนิคม	จังหวัดชลบุรี
19.	สุขาภิบาลสัตหีบ	อำเภอสัตหีบ	จังหวัดชลบุรี
20.	สุขาภิบาลบ้านสวน	อำเภอเมืองชลบุรี	จังหวัดชลบุรี
21.	สุขาภิบาลนาจอมเทียน	อำเภอสัตหีบ	จังหวัดชลบุรี
22.	สุขาภิบาลบ่อทอง	อำเภอบ่อทอง	จังหวัดชลบุรี
23.	สุขาภิบาลหัวกุญแจ	อำเภอบ้านบึง	จังหวัดชลบุรี
24.	สุขาภิบาลบางทราย	อำเภอเมืองชลบุรี	จังหวัดชลบุรี
25.	สุขาภิบาลพานทอง	อำเภอพานทอง	จังหวัดชลบุรี

26. สุขาภิบาลหันคา	อำเภอหันคา	จังหวัดชัยนาท
27. สุขาภิบาลปากน้ำชุมพร	อำเภอเมืองชุมพร	จังหวัดชุมพร
28. สุขาภิบาลแก้งคร้อ	อำเภอแก้งคร้อ	จังหวัดชัยภูมิ
29. สุขาภิบาลผักปัง	อำเภอภูเขียว	จังหวัดเชียงราย
30. สุขาภิบาลแม่จัน	อำเภอแม่จัน	จังหวัดเชียงใหม่
31. สุขาภิบาลไชยปราการ	อำเภอไชยปราการ	จังหวัดเชียงราย
32. สุขาภิบาลเชียงดาว	อำเภอเชียงดาว	จังหวัดเชียงใหม่
33. สุขาภิบาลสันทรายหลวง	อำเภอสันทราย	จังหวัดเชียงใหม่
34. สุขาภิบาลแม่ริม	อำเภอแม่ริม	จังหวัดเชียงใหม่
35. สุขาภิบาลยุหว่า	อำเภอสันป่าตอง	จังหวัดเชียงใหม่
36. สุขาภิบาลบ้านกลาง	อำเภอสันป่าตอง	จังหวัดเชียงใหม่
37. สุขาภิบาลสันกำแพง	อำเภอสันกำแพง	จังหวัดเชียงใหม่
38. สุขาภิบาลบ้านหลวง	อำเภอจอมทอง	จังหวัดเชียงใหม่
39. สุขาภิบาลเมืองแกนพัฒนา	อำเภอแม่แตง	จังหวัดเชียงใหม่
40. สุขาภิบาลสันมหาพน	อำเภอแม่แตง	จังหวัดเชียงใหม่
41. สุขาภิบาลยางเนิ้ง	อำเภอสารภี	จังหวัดเชียงใหม่
42. สุขาภิบาลต้นเปา	อำเภอสันกำแพง	จังหวัดเชียงใหม่
43. สุขาภิบาลหางดง	อำเภอหางดง	จังหวัดเชียงใหม่
44. สุขาภิบาลหนองตองพัฒนา	อำเภอหางดง	จังหวัดเชียงใหม่
45. สุขาภิบาลสามเงา	อำเภอสามเงา	จังหวัดเชียงใหม่
46. สุขาภิบาลบ้านนา	อำเภอบ้านนา	จังหวัดนครนายก
47. สุขาภิบาลกำแพงแสน	อำเภอกำแพงแสน	จังหวัดนครปฐม
48. สุขาภิบาลด่านเกวียน	อำเภอโชคชัย	จังหวัดนครราชสีมา
49. สุขาภิบาลสูงเนิน	อำเภอสูงเนิน	จังหวัดนครราชสีมา
50. สุขาภิบาลสิชล	อำเภอสิชล	จังหวัดนครศรีธรรมราช

51. สุขาภิบาลจันดี	อำเภอฉวาง	จังหวัดนครศรีธรรมราช
52. สุขาภิบาลลาดยาว	อำเภอลาดยาง	จังหวัดนครสวรรค์
53. สุขาภิบาลพยุหะ	อำเภอพยุหะคีรี	จังหวัดนครสวรรค์
54. สุขาภิบาลบรรพตพิสัย	อำเภอบรรพตพิสัย	จังหวัดนครสวรรค์
55. สุขาภิบาลช่องแค	อำเภอตาคลี	จังหวัดนครสวรรค์
56. สุขาภิบาลหนองบัว	อำเภอหนองบัว	จังหวัดนครสวรรค์
57. สุขาภิบาลไพศาลี	อำเภอไพศาลี	จังหวัดนครสวรรค์
58. สุขาภิบาลบางม่วง	อำเภอบางใหญ่	จังหวัดนนทบุรี
59. สุขาภิบาลบางใหญ่	อำเภอบางใหญ่	จังหวัดนนทบุรี
60. สุขาภิบาลราษฎร์นิยม	อำเภอไทรน้อย	จังหวัดนนทบุรี
61. สุขาภิบาลตากใบ	อำเภอตากใบ	จังหวัดนราธิวาส
62. สุขาภิบาลสตึก	อำเภอสตึก	จังหวัดบุรีรัมย์
63. สุขาภิบาลละหานทราย	อำเภอละหานทราย	จังหวัดบุรีรัมย์
64. สุขาภิบาลประโคนชัย	อำเภอประโคนชัย	จังหวัดบุรีรัมย์
65. สุขาภิบาลกุยบุรี	อำเภอกุยบุรี	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
66. สุขาภิบาลทับสะแก	อำเภอทับสะแก	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
67. สุขาภิบาลนาประดู่	อำเภอโคกโพธิ์	จังหวัดปัตตานี
68. สุขาภิบาลยะหริ่ง	อำเภอยะหริ่ง	จังหวัดปัตตานี
69. สุขาภิบาลเขาย้อย	อำเภอเขาย้อย	จังหวัดเพชรบุรี
70. สุขาภิบาลบ้านแหลม	อำเภอบ้านแหลม	จังหวัดเพชรบุรี
71. สุขาภิบาลนายาง	อำเภอชะอำ	จังหวัดเพชรบุรี
72. สุขาภิบาลหนองไผ่	อำเภอหนองไผ่	จังหวัดเพชรบูรณ์
73. สุขาภิบาลซับสมอทอด	อำเภอบึงสามพัน	จังหวัดเพชรบูรณ์
74. สุขาภิบาลวิเชียรบุรี	อำเภอวิเชียรบุรี	จังหวัดเพชรบูรณ์
75. สุขาภิบาลเด่นชัย	อำเภอเด่นชัย	จังหวัดแพร่

76.	สุขาภิบาลแม่ใจ	อำเภอแม่ใจ	จังหวัดพะเยา
77.	สุขาภิบาลดอกคำใต้	อำเภอดอกคำใต้	จังหวัดพะเยา
78.	สุขาภิบาลเชียงคำ	อำเภอเชียงคำ	จังหวัดพะเยา
79.	สุขาภิบาลบ้านใหม่	อำเภอเมืองพิษณุโลก	จังหวัดพิษณุโลก
80.	สุขาภิบาลนครไทย	อำเภอนครไทย	จังหวัดพิษณุโลก
81.	สุขาภิบาลวังทอง	อำเภอวังทอง	จังหวัดพิษณุโลก
82.	สุขาภิบาลเนินกุ่ม	อำเภอบางกระทุ่ม	จังหวัดพิษณุโลก
83.	สุขาภิบาลบางระกำ	อำเภอบางระกำ	จังหวัดพิษณุโลก
84.	สุขาภิบาลวัดโบสถ์	อำเภอวัดโบสถ์	จังหวัดพิษณุโลก
85.	สุขาภิบาลเทพกษัตรีย์	อำเภอถลาง	จังหวัดภูเก็ต
86.	สุขาภิบาลเชิงทะเล	อำเภอถลาง	จังหวัดภูเก็ต
87.	สุขาภิบาลพยัคฆภูมิพิสัย	อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย	จังหวัดมหาสารคาม
88.	สุขาภิบาลแวง	อำเภอโพนทอง	จังหวัดร้อยเอ็ด
89.	สุขาภิบาลกลาง	อำเภอเสลภูมิ	จังหวัดร้อยเอ็ด
90.	สุขาภิบาลสระคู	อำเภอสุวรรณภูมิ	จังหวัดร้อยเอ็ด
91.	สุขาภิบาลเกษตรวิสัย	อำเภอเกษตรวิสัย	จังหวัดร้อยเอ็ด
92.	สุขาภิบาลบ้านเพ	อำเภอเมืองระยอง	จังหวัดระยอง
93.	สุขาภิบาลสุนทรภู่	อำเภอแกลง	จังหวัดระยอง
94.	สุขาภิบาลบ้านฉาง	อำเภอบ้านฉาง	จังหวัดระยอง
95.	สุขาภิบาลบ้านค่าย	อำเภอบ้านค่าย	จังหวัดระยอง
96.	สุขาภิบาลบ้านเลือก	อำเภอโพธาราม	จังหวัดราชบุรี
97.	สุขาภิบาลบางแพ	อำเภอบางแพ	จังหวัดราชบุรี
98.	สุขาภิบาลหลักเมือง	อำเภอเมืองราชบุรี	จังหวัดราชบุรี
99.	สุขาภิบาลเขางู	อำเภอเมืองราชบุรี	จังหวัดราชบุรี
100.	สุขาภิบาลเกาะคา	อำเภอเกาะคา	จังหวัดราชบุรี

101. สุขาภิบาลอุโมงค์	อำเภอเมืองลำพูน	จังหวัดลำพูน
102. สุขาภิบาลบ่าซาง	อำเภอบ่าซาง	จังหวัดลำพูน
103. สุขาภิบาลกันทรลักษณ์	อำเภอกันทรลักษณ์	จังหวัดศรีสะเกษ
104. สุขาภิบาลห้วยเหนือ	อำเภอขุขันธ์	จังหวัดศรีสะเกษ
105. สุขาภิบาลกำแพง	อำเภออุทุมพรพิสัย	จังหวัดศรีสะเกษ
106. สุขาภิบาลสว่างแดนดิน	อำเภอสว่างแดนดิน	จังหวัดสกลนคร
107. สุขาภิบาลควนเนียง	อำเภอควนเนียง	จังหวัดสงขลา
108. สุขาภิบาลสิงหนคร	อำเภอสิงหนคร	จังหวัดสงขลา
109. สุขาภิบาลระโนด	อำเภอระโนด	จังหวัดสงขลา
110. สุขาภิบาลนาทวี	อำเภอนาทวี	จังหวัดสงขลา
111. สุขาภิบาลแพรกษา	อำเภอเมืองสมุทรปราการ	จังหวัดสมุทรปราการ
112. สุขาภิบาลบางปู	อำเภอเมืองสมุทรปราการ	จังหวัดสมุทรปราการ
113. สุขาภิบาลพระสมุทรเจดีย์	อำเภอพระสมุทรเจดีย์	จังหวัดสมุทรปราการ
114. สุขาภิบาลท่าลาน	อำเภอบ้านหมอ	จังหวัดสระบุรี
115. สุขาภิบาลมวกเหล็ก	อำเภอมวกเหล็ก	จังหวัดสระบุรี
116. สุขาภิบาลหน้าพระลาน	อำเภอเมืองสระบุรี	จังหวัดสระบุรี
117. สุขาภิบาลอินทร์บุรี	อำเภออินทร์บุรี	จังหวัดสิงห์บุรี
118. สุขาภิบาลสิงห์	อำเภอบางระจัน	จังหวัดสิงห์บุรี
119. สุขาภิบาลถอนสมอ	อำเภอท่าช้าง	จังหวัดสิงห์บุรี
120. สุขาภิบาลศรีสัชนาลัย	อำเภอศรีสัชนาลัย	จังหวัดสุโขทัย
121. สุขาภิบาลศรีสำโรง	อำเภอศรีสำโรง	จังหวัดสุโขทัย
122. สุขาภิบาลศรีประจันต์	อำเภอศรีประจันต์	จังหวัดสุพรรณบุรี
123. สุขาภิบาลด่านช้าง	อำเภอด่านช้าง	จังหวัดสุพรรณบุรี
124. สุขาภิบาลเวียงสระ	อำเภอเวียงสระ	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
125. สุขาภิบาลระแงง	อำเภอศรีขรภูมิ	จังหวัดสุรินทร์
126. สุขาภิบาลกังแอน	อำเภอปราสาท	จังหวัดสุรินทร์
127. สุขาภิบาลสำโรงทาบ	อำเภอสำโรงทาบ	จังหวัดสุริทร์
128. สุขาภิบาลวังน้ำเย็น	อำเภอวังน้ำเย็น	จังหวัดสระแก้ว

129. สุขาภิบาลวัฒนานคร	อำเภอวัฒนานคร	จังหวัดสระแก้ว
130. สุขาภิบาลศรีเชียงใหม่	อำเภอศรีเชียงใหม่	จังหวัดหนองคาย
131. สุขาภิบาลปากคาด	อำเภอปากคาด	จังหวัดหนองคาย
132. สุขาภิบาลศรีพนา	อำเภอเซกา	จังหวัดหนองคาย
133. สุขาภิบาลโนนสงเปลือย	อำเภอศรีบุญเรือง	จังหวัดหนองบัวลำภู
134. สุขาภิบาลบางจัก	อำเภอวิเศษชัยชาญ	จังหวัดอ่างทอง
135. สุขาภิบาลโนนสูง-น้ำคำ	อำเภอเมืองอุดรธานี	จังหวัดอุดรธานี
136. สุขาภิบาลหนองบัว	อำเภอเมืองอุดรธานี	จังหวัดอุดรธานี
137. สุขาภิบาลห้วยเกิ้ง	อำเภอกุมภวาปี	จังหวัดอุดรธานี
138. สุขาภิบาลตูมใต้	อำเภอกุมภวาปี	จังหวัดอุดรธานี
139. สุขาภิบาลบ้านผือ	อำเภอบ้านผือ	จังหวัดอุดรธานี
140. สุขาภิบาลหนองหาน	อำเภอหนองหาน	จังหวัดอุดรธานี
141. สุขาภิบาลศรีธาตุ	อำเภอศรีธาตุ	จังหวัดอุดรธานี
142. สุขาภิบาลนางัว	อำเภอน้ำโสม	จังหวัดอุดรธานี

ที่ มท 0313/ว 2279

สำนักงาน ก.สภ.
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

2 กันยายน 2539

เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างส่วนการบริหาร โครงสร้างอัตรากำลังและระดับตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล

เรียน ประธาน อ.ก.สภ. จังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0313/ว 3289 ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2536

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงสร้างส่วนการบริหาร โครงสร้างอัตรากำลังและระดับตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล รูปแบบที่ 1-4 จำนวน 1 ชุด
2. หลักเกณฑ์การรับโอนข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการอื่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นมาเป็นพนักงานสุขาภิบาล จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดโครงสร้างส่วนการบริหาร โครงสร้างอัตรากำลังและระดับตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล โดยกำหนดให้มีกรอบตำแหน่งนักบริหารงานสุขาภิบาล ทำหน้าที่ ปลัดสุขาภิบาลและรองปลัดสุขาภิบาลและตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานคลัง ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายคลังและสมุห์บัญชีสุขาภิบาล ความโดยละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.สภ.พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการสนับสนุนให้สุขาภิบาลมีพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำเป็นของตนเอง ซึ่งจะสามารถอุทิศเวลาปฏิบัติงานให้แก่สุขาภิบาลได้อย่างเต็มที่ อันจะเป็นผลให้การบริหารงานของสุขาภิบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายการกระจายอำนาจให้แก่สุขาภิบาลซึ่งเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแยยหนึ่งให้บังเกิดผลอย่างแท้จริง สำนักงาน ก.สภ. จึงได้กำหนดโครงสร้างส่วนการบริหาร โครงสร้างอัตรากำลังและระดับตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล ออกเป็น 4 รูปแบบ โดยกำหนดกรอบอัตรากำลังพนักงานสุขาภิบาลและตำแหน่งและระดับของสายงานผู้บริหาร รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อ 1 และกำหนดแนวทางให้ อ.ก.สภ.จังหวัดและสุขาภิบาลถือปฏิบัติ ดังนี้

1. เมื่อ อ.ก.สภ.จังหวัดได้รับโครงสร้างส่วนการบริหาร โครงสร้างอัตรากำลังและระดับตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาลจากสำนักงาน ก.สภ.แล้วให้ อ.ก.สภ.จังหวัดแจ้งสุขาภิบาลสำรวจฐานะทางการคลัง แล้วจัดทำประกาศกำหนดตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาลให้เป็นไปตามโครงสร้างส่วนการบริหารฯ ดังกล่าว และให้ส่งสำเนาประกาศกำหนดตำแหน่งฯ ไปให้สำนักงาน ก.สภ.ภายใน 15 วัน นับแต่วันประกาศ

2. สุขาภิบาลใดที่มีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุน พันธบัตร เงินกู้และเงินที่มีผู้อุทิศให้ในปีงบประมาณที่แล้วมาตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป หากประสงค์จะมีพนักงานสุขาภิบาล ตำแหน่งนักบริหารงานสุขาภิบาล ระดับ 7 ระดับ 6 และระดับ 5 ทำหน้าที่ปลัดสุขาภิบาล และตำแหน่งสายงานผู้บริหารเป็นของตนเอง ในชั้นต้นนี้ให้พิจารณารับโอนจากข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือพนักงานเทศบาลหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีคุณสมบัติและความรู้ความสามารถตามที่สำนักงาน ก.สภ.กำหนดไว้

3. เมื่อ ก.สภ.ได้มีมติรับโอนข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือพนักงานเทศบาลสามัญหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นผู้ใด และสุขาภิบาลได้ดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักบริหารงานสุขาภิบาล ระดับ 7 ระดับ 6 และระดับ 5 (ปลัดสุขาภิบาล) หรือตำแหน่งสายงานผู้บริหารแล้วให้ข้าราชการซึ่งจังหวัดได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ปลัดสุขาภิบาล หรือตำแหน่งสายงานผู้บริหารของสุขาภิบาล แล้วแต่กรณี พ้นจากตำแหน่งในสุขาภิบาลนั้น

4. สำหรับหลักเกณฑ์ในการรับโอน ให้เป็นไปตามที่สำนักงาน ก.สภ.กำหนด ส่วนวิธีการในการรับโอนให้จังหวัดและสุขาภิบาลถือปฏิบัติตามข้อ 12 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบพนักงานสุขาภิบาล พ.ศ. 2523

5. การสรรหาบุคลากรไปบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานสุขาภิบาลตามโครงสร้างอัตรากำลังใหม่นี้ ในตำแหน่งของสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 1 และระดับ 2 ให้ อ.ก.สภ.จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการเปิดสอบแข่งขัน ตามหนังสือสำนักงาน ก.สภ. ที่ มท 0413/ว 801 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2534 สำหรับตำแหน่งของสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 3 เป็นต้นไป สำนักงาน ก.สภ. จะเป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเอง

6. หากสุขาภิบาลใดมีความจำเป็นจะต้องมีพนักงานสุขาภิบาลตำแหน่งอื่นนอกเหนือจากโครงสร้างอัตรากำลังฯ สุขาภิบาลสามารถขออนุมัติกำหนดตำแหน่งเพิ่มได้ แต่ทั้งนี้ รายจ่ายหมวดเงินเดือนของพนักงานสุขาภิบาลจะต้องไม่เกิน 22 % ของรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนฯ ในปีงบประมาณที่ผ่านมา

7. ก่อนที่สุขาภิบาลจะขอกำหนดตำแหน่งเพิ่มใหม่ตามข้อ 6 ให้สุขาภิบาลพิจารณาปรับปรุงและตัดโอนตำแหน่งที่ว่างในงานที่มีความสำคัญ ความเร่งด่วนและจำเป็นต้องใช้ตำแหน่งนั้นน้อยกว่าไปเป็นตำแหน่งในงานที่มีความสำคัญ ความเร่งด่วนมากกว่า และมีปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากรในงาน โดยในชั้นต้นให้พิจารณาปรับปรุงและตัดโอนจากตำแหน่งระดับเดียวกันภายในส่วนการบริหารเดียวกันก่อน เช่น การขออนุมัติปรับปรุงและตัดโอนตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ 1-3 เลขที่ตำแหน่ง 4 ส. งานธุรการและประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดสุขาภิบาล ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ว่างไปเป็นตำแหน่งเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 1-3 เลขที่ตำแหน่ง 4 ส. งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักปลัดสุขาภิบาล แต่หากไม่มีตำแหน่งในระดับเดียวกันในส่วนบริหารเดียวกัน ให้ดำเนินการกับตำแหน่งต่างระดับและต่างส่วนการบริหารได้ เช่น การขออนุมัติปรับปรุงและตัดโอนตำแหน่งเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ 1-3 เลขที่ตำแหน่ง 17 ส.งานประโยชน์ ฝ่ายคลัง ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ว่างไปเป็นตำแหน่งนายช่างโยธา 2-4 เลขที่ตำแหน่ง 17 ส. งานวิศวกรรม ฝ่ายช่าง เป็นต้น ทั้งนี้ การปรับปรุงและตัดโอนตำแหน่งดังกล่าวให้นำเลขที่ตำแหน่งของตำแหน่งเดิมไปเป็นเลขที่ตำแหน่งของตำแหน่งใหม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ ศรีวรรธนะ
(นายสมศักดิ์ ศรีวรรธนะ)
รองอธิบดีกรมการปกครอง
เลขานุการ ก.สภ.

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
ส่วนการบริหารงานบุคคล
โทร.(02)221793
โทรสาร (02) 2664613

กรอบการกำหนดตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล รูปแบบที่ 1

สำหรับสุขาภิบาลที่มีรายได้ตั้งแต่ 30,000,001 บาท ขึ้นไป (ไม่รวมเงินอุดหนุนฯ)

ลำดับที่	ฝ่าย/ตำแหน่ง/งาน	ระดับ	เลขที่ตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	สำนักปลัดสุขาภิบาล			
	1. นักบริหารงานสุขาภิบาล	6-7	1 ส.	ปลัดสุขาภิบาล
	2. นักบริหารงานสุขาภิบาล	5-6	2 ส.	รองปลัดสุขาภิบาล
	งานธุรการและประชาสัมพันธ์			
	3. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	3-5	3 ส.	หัวหน้างาน
	4. เจ้าพนักงานธุรการ	2-4	4 ส.	
	5. เจ้าหน้าที่ธุรการ	1-3	5 ส.	
	6. เจ้าหน้าที่ธุรการ	1-3	6 ส.	
	7. เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	1-3	7 ส.	
	งานการเจ้าหน้าที่			
	8. บุคลากร	3-5	8 ส.	หัวหน้างาน
	งานนโยบายและแผน			
	9. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	3-5	9 ส.	หัวหน้างาน
	งานนิติกร			
	10. นิติกร	3-5	10 ส.	หัวหน้างาน
	งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย			
	11. เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	2-4	11 ส.	หัวหน้างาน
	12. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1-3	12 ส.	
	13. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1-3	13 ส.	

ลำดับที่	ฝ่าย/ตำแหน่ง/งาน	ระดับ	เลขที่ตำแหน่ง	หมายเหตุ
	14. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1-3	14 ส.	
	15. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1-3	15 ส.	
	16. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1-3	16 ส.	
	17. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1-3	17 ส.	
2	ฝ่ายคลัง			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานคลัง	5-6	18 ส.	
	งานธุรการ			
	2. เจ้าหน้าที่บริหารงานคลัง	1-3	19 ส.	
	งานการเงินและบัญชี			
	3. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	2-4	20 ส.	
	4. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	1-3	21 ส.	
	5. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	1-3	22 ส.	
	6. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	1-3	23 ส.	
	งานผลประโยชน์			
	7. เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้	2-4	24 ส.	
	8. เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	1-3	25 ส.	
	9. เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	1-3	26 ส.	
	10. เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	1-3	27 ส.	

ลำดับที่	ฝ่าย/ตำแหน่ง/งาน	ระดับ	เลขที่ตำแหน่ง	หมายเหตุ
	งานพัสดุและทรัพย์สิน			
	11. เจ้าพนักงานพัสดุ	2-4	28 ส.	หัวหน้างาน
	12. เจ้าหน้าที่พัสดุ	1-3	29 ส.	
	13. เจ้าหน้าที่พัสดุ	1-3	30 ส.	
3	ฝ่ายช่าง			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง	5-6	31 ส.	หัวหน้าฝ่าย
	งานธุรการ			
	2. เจ้าหน้าที่ธุรการ	1-3	32 ส.	
	งานวิศวกรรม			
	3. วิศวกรโยธา	3-5	33 ส.	หัวหน้างาน
	4. นายช่างโยธา	2-4	34 ส.	
	5. ช่างโยธา	1-3	35 ส.	
	6. ช่างโยธา	1-3	36 ส.	
	งานสาธารณูปโภค			
	7. วิศวกรโยธา	3-5	37 ส.	หัวหน้างาน
	8. นายช่างโยธา	2-4	38 ส.	
	9. นายช่างไฟฟ้า	2-4	39 ส.	
	10.ช่างโยธา	1-3	40 ส.	
	11.ช่างไฟฟ้า	1-3	41 ส.	

ลำดับที่	ฝ่าย/ตำแหน่ง/งาน	ระดับ	เลขที่ตำแหน่ง	หมายเหตุ
	งานสถาปัตยกรรม			
	12. นักบริหารงานสุขาภิบาล	6-7	42 ส.	
	13. นายช่างเขียนแบบ	2-4	43 ส.	
	14. นายช่างศิลป์	2-4	44 ส.	
	15. ช่างเขียนแบบ	1-3	45 ส.	
	16. ช่างศิลป์	1-3	46 ส.	
	งานผังเมือง			
	17. นักผังเมือง	3-5	47 ส.	
	18. นายช่างผังเมือง	2-4	48 ส.	
	19. ช่างผังเมือง	1-3	49 ส.	
	งานสวนสาธารณะ			
	20. เจ้าพนักงานสวนสาธารณะ	2-4	50 ส.	
	21. เจ้าหน้าที่สวนสาธารณะ	1-3	51 ส.	
	22. เจ้าหน้าที่สวนสาธารณะ	1-3	52 ส.	
4	ฝ่ายสาธารณสุข			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	5-6	53 ส.	
	งานธุการ			
	2. เจ้าหน้าที่ธุรการ	1-3	54 ส.	

ลำดับที่	ฝ่าย/ตำแหน่ง/งาน	ระดับ	เลขที่ตำแหน่ง	หมายเหตุ
	งานสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม			
	3. นักวิชาการสุขาภิบาล	3-5	55 ส.	
	4. เจ้าพนักงานสุขาภิบาล	2-4	56 ส.	
	งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ			
	5. พยาบาลวิชาชีพ	3-5	57 ส.	
	6. พยาบาลเทคนิค	2-4	58 ส.	
	7. พยาบาลเทคนิค	2-4	59 ส.	
	งานสัตว์แพทย์			
	8. สัตวแพทย์	4	60 ส.	
	9. สัตวแพทย์	2-4	61 ส.	
	งานรักษาพยาบาล			
	10. พยาบาลวิชาชีพ	3-5	62 ส.	
	11. พยาบาลเทคนิค	2-4	63 ส.	
	12. พยาบาลเทคนิค	2-4	64 ส.	
5	ฝ่ายการประปา			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานประปา	5-6	65 ส.	
	งานธุรการ			
	2. เจ้าหน้าที่ธุรการ	1-3	66 ส.	

ลำดับที่	ฝ่าย/ตำแหน่ง/งาน	ระดับ	เลขที่ตำแหน่ง	หมายเหตุ
	งานผลิตและจำหน่าย			
	3. เจ้าพนักงานการประปา	4	67 ส.	
	4. เจ้าพนักงานการประปา	2-4	68 ส.	
	5. นายช่างเครื่องยนต์	2-4	69 ส.	
	6. เจ้าหน้าที่การประปา	1-3	70 ส.	
	7. ช่างเครื่องยนต์	1-3	71 ส.	
	งานการเงินและบัญชี			
	8. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	2-4	72 ส.	
	9. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	1-3	73 ส.	
	งานจัดเก็บรายนได้			
	10. เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้	2-4	74 ส.	
	11. เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	1-3	75 ส.	
	12. เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	1-3	76 ส.	

หมายเหตุ กำหนดไว้สำหรับสุขาภิบาลที่มีกิจการประปาเป็นของตนเอง

กรอบการกำหนดตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล รูปแบบที่ 2

สำหรับสุขาภิบาลที่มีรายได้ระหว่าง 12,000,000 บาท - 30,000,000 บาท (โดยไม่รวมเงินอุดหนุนฯ

ลำดับที่	ฝ่าย/ตำแหน่ง/งาน	ระดับ	เลขที่ตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	สำนักปลัดสุขาภิบาล			
	1. นักบริหารงานสุขาภิบาล	5-6	1 ส.	ปลัดสุขาภิบาล
	2. นักบริหารงานสุขาภิบาล	3-5	2 ส.	รองปลัดสุขาภิบาล
	งานธุรการและประชาสัมพันธ์			
	3. เจ้าพนักงานธุรการ	2-4	3 ส.	หัวหน้างาน
	4. เจ้าหน้าที่ธุรการ	1-3	4 ส.	
	งานวิเคราะห์นโยบายและแผน			
	5. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	3-5	5 ส.	หัวหน้างาน
	งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย			
	6. เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	2-4	6 ส.	หัวหน้างาน
	7. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1-3	7 ส.	
2	ฝ่ายคลัง			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานคลัง	5-6	8 ส.	หัวหน้าฝ่าย
	งานการเงินและบัญชี			
	2. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	2-4	9 ส.	หัวหน้างาน
	3. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	1-3	10 ส.	
	งานผลประโยชน์			
	4. เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้	2-4	11 ส.	หัวหน้างาน
	5. เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	1-3	12 ส.	

ลำดับที่	ฝ่าย/ตำแหน่ง/งาน	ระดับ	เลขที่ตำแหน่ง	หมายเหตุ
3	ฝ่ายช่าง			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง	5-6	13 ส.	หัวหน้าฝ่าย
	งานวิศวกรรม			
	2. วิศวกรโยธา	3-5	14 ส.	หัวหน้างาน
	3. นายช่างโยธา	2-4	15 ส.	
	4. ช่างโยธา	1-3	16 ส.	
	งานสาธารณูปโภค			
	5. นายช่างโยธา	2-4	17 ส.	หัวหน้างาน
	6. ช่างไฟฟ้า	1-3	18 ส.	
4	ฝ่ายสาธารณสุข			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	5-6	19 ส.	
	งานสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม			
	2. เจ้าพนักงานสุขาภิบาล	2-4	20 ส.	หัวหน้างาน
	งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ			
	3. พยาบาลเทคนิค	2-4	21 ส.	หัวหน้างาน
	งานสัตวแพทย์			
	4. สัตวแพทย์	2-4	22 ส.	หัวหน้างาน

ลำดับที่	ฝ่าย/ตำแหน่ง/งาน	ระดับ	เลขที่ตำแหน่ง	หมายเหตุ
5	<u>ฝ่ายการประปา</u>			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานประปา	5-6	23 ส.	หัวหน้าฝ่าย
	<u>งานผลิตและจำหน่าย</u>			
	2. เจ้าพนักงานการประปา	2-4	24 ส.	
	3. ช่างเครื่องยนต์	1-3	25 ส.	

<u>หมายเหตุ</u> กำหนดไว้สำหรับสุขาภิบาลที่มีกิจการประปาเป็นของตนเอง

กรอบการกำหนดตำแหน่งพนักงานสุขาภิบาล รูปแบบที่ 3

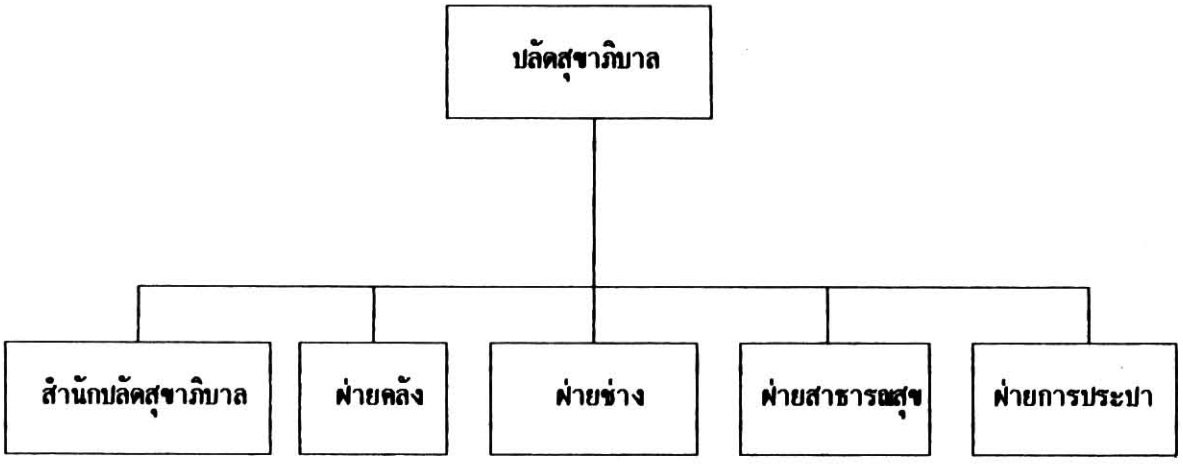
สำหรับสุขาภิบาลที่มีรายได้ระหว่าง 5,000,000 - 12,000,000 บา (ไม่รวมเงินอุดหนุน)

ลำดับที่	ฝ่าย/ตำแหน่ง/งาน	ระดับ	เลขที่ตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	สำนักปลัดสุขาภิบาล			
	1. นักบริหารงานสุขาภิบาล	5	1 ส.	ปลัดสุขาภิบาล
	งานธุรการ			
	2. เจ้าหน้าที่ธุรการ	1-3	2 ส.	
	งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย			
	3. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1-3	3 ส.	
	4. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1-3	4 ส.	
2	ฝ่ายคลัง			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานคลัง	3-5	5 ส.	หัวหน้าฝ่าย
	งานการเงินและบัญชี			
	2. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	1-3	6 ส.	
	งานผลประโยชน์			
	3. เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	1-3	7 ส.	
3	ฝ่ายช่าง			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง	3-5	8 ส.	หัวหน้าฝ่าย
	งานวิศวกรรม			
	2. ช่างโยธา	1-3	9 ส.	

ลำดับที่	ฝ่าย/ตำแหน่ง/งาน	ระดับ	เลขที่ตำแหน่ง	หมายเหตุ
	งานสาธารณูปโภค			
	3. ช่างไฟฟ้า	1-3	10 ส.	
4.	ฝ่ายสาธารณสุข			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	3-5	11 ส.	หัวหน้าฝ่าย
	งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม			
	2. เจ้าพนักงานสุขาภิบาล	2-4	12 ส.	หัวหน้างาน
	งานสัตวแพทย์			
	3. สัตวแพทย์	2-4	13 ส.	หัวหน้างาน
5.	ฝ่ายการประปา			
	1. เจ้าหน้าที่บริหารงานประปา	3-5	14 ส.	หัวหน้าฝ่าย
	งานผลิตและจำหน่าย			
	2. เจ้าหน้าที่การประปา	1-3	15 ส.	

หมายเหตุ กำหนดไว้สำหรับสุขาภิบาลที่มีกิจการประปาเป็นของตนเอง

การแบ่งส่วนราชการของสุขาภิบาลที่มีรายได้จริงไม่เกิน 5,000,000 บาท
(โดยไม่รวมเงินอุดหนุน)

- เจ้าหน้าที่ธุรการ 1-3	- เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 1-3	- ช่างโยธา 1-3	-	-

1. สำนักปลัดสุขาภิบาล	กำหนดตำแหน่ง	จำนวน 1 ตำแหน่ง	รวม 1 อัตรา
2. ฝ่ายคลัง	กำหนดตำแหน่ง	จำนวน 1 ตำแหน่ง	รวม 1 อัตรา
3. ฝ่ายช่าง	กำหนดตำแหน่ง	จำนวน 1 ตำแหน่ง	รวม 1 อัตรา
4. ฝ่ายสาธารณสุข	กำหนดตำแหน่ง	จำนวน - ตำแหน่ง	รวม - อัตรา
5. ฝ่ายการประปา	กำหนดตำแหน่ง	จำนวน - ตำแหน่ง	รวม - อัตรา
	รวมทั้งสิ้น	จำนวน 3 ตำแหน่ง	รวม 3 อัตรา

ที่ มท 0313/ว 2425

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

13 กันยายน 2539

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีการเลือกตั้งประธานสภาเทศบาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดมุกดาหาร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0313/28478 ลงวันที่ 13 กันยายน 2539 จำนวน 1 ฉบับ
2. สำเนาหนังสือกรมอัยการ เลขรับที่ ห.117/2518 จำนวน 1 ฉบับ

พร้อมหนังสือนี้ กรมการปกครองขอส่งหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0313/28478 ลงวันที่ 13 กันยายน 2539 ตอบข้อหารือจังหวัดมุกดาหาร เรื่อง หารือการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร มาเพื่อโปรดทราบเป็นแนวทางปฏิบัติ และโปรดแจ้งให้ทุกเทศบาลทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร
(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
ส่วนพัฒนาโครงสร้างและระบบงาน
โทร.(02)2211973
โทรสาร (02) 2217348

ที่ มท 0313/ 28478

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กท 10200

13 กันยายน 2539

เรื่อง หารือการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

อ้างถึง หนังสือจังหวัดมุกดาหาร ด่วนที่สุด ที่ มห 0016/3529 ลงวันที่ 28 มีนาคม 2539

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมอัยการ เลขรับที่ ห.117/2518 จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่จังหวัดหารือและขอให้พิจารณาสั่งการและแนะแนวทางการปฏิบัติในกรณีการเลือกตั้งประธานสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร ในคราวประชุมสภาเทศบาลสมัยสามัญ สมัยแรก ครั้งที่ 1/2539 ว่าประธานสภาเทศบาลชั่วคราวไม่ปฏิบัติตาม ข้อ 7 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล พุทธศักราช 2496 ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมการปกครอง ขอเรียนว่า กรณีดังกล่าวเทียบเคียงได้กับที่กรมอัยการ (ในขณะนั้น) เคยวินิจฉัยไว้ว่า "การแต่งตั้งประธานและรองประธานสภานั้น มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 ให้แต่งตั้งตามมติของสภาเทศบาล มติของสภาเทศบาลก็คือมติของที่ประชุมสภาเทศบาลที่ชอบด้วยกฎหมาย" แต่เมื่อข้อเท็จจริงประธานสภาชั่วคราวมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย การเลือกตั้งประธานสภาเทศบาลในคราวนั้น จึงมิชอบด้วยกฎหมาย ความเห็นของจังหวัดจึงถูกต้องแล้ว และสั่งการให้เทศบาลเมืองมุกดาหารดำเนินการให้ถูกต้องและปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร

(นายชูวงศ์ ฉายะบุตร)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ส่วนพัฒนาโครงสร้างและระบบงาน

โทร.(02)2211973

โทรสาร (02) 2217348

เลขรับที่ ห. 117/2518

เรื่อง เลือกตั้งประธานและรองประธานสภาเทศบาล

กฎหมาย ระเบียบ พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 20,23

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล พ.ศ. 2496 ข้อ 7

การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาโดยอาศัยมติที่ได้จากการประชุมของสภาเทศบาลตำบลที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ย่อมถือเป็นการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติเทศบาลฯ

ข้อเท็จจริงและปัญหา กรมการปกครองหารือว่า ในการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาเทศบาลตำบลเบตง เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2518 นั้น ประธานชั่วคราวมิได้ให้สมาชิกเสนอชื่อผู้ที่สมควรเป็นประธานและรองประธานสภาโดยมีสมาชิกสภาเทศบาลรับรองชื่อที่เสนอแต่กลับให้เลือกตั้งประธานและรองประธานพร้อมกันโดยเขียนชื่อลงในแผ่นกระดาษเลยทีเดียว เป็นการปฏิบัติไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการประชุมสภาเทศบาล พ.ศ. 2496 ข้อ 7 กรณีจึงมีปัญหาว่า การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาโดยอาศัยมติซึ่งได้จากการประชุมเลือกตั้งที่ไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยนั้น จะถือว่าเป็นการแต่งตั้งที่ชอบด้วยพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 20 หรือไม่

คำวินิจฉัย การแต่งตั้งประธานและรองประธานสภานั้น มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ให้แต่งตั้งตามมติของสภาเทศบาล มติของเทศบาลก็คือมติของที่ประชุมสภาเทศบาลที่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ข้อ 7 กำหนดวิธีเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาเทศบาลให้สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกที่ตนเห็นสมควรโดยมีสมาชิกสภาเทศบาลรับรอง แล้วให้เลือกจากชื่อเหล่านั้นโดยวิธีเขียนชื่อลงคะแนน ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก แต่เมื่อการประชุมสภาเทศบาลตำบลเบตง มิได้ให้สมาชิกเสนอชื่อผู้ที่สมควรเป็น ประธานและรองประธานสภาโดยมีสมาชิกรับรองตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว กลับใช้เลือกตั้งประธานและรองประธานพร้อมกันโดยเขียนชื่อลงในแผ่นกระดาษเลยทีเดียวเช่นนี้ การเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาตำบลเบตงดังกล่าวจึงมิได้เป็นไปโดยชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล พ.ศ. 2496 เมื่อระเบียบนี้ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น ผลการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาดังกล่าวจึงเกิดขึ้นจาก

มติที่ประชุมของสภาเทศบาลตำบลเบตงที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาโดยอาศัยมติที่ได้จากการประชุมของสภาเทศบาลตำบลเบตง ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงถือว่าเป็นการแต่งตั้งที่ไม่ชอบด้วย มาตรา 20 แห่งพระราชพัฐรัติเทศบาล พ.ศ. 2496

ที่ มท 0313/ว 3241

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

8 ตุลาคม 2539

เรื่อง อนุมัติจ้างลูกจ้างชั่วคราวตำแหน่งคนงานประจำรถกวาดดูดฝุ่นเป็นกรณีพิเศษ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดตรัง)

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313/ว 2778 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2536

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้เคยซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างลูกจ้าง ตามหนังสือที่อ้างถึง โดยวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารงานบุคคลด้านลูกจ้างของเทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยา เป็นไปด้วยความคล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับข้อเท็จจริงของแต่ละแห่ง นั้น

เนื่องจากในปัจจุบันมีเทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยาบางแห่งได้จัดซื้อรถกวาดดูดฝุ่นเพื่อใช้ประโยชน์ในการกวาดดูดฝุ่น แต่หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท 0313/ว 2778 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2536 มิได้ระบุเกี่ยวกับการจ้างลูกจ้างเพื่อปฏิบัติหน้าที่ประจำรถกวาดดูดฝุ่นไว้ ทหให้เทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยา ไม่มีบุคลากรเหมาะสมกับเครื่องมือเครื่องใช้ตามภารกิจความจำเป็น ดังนั้น เพื่อให้เทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยา ที่มีความจำเป็นต้องจ้างลูกจ้างตำแหน่งคนงานประจำรถกวาดดูดฝุ่น สามารถจ้างตามภารกิจความจำเป็น โดยไม่ต้องขออนุมัติกระทรวงมหาดไทย และเพื่อให้เป็นไปตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง จึงอนุมัติให้เทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยา จ้างลูกจ้าง ตำแหน่งพนักงานขับรถ 1 และตำแหน่งคนงานประจำรถกวาดดูดฝุ่น 2 คน ต่อรถกวาดดูดฝุ่น 1 คัน ทั้งนี้ โดยให้มีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง และให้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ-ขั้นสูง เช่นเดียวกับตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์และตำำแหน่งคนงานประจำรถดูดปฏิกูล ตามลำดับ และให้ผลไม่ก่อนวันแจ้งผลการอนุมัติ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้เทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยา ในเขตท้องที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ
(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
โทร.(02) 2212188 2211973 ต่อ 66

ด่วนมาก
ที่ มท 0313/ว 3358

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

16 ตุลาคม 2539

เรื่อง การขอมีบัตรประจำตัวข้าราชการบำเหน็จบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0313/ว 2546 ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2539

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ พ.ศ. 2478 ว่าอยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขของสำนักนายกรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากสำนักนายกรัฐมนตรีว่า ขณะนี้ได้ดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยยกร่างเป็นพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล พนักงานส่วนตำบล และพนักงานองค์การของรัฐ พ.ศ..... และได้นำเสนอรัฐมนตรีประจำสำนักนายก - รัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ
(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
โทร. (02) 2211973
โทรสาร (02) 2217348

ที่ มท 0313/ว 2995

สำนักงาน ก.ท.
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

15 พฤศจิกายน 2539

เรื่อง การยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการที่ออกจากราชการโดยเกษียณ

เรียน ประธาน อ.ก.ท.จังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2539 ซึ่งมีสาระสำคัญ โดยสรุปได้ดังนี้

1. ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2516 ซึ่งกำหนดการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการที่ได้รับบำเหน็จความชอบประจำปีที่ออกจากราชการโดยเกษียณอายุ ให้เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือนที่ปฏิบัติอยู่ และเลื่อนได้ไม่เกิน 1 ขั้น

2. ให้ข้าราชการทุกประเภทที่ต้องพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนเพื่อเป็นบำเหน็จความชอบประจำปี ได้รับการพิจารณาให้เลื่อนขั้นเงินเดือนได้เกินกว่า 1 ขั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการที่ถือปฏิบัติอยู่โดย

2.1 การเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการเกษียณอายุไม่ให้ใช้วงเงินร้อยละ 6 ของอัตราเงินเดือนรวมของข้าราชการ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กำหนดมิให้ข้าราชการดังกล่าวมีสิทธิได้รับเงินเดือนที่เลื่อน

2.2 จำนวนผู้ได้เลื่อนเงินเดือนสองขั้นของข้าราชการเกษียณอากยุ ต้องไม่เกินร้อยละ 15 โดยรวมอยู่ในโควตาเดียวกับข้าราชการที่ยังไม่เกษียณอายุ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักงาน ก.ท. ได้แจ้งให้เทศบาลทราบและถือปฏิบัติด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

ประสาน สุขรังสรรค์
(นายประสาน สุขรังสรรค์)
รองอธิบดีกรมการปกครอง
เลขานุการ ก.ท.

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
งานบรรจุและแต่งตั้ง
โทร. (02)2211973 โทรสาร (02)2264613

ที่ มท 0313/ว 18

สำนักงาน ก.ท.
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

6 มกราคม 2540

เรื่อง ส่งระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539

เรียน ประธาน อ.ก.ท.จังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539
จำนวน 1 ชุด

ด้วย ก.ท.ได้ประกาศใช้ระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 6 ธันวาคม 2539 เป็นต้นไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เทศบาลและเมืองพัทยาทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

ประสาน สุขรังสรรค์
(นายประสาน สุขรังสรรค์)

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
งานแผนงานบุคคลและการสอบ
โทร.(02)2212188,2211973
โทรสาร (02)2251510

ระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2539 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519 ประกอบด้วยมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ก.ท.จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539"

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกความในข้อ 18 แห่งระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 18 พนักงานเทศบาลซึ่งประสงค์จะลาคลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ไม่สามารถจะลงชื่อในใบลาได้ จะให้ผู้อื่นลาแทนก็ได้ แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้ว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว และมีสิทธิลาคลอดบุตร โดยได้รับเงินเดือนครั้งหนึ่งได้ 90 วัน โดยไม่ต้องมีใบรับรองแพทย์

การลาคลอดบุตรจะลาในวันที่คลอดก่อนหรือหลังวันที่คลอดบุตรก็ได้ แต่เมื่อรวมวันลาแล้วต้องไม่เกิน 90 วัน

พนักงานเทศบาลที่ได้รับอนุญาตให้ลาคลอดบุตรและได้หยุดราชการไปแล้ว แต่ไม่ได้คลอดบุตรตามกำหนด หากประสงค์จะขอถอนวันลาคลอดบุตรที่หยุดไป ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ถอนวันลาคลอดบุตรได้ โดยให้ถือว่าวันที่ได้หยุดราชการไปแล้วเป็นวันลากิจส่วนตัว

การลาคลอดบุตรคาบเกี่ยวกับการลาประเภทใดซึ่งยังไม่ครบกำหนดวันลาของการลาประเภทนั้น ให้ถือว่าการลาประเภทนั้นสิ้นสุดลง และให้นับเป็นการลาคลอดบุตรตั้งแต่วันเริ่มวันลาคลอดบุตร"

ข้อ 4. ให้ยกเลิกความในข้อ 20 แห่งระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2535

ข้อ 5. ให้ยกเลิกความในข้อ 21 แห่งระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 21 พนักงานเทศบาลมีสิทธิลากิจส่วนตัว โดยได้รับเงินเดือนปีละไม่เกิน 45 วันทำการ"

ข้อ 6. ให้ยกเลิกความในข้อ 22 แห่งระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 22 พนักงานเทศบาลที่ลาคลอดบุตรตามข้อ 18 แล้ว หากประสงค์จะลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตร ให้มีสิทธิลาต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตรได้ไม่เกิน 150 วันทำการ โดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลา"

ข้อ 7. ให้ยกเลิกความในข้อ 23 แห่งระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 23 ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลากิจส่วนตัว เว้นแต่กรณีการลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรตามข้อ 22 ซึ่งได้หยุดราชการไปยังไม่ครบกำหนด ถ้ามีราชการจำเป็นเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจอนุญาตจะเรียกตัวมาปฏิบัติราชการก็ได้"

ประกาศ ณ วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2539

เสนาะ เทียนทอง

(นายเสนาะ เทียนทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประธาน ก.ท.

(สำเนา)

พระราชกฤษฎีกา

ระเบียบพนักงานเทศบาล (ฉบับที่ 8)

พ.ศ.2539

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 26 กันยายน พ.ศ.2539

เป็นปีที่ 51 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2538 และมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกฤษีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2539"

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังงคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 8 และมาตรา 9 แห่พระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 8 ให้มีคณะอนุกรรมการพนักงานเทศบาลแระจำจังหวัดเรียกโดยย่อว่า "อ.ก.ท. จังหวัด" โดยออกนามจังหวัดนั้น ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชาการจังหวัดมอบหมายหนึ่งคน ปลัดจังหวัด นายกเทศมนตรีของเทศบาลในจังหวัดนั้น ๆ หรือผู้ซึ่งนายกเทศมนตรีมอบหมายเทศบาลละหนึ่งคน คลังจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด โยธาธิการจังหวัด หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด อัยการจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคลซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งหนึ่งคน เป็นอนุกรรมการ และผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่นเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ให้ อ.ก.ท. จังหวัดมีหน้าที่ช่วย ก.ท. ปฏิบัติการในจังหวัดนั้น และให้ อ.ก.ท.จังหวัด มีฐานะและอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดไว้สำหรับ อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. กรม

มาตรา 9 ให้มีคณะอนุกรรมการพนักงานเทศบาลประจำเทศบาลเรียกโดยย่อว่า "อ.ก.ท. เทศบาล" โดยออกนามเทศบาลนั้น ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีเป็นประธาน เทศมนตรี ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล และหัวหน้าส่วนการบริหารตามที่ ก.ท.กำหนด เป็นอนุกรรมการ และให้ อ.ก.ท. เทศบาล แต่งตั้งอนุกรรมการหรือพนักงานเทศบาลอื่นเป็นเลขานุการหนึ่งคน

ให้ อ.ก.ท. เทศบาลมีหน้าที่ช่วย อ.ก.ท. จังหวัด และ ก.ท. ปฏิบัติการในเทศบาลนั้น และให้ อ.ก.ท. เทศบาลมีฐานะและอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดไว้ สำหรับ อ.ก.พ. จังหวัด"

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
บรรหาร ศิลปอาชา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 113 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 ตุลาคม 2539 หน้าที่ 11 - หน้าที่ 13)

สำเนาถูกต้อง

ชลธี ยังตรง
(นายชลธี ยังตรง)
บุคลากร 6

พระราชบัญญัติ

การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า " พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ "

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

" พลังงาน " หมายความว่า ความสามารถในการทำงานซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งที่อาจให้งานได้ ได้แก่ พลังงานหมุนเวียน และพลังงานสิ้นเปลือง และให้หมายความรวมถึงสิ่งที่อาจให้งานได้ เช่น เชื้อเพลิง ความร้อนและไฟฟ้า เป็นต้น

" พลังงานหมุนเวียน " หมายความรวมถึง พลังงานที่ได้จากไม้ ฟืน แกลบ กากอ้อย ชีวมวล น้ำ แสงอาทิตย์ ความร้อนใต้พิภพ ลม และคลื่น เป็นต้น

" พลังงานสิ้นเปลือง " หมายความรวมถึง พลังงานที่ได้จากถ่านหิน หินน้ำมัน ทรายน้ำมัน น้ำมันดิบ น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ และนิวเคลียร์ เป็นต้น

" เชื้อเพลิง " หมายความรวมถึง ถ่านหิน หินน้ำมัน ทรายน้ำมัน น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซเชื้อเพลิง เชื้อเพลิงสังเคราะห์ ฟืน ไม้ แกลบ กากอ้อย ขยะและสิ่งอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

" น้ำมันเชื้อเพลิง " หมายความว่า ก๊าซ น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา น้ำมันอื่น ๆ ที่คล้ายกับน้ำมันที่ได้ออกชื่อมาแล้วและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

" ก๊าซ " หมายความว่า ก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ใช้เป็นก๊าซหุงต้มหรือก๊าซไฮโดรคาร์บอนเหลว ซึ่งได้แก่ โปรเปน โปรปีลีน นอร์มัลบิวเทน ไอโซ- บิวเทน หรือบิวทีลีนส์ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันเป็นส่วนใหญ่

" โรงกลั่น " หมายความว่า โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่ผลิตและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง และหมายความรวมถึงโรงแยกก๊าซและโรงงานอุตสาหกรรมเคมีปิโตรเลียมและสารละลายด้วย

" คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ " หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

" อนุรักษ์พลังงาน " หมายความว่า ผลิตและใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

" ตรวจสอบ " หมายความว่า สำรวจ ตรวจวัด และเก็บข้อมูล

" โรงงาน " หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

" เจ้าของโรงงาน " หมายความรวมถึง ผู้รับผิดชอบในการบริหารโรงงานด้วย

" อาคาร " หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

" เจ้าของอาคาร " หมายความรวมถึง บุคคลอื่นซึ่งครอบครองอาคารด้วย

" กองทุน " หมายความว่า กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

" คณะกรรมการกองทุน " หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

" พนักงานเจ้าหน้าที่ " หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

" อธิบดี " หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานมอบหมาย

" รัฐมนตรี " หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

มาตรา ๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย เป้าหมาย หรือมาตรการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการออกพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๘

(๓) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๕ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๓

(๔) กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเงินกองทุนตามมาตรา ๒๘ (๑)

(๕) กำหนดชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๘ (๕)

(๖) กำหนดอัตราการส่งเงินเข้ากองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗

(๗) ให้ความเห็นชอบอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษตามมาตรา ๔๓

(๘) กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการให้การส่งเสริมและช่วยเหลือแก่โรงงาน อาคาร ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูง และผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา ๔๐

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดตาม (๕) และ (๖) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ หนังสือหรือคำสั่งที่มีถึงบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าหน้าที่นำส่งในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น หรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

ในกรณีที่ไม่สามารถจะส่งตามวิธีดังกล่าวในวรรคหนึ่งด้วยเหตุใด ๆ ให้ส่งโดยวิธีปิดหนังสือหรือคำสั่งไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่ สำนักงาน หรือบ้านที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรครั้งสุดท้าย หรือจะโฆษณาข้อความย่อในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องที่นั้นก็ได้

เมื่อได้ส่งตามวิธีดังกล่าวในวรรคสองและเวลาได้ล่วงพ้นไปเจ็ดวันแล้ว ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือหรือคำสั่งนั้นแล้ว

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
การอนุรักษ์พลังงานในโรงงาน

มาตรา ๗ การอนุรักษ์พลังงานในโรงงานได้แก่การดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การปรับปรุงประสิทธิภาพของการเผาไหม้เชื้อเพลิง

(๒) การป้องกันการสูญเสียพลังงาน

(๓) การนำพลังงานที่เหลือจากการใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่

(๔) การเปลี่ยนไปใช้พลังงานอีกประเภทหนึ่ง

(๕) การปรับปรุงการใช้ไฟฟ้าด้วยวิธีปรับปรุงตัวประกอบกำลังไฟฟ้า การลดความต้องการพลังไฟฟ้าสูงสุดในช่วงความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดของระบบการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าให้เหมาะสมกับภาระและวิธีการอื่น

(๖) การใช้เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงตลอดจนระบบควบคุมการทำงานและวัสดุที่ช่วยในการอนุรักษ์พลังงาน

(๗) การอนุรักษ์พลังงานโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ การกำหนดโรงงานประเภทใด ขนาด ปริมาณการใช้พลังงาน หรือวิธีการใช้พลังงานอย่างใดให้เป็นโรงงานควบคุม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เจ้าของโรงงานควบคุมแห่งใดใช้พลังงานต่ำกว่าขนาดหรือปริมาณที่กำหนดในพระราช-กฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งและจะใช้พลังงานในระดับดังกล่าวต่อไปเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหกเดือน เจ้าของโรงงานควบคุมแห่งนั้นอาจแจ้งรายละเอียดพร้อมด้วยเหตุผล และมีคำขอให้อธิบดีผ่อนผัน

การที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตลอดเวลาดังกล่าวได้ ในกรณีที่มีคำขอดังกล่าว ให้อธิบดีพิจารณาผ่อนผัน หรือไม่ผ่อนผันและมีหนังสือแจ้งผลให้เจ้าของโรงงานควบคุมทราบโดยเร็ว

มาตรา ๙ เจ้าของโรงงานควบคุมต้องอนุรักษ์พลังงานตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานในโรงงานของตนให้เป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่รัฐมนตรีออกโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของโรงงานควบคุมรายใดแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้พลังงานเพื่อตรวจสอบให้การอนุรักษ์พลังงานเป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ และให้เจ้าของโรงงานควบคุมรายนั้นปฏิบัติตามภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้น

มาตรา ๑๑ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในมาตรา ๑๐ ให้เจ้าของโรงงานควบคุมมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ อย่างน้อยหนึ่งคน ประจำที่โรงงานควบคุมแต่ละแห่ง

(๒) ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต การใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงานให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน ตามแบบและระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) จัดให้มีการบันทึกข้อมูลการใช้พลังงาน การติดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีผลต่อการใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) กำหนดเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานของโรงงานควบคุมและส่งให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) ตรวจสอบและวิเคราะห์การปฏิบัติตามเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามมาตรานี้ให้รัฐมนตรีออกโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

มาตรา ๑๒ เจ้าของโรงงานควบคุมต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานและแจ้งให้อธิบดีทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดโรงงานควบคุมตามมาตรา ๘ ใช้บังคับ ในกรณีที่เป็นโรงงานควบคุมก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๘ ใช้บังคับ หรือนับแต่วันที่เป็นโรงงานควบคุม ในกรณีที่เป็นโรงงานควบคุมในหรือหลังวันที่พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๘ ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและมีประสบการณ์การทำงานในโรงงานอย่างน้อยสามปี โดยมีผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุม

(๒) เป็นผู้ได้รับปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์หรือทางวิทยาศาสตร์ โดยมีผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุม

(๓) เป็นผู้สำเร็จการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์พลังงานหรือการฝึกอบรมที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานจัดขึ้นหรือให้ความเห็นชอบ

การรับรองของเจ้าของโรงงานควบคุมตาม (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๔ ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บำรุงรักษาและตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้พลังงานเป็นระยะ ๆ

(๒) ปรับปรุงวิธีการใช้พลังงานให้เป็นไปตามหลักการอนุรักษ์พลังงาน

(๓) รับรองข้อมูลที่เจ้าของโรงงานควบคุมส่งให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานตามมาตรา ๑๑ (๒)

(๔) ควบคุมดูแลการบันทึกข้อมูลตามมาตรา ๑๑ (๓) เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้และรับรองความถูกต้องของการบันทึกดังกล่าว

(๕) ช่วยเจ้าของโรงงานควบคุมในการกำหนดเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานของโรงงานควบคุมตามมาตรา ๑๑ (๔)

(๖) รับรองผลการตรวจสอบหรือวิเคราะห์ตามมาตรา ๑๑ (๕)

(๗) ช่วยเจ้าของโรงงานควบคุมปฏิบัติตามคำแนะนำของอธิบดีตามมาตรา ๑๖

มาตรา ๑๕ เจ้าของโรงงานควบคุมต้องเก็บรักษาบันทึกข้อมูลตามมาตรา ๑๑ (๓) ไว้ประจำ ณ โรงงานควบคุมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี เพื่อประโยชน์ในการใช้งานและในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๖ เป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา ๑๑ (๔) ที่เจ้าของโรงงานควบคุมต้องส่งให้แก่กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน ให้มีรายละเอียดแสดงถึงแผนการดำเนินการของโรงงานควบคุมที่จะให้การอนุรักษ์พลังงานในโรงงานบรรลุสู่มาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕

ถ้าอธิบดีเห็นว่าเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานดังกล่าวไม่ถูกต้อง ให้อธิบดีมีหน้าที่ให้คำแนะนำเพื่อให้เจ้าของโรงงานควบคุมแก้ไขให้ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งติดตามและเร่งรัดให้เจ้าของโรงงานควบคุมดำเนินการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและแผนการอนุรักษ์พลังงานที่ได้แก้ไขแล้ว

หมวด ๒
การอนุรักษ์พลังงานในอาคาร

มาตรา ๑๗ การอนุรักษ์พลังงานในอาคารได้แก่การดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การลดความร้อนจากแสงอาทิตย์ที่เข้ามาในอาคาร

(๒) การปรับอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการรักษาอุณหภูมิภายในอาคารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

(๓) การใช้วัสดุก่อสร้างอาคารที่จะช่วยอนุรักษ์พลังงาน ตลอดจนการแสดงคุณภาพของวัสดุก่อสร้างนั้น ๆ

(๔) การใช้แสงสว่างในอาคารอย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) การใช้และการติดตั้งเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัสดุที่ก่อให้เกิดการอนุรักษ์พลังงานในอาคาร

(๖) การใช้ระบบควบคุมการทำงานของเครื่องจักรและอุปกรณ์

(๗) การอนุรักษ์พลังงานโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ การกำหนดอาคารประเภทใด ขนาด ปริมาณการใช้พลังงาน และวิธีการใช้พลังงานอย่างใดให้เป็นอาคารควบคุมให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ให้นำมาตรา ๘ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงานในอาคารควบคุม ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

(๑) ค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของอาคารและการใช้พลังงานในอาคาร

(๒) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการประเมินหาค่าการถ่ายเทความร้อนของวัสดุก่อสร้างอาคาร ค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของอาคาร และการใช้พลังงานในอาคาร

(๓) มาตรฐานการปรับอากาศ การทำน้ำร้อนและการให้ความร้อนในอาคาร

มาตรา ๒๐ ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๕ ถ้าคณะกรรมการควบคุมอาคาร

ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้พิจารณาให้ความเห็นชอบที่จะนำมาใช้บังคับกับการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วยแล้ว ให้ถือว่ากฎกระทรวงดังกล่าวมีผลเสมือนเป็นกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้บรรดาผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลให้การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารเป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าว และในกรณีเช่นว่านี้ แม้ว่าอาคารที่เข้าลักษณะเป็นอาคารควบคุมจะอยู่ในท้องที่ที่ยังมิได้มีพระราชกฤษฎีกาใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารก็ตาม ให้ถือว่าอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วย ทั้งนี้ เฉพาะในขอบเขตที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ เจ้าของอาคารควบคุมต้องอนุรักษ์พลังงาน ตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานในอาคารของตนให้เป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๕

ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่เจ้าของอาคารควบคุมโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ ให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่เจ้าของอาคารควบคุม และให้นำมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานของเจ้าของอาคารควบคุม แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม

หมวด ๓
การอนุรักษ์พลังงานในเครื่องจักร อุปกรณ์ และส่งเสริมการใช้วัสดุเพื่ออนุรักษ์พลังงาน

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงานในเครื่องจักรหรืออุปกรณ์และส่งเสริมการใช้วัสดุเพื่ออนุรักษ์พลังงาน ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ตามประเภท ขนาด ปริมาณการใช้พลังงาน อัตราการสิ้นเปลืองพลังงาน และประสิทธิภาพการใช้พลังงานอย่างใด เป็นเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูง

(๒) กำหนดวัสดุตามประเภท คุณภาพและมาตรฐานอย่างใด เป็นวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน

ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงานตามวรรคหนึ่งมีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามมาตรา ๔๐ ได้

หมวด ๔
กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

มาตรา ๒๔ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า " กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน " ในกระทรวงการคลัง เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือหรืออุดหนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน โดยประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) เงินที่โอนจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงตามจำนวนที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

(๒) เงินที่ส่งตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗

(๓) เงินค่าธรรมเนียมพิเศษที่จัดเก็บตามมาตรา ๔๒

(๔) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นคราว ๆ

(๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๖) เงินจากดอกผลและผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุนนี้

ให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนและดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ เงินกองทุนให้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนสำหรับการลงทุนและดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงานของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนแก่เอกชนสำหรับการลงทุนและดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือเพื่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน

(๓) เป็นเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา หรือองค์กรเอกชนในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) โครงการทางด้านการอนุรักษ์พลังงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน

(ข) การค้นคว้า วิจัย การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา การส่งเสริมและการอนุรักษ์พลังงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงานและเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและวางแผนพลังงาน

(ค) โครงการสาธิต หรือโครงการริเริ่มที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน

(ง) การศึกษา การฝึกอบรม และการประชุมเกี่ยวกับพลังงาน

(จ) การโฆษณา การเผยแพร่ข้อมูล และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนา การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน

(๔) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ องค์กรเอกชนที่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนตามมาตรา ๒๕ (๓) ต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการอนุรักษ์พลังงานหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน และมิได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการประกอบกิจกรรมดังกล่าว

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะกรรมการกองทุนคณะหนึ่งประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน อธิบดีกรมโยธาธิการ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นายกวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญมีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ การเงิน วิทยาการพลังงานและการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเงินกองทุนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ ต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(๒) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ตามแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๔ (๔)

(๓) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการขอจัดสรร ขอเงินช่วยเหลือ หรือขอเงินอุดหนุนจากกองทุน

(๔) เสนออัตราการส่งเงินเข้ากองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(๕) เสนอชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(๖) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(๗) ยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษ

(๘) พิจารณาอนุมัติคำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามมาตรา ๔๐ (๒) ตามแนวทาง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๔ (๘)

(๙) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามมาตรา ๔๑

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดตาม (๓)(๗) และ (๙) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบตามวาระแล้วแต่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๓๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ตลอดจนเชิญบุคคลใด ๆ มาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นได้

ให้นำมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ ให้ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรส่งเงินเข้ากองทุนตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งแก่กรมสรรพสามิตพร้อมกับการชำระภาษีสรรพสามิตสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง ถ้ามี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมสรรพสามิตกำหนด

มาตรา ๓๖ ให้ผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในราชอาณาจักรส่งเงินเข้ากองทุนตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งแก่กรมศุลกากรพร้อมกับการชำระค่าภาษีอากรสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น ถ้ามี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนด

มาตรา ๓๗ ให้ผู้ซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียม ซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติ ส่งเงินเข้ากองทุนในอัตราที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งแก่กรมทรัพยากรธรณีพร้อมกับการชำระค่าภาคหลวงสำหรับก๊าซ ถ้ามี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมทรัพยากรธรณีกำหนด

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๗ ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่งให้กรมสรรพสามิตสำหรับผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักร กรมศุลกากรสำหรับผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงหรือกรมทรัพยากรธรณีสำหรับผู้ที่ซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการให้มีการดำเนินคดีตามมาตรา ๕๘ โดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนไม่ส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งหรือส่งภายหลังระยะเวลาที่กำหนด นอกจากจะมีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้เสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสามต่อเดือนของจำนวนเงินดังกล่าวตั้งแต่วันที่ครบกำหนดส่งและให้ถือว่าเงินเพิ่มนี้เป็นเงินที่ต้องส่งเข้ากองทุนด้วย

ในการคำนวณระยะเวลาตามวรรคสอง เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๓๙ เงินที่ส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ให้ถือเป็นรายจ่ายตามประมวลรัษฎากร

หมวด ๕
มาตรการส่งเสริมและช่วยเหลือ

มาตรา ๔๐ โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่จะต้องจัดให้มีการอนุรักษ์พลังงาน รวมทั้งมีเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุที่จำเป็นเพื่อการนั้น ๆ หรือผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือได้ดังต่อไปนี้

(๑) ขอรับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ขอรับเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนจากกองทุนตามมาตรา ๒๕

เจ้าของโรงงานหรืออาคาร ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจที่ไม่มีหน้าที่ต้องจัดให้มีการอนุรักษ์พลังงานตามวรรคหนึ่ง แต่ประสงค์ที่จะจัดให้มีเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้หรือระบบ

ควบคุมการทำงานของตนเองเพื่อทำการอนุรักษ์พลังงานให้มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๔๑ คำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามมาตรา ๔๐ ให้ยื่นต่อคณะกรรมการกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ในการพิจารณาอนุมัติตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการกองทุนอาจจ้างบุคคลหรือสถาบันใด ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการหรือเชี่ยวชาญทำการศึกษาและรายงานหรือให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาอนุมัติคำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามแนวทางหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๔ (๘) และแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการกองทุนในการส่งเสริมหรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลือต่อไป

ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานมีหน้าที่ติดตามให้ผู้ได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลือปฏิบัติการให้เป็นไปตามวรรคสาม และรายงานให้คณะกรรมการกองทุนทราบ

หมวด ๖
ค่าธรรมเนียมพิเศษ

มาตรา ๔๒ เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๑๕ ใช้บังคับ ในกรณีที่เป็นโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมก่อนวันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๑๕ ใช้บังคับ หรือนับแต่วันที่เป็นโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุม ในกรณีที่เป็นโรงงานควบคุมในหรือหลังวันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๑๕ ใช้บังคับ ถ้าเจ้าของโรงงานควบคุม หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าว เจ้าของโรงงานควบคุม หรือเจ้าของอาคารควบคุม แล้วแต่กรณี จะต้องมีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามหมวดนี้

ค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามวรรคหนึ่งจะเรียกเก็บจากโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมตามปริมาณไฟฟ้าที่ซื้อหรือได้มาจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยให้ถือว่ามีผลบังคับเช่นเดียวกับการเรียกเก็บค่าไฟฟ้าตามกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้านครหลวง หรือกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้า

ในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างอัตราค่าไฟฟ้าที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมชำระให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกับต้นทุนรวมในการผลิตและจ่ายไฟฟ้าจำนวนดังกล่าวให้แก่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุม

ต้นทุนรวมตามวรรคสองหมายความว่า ค่าลงทุนในระบบผลิตและระบบจ่ายไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในการจัดหาเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ความสูญเสียในระบบไฟฟ้า และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการประกอบกิจการไฟฟ้าและให้รวมถึงผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อมหรือประชาชนอันเกิดจากการผลิตและจ่ายไฟฟ้านั้นที่ไม่เป็นภาระโดยตรงของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคด้วย

มาตรา ๔๔ เมื่อมีกรณีที่ต้องดำเนินการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ การใช้ไฟฟ้าตามมาตรา ๔๒ ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุมที่จะต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าทราบ และให้ภาระการชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าเริ่มมีผลตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือนถัดไปนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอธิบดี

ให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้จัดเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าจากโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่ซื้อหรือได้ไปจากตน พร้อมกับการจัดเก็บค่าไฟฟ้าปกติประจำเดือน และนำส่งกองทุนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้า

มาตรา ๔๕ ในระหว่างที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าตามหมวดนี้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาระงับสิทธิการขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือแก่โรงงานควบคุม หรืออาคารควบคุมนั้นเป็นการชั่วคราวได้ หรือให้ระงับ หรือลดการให้การส่งเสริมหรือช่วยเหลือเป็นการชั่วคราวในกรณีที่โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมดังกล่าวได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลืออยู่แล้วได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๔๖ เมื่อโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๑๕ แล้ว ให้แจ้งให้อธิบดีทราบ

เมื่ออธิบดีได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้อธิบดีพิจารณาภายในสามสิบวันว่าโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมดังกล่าวได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๑๕ หรือไม่ ในกรณีที่ได้มีการปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีมีคำสั่งยุติการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้าและมีหนังสือแจ้งให้โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมทราบ

การยุติการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้า ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือนถัดไป

หมวด ๗
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๗ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกเจ้าของโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมมาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใด ๆ เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในโรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจสอบเอกสารบันทึกสภาพโรงงาน อาคาร เครื่องจักรและอุปกรณ์ และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานและอาคาร รวมตลอดถึงการปฏิบัติงานของบุคคลใด ๆ ในสถานที่นั้น และให้มีอำนาจตรวจสอบเครื่องจักรและอุปกรณ์ หรือนำวัสดุปริมาณพอสมควรเท่าที่เป็นไปได้ไปเป็นตัวอย่างเพื่อการตรวจสอบได้

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ (๒) ให้เจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุม ตลอดจนบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องหรืออยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๘
การอุทธรณ์

มาตรา ๕๐ ผู้ได้รับหนังสือแจ้งผลตามมาตรา ๘ วรรคสาม ผู้ใดไม่เห็นด้วยกับหนังสือแจ้งดังกล่าว ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีเช่นว่านี้ ให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานรอการดำเนินการไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีและแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้ยื่นคำร้องทราบแล้ว

มาตรา ๕๑ ผู้ได้รับหนังสือแจ้งตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ผู้ใดไม่เห็นด้วยกับหนังสือ

แจ้งให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับตามกฎหมาย เว้นแต่รัฐมนตรีจะเห็นสมควรให้มีการทุเลาการบังคับตามกฎหมายนั้นไว้ชั่วคราว

มาตรา ๕๒ การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ ให้รัฐมนตรีพิจารณาโดยเร็ว

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

หมวด ๙
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๓ เจ้าของโรงงานควบคุมแห่งใดแจ้งรายละเอียดหรือเหตุผลตามมาตรา ๘ วรรคสาม อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีที่สั่งตามมาตรา ๑๐ หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีที่สั่งตามมาตรา ๑๐ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๕๕ เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ (๑) หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ (๑) ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๕๖ เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ (๒)(๓)(๔) หรือ (๕) หรือมาตรา ๑๕ หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ (๒)(๓)(๔) หรือ (๕) หรือมาตรา ๑๕ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๕๗ เจ้าของโรงงานควบคุมผู้ใดรับรองผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา ๑๓ (๑) หรือ (๒) อันเป็นเท็จ หรือเจ้าของอาคารควบคุมผู้ใดรับรองผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา ๑๓ (๑) หรือ (๒) ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๒๒ อันเป็นเท็จ หรือผู้รับผิดชอบด้านพลังงานของโรงงานควบคุมผู้ใดรับรองข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๔ (๓)(๔) หรือ (๖) อันเป็นเท็จ หรือผู้รับผิดชอบด้านพลังงานของอาคารควบคุมผู้ใดรับรองข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๔ (๓)(๔) หรือ (๖) ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๒๒ อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุก

ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่งตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่สามเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ หรือผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้น

มาตรา ๖๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมายสามคนมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่ได้เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในการสอบสวนถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากความต้องการใช้พลังงานเพื่อตอบสนองการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง อันเป็นภาระแก่ประเทศในการลงทุนเพื่อจัดหาพลังงานทั้งในและนอกประเทศไว้ใช้ตามความต้องการที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวและปัจจุบัน การดำเนินการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้มีการผลิตและการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนก่อให้เกิดการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและวัสดุที่ใช้ในการอนุรักษ์พลังงานขึ้นภายในประเทศ นั้นยังไม่สามารถเร่งรัดดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้ สมควรกำหนดมาตรการในการกำกับ ดูแล ส่งเสริม และช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้พลังงาน โดยมีการกำหนดนโยบายอนุรักษ์พลังงาน เป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน การตรวจสอบและวิเคราะห์การอนุรักษ์พลังงาน วิธีปฏิบัติในการอนุรักษ์พลังงานการกำหนดระดับการใช้พลังงานในเครื่องจักรและอุปกรณ์ การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้การอุดหนุน ช่วยเหลือในการอนุรักษ์พลังงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการใช้พลังงาน ตลอดจนการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับพลังงาน และกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พลังงาน หรือผลิตเครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑

(๓) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"สิ่งแวดล้อม" หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์ได้ทำขึ้น

"คุณภาพสิ่งแวดล้อม" หมายความว่า ดุลยภาพของธรรมชาติ อันได้แก่ สัตว์ พืช และทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ และสิ่งที่มนุษย์ได้ทำขึ้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชนและความสมบูรณ์สืบไปของมนุษยชาติ

"มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม" หมายความว่า ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำ อากาศ เสียง และสภาวะอื่นๆ ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนสิ่งแวดล้อม

"มลพิษ" หมายความว่า ของเสีย วัตถุอันตราย และมลสารอื่นๆ รวมทั้งกาก ตะกอนหรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และให้หมายความรวมถึง รังสี ความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือน หรือเหตุรำคาญอื่นๆ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๓๗ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๓๕

ที่เกิดหรือถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

"ภาวะมลพิษ" หมายความว่า สภาวะที่สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อนโดยมลพิษซึ่งทำให้คุณภาพของสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เช่น มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ มลพิษในดิน

"แหล่งกำเนิดมลพิษ" หมายความว่า ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการใดๆ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของมลพิษ

"ของเสีย" หมายความว่า ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งถูกปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งกาก ตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในสภาพของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ

"น้ำเสีย" หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นของเหลว รวมทั้งมลสารที่ปะปนหรือปนเปื้อนอยู่ในของเหลวนั้น

"อากาศเสีย" หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นไอเสีย กลิ่นควัน ก๊าซ เขม่า ฝุ่นละออง เถ้าถ่าน หรือมลสารอื่นที่มีสภาพละเอียดบางเบาจนสามารถรวมตัวอยู่ในบรรยากาศได้

"วัตถุอันตราย" หมายความว่า วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม

"เหตุรำคาญ" หมายความว่า เหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

"โรงงานอุตสาหกรรม" หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

"อาคาร" หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

"ยานพาหนะ" หมายความว่า รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เรือ ตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทย และอากาศยานตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

"ผู้ควบคุม" หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการควบคุม ตรวจสอบ วิเคราะห์ ดำเนินการ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการควบคุม บำบัดหรือกำจัดมลพิษอื่นใด ซึ่งเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษจัดสร้างให้มีขึ้นเพื่อการบำบัดน้ำเสีย กำจัดของเสียหรือมลพิษอื่นใดด้วยการลงทุนและเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง

"ผู้รับจ้างให้บริการ" หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างทำการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสีย หรือตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

"เขตอนุรักษ์" หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตสงวนเพื่อการท่องเที่ยว และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติตามที่มีกฎหมายกำหนด

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า

(๑) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๒) ประธานสุขาภิบาล สำหรับในเขตสุขาภิบาล

(๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๖) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองท้องถิ่นอย่างอื่น นอกเหนือจาก (๑) ถึง (๕) ข้างต้น

ที่ได้รับการประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

"เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๕ ในกรณีที่บทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้อ้างถึงจังหวัดหรือกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานคร หรือให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณีด้วย

มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการร่วมกันส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชาติ บุคคลอาจมีสิทธิและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) การได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ หรือเป็นความลับเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน หรือสิทธิในทางการค้า หรือกิจการของบุคคลใดที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

(๒) การได้รับชดใช้ค่าเสียหาย หรือค่าทดแทนจากรัฐ ในกรณีที่ได้รับความเสียหายจากภยันตรายที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษ อันมีสาเหตุมาจากกิจการหรือโครงการใดที่ริเริ่ม สนับสนุนหรือดำเนินการโดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

(๓) การร้องเรียนกล่าวโทษผู้กระทำผิดต่อเจ้าพนักงานในกรณีที่ได้พบเห็นการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษหรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

(๔) การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๕) การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติไว้

มาตรา ๗ เพื่อเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้องค์กรเอกชนซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย หรือกฎหมายต่างประเทศที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม หรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และมิได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมือง หรือมุ่งค้าหากำไรจากการประกอบกิจกรรมดังกล่าว มีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๗ แล้ว อาจได้รับการช่วยเหลือหรือได้รับการสนับสนุนจากทางราชการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดให้มีอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๒) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลหรือข่าวสาร เพื่อสร้างจิตสำนึกของสาธารณชนที่ถูกต้องเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

(๓) การช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ริเริ่มโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่นั้น

(๔) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และเสนอแนะความคิดเห็นต่อรัฐบาลหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(๕) การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนผู้ได้รับอันตรายหรือความเสียหายจากภาวะมลพิษอันเกิดจากการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษ รวมทั้งเป็นผู้แทนในคดีที่มีการฟ้องร้องต่อศาล เพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน หรือค่าเสียหายให้แก่ผู้ที่ได้รับอันตรายหรือความเสียหายนั้นด้วย

ในกรณีที่องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่ง และร้องขอให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติช่วยเหลือให้นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจสั่งให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม หรือสั่งให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกต่อไป

คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจพิจารณาจัดสรรเงินทุนอุดหนุน หรือเงินกู้ให้แก่องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนแล้ว เพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร

องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนแล้วอาจเสนอชื่อผู้แทนภาคเอกชน เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้

ในกรณีที่องค์กรเอกชนใดที่ได้จดทะเบียนแล้วดำเนินกิจการโดยก่อความวุ่นวายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือไม่เหมาะสม ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนขององค์กรเอกชนนั้นได้

มาตรา ๙ เมื่อมีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภยันตรายต่อสาธารณชนอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติหรือภาวะมลพิษที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ ซึ่งหากปล่อยไว้เช่นนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือก่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐเป็นอันมาก ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งตามที่เห็นสมควร ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลใด รวมทั้งบุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับอันตรายหรือความเสียหายดังกล่าว กระทำหรือร่วมกันกระทำการใดๆ อันจะมีผลเป็นการควบคุมระงับหรือบรรเทาผลร้ายจากอันตรายและความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างทันท่วงที ในกรณีที่ทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้ก่อให้เกิดภาวะมลพิษดังกล่าว ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งบุคคลนั้นไม่ให้กระทำการใดอันจะมีผลเป็นการเพิ่มความรุนแรงแก่ภาวะมลพิษในระหว่างที่มีเหตุภยันตรายดังกล่าวด้วย

อำนาจในการสั่งตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีจะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการภายในเขตจังหวัดแทนนายกรัฐมนตรีได้ โดยให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในการปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้สั่งตามวรรคสองแล้ว ให้ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

มาตรา ๑๐ เพื่อเป็นการป้องกัน แก้ไข ระงับ หรือบรรเทาเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุภยันตรายจากภาวะมลพิษตามมาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีกำหนดมาตรการป้องกันและจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า

มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษและพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้

และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่เกินแปดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในจำนวนนี้จะต้องมีผู้แทนภาคเอกชนร่วมอยู่ด้วยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้พิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๒

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่รัฐมนตรีเสนอตามมาตรา ๓๕

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดตามมาตรา ๓๗

(๕) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากรและการส่งเสริมการลงทุนเพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเสนอตามมาตรา ๕๓ (๑)

(๘) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีเสนอตามมาตรา ๕๕

(๙) กำกับดูแลและเร่งรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็น เพื่อให้กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีความเป็นระบบโดยสมบูรณ์

(๑๐) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่ปรากฏว่า ส่วนราชการหรือรัฐ

วิสาหกิจใด ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม อันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๑๑) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๑๒) กำกับการจัดการและบริหารเงินกองทุน

(๑๓) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้เป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกินอีกหนึ่งวาระ

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือมีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใดๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนแทน

มาตรา ๑๖ ในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่หนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานคนที่หนึ่งไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่สองเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการทั้งสองคนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๗ การประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อาจแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการ หรือคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจะมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการและคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และบุคคลอื่น ส่งเอกสารการสำรวจผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของโครงการและแผนงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือบุคคลนั้นมาพิจารณา ในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วย หากเห็นว่าโครงการและแผนงานใดอาจจะทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เสนอมาตรการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ในกรณีที่เอกสารหรือข้อมูลที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเรียกให้ส่งตามวรรคหนึ่ง เป็นเอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับความลับอันมีลักษณะเป็นสิทธิบัตรซึ่งได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนดวิธีการและมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้เอกสาร หรือข้อมูลเหล่านั้นถูกเผยแพร่สู่บุคคลอื่นใด นอกจากนี้จะต้องใช้เอกสารหรือข้อมูลนั้นเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรานี้เท่านั้น

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะกรรมการผู้ชำนาญการ หรือคณะอนุกรรมการ อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใดๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษหรือกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอมายังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้

หมวด ๒
กองทุนสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๒ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า "กองทุนสิ่งแวดล้อม" ในกระทรวงการคลัง ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามจำนวนที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

(๒) เงินที่โอนมาจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) เงินค่าบริการและค่าปรับที่จัดเก็บตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นคราวๆ

(๔) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

(๖) เงินจากดอกผลและผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดจากกองทุนนี้

(๗) เงินอื่นๆ ที่ได้รับมาเพื่อดำเนินการกองทุนนี้

ให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนสิ่งแวดล้อม และดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๓ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการดังต่อไปนี้

(๑) ให้ส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวม รวมทั้งการจัดหา จัดซื้อ ที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานและบำรุงรักษาระบบดังกล่าวด้วย

(๒) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจกู้ยืม เพื่อจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด สำหรับใช้เฉพาะในกิจการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

(๓) ให้เอกชนกู้ยืมในกรณีที่บุคคลนั้นมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย หรืออุปกรณ์อื่นใด เพื่อการควบคุมบำบัดหรือขจัดมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินกิจการของตนเองหรือบุคคลนั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเป็นผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) เป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควรและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๕) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการกองทุนคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมโยธาธิการ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งเป็นกรรมการ และเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้นำความในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามกิจการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ระเบียบและวิธีการขอจัดสรรหรือขอกู้ยืมเงินกองทุน

(๓) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และวิธีดำเนินงานของผู้จัดการกองทุนตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ตลอดจนวิธีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กรมบัญชีกลาง และผู้จัดการกองทุนตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐

(๔) วางระเบียบการรับเงินและเบิกจ่ายเงินกองทุน

(๕) กำหนดระยะเวลาชำระเงินที่กู้ยืมจากกองทุนตามมาตรา ๒๓ (๒) หรือ (๓) รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยและหลักประกันตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๖) กำหนดอัตราส่วนและหลักเกณฑ์สำหรับการหักเงินค่าบริการและค่าปรับส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๙๓

(๗) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดระเบียบตาม (๒) (๓) หรือ (๔) และการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) หรือ (๕) ของคณะกรรมการกองทุนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการกองทุนจะมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๖ ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุน และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งโดยอนุโลม

มาตรา ๒๗ ในการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนตามมาตรา ๒๓ (๑) ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาคำขอจัดสรรในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดตามมาตรา ๓๙ เพื่อทำการก่อสร้างหรือดำเนินการให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินตามมาตรา ๓๙ ให้แล้วส่วนหนึ่ง หรือราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดสรรเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นสมทบด้วยแล้วเป็นลำดับแรก

สัดส่วนระหว่างเงินงบประมาณแผ่นดิน หรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นกับเงินกองทุนที่คณะกรรมการกองทุนจะพิจารณาอนุมัติจัดสรรให้ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๒๘ การจัดสรรเงินกองทุนให้ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ทำการกู้ยืมตามมาตรา ๒๓ (๒) หรือ (๓) ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อาจจัดสรรเงินกองทุนให้ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนรายหนึ่งรายใดกู้ยืมเงินกองทุนได้ โดยมีกำหนดระยะยาวเป็นพิเศษ และจะกำหนดให้ลดอัตราดอกเบี้ยหรือยกเว้นดอกเบี้ยตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๒๙ ให้อธิบดีกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เป็นผู้จัดการกองทุนในเงินกองทุนส่วนที่จัดสรรให้ส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมตามมาตรา ๒๓ (๑) และเงินกองทุนในส่วนอื่นที่คณะกรรมการกองทุนจัดสรรนอกเหนือจากมาตรา ๒๓ (๒) และ (๓)

มาตรา ๓๐ คณะกรรมการกองทุนอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินของรัฐที่เห็นสมควรหรือบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นผู้จัดการกองทุนในเงินกองทุนส่วนที่จัดสรรให้ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือเอกชนกู้ยืมตามมาตรา ๒๓ (๒) หรือ (๓) ได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้จัดการกองทุนมีหน้าที่วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในด้านการลงทุนและด้านวิชาการ และให้มีอำนาจทำสัญญาให้กู้ยืมแทนคณะกรรมการกองทุนในฐานะผู้ให้กู้เก็บรักษาและจ่ายเงินกองทุนส่วนนี้ให้ผู้กู้ตามเงื่อนไขในสัญญากู้ยืม รวมทั้งติดตามทวงถามและรับเงินที่ผู้กู้ชำระคืนพร้อมทั้ง

ดอกเบี้ยส่งเข้ากองทุนและให้มีอำนาจกำหนดระเบียบเพื่อปฏิบัติการในการให้กู้ยืมเงินได้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกองทุน

สัญญากู้ยืมตามวรรคสองจะต้องมีเงื่อนไข ซึ่งเป็นสาระสำคัญของสัญญากำหนดให้ผู้กู้มีหน้าที่ต้องใช้เงินที่กู้ยืมไป เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของผู้กู้ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

มาตรา ๓๑ เงินกองทุนสิ่งแวดล้อมที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เก็บรักษาไว้ตามมาตรา ๒๒ ให้กรมบัญชีกลางนำไปหาดอกผลโดยการฝากออมทรัพย์หรือฝากประจำกับสถาบันการเงินที่เป็นของรัฐ

เงินรายได้ของกองทุนสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๒๒ ให้นำส่งเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ในกิจการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

หมวด ๓
การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๑
มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องต่อไปนี้

(๑) มาตรฐานคุณภาพน้ำในแม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน โดยจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำในแต่ละพื้นที่

(๒) มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งรวมทั้งบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำ

(๓) มาตรฐานคุณภาพน้ำบาดาล

(๔) มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป

(๕) มาตรฐานระดับเสียงและความสั่นสะเทือนโดยทั่วไป

(๖) มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่นๆ

การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่งจะต้องอาศัยหลักวิชาการ กฎเกณฑ์และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่เห็นสมควร ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สูงกว่ามาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา ๓๒ เป็นพิเศษ สำหรับในเขตอนุรักษ์หรือเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตพื้นที่ตามมาตรา ๔๕ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้กำหนดไว้แล้วให้เหมาะสมตามความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ส่วนที่ ๒
การวางแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๓๕ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า "แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม" เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดขึ้นตามมาตรา ๑๓ (๑)

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนงานหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น

มาตรา ๓๖ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๕ อาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงานและแนวทางการดำเนินงานในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดการคุณภาพอากาศ น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่นๆ

(๒) การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

(๓) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๔) การประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

(๕) การจัดองค์กรและระเบียบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและระหว่างส่วนราชการกับเอกชน รวมทั้งการกำหนดอัตรากำลังพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

(๖) การตรากฎหมายและออกกฎข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

(๗) การตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๓๗ เมื่อได้ประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้แจ้งให้จังหวัดนั้นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด แต่ถ้ามีเหตุอันสมควรคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกตามความเหมาะสม

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามมาตรา ๖๐ มารวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดด้วย

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ แต่ประสงค์จะดำเนินการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดของตน ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดนั้นอาจจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก็ได้

มาตรา ๓๘ แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จะต้องเป็นแผนปฏิบัติการที่เสนอระบบการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงสภาพความรุนแรงของปัญหาและเงื่อนไขต่างๆ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้น และควรจะต้องมีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) แผนการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

(๒) แผนการจัดหาและให้ได้มาซึ่งที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการก่อสร้าง ติดตั้ง ปรับปรุง ดัดแปลง ซ่อมแซม บำรุงรักษาและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๓) แผนการจัดเก็บภาษีอากรและค่าบริการเพื่อการดำเนินการ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบการกำจัดของเสียรวมตาม (๒)

(๔) แผนการตรวจสอบ ติดตาม และควบคุมการปล่อยทิ้งน้ำเสียและของเสียอย่างอื่นจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

(๕) แผนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการละเมิดและฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

มาตรา ๓๙ แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในลำดับแรก จะต้องเสนอประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุน สำหรับการก่อสร้างหรือดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมตามมาตรา ๓๘ (๒) ด้วย ในกรณีที่จังหวัดใดยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม อาจเสนอแผนการส่งเสริมให้เอกชนลงทุนก่อสร้างและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย เพื่อให้บริการในเขตจังหวัดนั้นแทน

การจัดทำแผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งจะต้องมีแบบแปลนรายการละเอียดและประมาณการราคาของโครงการก่อสร้าง ติดตั้ง ปรับปรุง ดัดแปลง ซ่อมแซม บำรุงรักษา รวมทั้งกระบวนการและวิธีดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบการกำจัดของเสียรวมที่เสนอขอจัดสรรเงินงบประมาณและเงินกองทุนดังกล่าวประกอบคำขอด้วย

เพื่อประโยชน์ในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดซึ่งจะต้องมีคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ในการรวบรวมและวิเคราะห์แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อเสนอขอตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการในพื้นที่ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างพื้นที่ของสองจังหวัดขึ้นไปเนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์หรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติของพื้นที่นั้นหรือเพื่อประโยชน์ในการจัดการอย่างเป็นระบบตามหลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกต้องและเหมาะสม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๗

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่จังหวัดใดซึ่งมีหน้าที่ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๗ ไม่จัดทำหรือไม่สามารถจัดทำได้ หรือจัดทำเสนอแล้วแต่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้นว่ามีความรุนแรงถึงขนาดที่จำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือไม่ หากเห็นว่าจำเป็นให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อออกคำสั่งให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับจังหวัดนั้นแทน

ส่วนที่ ๓
เขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๒ การคุ้มครองและจัดการพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๕ และตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร หรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไป หรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ได้โดยง่าย หรือเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์และพื้นที่นั้นยังมิได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๔ ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๔๓ ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ไว้ในกฎกระทรวงด้วย

(๑) กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติหรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๒) ห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใดๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ของพื้นที่นั้นจากลักษณะตามธรรมชาติหรือเกิดผลกระทบต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๓) กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่จะทำการก่อสร้างหรือดำเนินการในพื้นที่นั้นให้มีหน้าที่ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(๔) กำหนดวิธีจัดการโดยเฉพาะสำหรับพื้นที่นั้น รวมทั้งการกำหนดขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการร่วมมือและประสานงานให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติหรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่นั้น

(๕) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่นๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพของพื้นที่นั้น

มาตรา ๔๕ ในพื้นที่ใดที่ได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ เขตผังเมืองรวม เขตผังเมืองเฉพาะ เขตควบคุมอาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือเขตควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ไว้แล้ว แต่ปรากฏว่ามีสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรุนแรงเข้าขั้นวิกฤตซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขโดยทันที และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่สามารถที่จะทำการแก้ไขปัญหาได้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีขออนุมัติเข้าดำเนิน

การเพื่อใช้มาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามมาตรา ๔๔ ตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาในพื้นที่นั้นได้

เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองและกำหนดระยะเวลาที่จะใช้มาตรการคุ้มครองดังกล่าวในพื้นที่นั้น

การขยายระยะเวลาตามประกาศในวรรคสอง ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๔
การทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙

ในการประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องเสนอพร้อมกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิงแวดล้อม สำหรับโครงการหรือกิจการแต่ละประเภทและแต่ละขนาดด้วย

ในกรณีที่โครงการหรือกิจการประเภทหรือขนาดใดหรือที่จะจัดตั้งขึ้นในพื้นที่ใดมีการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้แล้ว และเป็นมาตรฐานที่สามารถใช้กับโครงการหรือกิจการประเภทหรือขนาดเดียวกันหรือในพื้นที่ลักษณะเดียวกันได้ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้โครงการหรือกิจการในทำนองเดียวกันได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมก็ได้ แต่ทั้งนี้ โครงการหรือกิจการนั้นจะต้องแสดงความยินยอมปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่โครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๖ เป็นโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้น จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระยะทำการศึกษาความเหมาะสมของโครงการเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีอาจขอให้บุคคลหรือสถาบันใด ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการหรือเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมทำการศึกษาและเสนอรายงานหรือความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

สำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๔๖ ซึ่งไม่จำต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้นจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการ

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่โครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๖ เป็นโครงการหรือกิจการซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ ให้บุคคลผู้ขออนุญาตเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายนั้น และต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ในการเสนอรายงานดังกล่าว อาจจัดทำเป็นรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง ก็ได้

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายรอการสั่งอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการตามวรรคหนึ่งไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๙ จากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เสนอมา หากเห็นว่ารายงานที่เสนอมามิได้จัดทำให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๖ วรรคสอง หรือมีเอกสารข้อมูลไม่ครบถ้วน ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมแจ้งให้บุคคลผู้ขออนุญาตที่เสนอรายงานทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานนั้น

ในกรณีที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาเห็นว่า รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เสนอมาถูกต้องและมีข้อมูลครบถ้วน หรือได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนตามวรรคสามแล้ว ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาเสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานนั้น เพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาต่อไป

การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และจะต้องมีเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายสำหรับโครงการหรือกิจการนั้น หรือผู้แทนร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย

มาตรา ๔๙ การพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามมาตรา ๔๘ ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณาให้เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบแล้ว

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ หรือในกรณีที่ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายสั่งอนุญาตแก่บุคคลซึ่งขออนุญาตได้

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการไม่ให้ความเห็นชอบ ให้เจ้าหน้าที่รอการสั่งอนุญาตแก่บุคคลผู้ขออนุญาตไว้ก่อน จนกว่าบุคคลดังกล่าวจะเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการสั่งให้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมหรือจัดทำใหม่ทั้งฉบับ ตามแนวทางหรือรายละเอียดที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการกำหนด

เมื่อบุคคลดังกล่าวได้เสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมหรือได้จัดทำใหม่ทั้งฉบับแล้ว ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานดังกล่าว แต่ถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณาให้แล้วเสร็จ

ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการเห็นชอบและให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวสั่งอนุญาตแก่บุคคลผู้ขออนุญาตได้

ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร รัฐมนตรีจะประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้โครงการหรือกิจการตามประเภทและขนาดที่ประกาศกำหนดตามมาตรา ๔๖ ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการขอต่ออายุใบอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการนั้น ตามวิธีการเช่นเดียวกับการขออนุญาตด้วยก็ได้

มาตรา ๕๐ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ให้กรรมการผู้ชำนาญการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ มีอำนาจตรวจสถานที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของโครงการหรือกิจการที่เสนอขอรับความเห็นชอบในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ตามความเหมาะสม

เมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการได้ให้ความเห็นชอบในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๙ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายในการพิจารณาสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาต นำมาตรการตามที่เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจกำหนดให้รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๖ ต้องจัดทำหรือได้รับการรับรองจากบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ชำนาญการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมก็ได้

การขอและการออกใบอนุญาต คุณสมบัติของผู้ชำนาญการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จะมีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ได้รับใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การสั่งพักและการเพิกถอนการอนุญาต และการเสียค่าธรรมเนียมการขอและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔
การควบคุมมลพิษ

ส่วนที่ ๑
คณะกรรมการควบคุมมลพิษ

มาตรา ๕๒ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการควบคุมมลพิษ" ประกอบด้วยปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมโยธาธิการ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมอนามัย อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคนซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้นำความในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมมลพิษโดยอนุโลม

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๒) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้มีการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๓) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านภาษีอากรและการลงทุนของเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษและการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๔) เสนอแนะการกำหนดอัตราค่าบริการสำหรับระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๕) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดตามมาตรา ๕๕

(๖) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการกำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙

(๗) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดและประเภทของของเสียอันตรายตามมาตรา ๗๙

(๘) ประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชน เพื่อควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษ

(๙) จัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติปีละหนึ่งครั้ง

(๑๐) พิจารณาวินิจฉัยการคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย

คณะกรรมการควบคุมมลพิษอาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษจะมอบหมายก็ได้

มาตรา ๕๔ ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมมลพิษและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษแต่งตั้งโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒
มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

มาตรา ๕๕ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด สำหรับควบคุมการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่มีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อมโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และมาตรฐานดังกล่าวไม่ต่ำกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๕๕ ให้มาตรฐานดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น แต่ถ้ามาตรฐานดังกล่าวต่ำกว่ามาตรฐาน

ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๕๕ ให้ส่วนราชการที่มีอำนาจตามกฎหมายนั้นแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ในกรณีที่มีอุปสรรคไม่อาจดำเนินการเช่นว่านั้นได้ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นผู้ชี้ขาด เมื่อมีคำชี้ขาดเป็นประการใดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำชี้ขาดนั้น

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นบัญญัติให้อำนาจส่วนราชการใดกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเรื่องใดไว้ แต่ส่วนราชการนั้นไม่ใช้อำนาจตามกฎหมายกำหนดมาตรฐานดังกล่าว ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเรื่องนั้นได้ และให้ถือว่าเป็นมาตรฐานตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย

มาตรา ๕๘ ในกรณีเห็นสมควร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดสูงกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานซึ่งกำหนดตามกฎหมายอื่นและมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ เป็นพิเศษ สำหรับในเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙

ส่วนที่ ๓
เขตควบคุมมลพิษ

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่ปรากฏว่าท้องที่ใดมีปัญหามลพิษซึ่งมีแนวโน้มที่จะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นเขตควบคุมมลพิษ เพื่อดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษได้

มาตรา ๖๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดตามมาตรา ๓๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่ที่ได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษ ตามมาตรา ๕๙ จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีอยู่ในเขตควบคุมมลพิษนั้น

(๒) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่ได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลตาม (๑)

(๓) ทำการศึกษาวิเคราะห์และประเมินสถานภาพมลพิษ รวมทั้งขอบเขตความรุนแรงของสภาพปัญหาและผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้น

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น

มาตรา ๖๑ แผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๖๐ จะต้องเสนอประมาณการและคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนสำหรับก่อสร้างหรือดำเนินการเพื่อให้มี

ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการที่จำเป็นสำหรับการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้นด้วย

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่จำเป็นจะต้องจัดหาที่ดินสำหรับใช้เป็นที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมสำหรับเขตควบคุมมลพิษใด แต่ไม่สามารถจัดหาที่ดินของรัฐได้ ให้ดำเนินการจัดหาที่ดินของเอกชนเพื่อพิจารณาคัดเลือกเป็นที่ตั้ง ในกรณีที่มีค่าใช้จ่าย ให้เสนอประมาณการและคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนในแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ ให้กำหนดที่ดินที่เหมาะสมเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีให้ดำเนินการเวนคืนต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๖๓ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินการของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๖๐ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ดำเนินการภายในเวลาอันสมควร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจดำเนินการแทนเมื่อได้แจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทราบแล้ว

ส่วนที่ ๔
มลพิษทางอากาศและเสียง

มาตรา ๖๔ ยานพาหนะที่จะนำมาใช้จะต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษเกินกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าได้มีการใช้ยานพาหนะโดยฝ่าฝืนตามมาตรา ๖๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะนั้นโดยเด็ดขาดหรือจนกว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕

มาตรา ๖๖ ในการออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะตามมาตรา ๖๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทำเครื่องหมายให้เห็นปรากฏเด่นชัดเป็นตัวอักษรที่มีข้อความว่า "ห้ามใช้เด็ดขาด" หรือ "ห้ามใช้ชั่วคราว" หรือเครื่องหมายอื่นใดซึ่งเป็นที่รู้และเข้าใจของประชาชนโดยทั่วไปว่ามีความหมายอย่างเดียวกันไว้ ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของยานพาหนะนั้นด้วย

การทำและการยกเลิกเครื่องหมายห้ามใช้ตามวรรคหนึ่ง หรือการใช้ยานพาหนะในขณะที่มีเครื่องหมายดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ยานพาหนะหยุดเพื่อตรวจสอบหรือเข้าไปในยานพาหนะหรือกระทำการใดๆ ที่จำเป็นเพื่อตรวจสอบเครื่องยนต์และอุปกรณ์ของยานพาหนะนั้นได้

มาตรา ๖๘ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม การปล่อยอากาศเสีย รังสี หรือมลพิษอื่นใดที่อยู่ในสภาพเป็นควัน ไอ ก๊าซ เขม่า ฝุ่น ละออง เถ้าถ่าน หรือมลพิษอากาศในรูปแบบใดออกสู่บรรยากาศไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่ต้องติดตั้ง หรือจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นใดสำหรับการควบคุม กำจัด ลด หรือขจัดมลพิษซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด เว้นแต่จะได้มีระบบ อุปกรณ์หรือเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ทำการตรวจสภาพและทดลองแล้วเห็นว่ายังใช้การได้อยู่แล้ว เพื่อการนี้ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะกำหนดให้มีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์ หรือเครื่องมือดังกล่าวด้วยก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ปล่อยหรือก่อให้เกิดเสียงหรือความสั่นสะเทือนเกินกว่าระดับมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘ ด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๕
มลพิษทางน้ำ

มาตรา ๖๕ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘

มาตรา ๗๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๖๙ มีหน้าที่ต้องก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด เพื่อการนี้ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่กำหนดให้ทำการก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีขึ้นนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่แหล่งกำเนิดมลพิษใดมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอยู่แล้วก่อนวันที่มีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖๙ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษแจ้งต่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเพื่อตรวจสอบ หากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเห็นว่าระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่มีอยู่แล้วนั้นยังไม่สามารถทำการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ต้องดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด

มาตรา ๗๑ ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่งซึ่งยังมิได้ทำการก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด หรือไม่ประสงค์ที่จะทำการก่อสร้างหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนดดังกล่าว มีหน้าที่ต้องจัดส่งน้ำเสีย หรือของเสียที่เกิดจากการ

ดำเนินกิจการของตนไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมที่มีอยู่ภายในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น และมีหน้าที่ต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้หรือโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗๒ ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทเว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๗๐ มีหน้าที่ต้องจัดส่งน้ำเสียหรือของเสียที่เกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษของตนไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมที่มีอยู่ภายในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น และมีหน้าที่ต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้หรือโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้น มีระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียของตนเองอยู่แล้ว และสามารถทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียได้ตามมาตรฐานที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๓ ห้ามมิให้ผู้ใดรับจ้างเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การขอและการออกใบอนุญาต คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต การควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ได้รับอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การสั่งพักและการเพิกถอนการอนุญาต และการเสียค่าธรรมเนียม การขอและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ถือว่าผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างให้บริการเป็นผู้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ควบคุมด้วย

ในการรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียของผู้รับจ้างให้บริการตามวรรคหนึ่ง จะเรียกเก็บค่าบริการเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงมิได้

มาตรา ๗๔ ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือในเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม แต่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียจากแหล่งกำเนิดของตนไปให้ผู้รับจ้างให้บริการทำการบำบัดหรือกำจัดตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

มาตรา ๗๕ ในเขตควบคุมมลพิษใด หรือเขตท้องที่ใด ที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม และไม่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจกำหนดวิธีการชั่วคราวสำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียซึ่งเกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ ได้ตามที่จำเป็น จนกว่าจะได้มีการก่อสร้าง ติดตั้ง และเปิดดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น

วิธีการชั่วคราวสำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการเก็บรวบรวม การขนส่ง หรือการจัดส่งน้ำเสียหรือของเสียด้วยวิธีการใดๆ ที่เหมาะสม ไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการที่อยู่ในเขตอื่น หรืออนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียซึ่งรับจ้างให้บริการอยู่ในเขตอื่นเข้ามาเปิดดำเนินการรับจ้างให้บริการในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้นเป็นการชั่วคราว หรืออนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการนั้นทำการเก็บรวบรวมน้ำเสียหรือของเสียเพื่อนำขนเคลื่อนย้ายไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดย

ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของผู้นั้นซึ่งอยู่ในเขตท้องที่อื่นนอกเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น

มาตรา ๗๖ น้ำเสียที่ได้รับการบำบัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมของทางราชการหรือระบบบำบัดน้ำเสียของผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย จะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘

มาตรา ๗๗ ให้ส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นและเงินกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ มีหน้าที่ดำเนินงานและควบคุมการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมที่ส่วนราชการนั้นหรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจัดให้มีขึ้น ในกรณีเช่นว่านี้ ส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นจะจ้างผู้ที่ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้ดำเนินงานและควบคุมการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับการจัดส่ง เก็บรวบรวมและขนส่งน้ำเสียหรือของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษมาสู่ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการ รวมทั้งข้อกำหนด ข้อห้าม ข้อจำกัด และเงื่อนไขต่างๆ สำหรับการปล่อยทิ้ง และการระบายน้ำเสีย หรือของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอื่นตามมาตรา ๗๒ ลงสู่ระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการ ให้กำหนดในกฎกระทรวง

ส่วนที่ ๖
มลพิษอื่นและของเสียอันตราย

มาตรา ๗๘ การเก็บรวบรวม การขนส่ง และการจัดการด้วยประการใดๆ เพื่อบำบัดและขจัดขยะมูลฝอยและของเสียอื่นที่อยู่ในสภาพเป็นของแข็ง การป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการทำเหมืองแร่ทั้งบนบกและในทะเล การป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการสำรวจและขุดเจาะน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติและสารไฮโดรคาร์บอนทุกชนิดทั้งบนบกและในทะเล หรือการป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการปล่อยทิ้งน้ำมันและการทิ้งเทของเสียและวัตถุอื่นๆ จากเรือเดินทะเล เรือบรรทุกน้ำมัน และเรือประเภทอื่น ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายใดบัญญัติไว้โดยเฉพาะ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดและประเภทของของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิต การใช้สารเคมี หรือวัตถุอันตรายในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การสาธารณสุข และกิจการอย่างอื่นให้อยู่ในความควบคุม ในการนี้ ให้กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และวิธีการเพื่อควบคุมการเก็บรวบรวม การรักษาความปลอดภัย การขนส่งเคลื่อนย้าย การนำเข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออกไปนอกราชอาณาจักร และการจัดการบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าวด้วยวิธีการที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาที่เกี่ยวข้องด้วย

ส่วนที่ ๗
การตรวจสอบและควบคุม

มาตรา ๘๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งมีระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่น ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๐ เป็นของตนเอง มีหน้าที่ต้องเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบหรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดเป็นหลักฐานไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น และจะต้องจัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบหรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวเสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

การเก็บสถิติ ข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียดและรายงานให้ทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสีย หรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวในวรรคหนึ่ง จะต้องมีผู้ควบคุมตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด ให้ผู้ควบคุมมีหน้าที่ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งแทนเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียมีหน้าที่ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๘๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมรายงานที่ได้รับตามมาตรา ๘๐ ส่งไปให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเขตท้องถิ่นนั้นเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และจะทำความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเสนอไปพร้อมกับรายงานที่รวบรวมส่งไปนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๘๒ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในอาคาร สถานที่ และเขตที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมหรือแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือเขตที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของบุคคลใดๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสภาพการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย ระบบบำบัดอากาศเสีย หรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่น รวมทั้งตรวจบันทึกรายละเอียด สถิติ หรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของระบบ หรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าว หรือเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครอง ผู้ควบคุม หรือผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่น แต่ถ้าแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นโรงงานอุตสาหกรรม ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้

(๓) ออกคำสั่งเป็นหนังสือสั่งปรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งมิใช่โรงงานอุต-

สาหกรรมตามมาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ หรือมาตรา ๙๒ ในกรณีแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นโรงงานอุตสาห-กรรม ให้มีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานให้ออกคำสั่งปรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานอุตสาหกรรมนั้นโดยให้ถือว่าเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการออกคำสั่งปรับภายในระยะเวลาอันสมควร ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจออกคำสั่งปรับเจ้าของ หรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมนั้นได้

(๔) ออกคำสั่งเป็นหนังสือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสีย หยุดหรือปิดการดำเนินกิจการให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียนั้น ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ประกาศหรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๐ ในกรณีที่ผู้ควบคุมนั้นฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๓ ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติราชการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะการสั่งปิด หรือพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือการสั่งให้หยุดใช้หรือทำประโยชน์ด้วยประการใดๆ เกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๘ ที่จงใจไม่ทำการบำบัดอากาศเสีย น้ำเสีย หรือของเสียอย่างอื่นและลักลอบปล่อยทิ้งอากาศเสีย น้ำเสียหรือของเสียที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตามกฎหมาย

(๒) เสนอแนะให้มีการดำเนินการทางกฎหมายเพื่อบังคับให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๒ จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียไปทำการบำบัด หรือกำจัดตามพระราช-บัญญัตินี้ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๓) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือส่วนราชการนั้น

มาตรา ๘๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะ หรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร และให้พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๖๕ และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามมาตรา ๘๒(๑) ให้ทำต่อหน้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ หรือยานพาหนะ ถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ให้ทำต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน

มาตรา ๘๗ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย ผู้ควบคุม หรือบุคคลอื่นใด ซึ่งไม่พอใจคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามมาตรา ๘๒ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) มีสิทธิร้องคัดค้านคำสั่งนั้นต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

ถ้าผู้ร้องคัดค้านไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ส่วนที่ ๘
ค่าบริการและค่าปรับ

มาตรา ๘๘ ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ใดซึ่งได้จัดให้มีการก่อสร้างและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการโดยเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น และเงินกองทุนซึ่งจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ พิจารณากำหนดอัตราค่าบริการที่จะประกาศใช้ในแต่ละเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ที่เป็นที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมดังกล่าว

การกำหนดอัตราค่าบริการตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๙ อัตราค่าบริการที่กำหนดตามมาตรา ๘๘ สำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ อาจกำหนดให้มีอัตราแตกต่างกันได้ตามความเหมาะสม

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๒ ประเภทบ้านเรือนที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นผู้ใช้รายย่อย มีสิทธิได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าบริการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ

มาตรา ๙๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดหลีกเลี่ยงไม่จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียไปทำการบำบัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๒ และลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียหรือของเสียนั้นออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือจัดส่งน้ำเสียหรือของเสียไปทำการบำบัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการ แต่ไม่ยอมชำระค่าบริการที่กำหนดโดยไม่มีสิทธิได้รับยกเว้นตามมาตรา ๘๙ วรรคสอง จะต้องเสียค่าปรับสี่เท่าของอัตราค่าบริการที่กำหนดตามมาตรา ๘๘ จนกว่าจะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๑ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามมาตรา ๗๐ ผู้ใดลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียหรือของเสียลงสู่ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการ จะต้องเสียค่าปรับรายวันในอัตราสี่เท่าของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายประจำวันสำหรับการ

เปิดเดินเครื่องทำงานระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของตนตลอดเวลาที่ดำเนินการเช่นว่านั้น และมีหน้าที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายหากการปล่อยทิ้งน้ำเสียหรือของเสียนั้นก่อให้เกิดความชำรุดเสียหายหรือความบกพร่องแก่ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการด้วยประการใดๆ

มาตรา ๕๒ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๐ ผู้ใดละเว้นไม่ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือของตนที่มีอยู่สำหรับการควบคุมมลพิษอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน หรือละเว้นไม่ทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียโดยใช้ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของตนที่มีอยู่ และลักลอบปล่อยทิ้งมลพิษน้ำเสียหรือของเสียดังกล่าวออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตแหล่งกำเนิดมลพิษของตน จะต้องเสียค่าปรับรายวันในอัตราสี่เท่าของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายประจำวันสำหรับการเปิดเดินเครื่องทำงานของอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของตนตลอดเวลาที่ดำเนินการเช่นว่านั้น

มาตรา ๕๓ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการ มีอำนาจหน้าที่จัดเก็บค่าบริการ ค่าปรับและเรียกร้องค่าเสียหายตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการที่ราชการส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการนั้นจัดให้มีขึ้น

ค่าบริการและค่าปรับที่จัดเก็บได้ตามวรรคหนึ่งให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่งคลังเป็นงบประมาณแผ่นดิน โดยให้นำมาหักส่งเข้ากองทุนตามอัตราส่วนที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด สำหรับส่วนที่เหลือให้ใช้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของราชการส่วนท้องถิ่นหรือของส่วนราชการที่ได้จัดเก็บค่าบริการและค่าปรับนั้น

หมวด ๕
มาตรการส่งเสริม

มาตรา ๕๔ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดซึ่งมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอย่างอื่น รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุที่จำเป็นสำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น หรือผู้รับจ้างให้บริการซึ่งได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการได้ดังต่อไปนี้

(๑) การขอรับความช่วยเหลือด้านอากรขาเข้าสำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเครื่องจักรอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือวัสดุที่จำเป็นซึ่งไม่สามารถจัดหาได้ภายในราชอาณาจักร

(๒) การขอรับอนุญาตนำผู้ชำนาญการหรือผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ติดตั้ง ควบคุม หรือดำเนินงานระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียในกรณีที่ไม่สามารถจัดหาและว่าจ้างบุคคลที่มีคุณสมบัติที่จะเป็นผู้ควบคุมเครื่องจักรอุปกรณ์เครื่องมือหรือเครื่องใช้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรตาม (๑) ได้ภายในราชอาณาจักร รวมทั้งขอยกเว้นภาษีเงินได้ของบุคคลนั้นที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ควบคุมในราชอาณาจักรด้วย

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวในวรรคหนึ่ง แต่ประสงค์ที่จะจัดให้มีระบบ อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องใช้ของตนเอง เพื่อทำการบำบัดอากาศเสีย น้ำเสีย หรือของเสียอย่างอื่นที่เกิดจากกิจการ หรือการดำเนินกิจการของตน มีสิทธิที่จะขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๕๕ คำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตามมาตรา ๔๔ ให้ยื่นต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาคำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามวรรคหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความจำเป็นในทางเศรษฐกิจการเงินและการลงทุนของผู้ยื่นคำขอแต่ละราย และในกรณีที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเห็นสมควรให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ยื่นคำขอ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแนะนำให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการนั้นเพื่อให้การส่งเสริมหรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

หมวด ๖
ความรับผิดทางแพ่ง

มาตรา ๕๖ แหล่งกำเนิดมลพิษใดก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษอันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของรัฐเสียหายด้วยประการใดๆ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น มีหน้าที่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ไม่ว่าการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่ในกรณีที่พิสูจน์ได้ว่ามลพิษเช่นว่านั้นเกิดจาก

(๑) เหตุสุดวิสัยหรือการสงคราม

(๒) การกระทำตามคำสั่งของรัฐบาลหรือเจ้าพนักงานของรัฐ

(๓) การกระทำหรือละเว้นการกระทำของผู้ที่ได้รับอันตรายหรือความเสียหายเองหรือของบุคคลอื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือโดยอ้อมในการรั่วไหลหรือการแพร่กระจายของมลพิษนั้น

ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหาย ซึ่งเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ต้องรับผิดตามวรรคหนึ่ง หมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ทางราชการต้องรับภาระจ่ายจริงในการขจัดมลพิษที่เกิดขึ้นนั้นด้วย

มาตรา ๕๗ ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐหรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหายหรือเสียหายไปนั้น

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๙ หรือขัดขวางการกระทำใดๆ ตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว หรือขัดขวางการกระทำใดๆ ตามคำสั่งดังกล่าวเป็นผู้ซึ่งก่อให้เกิดอันตราย หรือความเสียหายจากภาวะมลพิษ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๙ ผู้ใดบุกรุกหรือครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเข้าไปกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลาย ทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ หรือก่อให้เกิดมลพิษอันมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๔ หรือตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๑ ผู้ใดแพร่หรือไขข่าวที่ไม่เป็นความจริงเกี่ยวกับอันตรายจากแหล่งกำเนิดมลพิษใดโดยมีเจตนาที่จะทำลายชื่อเสียงหรือความไว้วางใจของสาธารณชนต่อการดำเนินกิจการโดยชอบด้วยกฎหมายของแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการแพร่หรือไขข่าวตามวรรคหนึ่งกระทำโดยการประกาศโฆษณาหรือออกข่าวทางหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อมวลชนอย่างอื่น ผู้กระทำผิดดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๔ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ หรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๒ หรือข้อกำหนดของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดรับจ้างเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๖ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ผู้ควบคุม หรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียผู้ใดไม่จัดเก็บสถิติ ข้อมูล หรือไม่ทำบันทึกหรือรายงานตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๗ ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการผู้ใดทำบันทึกหรือรายงานใดที่ตนมีหน้าที่ต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๙ ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือของเสียผู้ใดที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีคำสั่งให้หยุดหรือปิดการดำเนินกิจการให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียตามมาตรา ๘๒ (๔) หรือผู้ควบคุมผู้ใดที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีคำสั่งให้เพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมมลพิษตามมาตรา ๘๒ (๕) ฝ่าฝืนหรือไม่

ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษหรือฝ่าฝืนดำเนินกิจการต่อไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดจ้างบุคคลที่ถูกเพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมแล้ว ให้ควบคุมการทำงานของระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสีย ซึ่งตนมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการหรือผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๒ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการที่ได้แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๑๓ บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้คงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑๔ ให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นผู้มีสิทธิทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้ได้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่ารัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้นั้นมาดำเนินการขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑๕ บรรดารายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการใดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้ดำเนินการพิจารณาให้ความเห็นชอบได้ต่อไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งนี้ โดยให้อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการพิจารณาดำเนินการดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

๑. คำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ฉบับละ	๔๐ บาท
๒. ใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ปีละ	๔,๐๐๐ บาท
๓. คำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุม	ฉบับละ	๔๐ บาท
๔. ใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุม	ปีละ	๔,๐๐๐ บาท
๕. คำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้รับจ้างให้บริการ	ฉบับละ	๔๐ บาท
๖. ใบอนุญาตเป็นผู้รับจ้างให้บริการ	ปีละ	๔,๐๐๐ บาท

พระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖)
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๕"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"**มาตรา ๔** ให้มีกระทรวง ทบวง และส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี
(๒) กระทรวงกลาโหม
(๓) กระทรวงการคลัง
(๔) กระทรวงการต่างประเทศ
(๕) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(๖) กระทรวงคมนาคม
(๗) กระทรวงพาณิชย์
(๘) กระทรวงมหาดไทย
(๙) กระทรวงยุติธรรม
(๑๐) กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
(๑๑) กระทรวงศึกษาธิการ
(๑๒) กระทรวงสาธารณสุข
(๑๓) กระทรวงอุตสาหกรรม
(๑๔) ทบวงมหาวิทยาลัย"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกหมวด ๑๐ และความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"หมวด ๑๐

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๓ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน สิ่งแวดล้อมและการวิจัย"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"**มาตรา ๒๔** กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมมีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

(๓) กรมควบคุมมลพิษ

(๔) กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน

(๕) กรมวิทยาศาสตร์บริการ

(๖) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๗) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

(๘) สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

(๙) สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ"

มาตรา ๖ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งหรือมติคณะรัฐมนตรีใด อ้างถึงกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และข้าราชการและลูกจ้างของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งหรือมติคณะรัฐมนตรีนั้น อ้างถึงกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม และข้าราชการและลูกจ้างของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ
โอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรโอนอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กองมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม หรือของเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม แล้วแต่กรณี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๓๔ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๕

มาตรา ๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม ไปเป็นของ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๕ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองสนเทศและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กองสนเทศและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม หรือของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองสนเทศและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ไปเป็นของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๗ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานเลขานุการกรม กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และกองประสานการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขานุการกรม กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และกองประสานการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ไปเป็นของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้างและเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานเลขานุการกรม กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และกองประสานงานการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปเป็นของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา
แบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและมาตรา ๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้านการควบคุมมลพิษ

(๒) เสนอแนะการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

(๓) จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรการในการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ

(๔) ติดตาม ตรวจสอบ และจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษ

(๕) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมสำหรับระบบต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการคุณภาพน้ำ อากาศ ระดับเสียง สารอันตราย และกากของเสีย

(๖) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้านการควบคุมมลพิษ

(๗) ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องราวร้องทุกข์ด้านมลพิษ

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๔ ให้แบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมดังนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการกรม

(๒) กองจัดการคุณภาพน้ำ

(๓) กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

(๔) กองจัดการสารอันตรายและกากของเสีย

(๕) กองนิติการและเรื่องราวร้องทุกข์

(๖) กองประสานการจัดการมลพิษ

มาตรา ๕ อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

(๑) **สำนักงานเลขานุการกรม** มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของกรมและราชการที่มิได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

(ก) ปฏิบัติงานสารบรรณของกรม

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการและงานเลขานุการของกรม

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่และยานพาหนะของกรม

(ง) จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของกรม

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๒) **กองจัดการคุณภาพน้ำ** มีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพน้ำ

(ข) จัดทำแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเรื่องน้ำ กำหนดแผนปฏิบัติและหรือเข้าดำเนินการในการลดมลพิษด้านน้ำในระดับจังหวัด ในเขตควบคุมมลพิษและเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

(ค) จัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินเพื่อการป้องกันและแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษและสภาวะแวดล้อมเป็นพิษที่มีผลกระทบต่อคุณภาพแหล่งน้ำ

(ง) เสนอแนะเพื่อกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำและมาตรฐานน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิด

(จ) ติดตามและตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำและแหล่งกำเนิดน้ำเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำ และจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม และรายงานสถานการณ์มลพิษทางน้ำ

(ฉ) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการลดมลพิษทางน้ำ

(ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(๓) **กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง** มีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน

(ข) จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพอากาศ เสียงและความสั่นสะเทือนในระดับจังหวัด เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมและเขตควบคุมมลพิษ

(ค) จัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนฉุกเฉินเพื่อการป้องกันและแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษและสภาวะแวดล้อมเป็นพิษที่มีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศและเสียง

(ง) เสนอแนะเพื่อกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน และมาตรฐานควบคุมอากาศเสีย เสียงรบกวน และความสั่นสะเทือนจากแหล่งกำเนิด

(จ) ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพอากาศ เสียง ความสั่นสะเทือน และจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมและรายงานสถานการณ์มลพิษทางอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน

(ฉ) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้ในการจัดการคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน

(ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๔) **กองจัดการสารอันตรายและกากของเสีย** มีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอแนะเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสารอันตรายและการจัดการกากของเสีย

(ข) จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการสารอันตรายและกากของเสียในระดับจังหวัด เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และเขตควบคุมมลพิษ

(ค) จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนฉุกเฉิน เพื่อป้องกันและแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษและสภาวะแวดล้อมเป็นพิษเนื่องจากการจัดการสารอันตรายและกากของเสียที่ไม่ถูกต้อง

(ง) ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสารอันตรายและกากของเสีย และจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม และรายงานสถานการณ์มลพิษด้านสารอันตรายและกากของเสีย

(จ) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้ในการจัดการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับสารอันตราย การจัดการกากของเสีย และการนำของเสียมาใช้ประโยชน์

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๕) **กองนิติการและเรื่องราวร้องทุกข์** มีอำนาจหน้าที

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้านการควบคุมมลพิษ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรม สัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดในทางแพ่ง และงานคดีของกรม

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องราวร้องทุกข์ด้านมลพิษ

(ง) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๖) **กองประสานการจัดการมลพิษ** มีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอความเห็นเพื่อการกำหนดนโยบายและมาตรการหลักโดยภาพรวมในการควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ ทั้งในระดับประเทศ ภาค จังหวัด และพื้นที่เฉพาะ

(ข) จัดทำแผนแม่บทเฉพาะและแผนปฏิบัติการในลักษณะผสมผสาน เพื่อการควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านต่างๆ

(ค) ประสานการกำหนดเขตควบคุมมลพิษ และการวางแผนการควบคุมมลพิษในเขตที่กำหนดไว้

(ง) ติดตาม ตรวจสอบสภาพความรุนแรงของปัญหามลพิษ และควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด และจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านมลพิษ

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษแต่งตั้ง

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา
แบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ด้านสิ่งแวดล้อม

(๒) รวบรวม จัดทำ และให้บริการข้อมูล ข่าวสนเทศ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยเทคโนโลยีต่างๆ ในฐานะศูนย์ข้อมูล ข่าวสนเทศ ด้านสิ่งแวดล้อม

(๓) ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๔ ให้แบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการกรม

(๒) กองส่งเสริมและเผยแพร่

(๓) กองสารสนเทศสิ่งแวดล้อม

(๔) ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๐ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๕

มาตรา ๕ อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

(๑) **สำนักงานเลขานุการกรม** มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของกรมและราชการที่มิได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

(ก) ปฏิบัติงานสารบรรณของกรม

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการและงานเลขานุการของกรม

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การจัดทำงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่และยานพาหนะของกรม

(ง) จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของกรม

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(๒) **กองส่งเสริมและเผยแพร่** มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินการส่งเสริมและการประสานความร่วมมือ ระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดผลต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านสิ่งแวดล้อม และการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน

(ข) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมและการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของรัฐบาลและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ค) ดำเนินการพัฒนารูปแบบและวิธีการในการเผยแพร่

(ง) ดำเนินการจดทะเบียนองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๓) **กองสารสนเทศสิ่งแวดล้อม** มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และจัดทำข้อสนเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีต่างๆ

(ข) ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ ประมวลข้อมูล ข้อสนเทศ และสถิติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศ

(ค) ดำเนินการสร้างและพัฒนาระบบการจัดเก็บ การแลกเปลี่ยนและการถ่ายทอดข้อมูลและสารสนเทศทางด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นศูนย์บริการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและระหว่างประเทศ

(ง) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๔) **ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม** มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินการจัดทำแผนงานพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรม ประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม

(ข) ดำเนินการวิจัยและพัฒนาวิธีการติดตาม และตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตลอดจนประสานงานการติดตาม และตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในโครงการ และความร่วมมือระหว่างประเทศ

(ค) ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับการควบคุมมลพิษ รวมทั้งวิจัยและ

พัฒนาการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ และการกำจัดทำลายอย่างถูกวิธี

(ง) ดำเนินการวิจัยและพัฒนาวิธีการวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อม รวมทั้งผลิตตัวอย่างมาตรฐานสำหรับใช้อ้างอิง ตลอดจนให้คำปรึกษาในการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ และวิธีวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(จ) ประสานงานในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อมูลเกี่ยวกับภาวะมลพิษจากห้องปฏิบัติการทดลองระหว่างหน่วยงาน

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา
แบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและมาตรา ๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้สอดคล้องกับนโยบายด้านต่างๆ ของประเทศ รวมทั้งการติดตามประเมินผล

(๒) ประสานการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๓) ติดตามตรวจสอบและจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๔) ประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมหรือโครงการของภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๖) กำหนดท่าที แนวทาง และประสานความร่วมมือและการเข้าร่วมในพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

(๗) เสนอแนะนโยบาย แนวทาง และประสานการบริหารและจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๐ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๕

ระดมทุนเพื่อกองทุนสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๘) ดำเนินการและประสานงานด้านสิ่งแวดล้อมในส่วนภูมิภาค

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๔ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการกรม

(๒) กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

(๓) กองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) กองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(๕) กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ

(๖) กองสิ่งแวดล้อมต่างประเทศ

(๗) กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

(๘) สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม

(๙) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคตะวันออก

(๑๐) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(๑๑) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคใต้

(๑๒) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ

มาตรา ๕ อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

(๑) **สำนักงานเลขานุการกรม** มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของสำนักงาน และราชการที่มิได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

(ก) ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการและงานเลขานุการของสำนักงาน

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงาน

(ง) จัดระบบงานและการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน

(จ) ประสานการดำเนินงานกองทุนสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๒) **กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม** มีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ รวมทั้งการติดตามประเมินผล

(ข) ประสานการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติ แผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะมลพิษ และแผนปฏิบัติการเพื่อ

การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด

(ค) วิเคราะห์และประมาณการวงเงินงบประมาณเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศ และเสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร และการส่งเสริมการลงทุน เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(ง) จัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของประเทศ

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้ง

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๓) **กองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** มีอำนาจหน้าที่

(ก) ประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(ข) จัดทำแนวทาง มาตรการ และแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเฉพาะด้าน

(ค) กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

(ง) ติดตามสถานภาพและจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ รวมทั้งจัดทำรายงานสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๔) **กองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม** มีอำนาจหน้าที่

(ก) กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชน ซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน ระเบียบปฏิบัติและแนวทางการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ และพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ซึ่งต้องจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การสั่งพัก และการเพิกถอนการอนุญาตให้เป็นผู้ชำนาญการในการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามกฎหมาย

(ง) กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของโครงการหรือกิจการใดในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(จ) ให้คำปรึกษาและเสนอแนะแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อม และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมการพัฒนาต่อส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน

(ฉ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ

(ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๕) **กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ** มีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอแนะนโยบาย มาตรการ และแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานในชุมชน

เมืองและชนบท พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค

(ข) กำหนดแนวทางและแผนหลักการจัดการพื้นที่สีเขียว และพื้นที่นันทนาการในชุมชนเมืองและชนบท

(ค) กลั่นกรองให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อโครงการหรือกิจกรรมทั้งของรัฐและเอกชนที่มีผลต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน พื้นที่สีเขียว การนันทนาการ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ตลอดจนเสนอแนะองค์กรบริหารและการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาค และท้องถิ่น

(ง) วิเคราะห์ ติดตาม ประสานงานและประเมินผลการดำเนินการงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๖) **กองสิ่งแวดล้อมต่างประเทศ** มีอำนาจหน้าที่

(ก) กำหนดท่าที แนวทาง และประสานความร่วมมือและการเข้าร่วมในพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

(ข) ประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินกิจการร่วมด้านสิ่งแวดล้อมในระดับภูมิภาค

(ค) กลั่นกรองโครงการความช่วยเหลือทางด้านสิ่งแวดล้อมกับต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(ง) ประสานงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับโลกและการติดตามข้อมูลข่าวสาร

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๗) **กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม** มีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอแนะนโยบาย แผนงาน และโครงการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(ข) กำหนดแนวทาง แผนปฏิบัติการ มาตรการในการควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหาการอนุรักษ์ รวมทั้งวางแผนการอนุรักษ์เฉพาะพื้นที่และพื้นที่คุ้มครองเพื่อการอนุรักษ์

(ค) ประสานงาน ประเมินผล ติดตาม และตรวจสอบ การดำเนินงานให้เป็นแนวทาง มาตรการและแผนปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์

(ง) ดำเนินงานตามพันธกรณีในอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม และธรรมชาติของโลก

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๘) **สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม** มีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอแนะนโยบายและแนวทางการบริหารและจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม

(ข) จัดทำแผนการจัดสรรกองทุนสิ่งแวดล้อม

(ค) เสนอแนะหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ระเบียบและวิธีการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อม

(ง) จัดลำดับความสำคัญและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสนับสนุนเงินอุดหนุนให้แก่ส่วนราชการ และราชการส่วนท้องถิ่น

(จ) จัดลำดับความสำคัญและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนเงินกู้ให้แก่ส่วนราชการท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และเอกชน

(ฉ) ประสานงานเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการทั้งด้านการลงทุนและวิชาการสำหรับโครงการที่จะได้รับการสนับสนุนในลักษณะของเงินอุดหนุนและโครงการเงินกู้

(ช) พิจารณาและจัดหาแหล่งเงินทุน

(ซ) ติดตามตรวจสอบและประเมินผลโครงการที่ให้การจัดสรรและให้เงินกู้ยืม

(ฌ) เสนอรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนสิ่งแวดล้อม

(ญ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมแต่งตั้ง

(ฏ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(๙) **สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคตะวันออก** มีอำนาจหน้าที่

(ก) ประสานงานในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและควบคุมมลพิษในพื้นที่รับผิดชอบ

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินสถานภาพเบื้องต้น และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสนอแนะการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครอง และเขตควบคุมมลพิษในพื้นที่รับผิดชอบ

(ค) ประสานงานและให้ความร่วมมือทางวิชาการในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน

(ง) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบ

(จ) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมและความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๑๐) **สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** มีอำนาจหน้าที่

(ก) ประสานงานในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและควบคุมมลพิษในพื้นที่รับผิดชอบ

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินสถานภาพเบื้องต้นและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสนอแนะการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองและเขตควบคุมมลพิษในพื้นที่รับผิดชอบ

(ค) ประสานงานและให้ความร่วมมือทางวิชาการในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน

(ง) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบ

(จ) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมและความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๑๑) **สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคใต้** มีอำนาจหน้าที่

(ก) ประสานงานในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและควบคุมมลพิษในพื้นที่รับผิดชอบ

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินสถานภาพเบื้องต้นและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสนอแนะการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองและเขตควบคุมมลพิษในพื้นที่รับผิดชอบ

(ค) ประสานงานและให้ความร่วมมือทางวิชาการในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่รับผิดชอบแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน

(ง) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบ

(จ) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมและความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๑๒) **สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ** มีอำนาจหน้าที่

(ก) ประสานงานในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและควบคุมมลพิษในพื้นที่รับผิดชอบ

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินสถานภาพเบื้องต้นและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสนอแนะการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองและเขตควบคุมมลพิษในพื้นที่รับผิดชอบ

(ค) ประสานงานและให้ความร่วมมือทางวิชาการในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน

(ง) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบ

(จ) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมและความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

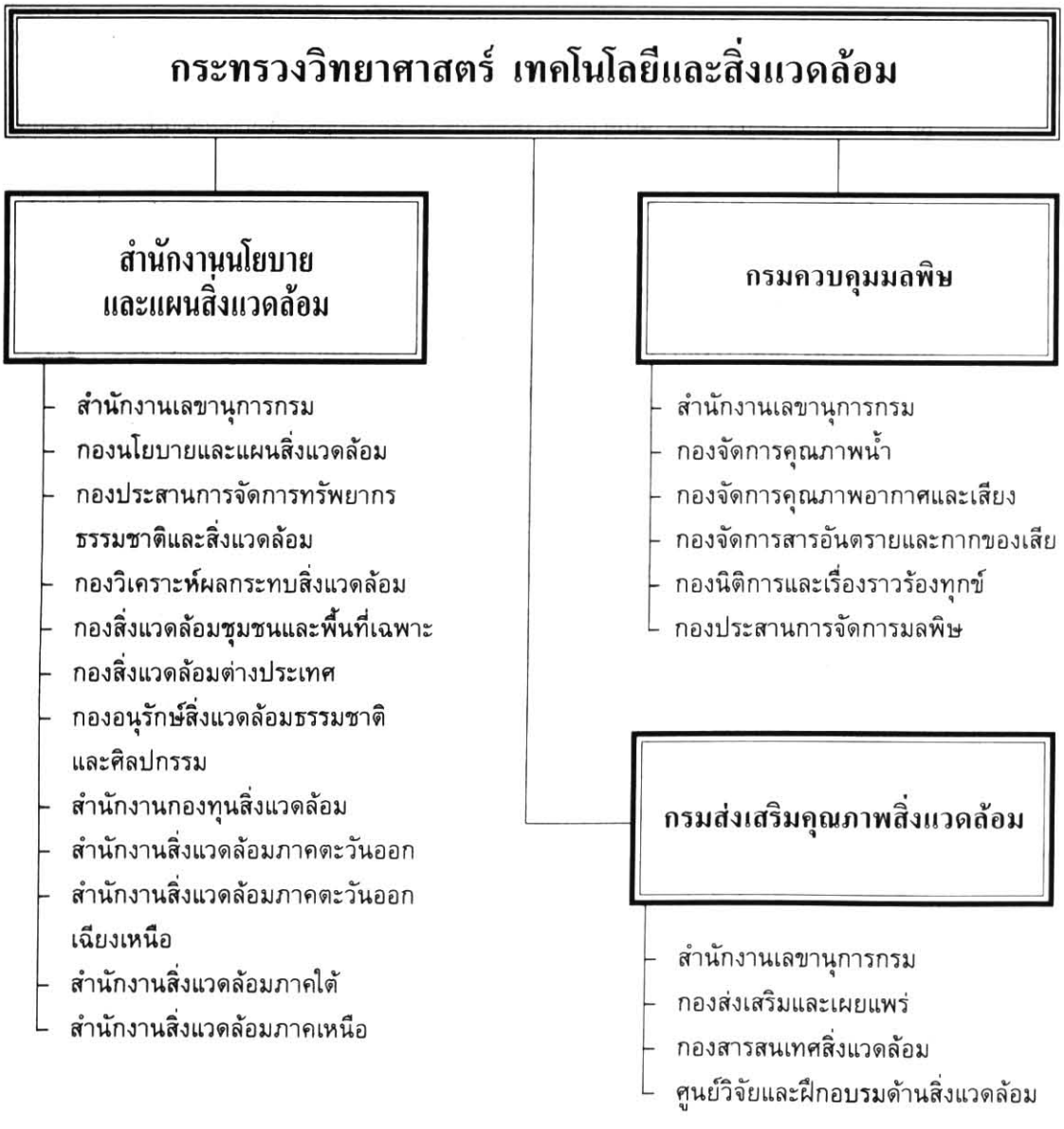
(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

การแบ่งส่วนราชการระดับกรมด้านสิ่งแวดล้อม ในกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

เมษายน ๒๕๓๕

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่

๑. จัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับนโยบายด้านต่างๆ ของประเทศรวมทั้งการติดตามประเมินผล

๒. ประสานการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

๓. ติดตามตรวจสอบและจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

๔. ประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๕. ดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรม หรือโครงการของภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๖. กำหนดท่าที แนวทาง และประสานความร่วมมือและการเข้าร่วมในพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

๗. เสนอแนะนโยบาย แนวทาง และประสานการบริหารและจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการระดมทุนเพื่อกองทุนสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

๘. ดำเนินการและประสานงานด้านสิ่งแวดล้อมในส่วนภูมิภาค

๙. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

กรมควบคุมมลพิษ มีอำนาจหน้าที่

๑. เสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้านการควบคุมมลพิษ

๒. เสนอแนะการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

๓. จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรการในการควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ

๔. ติดตาม ตรวจสอบ และจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษ

๕. พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมสำหรับระบบต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการคุณภาพน้ำ อากาศ ระดับเสียง สารอันตรายและกากของเสีย

๖. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้านการควบคุมมลพิษ

๗. ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องราวร้องทุกข์ด้านมลพิษ

๘. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่

๑. ส่งเสริม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อม

๒. รวบรวม จัดทำ และให้บริการข้อมูล ข้อสนเทศ ด้านสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีต่างๆ ในฐานะศูนย์ข้อมูล ข้อสนเทศด้านสิ่งแวดล้อม

๓. ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน

๔. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

คณะผู้ดำเนินการจัดทำหนังสือ

นางศจี	**โพธิปักษ์**	ผู้อำนวยการสำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
นายอุกริช	**พึ่งโสภา**	ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาโครงสร้างและระบบงาน
นายบุญญะพัฒน์	**จันทรอุไร**	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาเทศบาลและสุขาภิบาล
นายฉัตรชัย	**ด้วงจาด**	หัวหน้างานระเบียบและกฎหมายท้องถิ่น
ว่าที่ ร.ต.ชำนัญ	**รัตนสีมา**	นิติกร 5
นายบัณฑูร	**พึ่งจะแย้ม**	นิติกร 4
นายคัมภีร์	**ประเสริฐวาที**	เจ้าหน้าที่ธุรการ 3
น.ส.วีรวรรณ	**ดีรักษา**	ลูกจ้าง ส.ท.ท.

พิมพ์ที่ บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด
70 ถนนราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 222-5555, 221-9781 โทรสาร 221-6433
นายยอดยิ่ง โสภณ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา พ.ศ. 2540

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

บ 9622

KE
101
ส595ก
2540

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองพัทยา
และสุขาภิบาล ประจำปี 2538-2539